

CHRISTIAN
JACQ

RAMSES

**

*Un templu
pentru
veșnicie*

ROMAN

EDITURA ALLFA

RAMSÈS * LE TEMPLE DES MILLIONS D'ANNÉES

Christian Jacq

Copyright © Éditions Robert Laffont, S.A., Paris, 1995

RAMSES * UN TEMPLU PENTRU VEȘNICIE

Christian Jacq

Copyright © 2004, Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale

JACQ, CHRISTIAN

RAMSES * UN TEMPLU PENTRU VEȘNICIE / Christian Jacq;

trad. Eugen Damian: București, **ALLFA**, 2004

ISBN 973-8457-51-3

Vol. 2. - 368 p., 18 cm. - ISBN 973-8457-61-0

I. Damian, Eugen (trad.)

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nici o parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside Romania,
without the written permission

of **ALLFA**, is strictly prohibited.

Copyright © 2004 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**:

Bd. Timișoara nr. 58,

sector 6, cod 061317 – București

Tel.: 402 26 00

Fax: 402 26 10

Departamentul distribuție:

Tel.: 402 26 23; 402 26 25; 402 26 34

Comenzi la:

comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactor:

Olimpia Novicov

Procesare copertă:

Andreea Dobreci

Foto copertă I:

sus – Nimatallah / Artephot

jos – Institut Ramsès – M. Kunnen © Mappamundi-
Knokke-Belgique

Foto copertă a IV-a: M. Kunnen © Mappamundi-Knokke-Belgique

Christian Jacq

RAMSES

* *

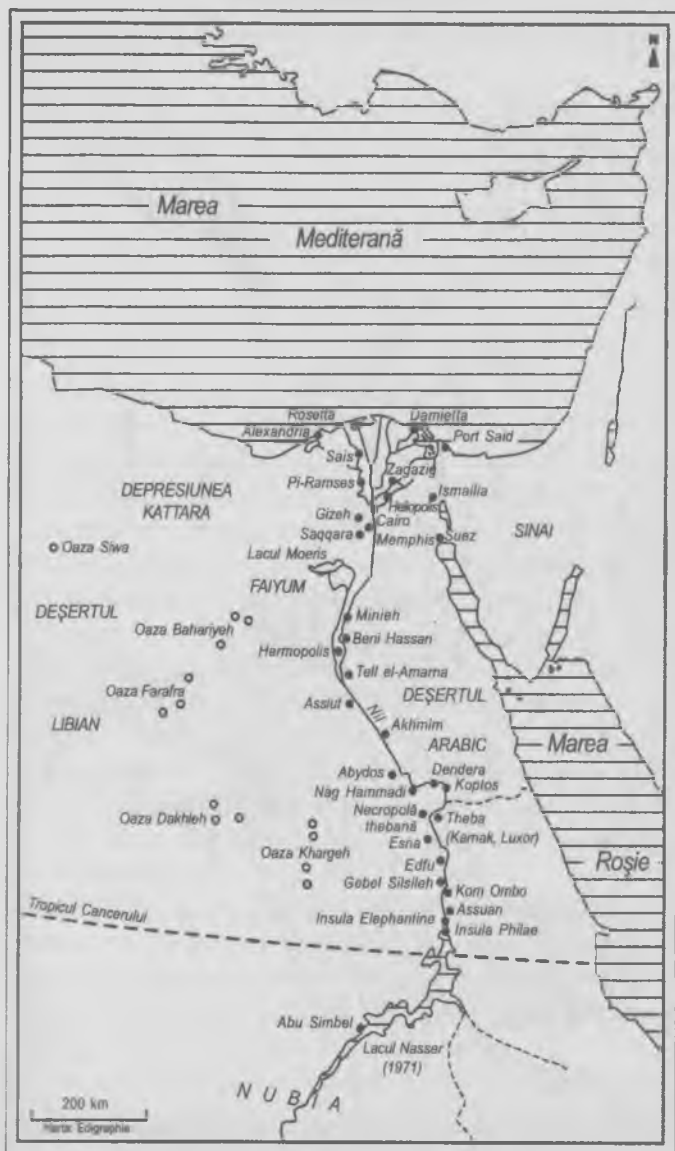
Un templu pentru veșnicie

volumul II

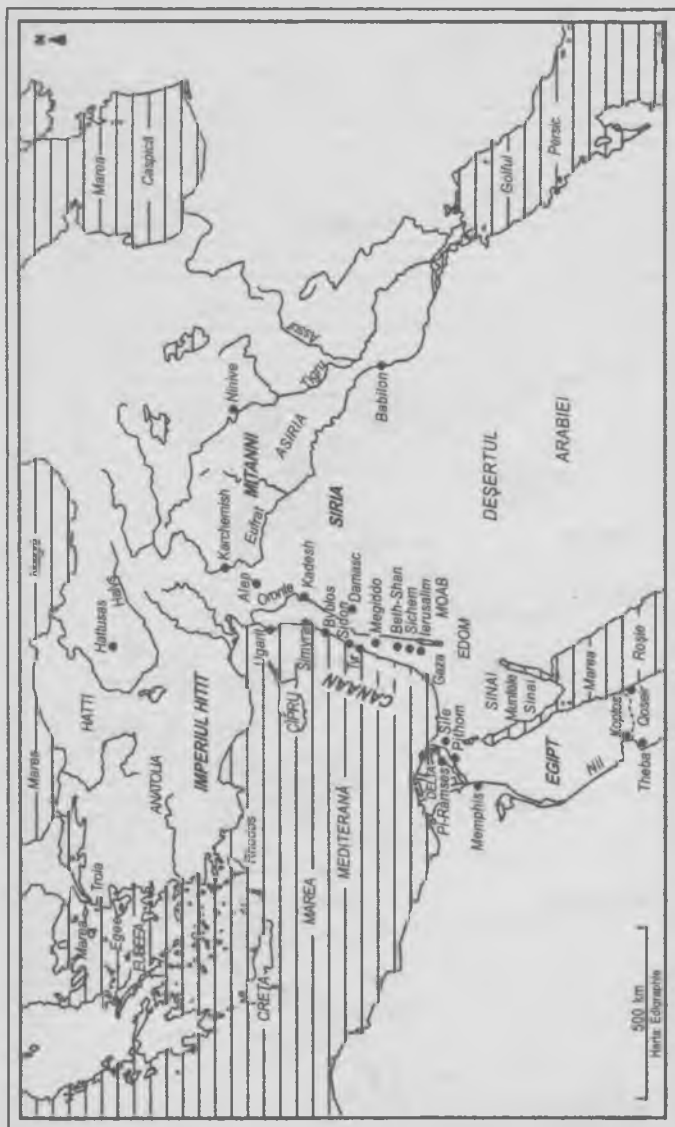
Traducere de Eugen Damian

EDITURA ALLFA

HARTA EGIPTULUI

HARTA DE LA VECHIUL ORIENT APROPIAT PÂNĂ LA NOUL IMPERIU

Ramses era singur și aștepta un semn din partea lumii invizibile.

Singur, față-n față cu deșertul, cu imensitatea unui peisaj pârjolit și arid, cu propriul destin, al cărui înțeles încă îi scăpa.

La douăzeci și trei de ani, prințul Ramses era un atlet de un metru optzeci, cu un minunat păr blond, cu fața prelungă și o musculatură fină și puternică; fruntea largă, arcadele proeminente, sprâncenele stufoase, ochii mici și vioi, nasul lung și puțin arcuit, urechile rotunde, cu un contur delicat, buzele destul de groase, bărbia voluntară, toate acestea alcătuiau un chip autoritar și seducător.

Atât de tânăr pentru drumul deja parcurs! Scrib regal, inițiat în misterele din Abydos și regentul regatului egiptean pe care Seti îl destinase tronului, desemnându-și fiul mai mic drept succesor.

Însă Seti, acest grandios faraon, acest suveran de neînlocuit care menținuse fericirea țării sale, prosperitatea și pacea, murise după cincisprezece ani de guvernare excepțională, cincisprezece ani prea scurți ce-și luaseră zborul ca o pasăre ibis în asfințitul unei zile de vară.

Fără ca fiul său să-și dea seama, Seti, un tată îndepărtat, de temut și exigent, îl învățase puțin câte puțin practica puterii, supunându-l la numeroase încercări, prima fiind întâl-

nirea cu taurul sălbatic, stăpânul puterii. Adolescentul avusese curajul să-l înfrunte, dar nu și capacitatea să-l învingă; fără intervenția lui Seti, monstrul l-ar fi sfâșiat pe Ramses cu coarnele. Atunci s-a imprimat în inima lui prima datorie a Faraonului: apărarea celui slab de cel puternic.

Secretul adevăratei puteri îl deținea regele și numai regele; prin magia experienței, acesta i-l comunicase lui Ramses, etapă după etapă, fără să-și dezvăluie planul. De-a lungul anilor, fiul se apropiase de tată, spiritele lor se uniseră în aceeași credință, cu același elan. Sever, rezervat, Seti vorbea puțin, însă el îi oferise lui Ramses privilegiul unic al întâlnirilor în cursul cărora se străduise să-i transmită din experiența profesiei de rege al Egiptului de Sus și de Jos.

Ore luminoase, momente de grație, acum dispărute în tăcerea morții.

Sufletul lui Ramses se deschisese precum caliciul unei flori pentru a primi cuvintele Faraonului, pentru a le conserva ca pe cele mai prețioase comori și a le face să trăiască în gândurile și acțiunile sale. Dar Seti se unise din nou cu frații săi, zeii, iar Ramses rămăsese singur, lipsit de prezența regelui, de acea prezență.

Se simțea părăsit, incapabil să suporte sarcina care-i apăsa pe umeri. Să guverneze Egiptul... La treisprezece ani visase la asta, așa cum visează un copil la un joc inaccesibil; apoi renunțase la această idee smintită, convins că tronul îi era promis lui Șenar, fratele lui mai mare.

Faraonul Seti și Tuya, marea soție regală, hotărâseră altfel. După ce studiaseră comportamentul celor doi fii ai lor, Ramses fusese cel desemnat să îndeplinească funcția supremă. De ce nu aleseseră un om mai puternic și mai abil, un om de statura lui Seti! Ramses se simțea pregătit să înfrunte orice dușman într-o singură luptă, dar nu să se afle la cârma statului, pe apele nesigure ale viitorului. În luptă, în Nubia,

își dovedise vitejia; energia lui inepuizabilă îl purta, dacă era nevoie, pe cărările războiului pentru a-și apăra țara, dar cum să comande o armată de funcționari, de demnitari și de preoți a căror viclenie îl depășea?

Fondatorul dinastiei, primul Ramses, fusese un vizir bătrân căruia înțelepții îi încredințaseră o putere pe care el n-o dorise; la vremea încoronării, succesorul lui, Seti, era deja un bărbat matur și experimentat. Ramses nu avea decât douăzeci și trei de ani și se mulțumise să trăiască în umbra protectoare a tatălui său, urmându-i hotărârile și răspunzând la chemările lui. Ce minunat era să aibă încredere într-un ghid care-i trasa calea! Să lucreze la ordinele lui Seti, să servească Egiptul ascultându-l pe faraon, să găsească mereu răspunsuri la întrebări în preajma lui... Acel paradis devenise inaccesibil.

Iar destinul cuteza să-i ceară lui, lui Ramses, un tânăr aprig și înflăcărat, să-l înlocuiască pe Seti!

N-ar fi trebuit oare să izbucnească în râs și să fugă în deșert, atât de departe încât să nu-l mai găsească nimeni?

Sigur că putea să aibă încredere în aliați: Tuya, mama sa, complice exigentă și fidelă, soția lui, Nefertari, atât de frumoasă și de calmă, prietenii din copilărie, Moise evreul, constructor pe șantierul regale, Acha, diplomatul, Setau, blânzitorul de șerpi, secretarul său particular, Ameni, care-și legase soarta de cea a lui Ramses.

Oare clanul dușmanilor nu va deveni tot mai puternic? Șenar nu va renunța să pună mâna pe tron. Ce fel de alianțe obscure va născoci pentru a-și împiedica fratele să guverneze? Dacă, în această clipă, Șenar s-ar fi prezentat în fața lui Ramses nu i-ar fi opus nici o rezistență. De vreme ce-și dorea atâta dubla coroană, atunci s-o aibă!

Dar avea el dreptul să-și trădeze tatăl renunțând la sarcina pe care i-o încredințase? Ar fi fost atât de simplu să creadă

că Seti se înșelase sau că și-ar fi putut schimba părerea... Ramses nu se va minți singur. Destinul lui depindea de răspunsul lumii invizibile.

Aici, în deșert, în inima acestui pământ roșu, impregnat de o energie periculoasă, va obține acest răspuns.

Șezând, cu privirea pierdută în cer, Ramses aștepta. Un faraon nu putea fi decât un om al deșertului, îndrăgostit de singurătate și de imensitate; focul ascuns în pietre și în nisip fie îi va hrăni sufletul, fie i-l va distruge. Focul avea să hotărască.

Soarele se apropia de zenit, iar vântul se potolea treptat. O gazelă sărea de pe o dună pe alta. Pericolul se apropia.

Brusc, se ivi din neant.

Un leu enorm, de peste patru metri lungime, cântărind mai mult de trei sute de kilograme. Coama care parcă ardea îi dădea alura unui războinic triumfător, al cărui trup musculos se deplasa cu suplețe.

În momentul în care îl zări pe Ramses scoase un răget impresionant care se auzi pe o rază de cincisprezece kilometri de jur împrejur. Dotat cu niște colți redutabili și cu gheare ascutite, fiara își fixa prada.

Fiul lui Seti nu avea nici o șansă să-i scape.

Leul se apropie și se opri la câțiva metri de el. I se distingeau ochii aurii. Clipe lungi, se înfruntară din priviri.

Animalul alungă o muscă bătând din coadă; iritat pe neașteptate, înaintă din nou.

Ramses se ridică, cu privirea fixată în cea a leului.

– Pe tine, Voinicule, pe tine te-am salvat de la o moarte sigură! Ce soartă îmi rezervi tu acum?

Uitând de pericol, Ramses își aminti de puiul de leu agonizând în savana nubiană; mușcat de un șarpe, dăduse dovadă de o rezistență de necrezut înainte de a fi vindecat de remediile lui Setau și de a deveni o adevărată sălbăticiune.

Pentru prima dată, Voinicul scăpase din locul îngrădit unde era închis în absența lui Ramses. Oare natura lui de felină își reluase locul, făcându-l feroce și nemilos față de cel pe care îl considerase totuși drept stăpân?

– Hotărăște-te, Voinicule! Ori devii aliatul meu pe viață, ori mă ucizi.

Leul se ridică pe labele din spate și le puse pe cele din față pe umerii lui Ramses. Șocul se dovedi brutal, însă prințul se ținu bine. Ghearele nu erau scoase, iar botul fiarei adulmecă nasul lui Ramses.

Între ei nu era decât prietenie, încredere și respect.

– Mi-ai trasat destinul.

De acum înainte, cel pe care Seti îl numise „Fiul luminii” nu mai avea de ales.

Va lupta ca un leu.

Palatul regal din Memphis era în mare doliu. Bărbații nu se mai rădeau, femeile purtau părul despletit. În timpul celor șaptezeci de zile, cât urma să dureze mumificarea lui Seti, Egiptul avea să trăiască, de bine de rău, într-un fel de vid; regele era mort, tronul său rămânea vacant până la proclamarea oficială a succesorului, care nu avea să survină decât după punerea în mormânt și uniunea mumiei lui Seti cu lumina celestă.

Serviciile de frontieră erau în stare de alertă, iar trupele pregătite să contracareze orice tentativă de invazie se aflau sub comanda regentului Ramses și a mării soții regale Tuya. Deși principalul pericol, acela reprezentat de hitiți*, nu părea să amenințe prea curând, un raid nu era deloc exclus. De secole, bogatele provincii agricole din Deltă erau o pradă tentantă pentru „alergătorii pe nisip”, beduinii nomazi din Sinai, ca și pentru prinții Asiei, capabili să se coalizeze și să atace nord-estul Egiptului.

Plecarea lui Seti în lumea de dincolo dăduse naștere fricii; atunci când dispărea un faraon, forțele haosului amenințau să se năpustească asupra Egiptului și să distrugă o civilizație construită dinastie de dinastie. Va fi capabil tânărul Ramses să ferească cele Două Tărâmurii** de nenorocire? O parte a nota-

* Strămoșii turcilor.

** Egiptul de Sus și cel de Jos, valea Nilului (Sudul) și Delta (Nordul).

bilităților nu-i acorda nici o încredere și dorea să-l vadă înlăturat în favoarea fratelui său Șenar, mai abil și mai puțin impetuos.

Marea soție regală nu-și modificase obiceiurile după moartea soțului său. În vârstă de patruzeci și doi de ani, părând înaltă, cu nasul fin și drept, ochii mari și migdalați privind sever și pătrunzător, bărbia aproape pătrată, se bucura de o autoritate morală de necontestat. Nu încetase nici un moment să-l secondeze pe Seti; în absența lui, în timpul călătoriilor Faraonului în străinătate, ea fusese aceea care guvernase țara cu o mână de fier.

La ivirea zorilor, Tuyeii îi plăcea să se plimbe prin grădina plantată cu tamaris și sicomori; în mers, își organiza în minte ziua de lucru, o alternanță de reuniuni profane și de ritualuri spre gloria puterii divine.

O dată cu dispariția lui Seti, chiar și cel mai mic gest îi părea lipsit de sens. Tuya nu mai avea altă dorință decât aceea de a-și întâlni cât mai repede soțul într-un univers fără conflicte, departe de lumea oamenilor, însă va accepta povara anilor pe care destinul i-o va impune. Fericirea ce-i fusese oferită trebuia s-o înapoieze țării, slujind-o până la ultima suflare.

Silueta elegantă a lui Nefertari apără din boarea dimineții; „mai frumoasă decât frumoasele palatului”, după expresia pe care poporul i-o atribuisese, soția lui Ramses avea părul de un negru strălucitor, iar ochii verzi-albaștri de o blândețe sublimă. Muziciană în templul zeiței Hathor din Memphis, țesătoare remarcabilă, bună cunoscătoare a vechilor autori, precum înțeleptul Ptah-hotep, Nefertari nu provenea dintr-o familie nobilă; însă Ramses se îndrăgostise nebunește de ea, de frumusețea ei, de inteligența și maturitatea surprinzătoare la o femeie atât de tânără. Tuya o alesese intendentă casei sale, post pe care continua să-l ocupe, deși devenise soția regentului. Între regina Egiptului și Nefertari se născuse o veritabilă complicitate, înțelegându-se una pe alta aproape fără cuvinte.

– Ce multă rouă e în dimineața asta, Maiestate; cine va ști să cânte generozitatea pământului nostru?

– De ce te-ai trezit așa de devreme, Nefertari?

– Dumneavoastră ar trebui să vă odihniți, nu credeți?

– Nu mai ajung să dorm.

– Cum să vă ușurez durerea, Maiestate ?

Un surâs trist flutură pe buzele Tuye.

– Seti este de neînlocuit; restul zilelor mele nu va fi decât o lungă suferință atenuată doar de domnia fericită a lui Ramses. Pentru mine e singura rațiune de a trăi.

– Sunt neliniștită, Maiestate.

– De ce anume te temi?

– Mă tem că voința lui Seti nu va fi respectată.

– Cine ar îndrăzni să se ridice împotriva ei?

Nefertari rămase tăcută.

– Te gândești la fiul meu mai mare, Șenar, nu-i așa? Îi cunosc vanitatea și ambiția, însă nu va fi atât de nesocotit încât să nu-și asculte tatăl.

Razele aurii ale luminii ce se năștea scăldară grădina în lumină.

– Mă crezi naivă, Nefertari? Mi se pare că nu-mi împărtășești deloc părerea.

– Maiestate...

– Ai vreo informație precisă?

– Nu, nu e decât un sentiment, un sentiment vag.

– Spiritul tău e intuitiv și viu ca fulgerul, iar calomnia îți este străină; dar există vreun alt mijloc de a-l împiedica pe Ramses să domnească decât acela de a-l suprima?

– De asta mă tem și eu, Maiestate.

Tuya mângâie o ramură de tamaris.

– Oare Șenar va pune la temelia domniei lui o crimă?

– Un asemenea gând mă înspăimântă, ca și pe dumneavoastră, dar nu sunt în stare să mi-l alung din minte. Judecați-mă aspru dacă vi se pare neverosimil, dar nu pot să tac.

– În ce mod e asigurată securitatea lui Ramses?

– Leul și câinele veghează asupra lui, ca și Serramanna, șeful găzii sale personale; de când Ramses s-a întors dintr-o călătorie solitară în deșert, am reușit să-l conving să nu rămână niciodată fără protecție.

– Doliul național durează de zece zile, îi aminti marea soție regală; în două luni, corpul neperisabil al lui Seti va fi depus în lăcașul său pentru eternitate. Apoi Ramses va fi încoronat, iar tu vei deveni regina Egiptului.

Ramses se înclină în fața mamei sale, apoi o îmbrățișă cu tandrețe. Ea, care părea atât de fragilă, îi dădea o lecție de demnitate și de noblețe.

– De ce zeii ne impun o încercare așa de crudă?

– Spiritul lui Seti trăiește în tine, fiule; timpul lui s-a împlinit, al tău de-abia începe. Va învinge moartea dacă tu îi continui opera.

– Umbra lui e uriașă.

– Nu ești tu Fiul luminii, Ramses? Împrăștie tenebrele care ne înconjoară, respinge haosul care ne asaltează.

Tânărul se îndepărtă de regină.

– Leul și cu mine am fraternizat în deșert.

– Țsta era semnul pe care-l așteptai, nu-i așa?

– Cu siguranță, dar îmi dai voie să-ți cer o favoare?

– Te ascult.

– În timp ce tatăl meu părăsea Egiptul pentru a-și manifesta puterea în străinătate, tu erai aceea care guverna.

– Așa cerea tradiția.

– Tu ai experiența puterii și toată lumea te venerază; de ce să nu urci pe tron?

– Pentru că nu asta a fost voința lui Seti; el reprezenta legea, această lege pe care noi o iubim și o respectăm. Pe tine te-a ales, fiule, tu trebuie să domnești. O să te ajut cu toate forțele mele și am să te sfătuiesc dacă dorești.

Ramses nu mai insistă.

Mama lui era singura ființă care i-ar fi putut schimba cursul destinului și i-ar fi putut elibera de povară; dar Tuya rămânea fidelă regelui defunct și nu avea de gând să-și modifice poziția. Oricare ar fi fost îndoielile și neliniștile lui, Ramses va trebui să-și croiască propriul drum.

Serramanna, șeful gărzii personale a lui Ramses, nu părăsea niciodată aripa palatului unde lucra viitorul rege al Egiptului. Numirea sardului, un fost pirat, în acest post dăduse naștere la multe comentarii; toată lumea era convinsă că, mai curând sau mai târziu, uriașul cu mustăți în furcă îl va trăda pe fiul lui Seti.

Pentru moment, nimeni nu intra în palat fără autorizarea lui. Marea soție regală îi recomandase să-i alunge pe intruși și să nu ezite să se servească de sabie în caz de pericol.

Atunci când ecourile unei dispute ajunseră la urechile lui, Serramanna se grăbi să ajungă în vestibulul destinat vizitatorilor.

– Ce se-ntâmplă aici?

– Omul ăsta vrea să intre cu forța, îi răspunse un soldat, arătând spre un uriaș bărbos cu un păr bogat și umeri largi.

– Cine ești? Întrebă Serramanna.

– Moise Evreul, prieten din copilărie cu Ramses și constructor în serviciul Faraonului.

– Ce dorești?

– De obicei, Ramses nu-mi închide ușa în nas.

– Astăzi eu hotărâsc.

– Regentul e sechestrat cumva?

– Securitatea o cere... Care e motivul vizitei tale?

– Nu te privește.

– În cazul ăsta, întoarce-te de unde ai venit și nu te mai apropia de palat; altfel, pun să te aresteze.

Nu fură necesari mai mult de patru soldați pentru a-l imobiliza pe Moise.

- Anunță-l pe Ramses că sunt aici, altfel o să-ți pară rău!
- Amenințările tale mă lasă rece.
- Prietenul meu mă așteaptă! Poți înțelege asta?

Lungii ani de piraterie și multele bătălii sălbatice dezvoltaseră la Serramanna un simț ascuțit al pericolului. În ciuda forței fizice și a tonului ridicat, Moise i se păru sincer.

Ramses și Moise se îmbrățișară.

- Țsta nu mai e un palat, exclamă evreul, ci o fortăreață!
- Mama, soția, secretarul meu particular, Serramanna și alți câțiva se tem de ce e mai rău.
- Mai rău... Ce înseamnă asta?
- Un atentat.

Pe pragul sălii de audiențe a regentului, ce dădea spre grădină, dormea leul uriaș al lui Ramses; între labelle lui din față stătea întins Străjerul, câinele galben-auriu.

- Avându-i pe ei în preajmă, de ce te mai temi?
- Nefertari e convinsă că Șenar n-a renunțat la domnie.
- O lovitură în forță înainte de punerea în mormânt a lui Seti... Nu e deloc stilul lui. El preferă să acționeze din umbră și mizează pe trecerea timpului.
- Deocamdată, tocmai timpul îi lipsește.
- Ai dreptate... Dar nu va îndrăzni să te înfrunte.
- Să te audă zeii! Egiptul n-ar avea nimic de câștigat. Ce se vorbește în Karnak?

– Se zvonesc multe împotriva ta.

Sub conducerea unui maistru, Moise îndeplinea funcția de șef de lucrări pe imensul șantier din Karnak unde Seti începuse construcția unei gigantice săli cu coloane, întreruptă de moartea faraonului.

- Ce se zvonește?
- Preoții lui Amon, câțiva nobili, vizirul din sud... Sora ta, Dolenta, și soțul ei, Sary, îi încurajează. N-au suportat exilul impus de tine, atât de departe de Memphis.

– Oare acest mizerabil Sary n-a încercat să se debaraseze de mine și de Ameni, secretarul meu particular și prietenul nostru din copilărie? Faptul că i-am obligat pe el și pe sora mea să părăsească Memphisul și să plece în Theba reprezintă o pedeapsă destul de ușoară!

– Aceste flori otrăvitoare nu cresc decât în nord; în sud, la Theba, pier. Ar fi trebuit să-i pedepsești mai aspru și să-i condamni la un exil veritabil.

– Dolenta e sora mea, iar Sary mi-a fost educator și preceptor.

– Oare un rege trebuie să se arate atât de îngăduitor cu apropiații lui?

Ramses tresări.

– Încă nu sunt rege, Moise!

– Ar fi trebuit măcar să depui o plângere și să lași justiția să-și urmeze cursul.

– Dacă sora mea și soțul ei ies de sub restricție, o să-i pedepsesc cu asprime.

– Aș vrea să te cred; nu ai deloc conștiința resentimentelor dușmanilor tăi.

– Îmi plâng tatăl, Moise.

– Și uiți de popor și de țară! Crezi că Seti, din înaltul cerului, îți apreciază comportamentul ăsta mediocru?

Dacă Moise nu era prietenul lui, Ramses l-ar fi lovit.

– Inima unui monarh trebuie să fie de piatră?

– Cum ar putea un om, prizonier al propriei dureri, oricât de legitimă ar fi aceasta, să guverneze? Șenar a încercat să mă corupă și să mă asmută împotriva ta. Acum îți dai seama de pericol?

Această destăinuire îl uimi pe Ramses.

– Adversarul tău e redutabil, urmă Moise; ai de gând să ieși din amorțeală?

Memphis, capitala economică a țării, situată la joncțiunea Deltei cu valea Nilului, se găsea într-o stare de letargie. În portul „Drum bun” majoritatea corăbiilor comerciale rămăseseră ancorate la țărm; în timpul celor șaptezeci de zile de doliu tranzacțiile comerciale erau suspendate și nici un banchet nu avea să se desfășoare în vastele vile ale nobililor.

Moartea lui Seti fusese un adevărat șoc pentru marele oraș. Sub domnia lui se născuse prosperitatea, însă ea părea acum fragilă în ochii principalilor negociatori, tot așa cum un faraon slab ar fi făcut Egiptul vulnerabil și instabil. Și cine l-ar fi putut egala pe Seti? Șenar, fiul lui mai mare, ar fi putut fi un bun gestionar, dar suveranul, bolnav, îl preferase pe tânărul și clocotitorul Ramses, a cărui purtare s-ar fi potrivit mai bine unui seducător decât unui șef de stat. Chiar și cei mai vizionari comiteau erori câteodată; se zvonea, precum în Theba, că Seti probabil se înșelase desemnându-și fiul mai mic drept succesor.

Nerăbdător, Șenar umbla de colo-colo prin sala de oaspeți a locuinței lui Meba, ministrul Afacerilor externe, un sexagenar discret, cu o ținută frumoasă și un chip deschis ce inspira încredere. Inamic al lui Ramses, el îl susținea pe Șenar, ale cărui vederi politice și economice îi păreau excelente. Nu era oare de viitor deschiderea unei piețe medite-

raneene și asiatice printr-un maximum de alianțe comerciale, chiar cu prețul ignorării câtorva valori desuete? Mai bine să vinzi arme decât să ai nevoie de ele.

– O să vină? întrebă Șenar.

– E de partea noastră, fiți pe pace.

– Nu-mi plac brutele de soiul ăsta, își schimbă părerea după cum bate vântul.

Fiul mai mare al lui Seti era un bărbat scund, îndesat și corpulent, cu o față rotundă și obraji bucălați; buzele pline și lacome îi trădau gustul pentru traiul bun, iar ochii mici și căprui exprimau o neconținută agitație. Greu, masiv, detesta soarele și exercițiul fizic; vocea lui mieroasă și nesigură încerca să manifeste o distincție și un calm de care, cel mai adesea, era lipsit.

Șenar era pacifist din interes. I se părea o absurditate să-și apere țara izolând-o de mersul afacerilor; cuvântul „trădare” nu era folosit decât de moraliștii incapabili să facă avere. Ramses, educat după metode învechite, nu merita să guverneze. Astfel încât Șenar nu avea nici o remușcare punând la cale un complot care să-i ofere puterea: Egiptul îi va fi recunoscător.

Mai trebuia ca principalul lui aliat să nu renunțe la proiectul comun.

– Dă-mi ceva de băut, ceru Șenar.

Meba își servi înaltul oaspete cu o cupă de bere proaspătă.

– N-ar trebui să avem încredere în el.

– Sunt convins că o să vină; nu uitați că vrea să se întoarcă acasă cât mai repede.

În sfârșit, paznicul locuinței ministrului Afacerilor externe anunță sosirea vizitatorului atât de așteptat.

Blondul Menelau, cu ochi pătrunzători, fiul lui Atreu, iubit de zeul războiului și rege al Lacedemoniei, învingătorul troienilor, purta o platoșă dublă și o centură lată închisă cu

agrafe de aur. Egiptul îi acordase ospitalitate pe timpul reparării corăbiilor, însă soția lui, Elena, nu mai voia să părăsească pământul faraonilor, temându-se de tratamentul la care urma să fie supusă la curtea soțului ei și în urma căruia avea să devină o simplă sclavă. Cum Elena beneficia de sprijinul și protecția reginei Tuya, Menelau avea mâinile legate; din fericire, Șenar îi venise în ajutor, recomandându-i răbdare pentru a putea dezvolta o strategie cu sorți de izbândă.

Atunci când Șenar va fi faraon, Menelau va pleca spre Grecia împreună cu Elena.

De mai multe luni de zile soldații greci se integraseră în rândul populației egiptene; unii fuseseră plasați sub comandament egiptean, iar alții deschiseseră magazine, cu toții părând satisfăcuți de norocul ce dăduse peste ei. În realitate, nu așteptau decât ordinul șefului lor pentru a trece la acțiune, reînnoind, la o scară mai mare, episodul calului troian.

Grecul îl măsoară pe Meba cu neîncredere.

– Spuneți-i să plece, îi ceru el lui Șenar; nu vreau să discut decât cu dumneavoastră.

– Ministrul Afacerilor externe e aliatul nostru.

– N-am să mai spun încă o dată.

Cu un gest, Șenar îi ordonă compatriotului său să se retragă.

– Cum stăm? întrebă Menelau.

– A venit vremea să intervenim.

– Sunteți sigur? Cu obiceiurile voastre bizare și această interminabilă mumificare, o să ne pierdem capul!

– Trebuie să acționăm înainte de punerea în mormânt a mumiei tatălui meu.

– Oamenii mei sunt pregătiți.

– Nu sunt partizanul unei violențe inutile și...

– Destul cu tergiversările, Șenar! Vouă, egiptenilor, vă e frică să luptați; noi, grecii, am petrecut ani buni luptând

împotriva troienilor, pe care i-am masacrat. Dacă doriți moartea lui Ramses, spuneți-o odată și aveți încredere în sabia mea!

– Ramses e fratele meu, iar viclenia este uneori mai eficace decât forța brutală.

– Doar uniunea dintre ele asigură victoria; pe mine, un erou al războiului Troiei, mă învățați strategie?

– Trebuie s-o recucerii pe Elena.

– Elena, Elena, mereu Elena! Dar fără femeia asta afurisită nu mă pot întoarce în Lacedemonia.

Șenar zâmbi. De data asta, șansa era de partea lui; cu ajutorul grecului își va atinge scopul.

– Nu există decât două piedici majore: leul și Serramanna. Îl otrăvim pe primul și îl suprimăm pe al doilea. Pe urmă, îl ridicăm pe Ramses și îl trimitem în Grecia.

– De ce să nu-l ucidem?

– Pentru că domnia mea nu va debuta printr-o vărsare de sânge. În mod oficial, Ramses renunță la tron și hotărăște să plece într-o lungă călătorie în cursul căreia cade victimă unui accident nefericit.

– Și Elena?

– Din momentul în care voi fi încoronat, mama mea va trebui să-mi dea ascultare și va înceta s-o protejeze. Dacă Tuya nu se arată rezonabilă, o închid într-un templu.

Menelau căzu pe gânduri.

– Pentru un egiptean, nu e rău conceput planul... Aveți otrava necesară?

– Bineînțeles.

– Ofițerul grec pe care am reușit să-l angajez în garda personală a fratelui vostru e un soldat experimentat; îi va tăia gâtul lui Serramanna în timpul somnului. Când acționăm?

– Încă puțină răbdare, trebuie să mă întorc la Theba; la întoarcere dăm lovitura.

Elena gusta fiecare clipă a unei fericiri pe care o crezuse dispărută pentru totdeauna. Îmbrăcată într-o robă largă ce răspândea parfum de nectar, cu capul acoperit de un văl care s-o apere de soare, trăia un vis minunat la curtea Egiptului. Ea, pe care grecii o tratau ca pe o „cățea perversă”, reușise să scape de Menelau, acest tiran ticălos și laș, a cărui cea mai mare plăcere consta în a umili oamenii.

Tuya, marea soție regală, și Nefertari, soția lui Ramses, îi oferiseră prietenia lor și-i permisese să trăiască în libertate într-o țară în care femeia nu era închisă într-o locuință, fie ea și princiară.

Oare Elena era cea responsabilă de miile de morți greci și troieni? Ea nu dorise această nebunie ucigașă care, atâția ani, îi făcuse pe niște tineri să se omoare între ei; dar zvonurile continuau s-o acuze și s-o condamne, fără să-i lase posibilitatea să se apere. Aici, în Memphis, nu i se făcea nici un reproș; țesea, asculta muzică sau cânta ea însăși, se îmbăia în bazine și se bucura de farmecele inepuizabile ale grădinilor palatului. Zornăitul armelor se estompase, cedând locul păsărilor cântătoare.

De mai multe ori pe zi, Elena, cu brațele sale albe, se ruga zeilor ca visul să nu se termine: nu dorea decât să uite trecutul, Grecia și pe Menelau.

În timp ce se plimba pe o alee acoperită cu nisip, zări cadavrul unui cocor cenușiu. Apropiindu-se, constată că pântecul frumoasei păsări fusese despicat. Elena îngenunche și-i examinează intestinele; la greci, ca și la troieni, toată lumea îi cunoștea talentele de ghicitoare.

Soția lui Menelau rămase nemișcată minute lungi.

Ceea ce citise în măruntaiele nefericitului cocor o înfricoșase.

Theba, marele oraș din sudul Egiptului, era domeniul lui Amon, zeul ce înarmase brațul eliberatorilor atunci când aceștia, cu mai multe secole înainte, îi alungaseră pe ocupanții hyksos, niște asiatici cruzi și barbari. Din momentul în care țara își recăpătase independența, faraonii începuseră să-i aducă omagiu lui Amon și să-i înfrumusețeze templul, generație după generație. Tot așa și Karnak, un imens șantier niciodată întrerupt, devenise cel mai mare și mai bogat sanctuar egiptean, un fel de stat în stat, al cărui mare preot părea mai mult un gospodar cu puteri extinse decât un om al rugăciunii.

La sosirea în Theba, Șenar solicitase o audiență. Cei doi bărbați se întrețineau într-un chioșc de lemn acoperit de glicină și caprifoi, nu departe de lacul sacru, a cărui prezență aducea puțină răcoare.

– Ați venit fără escortă? se miră marele preot.

– Foarte puțini sunt la curent cu prezența mea aici.

– A... doriți prin urmare să fiu discret.

– Opoziția dumneavoastră față de Ramses mai este de actualitate?

– Mai mult ca oricând. E tânăr, impetuos și iute la mânie, domnia lui ar fi dezastruoasă. Seti a comis o eroare numindu-l succesor.

– Îmi acordați încrederea dumneavoastră?
– Ce loc îi veți rezerva templului lui Amon dacă urcați pe tron?

– Primul loc, bineînțeles.

– Seti a favorizat alți clerici, precum cei din Heliopolis sau Memphis; singura mea ambiție este să nu văd Karnakul izgonit pe planul al doilea.

– Asta e intenția lui Ramses, nu a mea.

– Ce propuneți, Șenar?

– Să acționăm, și să acționăm repede.

– Altfel spus, înainte de punerea în mormânt a mumiei lui Seti.

– De fapt, e ultima noastră șansă.

Șenar ignora faptul că marele preot al lui Amon era foarte grav bolnav; potrivit medicului său, îi mai rămăseseră câteva luni de trăit, poate chiar câteva săptămâni. O astfel de soluție rapidă îi apărui demnitarului ca expresia bunăvoinței zeilor. Înainte de a muri, va avea șansa să-l vadă pe Ramses. Îndepărtat de la puterea supremă, iar Karnakul va fi în acest fel salvat.

– Nu voi tolera nici un fel de violență, decretă marele preot; Amon ne-a dăruit pacea și nimeni nu trebuie s-o încalce.

– Fiți siguri de asta; chiar dacă e incapabil să guverneze, Ramses e fratele meu și simt multă afecțiune pentru el. Nu m-am gândit nici un moment să-i pricinuiesc vreun rău.

– Ce soartă îi veți rezerva?

– E un tânăr energic, îndrăgostit de aventură și de spațiile vaste; de vreme ce va fi scutit de o povară prea grea pentru el, va întreprinde o călătorie lungă și va vizita mai multe țări străine. Când se va întoarce, experiența lui ne va folosi.

– Țin în egală măsură ca regina Tuya să rămână sfătuitoarea voastră privilegiată.

– Asta fără discuție.

– Fiți fidel lui Amon, Șenar, și norocul vă va surâde.

Fiul mai mare al lui Seti se înclină cu deferență. Credulitatea bătrânului preot era o ocazie minunată.

Dolenta, sora mai mare a lui Ramses, își aplica unguente pe pielea sa grasă. Nici frumoasă, nici urâtă, prea voluminoasă, mereu plictisită, ea detesta Theba și sudul. O femeie de condiția ei nu putea trăi decât la Memphis, acolo unde își petrecea timpul ocupându-se de miile de drame domestice ce animau existența aurită a familiilor nobile.

Se plictisea în Theba. Sigur că fusese primită în cea mai bună societate și alerga de la un banchet la altul, bucurându-se de calitatea de fiică a marelui Seti; însă aici moda era în urmă față de cea din Memphis, iar soțul ei, rubicondul și jovialul Sary, fost preceptor al lui Ramses, cădea tot mai mult pradă neurasteniei. El, odată superior al *Kap*-ului, universitate însărcinată cu formarea viitorilor responsabili ai regatului, să fie obligat la inactivitate printr-o greșeală a lui Ramses!

Da, Sary fusese sufletul unui complot mediocru vizând eliminarea lui Ramses; da, soția lui, Dolenta, ținuse partea lui Șenar contra fratelui său; da, rătăciseră drumul, însă Ramses n-ar fi trebuit să le acorde iertarea ținând cont de moartea lui Seti?

Numai răzbunarea era pe măsura acestei cruzimi. Soarta va sfârși prin a se întoarce împotriva lui Ramses și, în aceea zi, Dolenta și Sary vor profita de ocazie. În așteptare, Dolenta își îngrijea pielea, iar Sary citea sau dormea.

Sosirea lui Șenar îi trezi din amorțeală.

– Fratele meu mult iubit! exclamă Dolenta, îmbrățișându-l. Ai venit cu vești bune?

– Posibil.

- Nu ne ține pe jar! îi ceru Sary.
 - Voi fi rege.
 - Oare s-a apropiat clipa răzbunării noastre?
 - Întoarceți-vă cu mine la Memphis; o să vă ascund până la dispariția lui Ramses.
 - Dolenta păli.
 - Dispariția...
 - Nu te îngrijora, mica mea soră; va pleca în străinătate.
 - O să-mi dai un post important la curte? întrebă Sary.
 - Ai fost necugetat, însă calitățile tale îmi vor fi de folos.
- E de-ajuns să-mi fii fidel și cariera ta va fi strălucitoare.
- Ai cuvântul meu, Șenar.

Frumoasa Iset se plectisea în somptuosul palat din Theba, unde îl creștea cu dragoste pe Kha, fiul pe care i-l dăruise Ramses; cu ochii săi verzi, nasul mic și drept, buzele fine, grațioasă, nesupusă și veselă, Iset era o femeie foarte frumoasă și a doua soție a regentului.

„A doua soție”... Cât de greu îi era să accepte acest titlu și să se supună situației pe care acesta o implica! Cu toate astea, Iset nu reușea să fie geloasă pe Nefertari, atât de frumoasă, de blândă și de profundă; avea prestanța unei viitoare regine, deși nu arăta nici un fel de ambiție în acest sens.

Iset ar fi vrut ca ura să-i aprindă inima și să-i dea motivul de a lupta cu ferocitate împotriva lui Ramses și a lui Nefertari; însă ea continua să-l iubească pe cel care-i oferise atâta fericire și plăcere, bărbatul căruia îi dăruise un fiu.

Lui Iset nu-i păsa de putere și de onoruri; ea îl iubea pe Ramses pentru el însuși, pentru forța și strălucirea lui. Să trăiască departe de el era adesea o încercare insuportabilă; de ce nu era conștient de suferința ei?

Curând, Ramses va fi rege și atunci nu-i va mai face decât vizite scurte, din ce în ce mai rare, în cursul cărora ea

va fi zdrobită, incapabilă să mai reziste. Dacă, cel puțin, s-ar fi putut îndrăgosti de un alt bărbat... Însă pretendenții, discreți sau insistenți, erau șterși și fără personalitate.

Iset rămase uimită atunci când majordomul îi anunță vizita lui Șenar; ce căuta fiul mai mare al lui Seti la Theba, înaintea funeraliilor?

Îl primi într-o încăpere bine aerisită datorită unor ferestre înguste încastrate în partea superioară a pereților și care răspândeau o lumină irizată.

– Ești magnifică, Iset.

– Ce dorești?

– Știu că nu mă iubești, dar mai știu că ești inteligentă și capabilă să apreciezi o situație apărându-ți interesele. Pentru mine, ai stofă de mare soție regală.

– Ramses a hotărât altfel.

– Și dacă n-ar mai avea nici o decizie de luat?

– Ce vrei să spui?

– Fratele meu nu e lipsit de bun simț; a înțeles că e peste puterile lui să guverneze Egiptul.

– Asta înseamnă...

– Asta înseamnă că eu îmi voi asuma această sarcină dificilă pentru binele țării și că tu vei fi regina celor Două Tărâmuri.

– Minți, Ramses n-a renunțat!

– Ba nu, frumoasa și tandra mea prietenă; se pregătește să plece într-o lungă călătorie în compania lui Menelau și mi-a cerut să fiu eu succesorul lui Seti, din respect pentru memoria tatălui nostru. La întoarcere, fratele meu va beneficia de toate privilegiile cuvenite rangului său, fii sigură de asta.

– Ți-a vorbit... de mine?

– Mă tem că te-a uitat, ca și pe fiul lui de altfel; doar pasiunea pentru depărtări îl mai animă.

– O ia cu el pe Nefertari?

– Nu, dorește să descopere și alte femei; oare fratele meu nu e nesățios în domeniul plăcerilor?

Frumoasa Iset părea descumpănită. Șenar ar fi vrut să-i ia mâna, însă era prea devreme; se temea ca gestul lui să nu-l ducă la eșec. Trebuia mai întâi să câștige încrederea tinerei femei și apoi s-o cucerească cu blândețe și insistență.

– Micul Kha va beneficia de cea mai bună educație, promise el, și n-o să mai ai de ce să-ți faci griji. După punerea lui Seti în mormânt, ne vom întoarce împreună la Memphis.

– Ramses... Ramses va fi plecat deja?

– Sigur că da.

– Nu asistă la funeralii?

– Îmi pare rău, dar așa va fi; Menelau nu acceptă să-și mai amâne plecarea. Uită-l pe Ramses, Iset, și pregătește-te să devii regină.

Iset petrecu o noapte albă.

Şenar o minţise. Ramses nu va pleca din Egipt pentru a căuta uitarea într-o călătorie în străinătate; dacă absenta de la funeraliile lui Seti, era împotriva voinţei sale.

Sigur că Ramses se purtase cu cruzime faţă de ea; dar nu-l va trăda, aruncându-se în braţele lui Şenar. Iset nu dorea deloc să devină regină şi-l detesta pe acest individ ambiţios cu chipul ca o lună plină şi cuvintele lui mieroase, atât de sigur de victorie.

Datoria ei era limpede: să-l prevină pe Ramses de complotul care se urzea împotriva lui şi de intenţiile pe care i le atribuia fratele său mai mare.

Compuse o lungă scrisoare pe un papirus, povestind în detaliu propunerile lui Şenar şi-l convocă pe superiorul mesagerilor regali însărcinaţi cu trimiterea curierului spre Memphis.

– Acest mesaj e important şi urgent.

– Mă voi ocupa personal, o asigură funcţionarul.

Activitatea portului fluvial al Thebei se diminuase mult, ca şi la Memphis, pe durata perioadei de doliu. La debarcaderul rezervat corăbiilor rapide cu destinaţia nord, soldaţii dormitau. Superiorul mesagerilor regali strigă un marinar.

- Ridică ancora, plecăm.
- Imposibil.
- Care e motivul?
- Rechiziția făcută de marele preot din Karnak.
- Eu n-am fost avertizat.
- Ordinul urmează să fie dat.
- Ridică oricum ancora, am un mesaj urgent pentru palatul regal din Memphis.

Un bărbat apăru pe puntea corăbiei pe care voia s-o împrumute funcționarul.

- Ordinele sunt ordine, declară el, și trebuie să le respectați.

– Și cine ești tu, ca să-mi vorbești pe tonul ăsta?

– Șenar, fiul mai mare al Faraonului.

Superiorul mesagerilor regali se înclină.

– Vă rog să-mi iertați insolența.

– Admit să uit incidentul dacă-mi dai mesajul încredințat de frumoasa Iset.

– Dar...

– E într-adevăr destinat palatului regal din Memphis?

– De fapt, fratelui vostru, Ramses.

– Plec imediat și mă voi afla alături de el; te temi cumva că n-aș fi un mesager potrivit?

Funcționarul îi dădu misiva lui Șenar.

După ce corabia prinse viteză și se depărtă de țărm, Șenar rupse scrisoarea frumoasei Iset, iar resturile se împrăștiară purtate de vânt.

Noaptea de vară era caldă și parfumată. Cum să crezi că Seti își părăsise poporul și că inima Egiptului plângea moartea unui rege demn de monarhii Vechiului Imperiu? De obicei, serile erau vesele și animate; în piețele satelor, pe străzile orașelor, se dansa, se cânta și se spuneau povești, îndeosebi

fabule în care animalele luau locul oamenilor și se comportau cu mai multă înțelepciune. Dar, în această perioadă de doliu și de mumificare a trupului regal, râsetele și jocurile dispăruseră.

Străjerul, câinele galben al lui Ramses, dormea alături de Voinic, enormul leu însărcinat cu paza grădinii private a regentului. Câinele și leul se instalaseră pe iarba proaspătă, după ce grădinarii udaseră plantele.

Unul dintre aceștia era un grec, unul dintre soldații lui Menelau, care se amestecase în această echipă. Înainte de a pleca, el pusese într-un strat de crini mai multe bucăți de carne otrăvită; lăcomia celor două animale nu putea să le reziste. Chiar dacă sălbăticiunea murea după mai multe ore, nici un veterinar nu l-ar fi putut salva.

Străjerul simți primul un miros neobișnuit.

El căscă, se întinse, inspiră aerul nopții și înaintă cu pași mărunți spre crini. Trufa lui îl ghidă spre bucățile de carne pe care le adulmecă îndelung; apoi se întoarse spre leu. Străjerul nu era egoist, nu voia să profite de unul singur de o asemenea descoperire.

Cei trei soldați cocoșați pe zidul grădinii văzură cu satisfacție cum leul se trezește din amorțeală și îl urmează pe câine. Încă puțină răbdare și calea va fi liberă; vor înainta fără piedici până în camera lui Ramses, îl vor surprinde în somn și îl vor duce pe corabia lui Menelau.

Unul lângă altul, leul și câinele stăteau nemișcați, vârandu-și capetele în stratul de crini.

Sătui, se întinseră peste flori.

Zece minute mai târziu, unul dintre greci sări pe pământ; ținând cont de cantitatea și de puterea otrăvii, marea sălbăticiune trebuia să fie deja paralizată.

Deschizătorul de drumuri făcu semn tovarășilor lui, care i se alăturară pe aleea ce ducea spre camera lui Ramses. Se

pregătire să pătrundă în palat, însă un răget îi făcu să se întoarcă.

Voinicul și Străjerul erau în spatele lor, privindu-i fix. Printre crinii culcați la pământ stăteau bucățile de carne neatins pe care trufa câinelui le ignorase; leul verificase intuiția bine fondată a prietenului său strivind hrana otrăvită.

Cei trei greci, înarmați cu un cuțit, se strânseseră unul în altul.

Cu ghearele scoase și gura larg deschisă, Voinicul se aruncă asupra intrușilor.

Ofițerul grec care reușise să se angajeze în garda particulară a lui Ramses, înainta încet prin palatul adormit, în direcția apartamentelor regentului. Cădea în sarcina lui inspectarea culoarelor și semnalarea oricărei prezențe insolite; astfel încât soldații, care-l cunoșteau bine, îl lăsară să treacă într-o liniște deplină.

Grecul se îndreptă spre pragul pe care dormea Serramanna; oare sardul nu afirmase el însuși că, pentru a se ajunge la Ramses, era nevoie mai întâi să i se taie lui beregata? Odată eliminat, regentul era lipsit de principalul lui protector, iar întregul corp de gardă avea să se alieze cu Șenar, noul stăpân al Egiptului.

Grecul se opri și ascultă.

Nici cel mai mic zgomot, doar răsuflarea regulată a celui care dormea.

În ciuda forței sale fizice, Serramanna avea nevoie de câteva ore de somn. Dar poate că se va comporta ca o pisică și se va trezi, simțind pericolul. Grecul trebuia să lovească prin surprindere și să nu-i dea victimei posibilitatea de a reacționa.

Prudent, mercenarul ascultă din nou. Nu era nici o îndoială: Serramanna era la discreția lui.

Grecul scoase din teacă un pumnal și își ținu respirația. Cu un elan plin de furie, se aruncă asupra omului adormit și lovi în zona gâtului.

O voce gravă răsună în spatele agresorului.

– Frumoasă încercare pentru un laș.

Grecul se întoarse.

– Ai ucis un corp din paie și pânză, declară Serramanna. Cum mă așteptam la un atac de felul acesta, am imitat respirația unuia care doarme.

Omul lui Menelau strânse mânerul pumnalului.

– Lasă-l.

– Am totuși de gând să-ți tai beregata.

– Încearcă.

Sardul îl depășea pe grec cu mai mult de trei capete.

Pumnalul lovi aerul; în ciuda staturii și greutateii sale, sardul se deplasa cu o agilitate surprinzătoare.

– Nici măcar nu știi să te bați, constată Serramanna.

Jignit, soldatul grec încercă o fentă: un pas într-o parte, apoi o mișcare bruscă înainte, cu lama îndreptată spre stomacul adversarului.

Sardul, cu muchia palmei drepte, îi rupse pumnalul, iar cu pumnul stâng îl lovi în tâmplă. Cu limba atârând și ochii sticloși, grecul se prăbuși, mort înainte de a atinge pământul.

– Un laș mai puțin, mormăi Serramanna.

Trezit din somn, Ramses constată eșecul celor două atentate organizate împotriva lui. În grădină, cei trei greci sucombaseră în ghearele leului; pe culoar, un alt grec, membru al gărzii personale a regentului, zăcea mort.

– Au vrut să vă suprime, afirmă Serramanna.

– Omul a vorbit?

– N-am avut timp să-l interoghez; să nu-l regretați pe amărâtul ăsta, n-avea nici un fel de calitate de războinic.

– Dar grecii aceștia nu erau niște apropiați de-ai lui Menelau?

– Îl detest pe tiranul ăsta. Dați-mi voie să mă întâlnesc cu el într-o singură luptă și îl trimit în infernul de care se teme atâta, populat cu fantome și cu eroi deznădăjduiți.

– Pentru moment, mulțumește-te să dublezi paza.

– Apărarea e o strategie proastă, prințe; numai atacul duce la victorie.

– Mai întâi trebuie identificat dușmanul.

– Menelau și grecii lui! Sunt niște mincinoși și niște perfizi. Alungați-i cât mai repede, altfel o vor lua de la capăt.

Ramses puse mâna pe umărul drept al lui Serramanna.

– Din moment ce tu îmi ești fidel, de ce m-aș mai teme?

Ramses petrecu restul nopții în grădină, alături de leu și de câine; sălbăticiunea adormise, iar Străjerul moțăia. Fiul lui Seti visase la o lume pașnică, însă nebunia oamenilor nu respecta nici măcar perioada în care avea loc mumificarea defunctului.

Moise avusese dreptate: nu era momentul de a manifesta clemență față de dușmani pentru a face să înceteze violențele. Dimpotrivă, se năștea în ei, în felul acesta, convingerea că aveau de-a face cu un adversar slab, ușor de învins.

În zori, Ramses lăasă în urmă noaptea suferinței sale. Chiar dacă Seti era de neînlocuit, trebuia ca el să se pună pe treabă.

În Egiptul lui Seti templele erau responsabile de redistribuirea mărfurilor și produselor care le erau încredințate. De la nașterea civilizației faraonice, legea lui Maat, fragila zeiță a dreptății și a adevărului, voia ca fiecărui copil al pământului binecuvântat de zei să nu-i lipsească nimic. Cum să celebrezi o sărbătoare dacă și numai un singur stomac suferea de foame?

Aflat în fruntea statului, Faraonul era în același timp cârma ce arăta direcția cea bună, și căpitanul corăbiei, care asigura coeziunea echipajului. Cădea în sarcina lui să pună în practică indispensabila solidaritate fără de care societatea s-ar fi destrămat și ar fi pierit din cauza propriilor conflicte interne.

Deși circulația mărfurilor depindea în mod esențial de un corp de funcționari a căror competență era una dintre cheile prosperității egiptene, câțiva negustori independenți, lucrând în acord cu templele, călătoreau prin țară și făceau un comerț liber.

Acesta era și cazul lui Raia, un sirian stabilit în Egipt de mai bine de doisprezece ani. Posesorul unui vas de transport și al mai multor catări, el nu înceta să plece și să vină, din nord în sud și din sud în nord, pentru a vinde vin, conserve de carne și vase importate din Asia. De statură mijlocie, cu

fața împodobită de o barbă scurtă, de formă ascuțită, îmbrăcat cu o tunică cu dungi colorate, curtenitor, discret și cinstit, el se bucura de stima numeroșilor clienți ce-i prețuiau exigența în ceea ce privește calitatea și prețurile moderate. În fiecare an, permisul de muncă îi era reînnoit, astfel încât sirianul se integrase până la urmă în țara sa de adopție. Ca și alți străini, el se amestecase cu populația și nu se mai deosebea de autohtoni.

Nimeni nu știa că negustorul Raia era un spion în solda hitiților.

Aceștia din urmă îi dăduseră ca sarcină să culeagă cât mai multe informații și să le transmită în cel mai scurt timp posibil. În felul acesta, războinicii din Anatolia puteau să aleagă cel mai bun moment pentru a-i ataca pe vasalii Faraonului și pentru a pune mâna pe pământurile lor, înainte de a invada chiar Egiptul. Cum Raia legase prietenii cu militarii, vameșii și polițiștii, el beneficia de multe informații secrete a căror chintesență ajungea la Hattusa, capitala hitiților, sub formă de mesaje codificate introduse în vase de alabastru destinate căpeteniilor de clan din sudul Siriei, în mod oficial aliați ai Egiptului. De mai multe ori, vameșii scotociseră prin încărcături și citiseră textele redactate de

Raia, niște inocente misive comerciale și facturi de plată. Importatorul sirian, care aparținea rețelei de spionaj, livra vasele destinatarilor, iar mesajele, unui coleg din nordul Siriei, aflat sub protecția hitiților, și care le trimitea mai departe, până la Hattusa.

Astfel, cea mai mare putere militară din Asia vecină, Imperiul hitit, urmărea lună de lună evoluția politicii egiptene, plecând de la informații de prima mână.

Moartea lui Seti și perioada de doliu reprezentau o excelentă ocazie de a ataca Egiptul; însă Raia insistase mult pentru a-i face să se răzgândească pe generalii hitiți ce

doreau să se lanseze într-o aventură smintită. Contrar a ceea ce gândeau aceștia, armata egipteană nu era deloc demobilizată, ba chiar dimpotrivă; temându-se de o posibilă invazie înainte de investitura noului monarh, paza la frontiere fusese dublată.

Mai mult, datorită flecărelilor Dolentei, sora lui Ramses, Raia aflase că Șenar, fratele mai mare al viitorului rege, nu avea să accepte să fie lăsat pe planul al doilea. Altfel spus, el complota pentru a acapara puterea înainte de încoronare.

Spionul studiasse îndelung personalitatea lui Șenar: activ, abil, ambițios, nemilos atunci când era în joc interesul său personal, viclean și mult diferit de Seti și de

Ramses. Urcarea lui pe tron era o perspectivă mai curând plăcută, căci părea să cadă în capcana întinsă de hitiți, și anume dorința afișată de a lega cele mai bune relații diplomatice și comerciale cu Egiptul, uitând de vechile afronturi. Nu avusese oare Seti slăbiciunea de a renunța să cucerească fortăreața din Kadesh, cheia sistemului hitit? Suveranul absolut al războinicilor anatolieni lăsase de bunăvoie să se înțeleagă că renunțase la orice năzuințe expansioniste, sperând ca viitorul faraon să creadă în discursul său liniștitor și să-și slăbească eforturile militare.

Raia nu avusese altceva de făcut decât să-i identifice pe complicii lui Șenar și să-i descopere planul de acțiune; cu un instinct foarte sigur, el se orientase spre colonia grecească instalată la Memphis. Nu se arătase oare Menelau ca un mercenar crud, ale cărui cele mai frumoase amintiri erau masacrele comise la Troia? Potrivit apropiaților lui, suveranul grec nu mai suporta să rămână în Egipt; el visa să se întoarcă în Lacedemonia, în compania Elenei, pentru a-și celebra victoria. Șenar fusese nevoit să plătească gras câțiva mercenari greci pentru a se debarasa de Ramses și a deveni succesorul lui Seti.

Raia căpătase certitudinea că Ramses ar fi un faraon periculos pentru hitiți; având o fire războinică, el era la fel de hotărât ca și tatăl lui și risca să se lase în voia înflăcăării datorate tinereții sale. Era mai bine să fie sprijinite proiectele lui Șenar, mai ponderat și mai maleabil.

Însă veștile nu erau bune: potrivit unui servitor din palat, mai mulți mercenari greci fuseseră uciși în tentativa lor de a-l suprima pe Ramses. Complotul părea să fi eșuat.

Următoarele ore aveau să lămurească lucrurile: fie Șenar era absolvit de responsabilitatea celor întâmplare și apărea ca un om de viitor, fie se dovedea incapabil de acest lucru și atunci merita să fie eliminat.

Menelau călcă în picioare scutul care-l ajutase să pareze atâtea lovituri pe câmpul de bătaie, apoi rupse una dintre lăncile care străpunseseră numeroase piepturi de troieni. Înșfăcă o vază și o izbi de peretele anticamerei din vila în care locuia.

Potolindu-și cu greu furia, se întoarse spre Șenar.

– Un eșec... Cum adică, un eșec?! Oamenii mei nu dau greș niciodată, să știți asta! Am câștigat războiul cu Troia și suntem niște învingători!

– Sunt dezolat să vă contrazic; leul lui Ramses a ucis trei dintre mercenarii dumneavoastră, iar Serramanna pe al patrulea.

– Au fost trădați!

– Nu, au fost pur și simplu incapabili să ducă la îndeplinire misiunea pe care le-ați încredințat-o. În prezent, Ramses vă suspectează; fără îndoială că va ordona expulzarea dumneavoastră.

– Și o să plec fără Elena...

– Ați eșuat, Menelau.

– Planul vostru a fost prostesc!

– Cu toate astea, vi s-a părut realist.

- Ieșiți de-aici!
- Pregătiți-vă de plecare.
- Știu ce am de făcut.

Purtătorul de sandale și secretarul particular al lui Ramses, Ameni, era înainte de toate, prietenul lui din copilărie; îi jurase fidelitate regentului și își legase destinul de al său, orice s-ar fi întâmplat. Mic de statură, firav, uscățiv, cu părul rar, în ciuda vârstei tinere, incapabil să ridice greutatea, era totuși un lucrător neobosit și un scrib ieșit din comun, aplecat fără încetare asupra documentelor administrative din care extrăgea esențialul pentru a-i permite lui Ramses să fie corect informat. Ameni nu nutrea nici o ambiție personală, dar nu admitea nici cea mai mică imprecizie în serviciul celor douăzeci de funcționari de elită pe care îi avea în subordine; rigoarea și disciplina erau pentru el valori sacre.

Deși nu aprecia deloc o brută de teapa lui Serramanna, Ameni recunoștea că acesta se dovedise eficient apărându-l pe Ramses de agresorul grec. Reacția prietenului său îl surprinsese; foarte calm, viitorul faraon îi ceruse lui Ameni să-i descrie în detaliu marile corpuri de stat, funcționarea lor și relațiile dintre ele.

Atunci când Serramanna îl preveni pe Ameni de prezența lui Șenar, secretarul particular al regentului deveni nervos; vizita asta îl deranja în momentul în care tocmai studia reforma legilor arhaice privind utilizarea bacurilor colective.

- Nu-l primi, îi recomandă Ameni lui Ramses.
- Șenar e fratele meu.
- E un intrigant care nu urmărește altceva decât profitul personal.

- Mi se pare important să aud ce are de zis.

Ramses își primi fratele în grădina unde leul părea să doarmă la umbra unui sicomor, în timp ce câinele galben rodea un os.

– Tu ești mai bine păzit decât era Seti! se miră Șenar; e aproape imposibil să se apropie cineva de tine.

– Uیi de grecii care au încercat să se strecoare în palat cu intenții ostile?

– Nu uit deloc, însă vin să-ți dezvălui numele celui care e autorul complotului.

– Cum l-ai aflat, fratele meu iubit?

– Menelau a încercat să mă corupă.

– Ce anume ți-a propus?

– Să pun mâna pe tron.

– Și tu ai refuzat...

– Îmi place puterea, Ramses, dar îmi cunosc limitele și n-am de gând să le depășesc. Tu ești viitorul faraon și nimeni altcineva; voința tatălui nostru trebuie respectată.

– De ce și-a asumat Menelau un asemenea risc?

– Pentru el, Egiptul e o închisoare; dorința lui de a se întoarce în Lacedemonia alături de Elena l-a făcut să-și piardă rațiunea. E convins că tu ești acela care i-a sechestrat soția. Rolul meu ar fi constat în a te exila într-o oază, în a o elibera pe Elena și a-i da lui autorizarea să plece.

– Elena se bucură de toată libertatea.

– În ochii unui grec, lucrul ăsta e de neconceput; ea trebuie să fie sub influența unui bărbat.

– Și are el un asemenea punct de vedere obtuz?

– Menelau e încăpățânat și periculos. Reacționează ca un erou grec.

– Ce mă sfătuiești?

– Având în vedere greșeala de neiertat pe care a comis-o, expulzează-l fără întârziere.

Poetul Homer dispunea de o locuință vastă nu departe de palatul regentului. Se bucura de serviciile unui bucătar, ale unei cameriste și ale unui grădinar, mai avea o pivniță plină de vase cu vin din Deltă, căruia îi adăuga anason și coriandru, și nu ieșea deloc din grădina în care arborele cel mai prețios era un lămâi, indispensabil pentru inspirația sa.

Cu trupul uns cu ulei de măline, Homer fuma bucuros frunze de salvie într-o pipă al cărei căuș îl constituia cochilia unei scoici. Ținând pe genunchi o pisică alb cu negru, pe care o botezase Hector, dicta versurile *Iliadei* sale când lui Ameni, când unui scrib pe care i-l trimisese secretarul particular al lui Ramses.

Vizita regentului îl bucură pe poet; bucătarul aduse un vas cretan cu gâtul foarte strâmt, care nu lăsa să se scurgă decât un firicel de vin răcoritor și aromat. În chioșcul susținut de patru coloane din lemn de salcâm și cu un acoperiș din frunze de palmier căldura era insuportabilă.

– Această măreață vară îmi vindecă suferințele, spuse Homer, al cărui chip marcat de bătrânețe și ridat era împodobit de o barbă albă și lungă. Aici aveți parte de furtuni, ca în Grecia?

– Zeul Seth declanșează câteodată unele înspăimântătoare, răspunse Ramses. Cerul se acoperă de nori sumbri,

fulgerele îl brăzdează, trăsnetul lovește, tunetul bubuie, un adevărat potop umple cursurile secate ale apelor, iar torențele se prăvălesc, antrenând mari cantități de pietriș. Teama cuprinde inimile, unii cred chiar în distrugerea țării.

– Seti nu purta numele lui Seth?

– Pentru mine, ăsta a fost multă vreme un mister; cum îndrăznea un faraon să-și aleagă drept zeu protector pe asasinul lui Osiris? Am înțeles apoi că el îmblânzise forța lui Seth, puterea incomensurabilă a cerului și că se folosea de ea pentru a alimenta armonia și nu dezordinea.

– Ciudată țară și acest Egipt! Nu dați piept cumva cu o asemenea furtună?

– Ecoul dramelor petrecute a ajuns până în grădina asta?

– Vederea mi-e slabă, auzul însă, excelent!

– Deci, știți cum au încercat să mă suprimе compatrioții dumneavoastră.

– Alaltăieri am scris versurile astea: *Tare mă tem să nu fiți prinși în ochiurile unei plase care nu lasă nimic să treacă și să nu deveniți victimele și prada războinicilor dușmani. Vă vor pustii orașele. Gândiți-vă la asta zi și noapte, luptați fără încetare, dacă vreți să scăpați de muștrări.*

– Sunteți ghicitor?

– Nu mă îndoiesc de curtoazia voastră, însă cu siguranță că viitorul faraon caută niște sfaturi de la un bătrân grec inofensiv.

Ramses zâmbi. Homer era mai curând aspru și direct, însă această atitudine îi plăcea.

– După părerea dumneavoastră, agresorii au acționat pe cont propriu sau la ordinele lui Menelau?

– Nu-i cunoașteți prea bine pe greci! Comploturile reprezintă jocul lor favorit. Menelau o vrea pe Elena și voi o ascundeți; nu e decât o singură soluție: violența.

– Care e eșuat.

– Menelau e slab și limitat; nu va renunța și vă va declara război chiar și din interiorul țării voastre, fără să se gândească la consecințe.

– Ce-mi recomandați?

– Trimiteți-l în Grecia împreună cu Elena.

– Dar ea refuză!

– Deși nu a dorit așa ceva, femeia asta nu aduce decât nenorocire și moarte. E o utopie să vrei să-i schimbi destinul.

– E liberă să-și aleagă țara în care dorește să locuiască.

– Eu v-am prevenit. A, și nu uitați să faceți în așa fel încât să mi se livreze papirusuri noi și ulei de măsline de primă calitate.

Nimeni n-ar fi considerat drept cavaleresc comportamentul poetului cu barba albă; lui Ramses îi plăcea însă felul lui direct de a vorbi și îl considera mai de folos decât cuvintele mieroase ale curtenilor.

Imediat ce Ramses trecu pe sub portalul aripii palatului ce-i fusese atribuită, Ameni se precipită spre el. Agitația asta nu-i era deloc proprie.

– Ce se-ntâmplă?

– Menelau... E Menelau!

– Ce-a făcut?

– A luat ostatici angajați din port, femei și copii, și amenință că-i execută dacă nu i-o dai pe Elena chiar azi.

– Unde se află?

– Pe corabia lui, împreună cu ostaticii; toate navele flotei sale sunt gata să ridice ancora. N-a mai rămas nici unul dintre mercenarii lui în oraș.

– Există un responsabil cu securitatea portului?

– Nu fi prea aspru... Menelau și oamenii lui i-au luat prin surprindere pe soldații noștri însărcinați cu supravegherea cheiului.

- Mama a fost avertizată?
- Te așteaptă, împreună cu Nefertari și Elena.

Văduva lui Seti, soția lui Ramses și cea a lui Menelau arborau o mină îngrijorată. Tuya era așezată într-un jilț jos din lemn aurit, Nefertari pe un scaun pliant, iar Elena stătea în picioare, rezemată de o coloană de un verde strălucitor, în formă de lotus.

Sala de audiențe a mării soții regale era răcoroasă și odihnitoare; parfumuri subtile fermecau mirosul celor prezenți. Pe tronul Faraonului, un buchet de flori revela absența momentană a unui monarh.

Ramses se înclină în fața mamei lui, își îmbrățișă tandru soția și o salută pe Elena.

- Ești informat? întrebă Tuya.
- Ameni nu mi-a ascuns gravitatea situației. Câți ostatici sunt?
- Cincizeci.
- Chiar dacă ar fi numai unul și viața lui ar trebui salvată. Ramses se adresă Elenei.
- Dacă lansăm un asalt, Menelau execută ostaticii?
- Le taie gâtul cu mâna lui.
- Ar îndrăzni să comită o crimă atât de barbară?
- Pe mine mă vrea. Dacă dă greș, va uide înainte de a fi ucis.
- Să extermină în felul ăsta niște nevinovați...
- Menelau e un războinic; în ochii lui, nu există decât aliați sau adversari.
- Și propriii lui oameni... E conștient de faptul că nimeni nu va supraviețui dacă ostaticii sunt executați?
- Vor muri ca niște eroi și onoarea lor va fi salvată.
- Eroii, niște ucigași de oameni fără apărare?
- Să învingi sau să mori, Menelau nu cunoaște altceva.

– Infernul eroilor greci nu e un abis sumbru și deznădăduit?

– Pentru noi, moartea e tenebroasă, e adevărat, însă gustul pentru luptă e mai intens decât simpla dorință de a supraviețui.

Nefertari se apropie de Ramses.

– Cum vrei să acționezi?

– Mă duc singur și fără arme pe corabia lui Menelau și încerc să-l fac să devină rezonabil.

– E o utopie, aprecie Elena.

– Trebuie măcar să încerc.

– Te va lua ostatic și pe tine, spuse Tuya. Nu faci în felul ăsta jocul adversarului, căzând în capcana pe care ți-a întins-o?

– O să te ia cu el în Grecia, prezise Nefertari, și altcineva va guvena Egiptul. Cineva care va ajunge la o înțelegere cu Menelau și i-o va trimite pe Elena în schimbul unui acord comercial.

Ramses își întrebă mama din priviri; ea nu respinse părerea lui Nefertari.

– Dacă e imposibil de negociat cu Menelau, atunci trebuie să i se dea satisfacție.

Elena înaintă spre regent.

– Nu, spuse el, refuzăm acest sacrificiu. Protejarea unui oaspete e o datorie sacră.

– Ramses are dreptate, confirmă marea soție regală; cedând șantajului lui Menelau, Egiptul ar cădea în lașitate și asta înseamnă privarea de prezența lui Maat.

– Eu sunt responsabilă de această situație și...

– Nu insista, Elena, de vreme ce ai ales să trăiești aici, noi îți garantăm libertatea.

– E treaba mea să pregătesc o strategie, spuse fiul lui Seti.

Tremurând și asudând, Meba, ministrul Afacerilor externe, dialoga cu Menelau de pe cheiul portului din Memphis. În fiecare clipă se temea să nu fie străpuns de săgeata vreunui arcaș grec. Totuși, reuși să-l facă pe regele Lacedemoniei să accepte poziția lui Ramses, care voia să dea un banchet în onoarea Elenei, mai înainte ca aceasta să părăsească Egiptul pentru totdeauna.

În termenii unei negocieri grosolane, suveranul grec acceptă, însă preciză că ostaticii nu vor primi nici un fel de hrană până când Elena nu va fi la bordul corăbiei sale. Urma să-i elibereze după ce navele lui, neurmărite de nici un vas de război egiptean, ieșeau în larg.

Întreg și în siguranță, Meba se depărtă de chei în grabă, însoțit de glumele răutăcioase ale soldaților greci. Avu drept consolare felicitările din partea lui Ramses.

De-a lungul unei singure nopți, regentul trebuia să găsească mijlocul de a elibera ostaticii.

De statură mijlocie, având o forță herculeană, cu părul negru și pielea mată, îmblânzitorul de șerpi Setau făcea dragoste cu delicioasa lui soție nubiană, Lotus, al cărei corp delicat și zvelt reprezenta o chemare permanentă la plăcere. Cuplul locuia la marginea deșertului, departe de centrul Memphisului, într-o casă mare care le servea și de laborator. Mai multe încăperi erau pline de fiole de mărimi diferite și de obiecte cu forme bizare ce permiteau tratarea veninului și prepararea diluțiilor indispensabile medicilor.

Tânăra nubiană, foarte suplă, se potrivea nenumăratelor fantezii ale lui Setau, a cărui imaginație părea inepuizabilă. De când o adusese în Egipt, după ce se căsătoriseră, ea nu înceta să-l uimească, atât de profundă și de subtilă era cunoașterea pe care o avea despre reptile. Pasiunea lor comună le permitea să progreseze fără încetare și să descopere noi remedii, a căror elaborare cerea o experiență îndelungată.

În timp ce Setau mângâia sânii lui Lotus de parcă atingea bobocii unei flori, cobra domestică se ridică pe pragul casei.

– Un musafir, constată Setau.

Lotus privi splendida reptilă. După modul în care se legăna, ea știa dacă cel care sosea era un prieten sau un dușman.

Setau se ridică din patul moale și se înarmă cu un retevei. Deși avea încredere în cobra al cărei calm era mai curând liniștitor, această intruziune nocturnă nu-i mirosea a bine.

Calul, lansat în galop, se opri la câțiva metri de casă; călărețul sări pe pământ.

– Ramses! Aici, la mine, în toiul nopții?

– Sper că nu te deranjez.

– Să spun sincer, puțin. Lotus și cu mine...

– Îmi pare rău că vă deranjez, dar am nevoie de ajutorul vostru.

Setau și Ramses își făcuseră studiile împreună, însă primul disprețuise carierele din înalta administrație și se consacrase ființelor care, după părerea lui, dețineau secretul vieții și al morții: șerpilor. Imun la veninul lor, îl supusese pe tânărul Ramses la o foarte grea încercare, făcând în așa fel încât să-l întâlnească pe stăpânul deșertului, o cobră deosebit de periculoasă, a cărei mușcătură era mortală. Prietenia lor rezistase acestei înfruntări, iar Setau aparținea unui cerc restrâns de prieteni fideli cărora viitorul faraon le acorda o încredere deplină.

– E regatul în pericol?

– Menelau amenință că-i ucide pe ostatici dacă nu i-o dăm pe Elena.

– Frumoasă treabă! De ce nu te debarasezi de greul ăsta care a distrus un oraș întreg?

– Trădarea legilor ospitalității ar coborî Egiptul la nivelul barbarilor.

– Deci, lasă-i pe barbari să se descurce unii cu alții.

– Elena este o regină și ea dorește să locuiască în țara noastră; datoria mea e s-o scap din ghearele lui Menelau.

– Iată cuvintele unui Faraon! E adevărat că destinul te-a condus spre această povară inumană la care numai nebunii și inconștienții pot râvni.

– Trebuie să iau cu asalt corabia lui Menelau, salvând în același timp viața ostaticilor.

- Întotdeauna ți-au plăcut pariurile imposibile.
- Ofițerii superiori ai regimentelor staționate la Memphis n-au venit cu nici o idee demnă de atenție; planurile lor nu se pot termina altfel decât printr-un masacru.
- Și asta te surprinde?
- Tu ai soluția.
- Eu, să iau cu asalt corăbiile grecești?
- Nu tu, șerpii tăi.
- Și cum îți imaginezi asta?
- Înainte de revărsatul zorilor, câțiva înotători se vor apropia fără zgomot de nave și le vor escalada, ducând cu ei câte un sac conținând o reptilă căreia îi vor da drumul pe punte, aruncând-o spre grecii însărcinați cu supravegherea ostaticilor. Șerpii vor mușca mai mulți soldați și vor crea un efect de surpriză pe care oamenii noștri vor ști să-l exploateze.
- Îndrăzneț, dar mai curând riscant; crezi că șerpii își vor alege victimele cu discernământ?
- Sunt conștient de imensul risc pe care ni-l asumăm.
- Noi?
- Tu și cu mine vom face parte din expediție, e de la sine înțeles.
- Vrei să-mi risc viața pentru un grec pe care nu l-am întâlnit niciodată?
- Pentru ostaticii egipteni.
- Ce o să se aleagă de nevasta mea și de șerpii mei dacă eu mor în această aventură stupidă?
- Vor primi o pensie pe viață.
- Nu, e prea periculos... Și câte reptile vor trebui sacrificate pentru a-i agresa pe blestemații ăștia de greci?
- Ți se va plăti triplul prețului lor, iar eu voi transforma laboratorul tău în centru de cercetări oficial.
- Setau o privi pe Lotus, atât de atrăgătoare în noaptea caldă de vară.
- În loc să pălăvrăgim, mai bine am pune șerpii în saci.

Menelau se plimba încoace și-n colo pe puntea principală a corăbiei sale. Soldații aflați la pândă nu observaseră nici un fel de animație pe chei; așa cum prevăzuse regele Lacedemoniei, egiptenii, fricoși și plini de umanism, nu vor îndrăzni să facă nici o mișcare. Luarea ostaticilor nu era glorioasă, însă eficace; nu avea alt mijloc de a le-o smulge pe Elena protectoarelor ei, Tuya și Nefertari.

Ostaticii încetaseră să mai plângă sau să geamă; cu mâinile legate la spate, năucii, erau înghesuiți la pupa sub supravegherea a doisprezece soldați care erau înlocuiți la fiecare două ore.

Aghiotantul lui Menelau se urcă până la acesta.

– Credeți că vor ataca?

– Ar fi prostesc și inutil; am fi constrânși să le facem felul ostaticilor.

– În cazul ăsta, n-am mai beneficia de nici o protecție.

– Vom masakra destui egipteni înainte de a ajunge în mare... Dar nu vor pune în pericol securitatea compatrioților lor. O voi recupera pe Elena în zori și ne vom întoarce acasă.

– O să regret țara asta.

– Ți-ai pierdut mințile?

– N-am trăit noi oare fericiți și în pace la Memphis?

– Suntem născuți pentru a lupta, nu pentru a lenevi.

– Și dacă sunteți asasinat? În absența voastră, ambițiile vor crește.

– Sabia mea e încă viguroasă; când se va vedea că Elena e învinsă, se va înțelege că puterea mea rămâne intactă.

Ramses selecționase treizeci de soldați de elită, toți niște excelenți înotători; Setau le arătase cum să deschidă sacul, lăsând șarpele să iasă fără a fi mușcați. Chipurile voluntarilor erau încordate; regentul le adresă un discurs înflăcărat pentru a le întreține ardoarea în luptă. Convingerea lui, la care se adăuga forța calmă a lui Setau, convinseră comandoul de posibilitatea de reușită.

Ramses regreta că fusese constrâns să ascundă prezența lui în această acțiune față de mamă și de soție, dar nici una, nici cealaltă n-ar fi acceptat să-l lase să se angajeze într-o asemenea nebunie. El singur trebuia să-și asume responsabilitatea acestui atac. Dacă destinul îi rezerva fiului mai mic al lui Seti puterea supremă, îi va permite să treacă și această încercare cu succes.

Setau le vorbea reptilelor închise în saci și pronunța incantații menite să le liniștească. De la Lotus învățase suite de sunete fără semnificație pentru urechile umane, însă convingătoare pentru auzul misterios al șerpilor.

Atunci când Setau estimă că ciudații aliați ai comandoului erau pregătiți, mica trupă se puse în mișcare în direcția Nilului. Soldații intrară în apă la extremitatea cheiului principal, în afara razei de observare a grecilor care stăteau la pândă.

Setau atinse mâna lui Ramses.

– O clipă... Privește, ai putea jura că pe vasul lui Menelau se dezleagă parâmele.

Setau nu se înșela.

– Rămâneți aici.

Ramses lăsa sacul conținând o viperă de nisip și alergă în direcția corăbiei grecești. Razele argintate ale lunii luminau prora unde se vedea Menelau care o ținea strâns în brațe pe Elena.

– Menelau! urlă Ramses.

Cel strigat, echipat cu o platoșă dublă și un centiron încheiat cu agrafe de aur, îl recunoscuse imediat pe regent.

– Ramses! Ai venit să-mi urezi drum bun... Constată și tu: Elena își iubește soțul și îi va fi de-acum înaintea fidelă. Cât de înțeleaptă a fost că s-a întors la mine! În Lacedemonia, o să fie cea mai fericită dintre femei. Menelau izbucni în râs.

– Eliberează ostaticii!

– Fii fără grijă, ți-i trimit înapoi vii.

Ramses urmări flota grecească într-o ambarcațiune cu două vele, care se ținu la o oarecare distanță. Când se făcu ziuă, soldații lui Menelau declanșară un adevărat vacarm, lovindu-și scuturile cu săbiile și lăncile.

Ascultând de ordinele regentului și ale mării soții regale, flota de război egipteană nu interveni, lăsând accesul liber spre Mediterană. Menelau era liber să pornească spre nord.

Pentru o clipă, Ramses crezu că fusese păcălit și că regele Lacedemoniei le va tăia gâtul ostaticilor; dar o barcă fu lăsată la apă și prizonierii coborâră pe o scară de frânghie. Bărbații valizi apucară vâslele și se depărtară cât putură de repede de închisoarea lor plutitoare.

De la pupa, Elena, cu brațele ei albe, îmbrăcată cu o manta de purpură, cu capul acoperit de un văl alb și la gât cu un colier de aur, contempla țărmlul Egiptului, această țară unde cunoscuse câteva luni de fericire, cu speranța de a scăpa de soarta pe care i-o impunea Menelau.

Atunci când ostaticii ieșiră din raza de acțiune a săgeților grecești, Elena răsuci partea de deasupra a unui inel de ametist pe care-l purta pe mâna dreaptă și bău lichidul conținut de această minusculă fiolă cu otravă sustrasă dintr-un laborator din Memphis. Își jurase să nu devină o sclavă și să nu-și sfârșească zilele, înfrântă și umilită, în gineceul lui Menelau. Perfidul Menelau, trist învingător în războiul cu Troia, care nu va duce cu el în Lacedemonia decât un cada-vru, rămânând pe vecie ridicol și disprețuit.

Cât de frumos era acest soare al verii egiptene! Cât de mult îi plăcuse Elenei să-și piardă albeața pielii și să ia tenta arămie a frumoaselor egiptene, libere să iubească cu trupurile și sufletele lor deschise.

Elena se prăbuși încet, cu capul lăsat pe umăr și ochii larg deschiși contemplând cerul albastru.

Atunci când tânărul diplomat Acha reveni la Memphis, după o scurtă misiune de informare în sudul Siriei, îndeplinită sub ordinul ministrului Afacerilor externe, perioada de doliu dura deja de patruzeci de zile. De a doua zi, Tuya, Ramses, Nefertari și principalele persoane de stat plecau spre Theba unde urma să aibă loc punerea în mormânt a mumiei lui Seti și încoronarea noului cuplu regal.

Fiu unic al unei familii bogate, rasat, elegant, cu chipul prelung și fin, cu o mustață mică foarte îngrijită, ochii strălucind de inteligență și vocea care te subjugă, uneori disprețuitoare, Acha fusese coleg cu Ramses și un prieten oarecum distant, nu lipsit de simț critic. Vorbind mai multe limbi străine, făcuse o pasiune încă foarte de tânăr pentru călătorii, pentru studierea altor popoare și pentru cariera diplomatică; grație unor remarcabile succese ce îi surprinseseră pe funcționarii experimentați, ascensiunea lui Acha fusese foarte rapidă. În vârstă de douăzeci și trei de ani, era deja considerat unul dintre cei mai buni specialiști din Asia. În același timp om al dosarelor, dar și al terenului, calități rareori conjugate, făcea dovada unei asemenea perspicacități în analiza faptelor, încât unii îl considerau un vizionar. Or, securitatea Egiptului depindea de justa apreciere a intențiilor principalului inamic, Imperiul hitit.

Venit să-i prezinte raportul lui Meba, Acha găsi un ministru aflat în defensivă; acesta se mulțumi cu câteva formule goale și îl sfătui să ceară fără întârziere o audiență lui Ramses, care dorea să-i întâlnească pe toți înalții funcționari.

Ameni, secretarul particular al regentului, îl primi pe Acha. Cei doi se felicitară.

– Nu te-ai îngrășat nici măcar cu un gram, constată Acha.

– Iar tu porți o tunică de lux, după ultima modă!

– Unul dintre nenumăratele mele vicii! Vremea școlii e deja atât de departe... Dar mă bucur să te văd în postul ăsta.

– Am jurat să-i fiu fidel lui Ramses și îmi respect jurământul.

– Ai făcut cea mai bună alegere, Ameni; dacă vor zeii, Ramses va fi în curând încoronat.

– Zeii vor asta. Știi că a scăpat de un atentat pus la cale de zbirii regelui grec Menelau?

– O încercare perfidă și fără viitor.

– Perfidă, asta e sigur! A luat ostatici și a amenințat că-i execută dacă Ramses nu i-o dă pe Elena.

– Cum a reacționat Ramses?

– A refuzat să nesocotească legile ospitalității și să pregătească un atac împotriva grecilor.

– Riscant.

– Tu ce ai fi propus în cazul ăsta?

– Negocieri și iar negocieri... Dar cu o brută ca Menelau admit că sarcina devine supraomenească. Și Ramses a reușit?

– Elena a părăsit palatul pentru a se întoarce lângă soțul ei și ca să salveze numeroase vieți. În momentul când corabia lui Menelau se pregătea să iasă în larg, s-a sinucis.

– Sublim gest, dar definitiv.

– Tot așa de ironic ai rămas?

– Să-ți iei peste picior semenii ca pe tine însuși se cheamă igienă a spiritului, nu-i așa?

- Să zicem că moartea Elenei nu te emoționează deloc.
 - Debarasarea de Menelau și de clica lui e o fericire pentru Egipt; dacă ne uităm mai bine la greci, ne dăm seama că ne-ar trebui niște aliați mai buni.
 - Homer a rămas.
 - Acest fermecător poet bătrân... Își scrie amintirile legate de războiul Troiei?
 - Câteodată am onoarea să-i servesc drept scrib; versurile lui sunt adeseori tragice, însă nu le lipsește noblețea.
 - Dragostea pentru scris și scriitori o să te piardă, Ameni! Ce post ți-a rezervat Ramses în viitorul guvern?
 - Nu-mi pasă... Cel pe care-l ocup acum îmi convine de minune.
 - Meriți mai mult.
 - Dar tu, tu ce speri?
 - În primul rând, să-l văd pe Ramses cât mai repede.
 - Ai informații importante?
 - Îmi dai voie să le păstrez pentru regent?
- Ameni se înroși.
- Scuză-mă. Îl găsești la grajduri. Pe tine o să te primească.

Transformarea lui Ramses îl surprinse pe Acha. Viitorul rege al Egiptului, semeț și sigur pe el, își conducea carul cu o excepțională măiestrie, antrenându-și caii în manevre de o incredibilă dificultate, pe care profesioniști încercați le urmăreau cu gura căscată.

Adolescentul cu o statură impresionantă devenise un atlet cu o musculatură suplă și puternică având alura unui monarh căruia nimeni nu-i putea contesta autoritatea. Acha observă cu toate acestea o ardoare excesivă și o exaltare în efort care puteau antrena erori de judecată; dar la ce bun să pui în gardă o ființă a cărei energie părea inepuizabilă?

Imediat ce-și zări prietenul, Ramses își conduse carul spre el; caii se opriră la mai puțin de doi metri de tânărul diplomat a cărui tunică nouă se umplu de praf.

– Îmi pare rău, Acha! Sunt niște cai de luptă tineri, puțin cam indisciplinați.

Ramses sări jos din car, chemă doi rândași să se ocupe de cai și îl luă pe Acha de după umeri.

– Nefericita Asie încă mai există?

– Mă tem că da, Maiestate.

– Maiestate? Încă nu sunt Faraon!

– Un bun diplomat trebuie să fie prevăzător; din întâmplare, viitorul e ușor de întrevăzut.

– Tu ești singurul care spui asta.

– Asta e un reproș?

– Vorbește-mi despre Asia, Acha.

– În aparență, domnește calmul. Principatele noastre îți așteaptă încoronarea, iar hitiții nu ies din teritoriile și din zonele lor de influență.

– Ai zis bine: „în aparență”?

– Asta vei citi în toate rapoartele oficiale.

– Dar părerea ta diferă...

– Calmul precede întotdeauna furtuna, dar câtă vreme?

– Vino, hai să bem ceva.

Ramses se asigură că animalele erau tratate cu cea mai mare grijă; apoi se așezară sub un umbrar, cu fața spre deșert. Un servitor le aduse imediat bere rece și șervete parfumate.

– Tu crezi în dorința de pace a hitiților?

Acha reflectă în timp ce sorbea din minunata băutură.

– Hitiții sunt niște cuceritori și niște războinici; în vocabularul lor, cuvântul „pace” e un fel de imagine poetică fără consistență reală.

– Cu alte cuvinte, mint.

– Ei speră că un suveran tânăr, cu idealuri pacifiste, va pune mai puțin accentul pe apărarea țării și astfel îi va slăbi rezistența, lună de lună.

– Cum a făcut Akhenaton.

– Exemplul e bine ales.

– Își fabrică multe arme?

– De fapt, producția lor e accelerată.

– Crezi că războiul e inevitabil?

– Rolul diplomaților e de a respinge o asemenea eventualitate.

– Și cum crezi că se poate face asta?

– Sunt incapabil să răspund la întrebare; competențele mele nu-mi permit să am o vedere de ansamblu și să propun soluții satisfăcătoare în situația actuală.

– Ți-ar plăcea să îndeplinești alte funcții?

– Nu eu decid asta.

Ramses privi în direcția deșertului.

– Când eram copil, visam să devin Faraon, ca tatăl meu, pentru că eu credeam că puterea e cel mai minunat joc. Seti mi-a deschis ochii impunându-mi încercarea cu taurul sălbatic, iar eu m-am refugiat într-o altă iluzie: să stau mereu în preajma lui, sub brațul lui protector. Dar a venit moartea și, o dată cu ea, sfârșitul visului. Am rugat lumea invizibilă să depărteze de mine această regalitate pe care n-o doream și am înțeles că nu-mi va răspunde decât sub forma unei acțiuni. Menelau a încercat să mă supprime; leul, câinele și șeful gărzii mele personale m-au salvat în timp ce eram pe cale să mă întâlnesc cu sufletul tatălui meu. Din acea clipă am decis să nu-mi mai resping destinul. Asta e ceea ce Seti a hotărât să se împlinească.

– Îți amintești când stăteam de vorbă cu Setau, Moise și Ameni despre adevărata putere?

– Ameni a găsit-o servindu-și țara, Moise în arta de a construi, Setau în cunoașterea șerpilor, iar tu în diplomație.

- Adevărata putere... Tu ești cel care o va deține.
- Nu, Acha, ea va trece prin mine, se va încarna în inima mea și mă va abandona atunci când nu voi mai fi capabil să-i ofer adăpost.
- Să-ți oferi viața regalității... Nu e un preț prea mare?
- Nu mai sunt liber să acționez după bunul meu plac.
- Cuvintele tale sunt aproape înfricoșătoare, Ramses.
- Crezi că nu-mi pasă de frică? Oricare ar fi obstacolele, voi guverna și voi continua opera tatălui meu pentru a-i lăsa succesorului un Egipt înțelept, puternic și frumos. Ești de acord să mă ajuți?
- Da, Maiestate.

Şenar era muncit de gânduri negre.

Grecii eşuaseră într-o manieră lamentabilă; Menelau, obsedat de dorinţa de a o poseda pe Elena ca pe o pradă, pierduse din vedere esenţialul, eliminarea lui Ramses. Avea o singură consolare, nu lipsită de importanţă: reuşise să-şi convingă fratele de nevinovăţia lui. O dată plecaţi Menelau şi soldaţii lui, nimeni nu avea să-l acuze pe Şenar că fusese sufletul complotului.

Însă Ramses se va sui pe tron şi va domni de unul singur... Iar el, Şenar, fiul mai mare al lui Seti, va fi constrâns să-i dea ascultare şi să se comporte ca un simplu servitor! Nu, nu va accepta o asemenea decădere.

Din acest motiv, îşi fixase o întâlnire cu ultimul său aliat, un apropiat al lui Ramses, un om mai presus de orice bănuială, care poate îl va ajuta să lupte din interior împotriva fratelui său şi să-i împiedice ridicarea în funcţia supremă.

La căderea nopţii, cartierul olarilor era încă animat; gură-cască şi diferiţi clienţi circulau printre dughene, aruncând câte un ochi asupra vaselor de mărimi şi preţuri variate pe care le vindeau meşteşugarii. La colţul unei străduţe, un cărăuş de apă îmbia lumea cu un lichid rece şi plăcut.

Acolo stătea Acha, îmbrăcat în nişte haine ordinare şi purtând o perucă banală ce-l făcea de nerecunoscut,

așteptându-l pe Șenar care și el avusese grijă să-și schimbe înfățișarea. Cei doi cumpărară un ulcior cu apă în schimbul unor ciorchini de struguri, ca niște simpli țărani și se așezară unul lângă altul, sprijiniți de un zid.

– L-ai revăzut pe Ramses?

– Eu nu mai depind de ministrul Afacerilor externe, ci direct de viitorul faraon.

– Și ce înseamnă asta?

– O promovare.

– Care anume?

– Încă nu știu. Ramses visează să-și alcătuiască viitorul guvern; cum el este fidel în ceea ce privește prietenii, Moise, Amenî și cu mine vom obține posturi de primă importanță.

– Și mai cine?

– Din cercul intimilor, nu-l mai văd decât pe Setau, dar el e atât de atașat de studierea dragilor lui șerpi, încât refuză orice responsabilitate.

– Ramses ți s-a părut decis să guverneze?

– Deși a devenit conștient de greutatea sarcinii și de lipsa lui de experiență, n-o să dea înapoi. Nu mai spera într-o eventuală eschivare din partea lui.

– Ți-a vorbit de marele preot al lui Àmon?

– Nu.

– Perfect, înseamnă că-i subestimează influența și capacitatea de a face rău.

– Totuși, nu e un personaj timorat, care se teme de autoritatea regală?

– Se temea de Seti... Însă Ramses nu e decât un tânăr prea puțin deprins cu luptele de câștigare a influenței. În ceea ce-l privește pe Amenî, nu putem spera nimic: acest scrib afurisit e atașat de Ramses ca un câine de stăpânul lui. Ca o revanșă, încă mai sper să-l atrag pe Moise în plasa mea.

– Ai încercat?

– Am suferit un eșec, dar n-a fost decât o primă încercare. Evreul ăsta e un om muncit de gânduri, aflat în căutarea propriului adevăr, care nu e neapărat cel al lui Ramses. Dacă reușim să-i oferim ceea ce-și dorește, îl putem face să treacă în tabăra noastră.

– Nu te înșeli.

– Ai vreo influență asupra lui Moise?

– Nu cred, dar poate că viitorul îmi va da mijloacele de a face oarecare presiune asupra lui.

– Și asupra lui Ameni?

– Pare incoruptibil, își dădu cu părerea Acha, dar nu se știe niciodată. Cu vârsta, va deveni sclavul nevoilor nesatisfăcute, iar noi îi vom exploata slăbiciunile.

– N-am de gând să aștept ca Ramses să-și creeze o rețea indestructibilă.

– Nici eu, Șenar, dar trebuie să ai puțină răbdare. Eșecul lui Menelau și al oamenilor lui ar trebui să-ți demonstreze că o bună strategie exclude impreciziile.

– Cât timp?

– Să-l lăsăm pe Ramses să se instaleze în beția puterii; focul care-l animă se va hrăni cu fastul de la curte și-l va face să-și piardă simțul realității. Mai mult, eu sunt unul dintre cei care-l informează de evoluția situației din Asia și pe mine mă va asculta mai mult.

– Care e planul tău, Acha?

– Vrei să fii rege, nu-i așa?

– Sunt demn și capabil să fiu Faraon.

– Se cuvine deci să-l răsturnăm sau să-l eliminăm pe Ramses.

– Nevoia face legea.

– Două căi se deschid în fața noastră: complotul din interior sau agresiunea externă. În ceea ce o privește pe prima,

ar trebui să ne asigurăm de un anumit număr de complici printre personalitățile influente din țară; în domeniul ăsta, rolul tău e preponderent. În legătură cu a doua cale, ea se bazează pe intențiile adevărate ale hitiților și pe pregătirea unui conflict ce va însemna înfrângerea lui Ramses, însă nu și ruina Egiptului; dacă țara ar fi devastată, un hitit va pune mâna pe cele Două Tărâmur.

Șenar nu-și ascunse mirarea.

– Nu e prea riscant?

– Ramses e un adversar de anvergură; n-o să îi iei puterea cu ușurință.

– Dacă hitiții ies învingători, invadează Egiptul.

– Asta nu e sigur.

– Ce miracol aștepți?

– Nu e vorba de un miracol, ci de o capcană în care îl vom atrage pe Ramses fără ca țara să fie direct implicată. Fie va pieri, fie va fi făcut responsabil de înfrângere; și într-un caz și în celălalt, nu va putea continua să domnească. Atunci, vei apărea ca un salvator.

– Nu e doar un vis?

– Nu am reputația că m-aș hrăni cu iluzii. Când voi afla exact postul pe care mi-l rezervă Ramses, voi acționa. Doar dacă nu vrei să renunți.

– Niciodată! Mort sau viu, Ramses trebuie să dispară din fața mea.

– Dacă reușim, sper că n-o să te dovedești ingrat.

– Poți fi sigur de lucrul ăsta; vei merita din plin să fii mâna mea dreaptă.

– Dă-mi voie să mă îndoiesc.

Șenar tresări.

– Nu ai încredere în mine?

– Nici un pic.

– Atunci...

– Nu face pe surprinsul; dacă eram un naiv, m-ai fi eliminat de mult. Cum aş putea să cred în promisiunile unui om al puterii? Comportamentul lui nu e dictat decât de interesul personal şi de nimic altceva.

– Eşti dezamăgit, Acha?

– Realist. Când ai să fii Faraon, o să-ţi alegi miniştrii în funcţie de criteriile tale de moment; poate îţi vei îndepărta pe cei care, ca şi mine, ţi-au permis accederea la tron.

Şenar zâmbi.

– Inteligenţa ta e excepţională, Acha.

– Călătoriile mi-au permis să observ societăţi şi oameni foarte diferiţi, însă toţi supuşi legii celui mai puternic.

– Nu a fost şi cazul Egiptului lui Seti.

– Seti e mort, iar Ramses e un războinic a cărui violenţă n-a avut încă posibilitatea să se exprime. Asta e şansa noastră.

– În schimbul colaborării doreşti prin urmare un profit imediat.

– Nici inteligenţa ta nu e de neglijat, Şenar.

– Aş vrea nişte precizări.

– Familia mea este bogată, fără îndoială, dar oare eşti vreodată suficient de bogat? Pentru un mare călător ca mine, a avea mai multe vile reprezintă o plăcere importantă. După cum îmi dictează fantezia, mi-ar plăcea să mă odihnesc când în nord, când în sud. Trei locuinţe în Deltă, două în Memphis, două în centrul Egiptului, două în regiunea thebană şi una în Assuan mi se par indispensabile pentru a mă bucura de viaţă în timpul călătoriilor prin ţară.

– Îmi ceri o mică avere.

– O nimica toată, Şenar, o nimica toată în schimbul serviciului pe care urmează să ţi-l fac.

– Doreşti şi minerale sau pietre preţioase?

– Asta fără discuţie.

– Nu te credeam atât de venal, Acha.

– Îmi place luxul, marele lux; un amator de vase rare ca tine nu poate înțelege o astfel de înclinație?

– Ba da, dar atâtea case...

– Niște case bogat decorate și servind de adăpost pentru mobile splendide! Ele vor fi paradisul meu pe pământ, locuri de bucurie unde eu voi fi stăpânul unic și respectat, în timp ce tu vei urca, una după alta, treptele spre tronul Egiptului.

– Când ar trebui să încep să-ți furnizez drepturile?

– Imediat.

– Încă nu ești numit.

– Orice s-ar întâmpla, postul meu nu va fi de neglijat; încurajează-mă să te servesc bine.

– Cu ce să începem?

– O vilă în nord-estul Deltei, aproape de frontieră. Prevăzută cu un domeniu vast, un iaz pentru baie și servitori zeloși. Chiar dacă n-o să locuiesc acolo decât câteva zile pe an, vreau să fiu tratat ca un prinț.

– Asta e singura ta dorință?

– Am uitat femeile. În misiune, rația e adesea redusă; în ceea ce mă privește, eu le doresc numeroase, frumoase și nu prea sălbatice. Originea lor nu contează.

– Sunt de acord cu exigențele tale.

– N-o să te dezamăgesc, Șenar. Între timp însă, nu uita o condiție esențială: întâlnirile noastre să rămână riguros secrete și să nu vorbești cu nimeni despre ele. Dacă Ramses e informat de contactele noastre, cariera mea e terminată.

– Interesul tău coincide cu al meu.

– Nu există vreun zălog mai bun pentru prietenie; pe curând, Șenar.

Privind cum tânărul diplomat se depărtează, fratele mai mare al lui Ramses se gândi că norocul nu-l părăsise. Acest Acha era un personaj de anvergură; dacă va fi constrâns să scape de el, o să-i pară rău.

Corabia Tuyei, marea soție regală, luă locul în fruntea flotilei care pleca din Memphis în direcția Thebei și a Văii Regilor, unde urma să se odihnească mumia lui Seti. Nefertari n-o părăsea deloc pe Tuya, simțindu-i durerea reținută cu o admirabilă seninătate. Prin simplul contact cu văduva marelui rege, Nefertari înțelese care trebuia să fie comportamentul unei regine în timpul unei asemenea încercări crude. Prezența discretă a tinerei femei era pentru Tuya o prețioasă consolare; nici una, nici cealaltă nu își făcură confidențe, însă comuniunea lor sufletească era intensă și profundă.

Pe toată durata călătoriei, Ramses lucra.

Ameni, deși suferea de căldura puternică a verii, pregătise o cantitate imensă de dosare referitoare la politica externă, la securitatea teritoriului, la sănătatea publică, la marile lucrări, la gestionarea mărfurilor, întreținerea digurilor și a canalelor și la alte subiecte mai mult sau mai puțin complexe.

Ramses luă astfel cunoștință de mărimea sarcinii ce-i revenea. Sigur că un important număr de funcționari o vor împărți împreună cu el, însă trebuia să cunoască ierarhia administrativă în cele mai mici amănunte și să n-o piardă de sub control, altfel Egiptul s-ar fi clătinat și s-ar fi scufundat ca o corabie fără cârmaci. Timpul era împotriva viitorului rege; din momentul în care va fi încoronat, i se va cere să ia

decizii și să se comporte ca un stăpân al celor Două Tărâmurii. Dacă făcea greșeli mari, care aveau să fie consecințele?

Neliniștea i se risipea atunci când se gândea la mama lui, aliată prețioasă care va evita unele erori și-l va instrui în legătură cu șiretlicurile utilizate de notabilități pentru a-și păstra privilegiile. Câți nu-l solicitaseră, în speranța că nu va modifica nici o stare de fapt deja stabilită?

După lungi ore de muncă în compania lui Ameni, a cărui precizie și rigoare erau de neînlocuit, lui Ramses îi plăcea să stea la prora corăbiei, să contemple Nilul, care purta în undele lui prosperitatea, și să simtă vântul înviorător în care se ascundea răsuflarea zeilor. În aceste momente privilegiate, Ramses avea senzația că Egiptul întreg, de la gura Deltei până în pustiurile Nubiei, îi aparțineau. Va ști oare să-l iubească așa cum merita?

Ramses îi invitasese la masă pe Moise, Setau, Acha și Ameni, oaspeți de onoare pe corabia regentului. În felul acesta se reconstituise confreria ce petrecuse mai mulți ani de studiu în interiorul Kap-ului, școala superioară din Memphis, în căutarea cunoașterii adevăratei puteri. Fericirea regăsirii și împărtășirea unor clipe de răgaz nu risipiră îngrijorarea: fiecare simțea că dispariția lui Seti era un cataclism din care Egiptul nu va ieși nevătămat.

– De data asta, îi spuse Moise lui Ramses, visul tău se va realiza.

– Nu mai e un vis, ci o povară enormă de care mă tem.

– Tu nu ții cont de frică, obiectă Acha.

– În locul tău, mormăi Setau, aș renunța; viața unui faraon nu are nimic de invidiat.

– Am ezitat multă vreme, dar ce ai crede tu despre un fiu care-și trădează tatăl?

– Că rațiunea lui a triumfat asupra nebuniei; Theba riscă să fie, în același timp, mormântul tău și al tatălui tău.

– Ai mirosit vreun nou complot? se neliniști Amenî.

– Un complot... Vor fi zece, douăzeci sau o sută! De aceea mă aflu aici, împreună cu câțiva aliați credincioși.

– Setau gardă de corp, îl ironiză Acha; cine ar fi crezut?

– Eu unul acționez, în loc să mă lansez în discursuri frumoase.

– Critici diplomația?

– Complică totul, în timp ce viața e așa de simplă: de o parte, binele, de cealaltă, răul. Între astea două nu există nici o punte de legătură.

– Viziunea ta e simplistă, replică Acha.

– Mie îmi convine, interveni Amenî; de o parte, partizanii lui Ramses, de cealaltă, adversarii.

– Și dacă cei din urmă sunt tot mai mulți? întrebă Moise.

– Poziția mea n-ar diferi.

– În curând, Ramses n-o să mai fie prietenul nostru, ci faraonul Egiptului. N-o să ne mai privească cu aceeași ochi.

Vorbele lui Moise semănară o anumită tulburare; toți așteptau răspunsul lui Ramses.

– Moise are dreptate. Din moment ce destinul m-a ales, n-am să dau bir cu fugiții. Iar pentru că voi sunteți prietenii mei, o să fac apel la voi.

– Ce soartă ne-ai rezervat? întrebă evreul.

– Aveți deja un drum trasat; eu sper ca drumurile noastre să se intersecteze și ca noi să călătorim împreună pentru fericirea Egiptului.

– Îmi cunoști poziția, declară Setau; după ce ești încoronat, eu mă întorc la reptilele mele.

– Am să încerc totuși să te conving să fii mai aproape de mine.

– O cauză pierdută: îmi îndeplinesc misiunea de gardă de corp și mă opresc aici. Moise va fi șef constructor, Amenî ministru, iar Acha șeful diplomației, mare scofală!

– Ai de gând să-mi alcătuiești chiar tu guvernul? se miră Ramses.

Setau ridică din umeri.

– Ce-ar fi să degustăm vinul rarism pe care ni-l oferă regentul, propuse Acha.

– Fie ca zeii să-l apere pe Ramses și să-i dea viață, avânt și sănătate, spuse Ameni.

Șenar nu se afla pe corabia regentului, însă dispunea totuși de o navă superbă, la bordul căreia erau în serviciu patruzeci de marinari. În calitate de șef al protocolului, invitasese mai multe notabilități dintre care majoritatea nu-i erau deloc favorabile lui Ramses. Fiul mai mare al lui Seti se ferea să se alăture criticilor lor și se mulțumea să-și identifice viitorii aliați; tinerețea și lipsa de experiență a lui Ramses le păreau niște handicapuri de nedepășit.

Cu o satisfacție sigură, Șenar constată că excelenta lui reputație rămăsese intactă, iar fratele lui avea să sufere multă vreme din comparația cu Seti. O dată breșa deschisă, mai trebuia să o lărgească și să se folosească de cea mai mică ocazie pentru a slăbi poziția tânărului faraon.

Șenar oferi oaspeților fructe și bere proaspătă; amabilitatea și discursul lui moderat plăcură celor mai mulți curteni, încântați să schimbe câteva cuvinte de conveniență cu un mare personaj, căruia fratele lui era obligat să-i acorde un rol principal.

De mai bine de o oră, un bărbat de statură mijlocie, cu o barbă de formă ascuțită, îmbrăcat cu o tunică în dungi colorate, aștepta să fie primit. Cu o aparență umilă, aproape supusă, nu dădea nici un semn de nervozitate.

Atunci când avu un moment de răgaz, Șenar îi făcu semn să se apropie.

Bărbatul se înclină cu deferență.

– Cine ești?

– Numele meu e Raia; sunt sirian de origine, dar lucrez în Egipt ca negustor independent de mai mulți ani.

– Ce anume vinzi?

– Conserve de carne de bună calitate și vase frumoase importate din Asia.

Șenar încruntă din sprâncene.

– Vase?

– Da, prințe, niște piese superbe pe care le dețin în exclusivitate.

– Știi că sunt colecționar de vase rare?

– Am aflat de curând; de aceea, țineam să vi le arăt, cu speranța că vă vor plăcea.

– Prețurile tale sunt mari?

– Depinde.

Șenar era intrigat.

– Care sunt condițiile tale?

Raia scoase dintr-un sac de pânză groasă un vas mic cu gâtul fin din argint masiv, împodobit cu palmete.

– Ce părere aveți de acesta, prințe?

Șenar era fascinat; broboane de sudoare îi acoperiră tâmplele, iar palmele i se umeziră.

– O capodoperă... O capodoperă incredibilă... Cât costă?

– Oare nu se cuvine să-i ofer un cadou viitorului rege al Egiptului?

Fiul mai mare al lui Seti crezu că nu auzise bine.

– Nu eu sunt viitorul faraon, ci fratele meu, Ramses... Te înșeli, negustorule. Deci, care e prețul tău?

– Eu nu mă înșel niciodată, prințe; în meseria mea, o greșeală e de neiertat.

Șenar își desprinsese privirea de pe minunatul vas.

– Ce încerci să mă faci să înțeleg?

– Că multă lume nu dorește domnia lui Ramses.

- Peste câteva zile va fi încoronat.
- Poate, dar dificultățile vor dispărea la fel de repede?
- Cine ești tu în realitate, Raia?
- Un om care crede în viitorul vostru și care dorește să vă vadă urcat pe tronul Egiptului.
- Ce știi tu despre intențiile mele?
- N-ați manifestat domnia voastră dorința de a face mai mult comerț cu străinătatea, de a reduce aroganța Egiptului și de a lega relații economice cu cel mai puternic popor din Asia?
- Vrei să spui... hitiții?
- Iată că ne înțelegem.
- Deci, ești un spion în solda lor... Îmi vor fi hitiții favorabili mie?

Raia răspunse afirmativ printr-o înclinare a capului.

– Ce-mi propui? întrebă Șenar, emoționat de parcă ar fi văzut un vas de o calitate excepțională.

– Ramses e iute și e războinic; ca și tatăl lui, el vrea să demonstreze măreția și superioritatea Egiptului. Dumneavoastră sunteți un om ponderat, se poate ajunge la o înțelegere cu domnia voastră.

– Îmi risc viața, Raia, dacă trădez Egiptul.

Șenar își aminti de faimoasa condamnare la moarte a soției lui Tutankhamon, acuzată de complicitate cu dușmanul, deși ea trezise la realitate conștiința țării*.

– De vreme ce e vorba de funcția supremă, nu e inevitabilă asumarea unor riscuri?

Șenar închise ochii.

Hitiiții... Într-adevăr, se gândise adesea să se folosească de ei împotriva lui Ramses, dar era doar o simplă idee, punctul de vedere al unei minți desprinse de realitate. Și

* Vezi C. Jacq, *La Reine Soleil* (Regina Soare) (Julliard et Pocket).

deodată ea se materializase sub forma acestui negustor banal, cu înfățișare inofensivă.

– Îmi iubesc țara...

– Cine s-ar îndoi de asta, prințe? Dar îi preferați puterea.

Numai o alianță cu hitiții v-o poate garanta.

– Trebuie să mă gândesc.

– E un lux pe care nu vi-l pot oferi.

– Vrei un răspuns imediat?

– Siguranța mea o cere. Dezvăluindu-mi identitatea, v-am acordat încrederea mea.

– Și dacă refuz?

Raia nu răspunse, însă privirea lui deveni fixă și de nepătruns.

Lupta interioară a lui Șenar se dovedi de scurtă durată; oare destinul nu-i oferea un aliat de anvergură? Era în puterea lui să țină situația sub control, să evalueze pericolul și să știe să obțină un profit din această strategie, fără să pună Egiptul în pericol. Bineînțeles că va continua să-l manipuleze pe Acha fără să-l informeze de contactele lui cu inamicul principal al celor Două Tărâmurii.

– Accept, Raia.

Negustorul zâmbi ușor.

– Reputația voastră nu e deloc exagerată, prințe. Ne vom revedea curând; de vreme ce devin unul dintre furnizorii voștri de vase prețioase, nimeni nu se va mira de vizitele mele. Păstrați-l pe acesta, vă rog: pecetluiește pactul nostru.

Șenar pipăi minunatul obiect. Viitorul se limpezea.

Ramses își amintea de fiecare piatră din Valea Regilor, de această „mare pajiște” foarte aridă, pe care tatăl lui îl făcuse s-o descopere trimițându-l în mormântul primului Ramses, fondatorul dinastiei, un vizir bătrân chemat de un consiliu de înțelepți să facă să renască o nouă descendență de suverani. El nu guvernase decât doi ani, încredințându-i lui Seti grija de a face să strălucească o forță care astăzi îi era acordată lui Ramses al II-lea.

Cu inima strânsă, indiferent la căldura insuportabilă a verii ce-i făcuse să leșine pe unii purtători ai aranjamentului funerar, fiul mai mic al lui Seti mergea în fruntea cortegiului și conducea mumia regelui defunct spre ultimul ei sălaș.

Pentru o clipă, Ramses urî această vale blestemată care-i lua tatăl și îl condamna pe el la singurătate; dar magia locului puse încă o dată stăpânire pe sufletul lui, o magie care transmitea viață și nu moarte.

În liniștea minerală vorbea vocea strămoșilor; ea vorbea despre lumină, transfigurare și înviere, impunea venerarea și respectul pentru lumea celestă în care se nășteau toate formele de viață.

Ramses pătrunse primul în imensul mormânt al lui Seti, cel mai lung și mai adânc din Vale; printr-un decret, viitorul faraon va hotărî că nici un altul, de acum încolo, nu-l va putea depăși. În ochii posterității, Seti rămânea de neegalat.

Doisprezece preoți purtau mumia; Ramses, în calitate de ritualist și succesor însărcinat cu pronunțarea formulelor de trecere în lumea de dincolo și de renaștere într-un tărâm al zeilor, era acoperit cu o piele de panteră. Pe pereții sălașului pentru eternitate, textele rituale, vii prin ele însele, urmau să rămână eficace dincolo de timp.

Mumificarea fusese făcută într-un mod perfect. Chipul lui Seti era cel al unei ființe împlinite, de o extraordinară seninătate. Puteai să juri că-și va deschide ochii, că gura lui va vorbi... Preoții așezară capacul sarcofagului, instalat în centrul „locuinței de aur”, acolo unde Isis își va duce la bun sfârșit opera de alchimist, transformând ceea ce e muritor în nemurire.

– Seti a fost un rege drept, murmură Ramses, el a împlinit Legea, a fost iubit de lumină și intră viu în Asfințit.

Pe tot cuprinsul Egiptului, bărbierii lucrau fără întrerupere pentru a-i rade pe bărbați și a face să dispară bărbile, din moment ce perioada de doliu se terminase. Femeile își legară din nou părul, cele mai elegante se încredințară coaforilor autorizați să-și îndeplinească serviciul.

În ajunul încoronării, Ramses și Nefertari se reculeseră în templul din Gurnah unde avea loc zilnic un ritual pentru *ka*-ul lui Seti, în scopul de a menține prezența faraonului transfigurat printre cei vii. Apoi cuplul merse în templul din Karnak unde fu întâmpinat de marele preot într-o manieră foarte protocolară și fără nici o urmă de entuziasm. După o cină frugală, regentul și soția lui se retraseră în palatul amenajat în interiorul locuinței terestre a zeului Amon. Separat, meditară și unul și altul în fața tronului, simbol al mobilei de pământ primordială ivită din oceanul cosmic la începutul timpului și hieroglifă servind la scrierea numelui zeiței Maat, Legea atemporală, „cea care e dreaptă și arată

direcția cea bună”, Legea din care se va hrăni cuplul regal pentru a hrăni și el, la rândul lui, comunitatea egipteană.

Ramses avea sentimentul că spiritul tatălui său se afla lângă el și că-l seconda în aceste ore de neliniște ce precedau momentul când existența lui va fi bulversată în mod definitiv. Noul rege nu-și va mai aparține, nu va mai avea altă grijă decât binele poporului său și prosperitatea țării.

Încă o dată, această sarcină îl înfricoșă.

Ar fi vrut să iasă din palat și să alerge spre tinerețea dispărută, spre frumoasa Iset, spre plăcere și nepăsare; dar el era succesorul desemnat de Seti și soțul lui Nefertari. Trebuia să-și înfrângă teama de a domni și să treacă de această ultimă noapte de dinaintea încoronării.

Tenebrele se împrăstiară și apărură zorii, anunțând învierea soarelui, învingător al monstrului din adâncuri. Doi preoți, unul purtând o mască de șoim, iar celălalt de ibis, se așezară de o parte și de alta a lui Ramses; simbolizându-i pe zeii Horus, protectorul regalității, și Thot, maestrul hieroglifelor și al științei sacre, ei vărsară pe trupul gol al regentului conținutul a două vase, pentru a-l purifica de condiția lui umană. Apoi îl modelară după imaginea zeilor, aplicându-i cele nouă unguente, din creștetul capului până la tălpile picioarelor, acestea urmând să-i deschidă centrul energetic, dându-i o percepție diferită de a celorlalți oameni.

Straiele îi dădeau și ele înfățișarea unei ființe ce nu semăna cu nici o alta. Cei doi preoți îl îmbrăcară pe Ramses într-o pânză albă cu auriu, a cărei formă nu se schimbase de la originile ei, și-i agățară de centură o coadă de taur ce evoca puterea regală. Tânărul își aminti de întâlnirea terifiantă cu taurul sălbatic ce-i fusese impusă de tatăl lui pentru a-și dovedi curajul; astăzi, el era cel care încarna această forță pe care trebuia s-o exercite în mod corect.

Apoi, ritualiștii împodobiră gâtul lui Ramses cu un colier mare format din șapte perle colorate, iar bicepșii și încheieturile mâinilor cu brățări de aramă, și îl încălțară cu sandale albe. După aceea, îi prezentară bastonul alb cu ajutorul căruia îi va alunga pe dușmani și va lumina tenebrele, și îi încinseră fruntea cu o panglică aurită, al cărei nume, sia, însemna „viziunea intuitivă”.

– Accepți proba puterii? întrebă Horus.

– O accept.

Horus și Thot îl luară pe Ramses de mâini și îl conduseră într-o altă încăpere. Pe tron, cele două coroane. Erau păzite de un preot ce purta masca zeului Seth.

Thot se depărtă, iar Horus și Seth se îmbrățișară fratern. În ciuda adversității lor eterne, aveau datoria de a se uni într-o singură ființă, aceea a Faraonului.

Horus luă coroana roșie a Egiptului de Jos, un fel de tocă având deasupra o spirală, și o puse pe capul lui Ramses; apoi Seth așeză peste ea coroana albă a Egiptului de Sus, a cărei formă ovală se termina printr-un bulb.

– „Cele două puteri” sunt legate pentru tine, declară Thot, tu conduci și unești pământul negru și pământul roșu, ești cel pe care crește stuful din Sud și cel al albinei din Nord, tu faci să înverzească cele două tărâmur.

– Numai tu poți apropia cele două coroane, dezvălui Seth; trăznetul pe care ele îl conțin va spulbera uzurpatorul.

Horus îi dădu faraonului cele două sceptre; primul purta numele de „stăpânirea puterii” și îi servea la consacrarea ofrandelor, iar al doilea, „magia”, un toiag de păstor care-i va menține unit poporul.

– A venit momentul apariției în plină glorie, decretă Thot.

Precedat de cele trei divinități, Faraonul ieși din încăperile secrete și se îndreptă spre marea curte interioară unde erau adunate notabilitățile admise în incinta Karnakului.

Pe o estradă, sub un baldachin, un tron din lemn aurit, mai curând modest, cu linii sobre.

Tronul lui Seti din timpul ceremoniilor oficiale.

Simțind ezitarea fiului ei, Tuya făcu trei pași spre el și se înclină.

– Fie ca Maiestatea Voastră să se ridice ca un nou soare și să ia loc pe tronul celor vii.

Ramses se simți tulburat de acest omagiu ce-i fusese adresat de văduva faraonului defunct, mama pe care o va venera până la ultima suflare.

– Iată aici testamentul zeilor care ți-a fost lăsat moștenire de către Seti, proclamă ea; el legitimizează domnia ta așa cum a legitimizat-o și pe a lui și cum o va legitima pe cea a succesorului tău.

Tuya îi înmână lui Ramses un etui de piele conținând papirusul scris de mână lui Thot în zorii civilizației și care făcea din Faraon moștenitorul Egiptului.

– Iată cele cinci nume ale tale, declară regina mamă cu o voce limpede și gravă: Taur puternic iubit de Lege; Protector al Egiptului, care supune țărilor străine; Bogat în oști, în victorii mărețe; Cel pe care Lumina l-a ales, căci puternică e Legea sa; Fiu al luminii, Ramses.

O tăcere totală se lăasă peste vorbele rostite. Chiar și Șenar, uitându-și ambiția și ranchiuna, era copleșit de magia acestor momente.

– Un cuplu regal guvernează cele Două Tărâmurii, urmă Tuya; vino, Nefertari, vino lângă rege, tu care devii marea lui soție și regina Egiptului.

În ciuda solemnității ritualului, Ramses era atât de mișcat de frumusețea tinerei femei încât ar fi vrut s-o ia în brațe. Îmbrăcată cu o robă lungă de in, împodobită cu un colier de aur, cercei de ametist și brățări de jasp, ea îl privi pe rege și pronunță formula străveche:

– Îi recunosc pe Horus și Seth uniți în aceeași ființă. Eu cânt numele tău, tu ești ieri, astăzi și mâine. Cuvântul tău îmi dă viață, voi îndepărata de tine răul și pericolul.

– Te recunosc ca suverană a Dublei Țări și a tuturor pământurilor, tu, a cărei blândețe e uriașă și le dai satisfacție zeilor, tu, care ești mama și soția zeului, pe tine te iubesc.

Ramses așază pe capul lui Nefertari coroana prevăzută cu două pene lungi, ce făcea din ea marea soție regală, participantă la puterea Faraonului.

Părând să țășnească din soare, un șoim cu aripi largi se învârti pe deasupra cuplului regal, de parcă ar fi reperat prada; deodată, se aruncă în jos cu o asemenea viteză încât nici un arcaș nu avu timp să reacționeze.

Un strigăt de uimire și de teamă urcă din mijlocul asistenței, în timp ce răpitorul se așază pe ceafa lui Ramses, cu ghearele înfipite în umerii regelui.

Fiul lui Seti nu se mișcase; Nefertari continua să-l privească.

Clipe lungi, curtenii, uluiți, asistară la un miracol, la comuniunea șoimului Horus, protectorul monarhiei, cu omul pe care-l alesese să guverneze Egiptul.

Apoi, pasărea plecă spre soare, într-un zbor plin de forță și seninătate.

Aclamațiile izbucniră din toate piepturile, salutând, în cea de-a douăzeci și șaptea zi din a treia lună de vară, urcarea lui Ramses pe tron*.

* Datată la începutul lunii iunie 1279 î.H., după una dintre ipotezele cel mai frecvent adoptate.

După terminarea festivităților, Ramses se trezi luat de vârtej.

Marele intendent al Casei Faraonului îl duse să viziteze palatul din Theba, alcătuit dintr-o parte publică și din apartamente private. În calitate de șef de stat descoperi Ramses sala de recepții cu coloane, ale cărei podea și pereți erau împodobite cu reprezentări de lotuși, stuf, papirus, pești și păsări, birourile unde lucrau scribii, micile săli rezervate audiențelor private, balconul cu o fereastră având deasupra un disc solar înaripat, sufrageria, în mijlocul căreia se găsea o masă garnisită întotdeauna cu coșuri pline de fructe și buchete de flori, dormitorul, prevăzut cu un pat acoperit de perne colorate, baia cu dale pe jos.

De-abia instalat tânărul faraon pe tronul celor Două Tărâmurii, că marele intendent îi prezentă membrii Casei sale, șefii ritualurilor secrete, scribii Casei Vieții, medicii, șambelanul răspunzător de apartamentele private, directorul biroului de depeșe, însărcinat cu corespondența regală, directorul Trezoreriei, cel al hambarelor, cel al grajdurilor cu animale, și atâția alții, dornici să-l salute pe noul faraon și să-l asigure de devotamentul lor neclintit.

– Și acum, iată...

Ramses se ridică.

– Întrerup defilarea.

Intendentul se revoltă.

– Maiestate, e imposibil! Sunt atâția oameni importanți...

– Mai importanți decât mine?

– Iertați-mă, n-am vrut...

– Condu-mă la bucătărie.

– Dar nu e locul vostru acolo!

– Știi tu mai bine ca mine unde ar trebui să fiu?

– Iertați-mă, eu...

– Ai de gând să-ți pierzi timpul căutând scuze? Mai bine spune-mi de ce vizirul și marele preot al lui Amon n-au venit să-mi prezinte omagiile.

– Nu știu, Maiestate; cum să fie treburile astea de resortul meu?

– Să mergem la bucătărie.

Măcelari, fabricanți de conserve, oameni care curățau legumele, brutari, patiseri, berari... Rome avea în subordine o cohortă de specialiști pizmași în ceea ce privește prerogativele altora și susceptibili când venea vorba de orarul de lucru sau de zilele de concediu. Corpolent, jovial, cu obrajii bucălați, lent în mișcări, Rome nu-și făcea griji nici în legătură cu bărbia lui triplă, nici cu greutatea excesivă de care avea să se ocupe la pensie. Deocamdată, convenise să dirijeze armata asta cu o mână de fier, să pregătească aluaturi delicioase și ireproșabile și să pună capăt certurilor inevitabile dintre specialiști. Obsedat de igienă și de prospețimea produselor, Rome gusta el însuși din farfurii; erau sau nu prezenți în Theba Faraonul și membrii curții sale, bucătarul șef pretindea perfecțiunea.

Atunci când apăru intendentul palatului însoțit de un tânăr cu o musculatură impresionantă, îmbrăcat simplu în alb, Rome se pregăti să suporte un șir lung de plictiseli. Probabil funcționarul ăsta blestemat, pătruns de privilegiile lui, avea din nou de gând să-i impună vreun asistent incapabil în schimbul mitei pe care i-o dădea familia băiatului.

– Te salut, Rome! Îți aduc...

– Știu ce-mi aduci.

– În cazul ăsta, înclină-te, așa cum se cuvine.

Punându-și mâinile în șolduri, bucătarul șef izbucni în râs.

– Eu, să mă înclin în fața băiețandruului ăsta? Să vedem mai întâi dacă știe să spele vasele!

Roșu la față din cauza neînțelegerii, intendentul se întoarse spre rege.

– Iertați-mă...

– Mă descurc, declară Ramses. Știi să gătești?

– Cine ești tu de te îndoiești de capacitățile mele?

– Ramses, faraonul Egiptului.

Împietrit, Rome înțelese că, fără îndoială, cariera lui era terminată.

Cu un gest sec, își scoase șorțul de piele, îl împături și îl puse pe o măsuță joasă. O ofensă adusă regelui și recunoscută ca atare de tribunalul vizirului se solda cu o pedeapsă grea.

– Ce ai pregătit pentru prânz?

– Prepelețe fripte, un biban de Nil cu verdeață, piure de smochine și o prăjitură cu miere.

– Apetisant, dar realitatea e pe măsura promisiunii?

Rome se înfurie.

– Vă îndoiiți, Maiestate? Reputația mea...

– Mie nu-mi pasă de reputații. Servește masa.

– Am pus să se pregătească sufrageria palatului, anunță intendentul, mios.

– Inutil, o să mănânc aici.

Regele măncă cu plăcere sub privirile neliniștite ale intendentului.

– Excelent! Cum te numești, bucătarule?

– Rome, Maiestate.

– Rome, „omul”... Meriți acest nume. Te numesc intendent al palatului, paharnic și șef al tuturor bucătăriilor regatului. Urmează-mă, am niște întrebări să-ți pun.

Fostul intendent începu să se bâlbâie.

– Și... și eu, Maiestate?

– Eu nu iert lipsa de eficacitate și zgârcenia; întotdeauna e nevoie de spălători de vase, o să te ocupi de treaba asta.

Regele și Rome merseră încet pe la umbra unei galerii acoperite.

– Vei lucra sub ordinele secretarului meu particular, Ameni; în aparență, e firav și nu apreciază traiul bun, dar e un muncitor neobosit. Și înainte de toate, mă onorează cu prietenia lui.

– Iată o mulțime de responsabilități pentru un simplu bucătar, se miră Rome.

– Tatăl meu m-a învățat să judec oamenii după instinct; dacă mă înșel, cu atât mai rău pentru mine. Pentru a guverna am nevoie de câțiva servitori fideli. Cunoști vreunii la curte?

– Ca să spun adevărul...

– Spune adevărul, Rome, nu te mai codi.

– Curtea Maiestății Voastre e cea mai mare adunătură de ipocriți și de ambițioși din regat; ai jura că și-au dat toți întâlnire aici. Pe când trăia tatăl vostru, de a cărui mânie se temeau, se ascundeau. După moartea lui, au ieșit din vizuini ca florile deșertului după o ploaie torențială.

– Mă detestă, nu-i așa?

– E puțin spus.

– Și ce speră ei?

– Că nu veți întârzia să vă dovediți incapacitatea.

– Dacă ești alături de mine, îți cer o sinceritate absolută.

– Mă credeți capabil de asta?

– Un bucătar nu e un om lipsit de vlagă; când are talent, toată lumea caută să-i fure rețetele, bucătăria lui freamătă de rumoarea pe care mintea lui trebuie să știe s-o trieze așa cum își alege produsele. Care sunt principalele clanuri care se ridică împotriva mea?

– Aproape toată curtea vă e ostilă, Maiestate; se consideră că a fi succesorul unui faraon de anvergura lui Seti este practic imposibil. Domnia voastră nu va fi deci decât o tranziție, înainte să apară un pretendent serios.

– Cu toate astea, îți asumi riscul de a-ți părăsi bucătăria și a te ocupa de întregul palat?

Rome avu un zâmbet bun.

– Securitatea, cu părțile ei bune, ca și cu cele rele... Dacă pot continua să pregătesc niște platouri de calitate, aș încerca și aventura asta. Dar mai există o rezervă...

– Vorbește.

– Cu tot respectul, Maiestate, nu aveți nici o șansă de reușită.

– De ce pesimismul ăsta?

– Pentru că Maiestatea Voastră sunteți tânăr, fără experiență, și nu aveți intenția de a juca un rol secundar în guvernul marelui preot al lui Amon și al altor câțiva miniștri deprinși cu subtilitățile guvernării. Raportul de forțe e inegal.

– N-ai nici cea mai vagă idee de puterea Faraonului?

– Tocmai că nu; din cauza asta, șocul e inevitabil. Și care sunt șansele unui singur om împotriva unei armate?

– Oare nu dispune Faraonul de puterea taurului?

– Nici chiar taurul sălbatic nu poate muta munții din loc.

– Dacă înțeleg bine, mă sfătuiești să renunț la domnie acum, după ce am fost încoronat?

– Dacă abandonați puterea în favoarea unor oameni de rang înalt, cine își va da seama și cine vă va reproșa asta?

– Poate tu?

– Eu nu sunt decât cel mai bun bucătar din regat și părerea mea nu contează.

– Nu ești tu în prezent intendentul palatului?

– Mă ascultați, Maiestate, dacă vă dau un sfat?

– Depinde de sfat.

– Nu acceptați niciodată o bere de calitate proastă sau o carne mediocră; ăsta e debutul decăderii. Pot să-mi văd de ocupațiile mele și să încep să reformez administrația casei voastre, care lasă de dorit?

Ramses nu se înșelase. Rome era omul potrivit.

Liniștit, se îndreptă spre grădina palatului.

Nefertari își reținea cu greu lacrimile.

De ceea ce îi fusese frică nu scăpase. Ea, care visa să mediteze și să se reculeagă, se trezise purtată de un val monstruos. Imediat după încoronare, fusese nevoită să se separe de Ramses pentru a face față responsabilităților de mare soție regală și pentru a vizita templele, școlile și atelierile de țesătorie care depindeau de ea.

Tuya o prezintă pe Nefertari gestionarilor terenurilor reginei, superiorilor haremurilor însărcinate cu educarea tinerelor fete, scribilor însărcinați cu administrarea bunurilor ei, collectorilor de impozite, preoților și preoteselor ce îndeplineau în numele ei ritualurile „soției Zeului”, destinate conservării energiei creatoare pe pământ.

Timp de mai multe zile, Nefertari merse dintr-un loc în altul, fără posibilitatea de a-și trage sufletul; trebui să întâlnească sute de persoane, să găsească cuvântul potrivit pentru fiecare, să-și păstreze zâmbetul și să nu arate nici cel mai mic semn de oboseală.

În fiecare dimineață, coafeza, machioza, manichiurista și pedichiurista se ocupau de regină și o făceau mai frumoasă decât în ajun; de farmecul ei, ca și de forța lui Ramses, depindea fericirea Egiptului. În roba ei de in elegantă, legată la mijloc cu o centură roșie, nu era ea oare cea mai seducătoare dintre regine?

Epuizată, tânăra femeie se întinse pe un pat jos. Nu avea curajul să se ducă la noul dineu de gală în cursul căruia urmau să-i fie oferite vase cu unguente parfumate.

Silueta fragilă a Tuyei înaintă în penumbra care invadase încăperea.

– Ți-e rău, Nefertari?

– Nu mai am putere.

Văduva lui Seti se așează pe marginea patului și luă mâna dreaptă a tinerei femei în mâinile ei.

– Am trecut și eu prin încercarea asta, ca și tine; două remedii te pot vindeca: o poțiune înviorătoare și magnetismul lui Ramses pe care l-a moștenit de la tatăl lui.

– Nu sunt făcută să fiu regină.

– Îl iubești pe Ramses?

– Mai mult decât pe mine însumi.

– În cazul ăsta, n-ai să-l trădezi. El s-a căsătorit cu o regină și o regină va lupta alături de el.

– Și dacă s-a înșelat?

– Nu s-a înșelat. Crezi că eu n-am cunoscut aceleași clipe de oboseală și de descurajare? Ceea ce i se cere unei mari soții regale se află dincolo de puterile unei femei. De la crearea Egiptului e așa; și nu trebuie să fie altfel.

– Și n-ați vrut să renunțați?

– La început, de zece ori, de o sută de ori pe zi; l-am implorat pe Seti să-și aleagă o altă femeie și să mă păstreze lângă el ca pe cea de-a doua soție. Răspunsul lui a fost de fiecare dată același: m-a luat în brațe și m-a mângâiat, fără să-mi ușureze în nici un fel sarcina.

– Nu sunt oare nedemnă de încrederea lui Ramses?

– E bine că pui întrebarea asta, dar e treaba mea să răspund la ea.

Privirea lui Nefertari era plină de neliniște. Cea a Tuyei rămase fermă.

– Ești condamnată să fii regină, Nefertari; nu lupta contra destinului, lasă-te purtată de el așa cum înotătorul e purtat de fluviu.

În mai puțin de trei zile, Ameni și Rome începuseră o profundă reformă a administrației thebane, urmând instrucțiunile lui Ramses care se întâlneau cu funcționari mari și mici, de la primarul Thebei până la omul de pe bac. Datorită depărtării de Memphis și prezenței cvasipermanente a lui Seti în nord, marele oraș al sudului ducea o existență din ce în ce mai autonomă, iar marele preot al lui Amon, impulsivat de imensa bogăție a templului său, începuse să se considere un fel de monarh, ale cărui decrete căpătau o importanță mai mare decât cele ale regelui. Ascultându-i pe unii și pe alții, Ramses înțelesese pericolele pe care le implica o astfel de situație; dacă nu făcea nimic, Egiptul de Sus și cel de Jos urmau să devină două țări diferite, chiar aflate în opoziție, iar divizarea nu putea duce decât la dezastru.

Ameni cel firav și Rome corpulentul nu întâmpinau nici o dificultate în a colabora; deosebiți, dar completându-se reciproc, surzi la solicitările curtenilor, subjugati de personalitatea lui Ramses și convinși că acesta înainta pe calea cea bună, ei tulburară o ierarhie somnolentă și procedară la numeroase numiri neașteptate, aprobate de rege.

La cincisprezece zile de la încoronare, Theba era în fierbere. Unii anunțaseră venirea la putere a unui incapabil, alții a unui adolescent pasionat de vânătoare și de întreceri sportive; or, Ramses nu ieșise deloc din palat, înmulțindu-și consultările și deciziile și manifestându-și autoritatea cu o vigoare demnă de Seti.

Ramses aștepta reacțiile.

Iar reacțiile nu apărură. Theba rămânea amorfă, lovită de uimire. Convocat de rege, vizirul se comportă ca un prim

ministru docil, mulțumindu-se să ia notă de directivele Maiestății Sale pentru a le executa fără întârziere.

Ramses nu împărtășea nici exaltarea juvenilă a lui Ameni, nici satisfacția amuzată a lui Rome. Surprinși de rapiditatea acțiunilor lui, adversarii nu fuseseră nici exterminați, nici învinși, ci în căutarea unui nou suflu, pe care soarta potrivnică avea să-i ajute să-l găsească. Regele preferase o luptă cinstită alianțelor obscure ce se puneau la cale din umbră, dar asta nu era decât un punct de vedere copilăresc.

În fiecare seară, puțin înainte de asfințit, se plimba pe aleile grădinii palatului unde lucrau vreo douăzeci de grădinari care udau straturile de flori și aduceau apă pentru arbori la căderea nopții. În stânga lui, Străjerul, câinele galben, purta un colier de albăstrele; în dreapta, Voinicul, leul uriaș, se deplasa cu mișcări suple. Iar la intrarea în grădină, sardul Serramanna, șeful gărzii de corp a Maiestății Sale, stătea sub un umbrar, gata să intervină la cel mai mic semn de pericol.

Ramses avea o mare pasiune pentru sicomori, rodii, smochini și alți arbori care făceau din grădină un paradis în care sufletul cunoștea odihna; nu trebuia să semene întregul Egipt cu acest port al păcii unde cele mai diverse specii trăiau în armonie?

În seara aceea, Ramses plantă un minuscul sicomor, înconjură tânărul vlăstar cu o ridicătură de pământ și îl udă cu grijă.

– Maiestatea Voastră trebuie să aștepte un sfert de oră și apoi să verse conținutul unui alt ulcior, aproape picătură cu picătură.

Omul care vorbise era un grădinar fără vârstă; ceafa lui purta însemnele unui mare abces datorat greutății cobiliței ce avea la fiecare extremitate un recipient greu din pământ ars.

– Bun sfat, recunosc Ramses; cum te numești?

– Nedjem.

– „Blândul”... Ești însurat?

– Eu m-am căsătorit cu grădina, cu arborii, cu plantele și cu florile; ei sunt familia mea, strămoșii și descendenții mei. Sicomorul pe care l-ați plantat vă va supraviețui, chiar dacă veți rămâne pe pământul ăsta o sută zece ani, ca înțelepții.

– Te îndoiești de asta? Întrebă Ramses cu un zâmbet.

– Nu e ușor să fii rege și să rămâi înțelept; oamenii sunt perversi și vicleni.

– Dar tu aparții acestei rase pe care n-o iubești deloc; ești scutit de defectele astea?

– Nu îndrăznesc să afirm așa ceva, Maiestate.

– Ți-ai format discipoli?

– Nu e rolul meu, ci al superiorului grădinilor.

– Și el e mai competent decât tine?

– De unde să știu eu? Nu vine niciodată pe-aici.

– Crezi că populația arborilor este suficient de numeroasă în Egipt?

– Este singura populație care nu va fi niciodată suficient de numeroasă.

– Sunt de aceeași părere.

– Copacul e un dar total, afirmă grădinarul. Viu, el oferă umbră, florile și fructele, iar mort, lemnul. Mulțumită lui, noi mâncăm, construim și gustăm clipe de fericire când vântul blând din nord ne învăluie în timp ce stăm la umbră frunzișului său. Visez la o țară de copaci, ai cărei singuri locuitori să fie păsările și cei înviați.

– Am de gând să plantez mulți arbori în toate provinciile, mărturisi Ramses; nici una dintre piețele satelor nu trebuie să fie lipsită de umbră. Bătrânii și tinerii se vor întâlni acolo, cei din urmă ascultându-i pe primii.

– Fie ca zeii să vă asculte, Maiestate; nici nu s-ar putea un program mai bun de guvernare.

– Mă ajuți să-l realizez?

– Eu, dar...

– Birourile din ministerul Agriculturii sunt pline de scribi muncitori și competenți, însă îmi trebuie un om care să iubească natura și să-i înțeleagă secretele pentru a da directivele corecte.

– Eu nu sunt decât un grădinar, Maiestate, un...

– Ai stofă pentru a fi un excelent ministru al agriculturii. Prezintă-te mâine dimineată la palat și cere să-l vezi pe Amenî; el va fi avertizat și te va ajuta să-ți începi noua funcție.

Ramses se depărtă, lăsându-l pe Nedjem stupefiat și incapabil să reacționeze. Regelui i se păruse că zărește în fundul vastei grădini, printre doi smochini, o siluetă zveltă și albă. Oare o zeiță apăruse în acel loc magic?

Grăbind pasul, se apropie.

Silueta nu se mișcase.

În lumina blândă a asfințitului, luceau părul negru și roba lungă și albă. Cum putea să fie o femeie atât de frumoasă, în același timp inaccesibilă și atrăgătoare?

– Nefertari...

Ea alergă spre el și i se ghemui la piept.

– Am reușit să scap, mărturisi ea; mama ta a acceptat să mă reprezinte în timpul concertului de lăute din seara asta. Dar tu, m-ai uitat?

– Gura ta e un boboc de lotus și vorbele rostite de buzele tale farmecă, iar eu am o dorință nebună să te sărut.

Sărutul lor era un izvor de tinerețe; înlănțuiți, formau o singură ființă, oferindu-se unul altuia, dăruindu-și viață.

– Sunt o pasăre sălbatică ce se prinde în capcana părului tău, spuse Ramses, tu mă faci să descopăr o grădină cu mii de flori parfumate care mă îmbată.

Nefertari își desfăcu părul, iar Ramses lăsă să alunece bretelele robei de in de pe umerii lui Nefertari. Trupurile lor se confundară în seara călduță de vară, parfumată și calmă.

Ramses se trezi la prima rază de soare ; mângâie spatele minunat al lui Nefertari, încă adormită, și o sărută pe gât. Fără să deschidă ochii, ea îl înlănțui, îmbrățișându-i trupul puternic.

- Sunt fericită.
 - Tu ești fericirea, Nefertari.
 - Să nu mai stăm atât de mult timp departe unul de altul.
 - Nici tu, nici eu nu avem de ales.
 - Exigențele puterii sunt cele care ne conduc viața?
- Ramses o strânse cu putere în brațe.
- Nu răspunzi...

– Pentru că știi răspunsul, Nefertari. Tu ești marea soție regală, iar eu sunt Faraon: nu putem scăpa de realitatea asta, nici măcar în visele noastre cele mai ascunse.

Ramses se ridică și merse la fereastră. Contemplă câmpurile thebane, înverzite sub soarele de vară.

– Te iubesc, Nefertari, dar sunt în același timp soțul Egiptului. Eu trebuie să fecundez acest pământ și să-l fac prosper; când vocea lui mă cheamă, nu am dreptul să rămân indiferent.

- Oare sunt atâtea de făcut?
- Credeam că voi guverna o țară liniștită, uitând că ea e locuită de oameni. Le sunt suficiente câteva săptămâni

pentru a trăda legea lui Maat și pentru a distruge opera tatălui meu și a strămoșilor noștri; armonia e cea mai fragilă comoară. Dacă vigilența mea scade, răul și tenebrele pun stăpânire pe țară.

Nefertari se ridică și ea; goală, se ghemui la pieptul lui Ramses. La simplul contact cu trupul ei parfumat, el știe cât de profundă era comuniunea lor.

Se auziră lovituri nervoase în ușa camerei; aceasta se deschise brusc, lăsând să treacă un Ameni cu părul ciufulit care se întoarce cu spatele imediat ce o zări pe regină.

- E grav, Ramses, foarte grav!
- Atât de grav încât să mă deranjezi la ora asta?
- Vino, să nu mai pierdem nici o clipă.
- Nu mă lași să mă spăl și să iau micul dejun?
- Nu în dimineața asta.

Ramses nu neglija sfaturile lui Ameni, mai ales atunci când tânărul scrib, de obicei stăpân pe el, își pierde sângele rece.

Regele conduse el însuși un car tras de doi cai, urmat de un altul ocupat de Serramanna și un arcaș. Deși viteza îi făcea rău, Ameni se bucură de graba lui Ramses. Se opriă în fața uneia dintre porțile de intrare în incinta Karnakului, săriră pe pământ și citiră stela acoperită de hieroglife, pe care toți trecătorii ce știau să citească o puteau descifra.

- Uită-te, ceru Ameni, uită-te la rândul al treilea!

Semnul format din trei piei de animale, ce servea la scrierea ideii de „naștere” și la desemnarea lui Ramses ca „Fiu” al luminii, fusese gravat greșit. Acest defect îl făcea să-și piardă magia protectoare și leza ființa secretă a Faraonului.

– Am verificat, declară Ameni consternat; aceeași greșeală se repetă pe soclurile statuiilor și ale stelelor vizibile pentru oricine. E o nenorocire, Ramses!

– Cine e autorul?

– Marele preot al lui Amon și sculptorii săi; ei au avut ca misiune gravarea acestor mesaje care proclamă încoronarea ta! Dacă nu vedeai tu însuși asta, nu m-ai fi crezut.

Deși sensul general al proclamației nu fusese alterat, afacerea era serioasă.

– Convoacă sculptorii, ordonă Ramses, să rectifice gravura.

– Și nu-i trimiți pe vinovați în fața tribunalului?

– N-au făcut altceva decât să asculte ordinele.

– Marele preot al lui Amon e bolnav; ăsta e motivul pentru care n-a putut să-ți prezinte omagiile.

– Ai probe împotriva acestui important personaj?

– Vinovăția lui e evidentă!

– Să nu ai încredere în evidențe, Ameni.

– O să rămână nepedepsit? Oricât de bogat ar fi, rămâne totuși servitorul tău.

– Fă un raport detaliat asupra bunurilor lui.

Rome nu avea de ce să se plângă de noile lui îndatoriri. După ce numi niște oameni conștiincioși și stricți în ce privește capitolul igienei, pentru a menține curățenia palatului, se preocupă de menajeria regală în care coabitau trei pisici, două gazele, o hienă și doi cocori cenușii.

Unul singur îi scăpa de sub control: Străjerul, câinele galben-auriu, care prinsese obiceiul supărător de a prinde în fiecare zi un pește din heleșteul regal; cum scena se petrecea sub privirea protectoare a leului lui Ramses, nu era posibilă nici o intervenție.

Dimineața devreme, Rome îl ajutase pe Ameni să ducă o ladă grea, plină cu papirusuri. De unde avea scribul ăsta firav, care mânca puțin și nu dormea mai mult de trei sau patru ore pe noapte, atâta energie? Neobosit, își petrecea

majoritatea timpului într-un birou ticsit cu documente, fără să arate cel mai mic semn de oboseală.

Ameni se închise aici împreună cu Ramses, în timp ce Rome își făcea inspecția zilnică la bucătărie; oare sănătatea Faraonului, și deci a întregii țări, nu depindea de calitatea meselor sale?

Ameni derulă mai multe papirusuri pe niște mese joase.

– Iată rezultatul investigațiilor mele, declară el cu o anumită mândrie.

– Au fost dificile?

– Da și nu. Administratorii templului din Karnak n-au apreciat deloc vizita și întrebările mele, însă n-au îndrăznit să mă împiedice să le verific declarațiile.

– E foarte bogat Karnakul?

– Este: optzeci de mii de angajați, patruzeci și șase de șantiere în activitate în provinciile care depind de templu, patru sute cincizeci de grădini, livezi și vii, patru sute douăzeci de mii de capete de vite, nouăzeci de corăbii și șaiszeci și cinci de centre de diverse mărimi care lucrează direct pentru cel mai mare sanctuar al Egiptului. Marele preot conduce o veritabilă armată de scribi și de țărani. La constatările astea mai trebuie adăugată încă una: dacă facem recensământul tuturor bunurilor care aparțin zeului Amon, deci clerului său, obținem șase milioane de bovine, șase milioane de caprine și mai multe milioane de păsări.

– Amon este zeul victoriilor și protectorul imperiului.

– Nimeni nu contestă asta, dar preoții lui nu sunt decât niște oameni, iar cine e chemat să administreze o asemenea avere nu devine el prada unor tentații ascunse? N-am avut timp să merg mai departe cu ancheta, dar sunt neliniștit.

– Ai vreun motiv precis?

– La Theba, demnitarii așteaptă cu nerăbdare plecarea cuplului regal în nord; altfel spus, Maiestatea Ta le tulbură

liniștea și le perturbă jocul lor obișnuit. Ți se cere să îmbo-
gățești Karnakul și să-l lași să crească precum un stat în stat,
până în ziua în care marele preot al lui Amon se va proclama
rege al Sudului și va săvârși secesiunea.

- Asta ar însemna moartea Egiptului, Amenii.
- Și mizeria poporului.
- Îmi trebuie probe clare, dovada vreunei delapidări. Dacă
intervin împotriva marelui preot, n-am dreptul să greșesc.
- Mă ocup eu de asta.

Serramanna era neliniștit. De la încercarea de atentat a
grecilor lui Menelau de la Memphis, el știa că viața lui
Ramses era amenințată. Sigur că barbarii părăsiseră

Egiptul, însă pericolul nu dispăruse și el.

Așa că inspecta fără oprire punctele palatului theban
considerate de el sensibile: cartierul general al armatei, cel
al poliției și cazarma trupelor de elită. Dacă avea să fie
vreo revoltă, în aceste locuri s-ar fi născut ea. Fost pirat,
sardul nu se ghida decât după instinct; nu-i păsa dacă se
afla față în față cu un ofițer superior sau cu un simplu soldat.
În numeroase cazuri, supraviețuise pentru că lovise el primul,
deși adversarul avea înfățișarea unui prieten.

În ciuda staturii uriașe, Serramanna se mișca precum o
pisică; îi plăcea să observe fără să fie văzut și să surprindă
diverse conversații. Cât ar fi fost de cald, sardul purta o platoșă
metalică; la centură avea un pumnal și o sabie scurtă cu tăișul
foarte ascuțit. Mustățile zbârlite dădeau chipului său masiv
mai curând o înfățișare înfricoșătoare pe care știa s-o folosească.

Ofițerii de carieră, proveniți majoritatea din familii bogate,
îl detestau și se întrebau de ce Ramses încredințase comanda
gărzii sale personale unui asemenea necioplit. Lui Serramanna
nu-i păsa; nu servea la nimic să fii iubit și nici nu modela asta
un adevărat războinic, capabil să slujească un șef bun.

Iar Ramses era un șef bun, căpitan al unei imense flote a cărei navigare amenința să fie periculoasă și animată.

Pe scurt, avea tot ce-și putea dori un pirat sard, ridicat la un rang nesperat, și pe care era hotărât să-l păstreze. Vila lui somptuoasă, egiptenele delicioase, cu sâniilor lor rotunzi ca niște mere și traiul bun nu-i ajungeau. Nimic nu putea înlocui o înfruntare sângeroasă în cursul căreia un bărbat putea să-și dovedească valoarea.

Garda palatului era reînnoită de trei ori pe lună, în prima, a unsprezecea și a douăzeci și una zi. Soldații primeau vin, carne, prăjituri și un salariu echivalat în cereale. La fiecare schimbare, Serramanna observa oamenii privind-i în ochi și le atribuia un post. Orice indisciplină, orice delăsare se traduceau printr-o ciomăgeală și o alungare imediată.

Sardul trecea încet prin fața soldaților aliniați pe un singur rând. Se opri în dreptul unui tânăr blond care părea nervos.

– De unde vii?

– Dintr-un sat din Deltă, comandante.

– Care e arma ta preferată?

– Sabia.

– Gustă din asta, ai nevoie ca să-ți potolești setea.

Serramanna îi dădu blondului un vas conținând vin parfumat. Acesta luă două înghițituri.

– O să supraveghezi intrarea culoarului care duce la biroul regal și interzici accesul în ultimele trei ore din noapte.

– La ordinele voastre, comandante.

Serramanna verifică tăișul armelor albe, rectifică ținute, reajustă uniforme, schimbă câteva cuvinte cu ceilalți soldați.

Apoi, fiecare își luă în primire postul.

Arhitectul palatului dispusese ferestrele înalte în așa fel încât să se permită o circulație a aerului care să răcorească culoarele în timpul nopților calde de vară.

Peste tot domnea tăcerea.

Afară se auzea doar orăcăitul broaștelor îndrăgostite.

Serramanna înainta fără zgomot pe pardoseală în direcția culoarului ce ducea la biroul lui Ramses. Așa cum prevăzuse, blondul nu era la post.

În loc să supravegheze, el încerca să ridice zăvorul care împiedica accesul în birou. Sardul, cu mâna lui mare, îl prinse de gât și îl ridică în aer.

– Un grec, ai! Numai un grec putea să bea vin parfumat fără să clinească. De care facțiune ții tu, șmechere? O rămășiță de-a lui Menelau sau un nou complot? Răspunde!

Blondul se zgâlțâi de câteva ori, dar nu scoase nici un sunet.

Cum simțea că se înmoaie, Serramanna îl puse pe jos și acesta se întinse ca o păpușă de cârpă. Fără să vrea, sardul îi zdrobise vertebrele cervicale.

Serramanna nu era un specialist în rapoartele scrise; el se mulțumi să-i relateze faptele lui Ameni, care le transcrise pe un papirus și îl alertă imediat pe Ramses. Nimeni nu-l cunoștea pe grecul recrutat pentru aptitudinile lui fizice. Moartea lui brutală îl priva pe rege de informații precise, dar nu-i reproșă nimic sardului a cărui vigilență se arătase a fi de neînlocuit.

De data asta, nu la viața faraonului se atentase, ci la biroul lui, adică la afacerile statului. Ce se putea căuta acolo dacă nu niște documente confidentiale și informații asupra modului de guvernare a țării?

Tentativa de asasinat pusă la cale de Menelau nu ascundea nimic altceva decât răzbunare; această intrare prin efracție ratată era mult mai tenebroasă. Cine îl trimisese pe grec, cine rămăsese ascuns în umbră, cu dorința de a contracara acțiunile suveranului? Cu siguranță că era vorba de Șenar, fratele căzut în dizgrație, inactiv și tăcut de la încoronare încoace. Oare această mască nu ascundea niște activități subterane în desfășurare, conduse cu mai multă abilitate decât în trecut?

Rome se înclină în fața regelui.

– Maiestate, a sosit vizitatorul.

– Condu-l în chioșcul din grădină.

Ramses era îmbrăcat simplu în alb și nu purta decât o bijuterie, o brățară de aur pe încheietura dreaptă. Se concentră câteva clipe, conștient de importanța acestei întrevederi de care depindea în mare măsură soarta Egiptului.

În grădină, regele pusese să se construiască un chioșc elegant de lemn, la umbra unei sălcii. Pe o masă joasă se găseau struguri cu boabe de un roșu închis și smochine proaspete; cupele erau pline cu o bere ușoară, ideală în perioadele de caniculă. Marele preot al lui Amon era așezat într-un fotoliu confortabil cu pernele bine umplute cu câlți; în fața lui, un taburet pentru picioare. Peruca, marele colier de perle și lapislazuli ce-i acoperea pieptul, brățările de argint îi dădeau o înfățișare mândră.

Când îl văzu pe suveran, marele preot se ridică și se înclină.

– Vă convine locul ăsta?

– Îi mulțumesc Maiestății Voastre că l-a ales; tihna lui e propice pentru sănătatea mea.

– Cum mai evoluează ea?

– Nu mai sunt tânăr: asta e cel mai greu de acceptat.

– Eram nerăbdător să vă văd.

– Nu trebuia, Maiestate. Pe de-o parte, am fost nevoit să rămân o vreme în camera mea, iar pe de alta, speram să vin în compania vizirilor din sud și nord și a viceregelui Nubiei.

– Ce delegație! V-au respins propunerea?

– La început, nu, mai apoi, da.

– De ce și-au schimbat părerea?

– Sunt niște înalți funcționari... Nu vor s-o nemulțumească pe Maiestatea Voastră. Totuși, le deplâng absența, care riscă să scadă greutatea cuvintelor mele.

– Dacă sunt juste, n-aveți de ce vă teme.

– Le veți considera oare astfel?

– Voi decide asta în calitate de slujitor al lui Maat.

- Sunt neliniștit, Maiestate.
- V-aș putea ajuta să risipiți norii?
- Ați cerut un raport despre bogățiile Karnakului.
- Și l-am obținut.
- La ce concluzie ați ajuns?
- Că sunteți un gospodar remarcabil.
- Asta e un reproș?
- Sigur că nu. Nu ne-au învățat strămoșii că o spiritualitate fericită e însoțită de prosperitatea întregului popor? Faraonul a dat bogății Karnakului, iar dumneavoastră înmulțiți aceste bogății.
- Există un reproș în tonul vocii voastre.
- De uimire, nimic mai mult; dacă v-am cerceta neliniștea?
- Se zvonește că gloria și averea Karnakului o umbresc pe Maiestatea Voastră și că ați dori să vă acordați favorurile și altor temple.
- Cine susține asta?
- Zvonurile...
- Și le dați atenție?
- Le putem neglija din moment ce devin insistente?
- Dar dumneavoastră ce părere aveți?
- Că Maiestatea Voastră va găsi cu cale să nu modifice situația actuală; n-ar fi înțelept să vă conformați politiciii tatălui vostru?
- Domnia lui a fost din păcate prea scurtă pentru a face toate reformele necesare.
- Karnakul nu are nevoie de nici o reformă.
- Nu asta e și părerea mea.
- Neliniștea mea era deci justificată.
- Va fi și a mea la fel?
- Nu... nu înțeleg.
- Mai este încă marele preot al lui Amon un slujitor fidel al Faraonului?

Prelatul evită să-l privească pe Ramses. Mâncă o smochină și bău puțină bere pentru a-și acorda un răgaz. Simplitatea ținutei monarhului făcea un contrast izbitor cu eleganța rafinată a interlocutorului său, prea puțin obișnuit cu asemenea înfruntări directe. Regele se abținu să-l hărțuiască, lăsându-l să-și tragă sufletul și să se reculeagă.

– Cum vă puteți îndoi, Maiestate?

– Din cauza anchetei lui Amenî.

Marele preot se îmbujoră la față.

– Acest avorton de scrib, acest băgăcios, acest...

– Amenî e prietenul meu și singura lui ambiție e să slujească Egiptul. Nu tolerez nici o insultă care să-i păteze reputația, din orice gură ar ieși ea.

Prelatul începu să se bâlbâie.

– Iertați-mă, Maiestate, dar metodele lui...

– A fost cumva violent?

– Nu, dar e mai îndârjit decât un șacal care-și devoră prada!

– Își face treaba conștiincios și nu neglijează nici un amănunt.

– Ce aveți să-mi reproșați?

Ramses își înfipse privirea în ochii marelui preot.

– Nu știți?

Prelatul își întoarse capul pentru a doua oară.

– Toate pământurile Egiptului aparțin Faraonului, nu-i așa? Întrebă Ramses.

– Așa vrea testamentul zeilor.

– Însă regele e autorizat să dea o parte din ele unor oameni drepti, care merită să le aibă.

– Așa spune cutuma.

– Este autorizat marele preot al lui Amon să se comporte ca un Faraon?

– El e delegatul și reprezentantul său la Karnak.

– N-ați împins cam prea departe această delegare?

– Nu văd...

– Ați cedat terenuri unor persoane particulare pe care le-ați obligat în felul ăsta, mai ales militari a căror loialitate față de mine va fi, poate, mâine îndoielnică. Aveți nevoie de o armată pentru a vă apăra domeniul privat?

– E un simplu concurs de împrejurări, Maiestate! Ce vă imaginați?

– Trei orașe adăpostesc cele trei temple importante din țară: Heliopolis este orașul sfânt al lui Ra, lumina creatoare; Memphis, cel al lui Ptah, care creează Cuvântul și inspiră mâna artizanilor; Theba, cel al lui Amon, principiul ascuns, căruia nimeni nu-i cunoaște adevărata formă. Tatăl meu ținea să fie menținut un echilibru între cele trei puteri, expresii complementare ale divinului. Prin politica pe care ați dus-o, ați rupt această armonie; Theba e îmbuibată și vanitoasă.

– Maiestate! Nu-l insultați oare pe Amon?

– Eu îi vorbesc marelui său preot și îi ordon să înceteze orice activitate profană pentru a se consacra meditației și practicării ritualurilor.

Prelatul se ridică cu greutate.

– Știți bine că e imposibil.

– Din ce motiv?

– Funcția mea e, în același timp, spirituală și administrativă, ca și a voastră.

– Karnakul aparține Faraonului.

– Nimeni nu neagă asta, dar cine îi va administra domeniile?

– Un specialist pe care-l voi numi eu.

– Asta înseamnă desființarea ierarhiei noastre! Nu comiteți o asemenea greșeală, Maiestate; vă veți ridica împotrivă ca dușman, clerul lui Amon.

– Asta e o amenințare?

– Doar sfatul unui om cu experiență către un monarh tânăr.

– Credeți că o să-l urmez?

– A domni e o artă dificilă care necesită numeroase alianțe, printre care și cea cu clerul lui Amon. Bineînțeles că mă voi supune ordinelor voastre, oricare ar fi ele, căci rămân slujitorul vostru fidel.

În ciuda oboselii vizibile, prelatul își recăpătase siguranța.

– Nu declanșați un război inutil, Maiestate; veți avea mult de pierdut. O dată exaltarea puterii trecută, reveniți la rațiune și nu stricați nimic. Zeii au oroare de excese; amintiți-vă de comportamentul lamentabil al lui Akhenaton în privința Thebei.

– Ochiurile plasei pe care ați urzit-o par bine conturate, însă ciocul unui șoim le-ar putea deșira.

– Câtă energie cheltuită în van! Locul vostru e la Memphis, nu aici; Egiptul are nevoie de forța voastră pentru a ne apăra de barbarii care nu se gândesc decât să ne cucerească. Lăsați-mă pe mine să guvernez această regiune și vă voi susține eforturile.

– O să reflectez la asta.

Marele preot surâse.

– Înflăcărării îi adăugați inteligența: veți fi un mare Faraon, Ramses.

Toate notabilitățile thebane nu aveau decât un singur gând: să se întâlnească cu regele și să-și pledeze cauza pentru a-și păstra privilegiile deja câștigate. În fața unui monarh imprevizibil, neapartenând nici unui clan, chiar și cei mai influenți curteni se puteau aștepta la surprize neplăcute. Trebuia însă trecut obstacolul reprezentat de Ameni, secretarul particular al regelui, care stabilea foarte atent întâlnirile și-i îndepărta pe nepoștiți fără menajamente. Ce să mai spui de percheziția impusă de uriașul Serramanna, care nu lăsa pe nimeni să ajungă în preajma faraonului fără să fi verificat el mai întâi dacă vizitatorul nu avea asupra lui vreo armă sau vreun obiect suspect.

În dimineața aceea, Ramses anulase toate audiențele, adică responsabilii de diguri pe care-i recomandase Ameni și de care se putea ocupa foarte bine el însuși. Regele avea nevoie de sfatul marei soții regale.

Așezați pe marginea bazinului în care se scăldau, oferindu-și corpurile goale razelor de soare filtrate de frunzișul sicomorilor, cei doi savurau frumusețea grădinilor palatului. Nedjem, promovat în funcția de ministru al agriculturii, continua să se ocupe de acestea cu o grijă deosebită.

– Mă întâlnesc cu marele preot al lui Amon, mărturisi Ramses.

– Ostilitatea lui e definitivă?

– Fără nici o îndoială. Ori îi accept poziția, ori i-o impun pe-a mea.

– Ce propune el?

– Karnakul să-și păstreze supremația asupra celorlalte temple din Egipt și să guverneze sudul, iar eu, nordul.

– E inacceptabil.

Ramses o privi pe Nefertari cu uimire.

– Mă așteptam să-mi recomanzi să fiu mai moderat.

– Dacă moderația duce la ruina țării, atunci devine un viciu. Acest preot încearcă să-i impună propria lege farao-nului, să-și apere interesele în detrimentul binelui general. Dacă cedezi, tronul se clatină și ceea ce a construit Seti se distruge.

Nefertari se exprimase cu blândețe, cu o voce calmă și înceată, dar vorbele ei aveau o fermitate surprinzătoare.

– Îți dai seama de consecințele unui conflict pe față între rege și marele preot al lui Amon?

– Dacă dai dovadă de slăbiciune de la început, ambițioșii și incapabilii se vor dezlanțui. În ceea ce-l privește pe marele preot al lui Amon, el va conduce o dizidență și își va atribui o autoritate ce va fi în detrimentul faraonului.

– Nu mi-e teamă de lupta asta, dar...

– Te temi să nu acționezi în interes personal?

Ramses își contempla propria imagine în apa albastră a bazinului.

– Îmi citești gândurile.

– Nu sunt eu soția ta?

– Ce răspunzi la întrebarea pe care ai pus-o?

– Nici un înveliș omenesc nu e destul de cuprinzător pentru a adăposti ființa Faraonului. Tu ești generozitatea, entuziasmul și puterea, și tu folosești aceste arme pentru a te ridica la înălțimea funcției ce ți-a acaparat viața.

– Am apucat-o pe un drum greșit?

– Ceea ce dezbină e rău, iar acest mare preot a ales dezbinarea pentru că e spre folosul lui. În calitate de Faraon, nu trebuie să cedezi nici măcar cu un pas în fața lui.

Ramses își puse capul pe pieptul lui Nefertari. Ea îi mângâie părul. Cu un foșnet mătăsos, rândunelele se roteau deasupra cuplului regal.

Zgomotele unei altercații tulburară liniștea grădinii. O femeie se certa cu gărzile, ridicând tot mai mult tonul.

Ramses își acoperi mijlocul cu o pânză și merse spre micul grup.

– Ce se-ntâmplă aici?

Soldații se dădură la o parte, iar regele o descoperi pe frumoasa Iset, fermecătoare și grațioasă.

– Maiestate! exclamă ea, lasă-mă să-ți vorbesc, te implor!

– Cine ți-a interzis asta?

– Poliția, armata, secretarul tău....

– Vino cu mine.

Ascuns până acum în spatele mamei sale, un băiețel făcu un pas într-o parte.

– Iată-l pe fiul tău, Ramses.

– Kha!

Ramses luă copilul în brațe și îl ridică deasupra capului; speriat, acesta izbucni în hohote de plâns.

– E foarte timid, spuse Iset.

Regele îl puse călare pe umeri; frica lui Kha se risipi repede, după care urmă râsul.

– Patru ani... Fiul meu are patru ani! Educatorul e mulțumit de el?

– I se pare prea serios. Kha se joacă puțin și nu se gândește decât la descifrarea hieroglifelor. Știe deja multe cuvinte și pe unele chiar a reușit să le scrie.

– O să fie scrib înaintea mea! Vino să te răcorești; eu o să-l învăț să înoate.

– Ea... Nefertari e aici?

– Sigur că da.

– De ce a trebuit să iau palatul cu asalt de zece ori, de ce mă ții la distanță ca pe o străină? Fără mine, acum ai fi fost mort!

– Ce vrei să spui?

– Nu scrisoarea mea a fost cea care te-a avertizat de complotul care se urzea împotriva ta?

– Despre ce vorbești?

Frumoasa Iset lăsă capul în jos.

– E adevărat, câteva nopți prea dureroase am suferit de singurătate și din cauza abandonului tău. Dar n-am încetat să te iubesc și am refuzat să mă aliez cu membrii propriei tale familii care hotărâseră să-ți facă rău.

– Misiva ta nu mi-a parvenit.

Iset păli.

– Atunci ai crezut că mă număram și eu printre adversarii tăi?

– Și m-am înșelat?

– Da, te-ai înșelat! Îți jur pe numele Faraonului că nu te-am trădat!

– Și de ce ar trebui să te cred?

Iset se agăță de brațul lui Ramses.

– Cum aş putea să te mint?

Iset o văzu pe Nefertari.

Frumusețea ei îi tăie respirația. Nu numai perfecțiunea formelor ei era o încântare, ci și lumina emanată de regină fermeca privirea și descuraja orice critică. Nefertari era într-adevăr marea soție regală cu care nu putea rivaliza nimeni.

Nici urmă de gelozie în inima frumoasei Iset. Nefertari era radioasă ca un cer de vară, iar noblețea ei impunea respect.

– Iset! Sunt fericită să te văd.

Cea de-a doua soție se înclină.

– Nu, te rog... Vino să faci o baie, e atât de cald!

Iset nu se așteptase la o asemenea primire. Surprinsă, nu se opuse, se dezbracă și, goală precum Nefertari, plonjă în apa albastră a bazinului.

Ramses privea cum înoată cele două femei care îl iubeau. Cum e posibil să încerci sentimente atât de diferite, însă intense și sincere? Nefertari era marea iubire a vieții lui, o ființă excepțională, o regină. Nici încercările, nici urmele anilor nu vor domoli pasiunea luminoasă pe care o trăia. Frumoasa Iset era dorința, nesupunerea, grația, plăcerea nebună. Cu toate astea, ea mințise și complotase împotriva lui; nu avea de ales, trebuia s-o pedepsească.

– E adevărat că sunt fiul tău? Întrebă micul Kha.

– E adevărat.

– „Fiu”, ca hieroglifă, se scrie printr-un rățoi.

– Știi să-l desenezi?

Cu vârful arătătorului și cu mare seriozitate, copilul contură în nisipul aleii un rățoi destul de reușit.

– Știi cum se scrie Faraon?

Kha desenează o casă și apoi o coloană.

– Casa pentru a exprima ideea de mediu protector, iar coloana simbolizează măreția: „locuință mare”, „marea locuință”, asta e semnificația cuvântului faraon *. Știi de ce mi se spune așa?

– Pentru că tu ești cel mai mare din lume și pentru că trăiești într-o casă mare.

– Ai dreptate, fiule, dar această casă este Egiptul întreg și fiecare locuitor trebuie să-și găsească propria locuință.

* În limbajul hieroglifelor, PER, „locuință, casă, templu” + ÂA, „mare” = PER ÂA, de unde, prin evoluție fonetică, Faraon.

– Mă înveți și alte hieroglife?

– Nu-ți plac și alte jocuri?

Puștiul se bosumflă.

– Sigur că da.

Kha zâmbi.

Regele desenă cu degetul un cerc și în mijlocul lui un punct.

– Soarele, explică el. Se numește Ra; numele lui se compune dintr-o gură și un braț, căci el este cuvântul și acțiunea. Desenează-l tu.

Copilul se amuză desenând mai mulți sori care, puțin câte puțin, se apropiară de un cerc perfect. Ieșite din apă, Iset și Nefertari rămaseră surprinse de rezultat.

– Înzestrarea lui e extraordinară! constată regina.

– Mie chiar mi se face frică, mărturisi Iset; educatorul lui e speriat și el.

– Nu are dreptate, spuse Ramses; fiul meu trebuie să-și urmeze calea, indiferent de vârstă. Poate că destinul îl pregătește deja să-mi fie succesor. Această precocitate este un dar al zeilor, trebuie să-l respectăm și să nu-l îngrădim. Așteptați-mă aici.

Regele ieși din grădină și intră în palat.

Micul Kha începu să plângă din cauza vârfului iritat al degetului.

– Pot să-l iau în brațe? o întrebă Nefertari pe Iset.

– Da... da, sigur.

Copilul se liniști aproape imediat; în ochii lui Nefertari se citea o infinită tandrețe. Iset îndrăzni să pună întrebarea care-i frigea inima.

– Cu toată nenorocirea care v-a lovit, mai vreți să aveți și alți copii?

– Cred că sunt însărcinată.

– A... Fie ca de data asta divinitățile nașterii să vă fie favorabile!

– Îți mulțumesc pentru vorbele astea; mă vor ajuta să nasc.

Iset își ascunse confuzia. Nu contesta că Nefertari era regina și nici n-o invidia pe marea soție regală, acaparată de sarcini și griji; dar lui Iset i-ar fi plăcut să fie mama nenumăraților copii ai lui Ramses, cea pe care regele ar fi venerat-o de-a lungul vieții sale. Deocamdată, ea rămânea femeia care dăduse naștere primului fiu; dar, dacă Nefertari devenea mama unui băiat, Kha avea să treacă probabil pe planul al doilea.

Ramses se întoarce cu o tăbliță de scrib, echipată cu două rezervoare minuscule de cerneală, unul roșu, celălalt negru, și trei pensule miniaturale. Atunci când i le dădu fiului său, chipul lui Kha se luminează și strânse la piept prețioasele obiecte.

– Te iubesc, tată!

După plecarea lui Iset și a lui Kha, Ramses nu-și ascunse gândurile de Nefertari.

– Sunt convins că Iset a complotat împotriva mea.

– Ai întrebat-o?

– A mărturisit că a avut niște gânduri negative în privința mea, însă pretinde că a încercat să mă prevină de agresiunea care se pregătea. Scrisoarea ei nu mi-a parvenit.

– De ce n-o crezi?

– Am impresia că minte și că nu mă iartă că te-am ales pe tine ca mare soție regală.

– Te înșeli.

– Greșeala ei trebuie sancționată.

– Care greșeală? Un faraon nu poate pedepsi bazându-se pe o impresie vagă. Iset ți-a dăruit un fiu, ea nu-ți vrea răul. Uită greșeala, dacă a fost vreodată comisă, și, mai mult încă, uită de pedeapsă.

Îmbrăcămintea lui Setau contrasta cu a celorlalți curteni și scribi admiși în palat; haina lui groasă din piele de antilopă, semănând mai mult cu o tunică de iarnă, era impregnată cu soluții medicinale capabile să contracareze acțiunea veninului. În caz de mușcătură, Setau se dezbrăca, înmuia haina în apă și extrăgea din ea remediul.

– Nu ne aflăm în deșert, constată Ramses; aici n-ai nevoie de farmacia asta ambulantă.

– Locul ăsta e mai periculos decât cel mai depărtat colț al Nubiei; șerpii și scorpionii nu au aceeași înfățișare, însă colcăie. Ești gata?

– Sunt pe stomacul gol, așa cum mi-ai cerut.

– Grație tratamentului meu, ești aproape imun, chiar și la anumite cobre. Vrei într-adevăr această protecție suplimentară?

– Ți-am dat acordul meu.

– Riscul nu e chiar inexistent.

– Să nu mai pierdem timpul.

– I-ai cerut părerea lui Nefertari?

– Dar tu pe cea a lui Lotus?

– Crede că sunt puțin nebun, dar ne potrivim de minune.

Prost ras, refractar în ceea ce privește purtarea unei peruci, Setau ar fi înspăimântat pe majoritatea bolnavilor.

– Dacă am dozat prost poțiunea, mărturisi el, riști să rămâi idiot.

– N-am să cedez la amenințările tale.

– Atunci, bea asta.

Ramses se execută.

– Ce zici?

– Excelentă.

– Datorită sucului de roșcove. Restul e mai puțin plăcut: decoct din mai multe plante urticacee și sânge de cobră diluat. În momentul ăsta ești imun la orice tip de mușcătură. E suficient să bei această mixtură la fiecare șase luni pentru a-ți păstra imunitatea.

– Când ai de gând să accepți să faci parte din guvernul meu?

– Niciodată. Iar tu, când ai să încetezi să fii naiv? Aș fi putut să te otrăvesc!

– N-ai mentalitate de asasin.

– Ca și cum ai cunoaște-o tu!

– Menelau m-a învățat multe. Și uiți instinctul lui Serramanna, al leului și al câinelui meu.

– Frumos trio, într-adevăr! Uiți că Theba visează să te vadă plecat și că majoritatea notabilităților îți dorește să dai greș?

– Natura m-a dotat cu memorie bună.

– Omul e o specie mai de temut decât reptilele, Ramses.

– Cu siguranță, dar este și un material cu ajutorul căruia Faraonul încearcă să construiască o lume dreaptă și armonioasă.

– Aș! Încă un vis pe care trecerea anilor îl va transforma într-o himeră.

Îndoiește-te, prietene: ești înconjurat de ființe tenebroase și răufăcătoare. Dar ai noroc. E vorba de această forță misterioasă care mă locuiește și pe mine atunci când mă

duc să mă întâlnesc cu cobrele. Și ți-a dat și un aliat fără seamăn, Nefertari, un vis devenit realitate. Să crezi că vei putea reuși.

– Fără tine, o să fie dificil.

– Altădată, flatarea nu era unul dintre defectele tale. Mă întorc în Memphis cu o frumoasă recoltă de veninuri; ai grijă de tine, Ramses.

În ciuda demonstrațiilor de putere ale lui Ramses, Șenar nu era deloc disperat. În încercarea de forțe care-l opusese pe tânărul rege marelui preot al lui Amon, rezultatul rămânea incert. Fără îndoială că cei doi bărbați rămâneau pe pozițiile lor, ceea ce avea să slăbească autoritatea lui Ramses, al cărui cuvânt era departe de a avea greutatea celui rostit de Seti.

Puțin câte puțin, Șenar își descoperea fratele.

Să-l atace pe față? Eșec asigurat, căci Ramses s-ar fi apărut cu o asemenea energie încât ar fi răsturnat situația în favoarea sa. Era mai bine să-i întindă o serie de capcane și să utilizeze viclenia, minciuna și trădarea. Dacă Ramses nu ajungea să-și identifice dușmanii, avea să lovească în gol și să se obosească; în momentul în care ar fi fost epuizat, era ușor să-l învingă.

În timp ce regele proceda la numeroase numiri și supunea Theba voinței lui, Șenar rămăsese tăcut și discret, de parcă evenimentele nu l-ar fi privit și pe el. Acum trebuia să iasă din muțenie, altfel putea fi suspectat de urzirea vreunui complot.

După ce reflectase cu seriozitate, Șenar se hotărâse să joace un joc în aparență grosolan, atât de grosolan încât avea să-l inducă în eroare pe Ramses care va reacționa cu înflăcărea obișnuită, fără să-și dea seama că intervenția lui corespundea precis așteptărilor lui Șenar. Această tentativă avea valoarea unui test; dacă Șenar câștiga, fără știrea fratelui său, va reuși să-l manipuleze.

În cazul ăsta, viitorul îi surâdea.

Ramses încerca pentru a zecea oară să-i explice Străjerului că nu era bine să pescuiască peștii din heleșteul palatului și să-și împartă prada cu leul. Oare motivele lor nu erau suficiente? În ochii vii ai câinelui galben-auriu regele văzu că el înțelegea fără greutate dojana, dar n-avea să țină deloc cont de ea. Bazându-se pe sprijinul fiarei, Străjerul se simțea aproape invulnerabil.

Statura înaltă a lui Serramanna apăru în pragul biroului lui Ramses.

– Fratele vostru vrea să vă vadă, dar refuză să fie percheziționat.

– Lasă-l să intre.

Sardul se dădu la o parte. În trecere, Șenar îi aruncă o privire glacială.

– Pot să am o întrevedere între patru ochi cu Maiestatea Sa?

Câinele galben îl urmă pe Serramanna care nu scăpa niciodată ocazia să-i dea o bucată de prăjitură cu miere.

– Iată că a trecut multă vreme de când nu ne-am mai împărtășit gândurile, Șenar.

– Tu ești foarte ocupat și n-am de gând să-ți împiedic acțiunile.

Ramses se învârti în jurul lui Șenar.

– De ce mă studiezi așa? se miră acesta din urmă.

– Ai slăbit, dragul meu frate...

– În ultimele săptămâni am ținut regim.

În ciuda eforturilor, Șenar rămânea corpolent; ochii lui mici și căprui dădeau viață unui chip ca o lună plină cu obraji bucălați și cu buze groase ce îi trădau plăcerea de a mânca.

– De ce ți-ai păstrat barba?

– O să port pe vecie doliu după Seti, afirmă Șenar. Cum aş putea să-l uit pe tatăl nostru?

– Sunt mișcat de durerea ta și o împărtășesc.

– Sunt sigur de asta, dar funcțiile tale îți interzic s-o arăți; nu e și cazul meu.

– Care e motivul vizitei tale?

– O așteptai, nu-i așa?

Regele rămase tăcut.

– Sunt fratele tău mai mare și mă bucur de o reputație excelentă; decepția de a nu fi urcat pe tron în locul tău a trecut, dar nu mă resemnez să fiu un nobil leneș și bogat, fără utilitate pentru țara lui.

– Te înțeleg.

– Lucrul ca șef de protocol, pe care mi l-ai încredințat, e prea limitat, cu atât mai mult cu cât Rome, noul intendent al palatului, se ocupă bucuros și de asta.

– Ce dorești, Șenar?

– Am reflectat mult înainte de a face demersul ăsta; pentru mine, are un aspect umilitor.

– Între frați, un asemenea termen nu are greutate.

– Îmi contești exigențele?

– Nu, Șenar, pentru că nu le cunosc încă.

– Ești de acord să mă ascuți?

– Vorbește, te rog.

Agitat, Șenar se plimba încioace și-n colo.

– Să fiu vizir? Imposibil. Ai fi acuzat că-mi acorzi un privilegiu exorbitant. Să conduc poliția? M-am gândit la asta, dar e o sarcină prea complexă. Șeful scribilor? Prea greu, prea puțină odihnă și timp liber. Marile șantiere? Nu am competența necesară. Ministrul agriculturii? Postul e deja ocupat. Ministru de finanțe? L-ai păstrat pe cel care-l slujea pe Seti. Și n-am deloc chef de viața din temple și de ocupațiile marilor preoți.

– Și atunci ce ambiție îți mai rămâne?

– Cea care corespunde gusturilor și capacităților mele: ministrul Afacerilor externe. Cunoști interesul meu pentru

comerțul cu vasalii și vecinii noștri; în loc să mă mărginesc la negocieri care n-ar face decât să-mi sporească averea personală, am intenția să lucrez pentru a întări pacea și pentru a îmbunătăți diplomația noastră.

Șenar încetă să se mai plimbe.

– Propunerea mea te surprinde?

– E o responsabilitate grea.

– Îmi dai autorizarea să fac totul pentru a evita un război cu hitiții? Nimeni nu dorește o confruntare sângeroasă. Faptul că Faraonul atribuie postul de ministru al Afacerilor externe fratelui său mai mare dovedește importanța pe care o dă păcii.

Ramses reflectă îndelung.

– Ți acord ceea ce dorești, Șenar. Dar vei avea nevoie de ajutor.

– Sunt de aceeași părere... La cine te gândești?

– La prietenul meu Acha. Diplomația e meseria lui.

– Un fel de libertate supravegheată.

– Colaborare eficace, sper eu.

– De vreme ce asta e voința ta...

– Întâlnești-vă cât mai repede și prezentați-mi un proiect cu precizări.

Ieșind din palat, Șenar își reține cu greu o explozie de bucurie.

Ramses reacționase așa cum sperase el.

Dolenta, sora lui Ramses, se prosternă și îmbrățișă picioarele regelui.

– Iartă-mă, te implor, și iartă-l și pe soțul meu!

– Ridică-te, ești caraghioasă.

Dolenta acceptă mâna fratelui ei, dar nu îndrăzni să-l privească. Mare, leșinată, părea disperată.

– Iartă-ne, Ramses, ne-am purtat ca niște smintiți!

– Mi-ați vrut moartea. În două rânduri deja, soțul tău a complotat împotriva mea, el, care mi-a fost educator!

– Vina lui e mare, a mea, la fel, însă am fost manipulați.

– De către cine, draga mea soră?

– De către marele preot din Karnak. A reușit să ne convingă că tu ai fi un rege rău și că ai conduce țara spre un război civil.

– Deci, nu aveți nici un pic de încredere în mine.

– Soțul meu, Sary, te considera o ființă înflăcărată, incapabilă să-și înfrâneze instinctele războinice. Își regretă acum greșelile... Cum le mai regretă!

– Șenar n-a încercat și el să vă convingă?

– Nu, minți Dolenta; pe el ar fi trebuit să-l ascultăm. De când a acceptat în întregime decizia tatălui nostru, se consideră ca unul dintre slujitorii tăi și nu se gândește decât cum să servească Egiptul găsimd un loc demn de capacitățile lui.

– De ce n-a venit și soțul tău împreună cu tine?

Dolenta lăasă capul în jos.

– Îi e prea frică de mânia Faraonului.

– Ai mult noroc, draga mea soră; mama noastră și Nefertari au intervenit cu fermitate pentru a evita să fii pedepsită aspru. Și una și alta doresc să păstreze unitatea familiei noastre ca un omagiu adus lui Seti.

– Dar tu... tu mă ierți?

– Te numesc superioară de onoare a haremului din Theba. E un titlu frumos și te va costa eforturi puține. Fii discretă, mica mea soră.

– Și... soțul meu?

– Îl numesc șeful cărămidarilor de pe șantierul din Karnak. În felul ăsta, se va dovedi util și va învăța că construiescă în loc să distrugă.

– Dar... Sary e profesor, un scrib, nu știe să facă nimic cu mâinile!

– Este contrar învățaturii strămoșilor noștri: dacă mâna și mintea nu lucrează împreună, omul devine rău. Grăbiți-vă să vă luați în primire noile funcții, e destul de mult de lucru.

Retrăgându-se, Dolenta oftă. Conform previziunilor lui Șenar, ea și Sary scăpaseră de ce era mai rău. La începutul domniei sale și sub influența mamei și soției, Ramses preferase intransigenței clemența.

Obligația de a munci era o pedeapsă autentică, dar mult mai ușoară decât să ude o oază sau exilul undeva la capătul Nubiei. În ceea ce-l privește pe Sary, care riscase pedeapsa cu moartea, putea să se considere satisfăcut, chiar dacă munca nu era deloc onorantă.

Aceste umilințe vor fi de scurtă durată. Dolenta, prin minciunile ei, restaurase onorabilitatea lui Șenar ce compunea un personaj credibil de frate ascultător și respectuos. Preocupat de mii de griji, Ramses va sfârși prin a crede că

dușmanii de ieri, printre care se numărau fratele și sora lui, intraseră în rând și nu se gândeau decât să ducă o existență liniștită.

Moise regăsi cu bucurie șantierul sălii cu coloane din Karnak pe care Ramses, o dată perioada de doliu terminată, hotărâse să-l redeschidă pentru a duce la bun sfârșit opera gigantică întreprinsă de tatăl lui. Cu un păr bogat, bărbos, cu umeri largi, torsul puternic, fața arsă de soare, tânărul evreu se bucura de stima și afecțiunea echipei sale de tăietori în piatră și de gravori de hieroglife.

Moise refuzase postul de șef constructor pe care i-l propusese Ramses pentru că nu se simțea capabil să-și asume o asemenea responsabilitate. Să coordoneze eforturile specialiștilor și să le trezească dorința de perfecțiune, da; să facă planul unui edificiu ca un arhitect al confreriei din Deir el-Medineh, nu. Învățând meserie pe teren, ascultându-i pe cei mai instruiți decât el, familiarizându-se cu înțelepciunea materialelor, evreul devenise apt să construiască.

Viața grea de pe șantier îi permitea să-și exprime forța fizică și să uite focul ce-i ardea sufletul. În fiecare seară, întins pe pat și căutând somnul în zadar, Moise încerca să înțeleagă de ce simpla bucurie de a trăi îi scăpa. Se născuse într-o țară bogată, ocupa un post avantajos, beneficia de prietenia faraonului, atrăgea privirile femeilor frumoase, ducea o existență bogată și tihnită... Dar nici unul din argumentele astea nu-l liniștea. De ce această nemulțumire permanentă, de ce această tortură interioară de neexplicat?

Reluarea unei activități intense, auzul cântecului vesel al ciocanelor și dălților, vederea alunecării pe mâl a săniilor de lemn încărcate cu blocuri enorme de piatră, supravegherea securității fiecărui lucrător, asistarea la creșterea unei coloane, această aventură exaltantă îi alunga tulburarea.

Vara se făcea pauză; însă moartea lui Seti și încoronarea lui Ramses bulversaseră obiceiurile. Cu acordul șefilor corporației din Deir el-Medineh și datorită maistrului din Karnak, care-i explicase planul punct cu punct, Moise organizase două perioade de lucru zilnice, prima, din zori până spre mijlocul dimineții, cea de-a doua, de la sfârșitul după-amiezii până la asfințit. Toată lumea dispunea astfel de un timp de odihnă suficient, mai ales că niște fâșii late de pânză întinse între țărugi păstrau umbra în șantier.

Din momentul în care Moise trecu de postul de gardă de la intrarea în sala cu coloane în construcție, șeful tăietorilor în piatră veni spre el.

– Nu se pune problema să se mai lucreze în condițiile astea.

– Dar căldura nu e încă insuportabilă.

– Nu asta ne sperie... Eu vorbesc de comportamentul noului șef de echipă al cărămidarilor care construiesc schelele.

– Îl cunosc?

– Îl cheamă Sary; e soțul Dolentei, sora Faraonului. Iată de ce crede că i se permite orice!

– Ce-i reproșezi?

– Pentru că sarcina lui i se pare penibilă, nu-și convoacă echipa decât o dată la două zile, dar o va priva de siestă și de rația de apă. Are oare de gând să-i trateze pe colegii noștri ca pe niște sclavi? Suntem în Egipt, nu în Grecia și nici la hitiți! Eu mă declar solidar cu cărămidarii.

– Ai dreptate. Unde e Sary?

– La răcoare, în cortul șefului de echipă.

Sary se schimbase mult. Jovialul educator al lui Ramses devenise un bărbat aproape slab, cu fața ascuțită și gesturi nervoase. Învârtea întruna brățara de aramă de la mâna stângă și își freca des, cu o alifie, piciorul drept, dureros din cauza

artritei ce-i deformase degetul mare. Din fosta lui funcție, Sary nu mai păstrase decât o elegantă robă de in albă ce-i sublinia apartenența la casta scribilor înstăriți.

Lungit pe niște perne, Sary bea o bere răcoritoare. Aruncă o privire neglijentă asupra lui Moise când acesta intră în cort.

– Te salut, Sary. Mă recunoști?

– Cum să-l uite cineva pe Moise, strălucitul coleg al lui Ramses! Și tu ești condamnat să asuzi pe șantierul ăsta... Regele nu oferă nici un avantaj vechilor prieteni.

– Situația mea e satisfăcătoare.

– Ai putea să pretinzi mai mult!

– Există oare un vis mai frumos decât să participi la edificarea unui monument ca acesta?

– Un vis, căldura asta, praful, munca excesivă, zgomotul uneltelor, contactul cu muncitorii incultți? Vrei să spui, un coșmar! Îți pierzi timpul, sărmanul meu Moise.

– Mi s-a încredințat o misiune, o îndeplinesc.

– Frumoasă și nobilă atitudine! Când o să intervină plictiseala, o să ți-o schimbi.

– Dar nu ai și tu o misiune de îndeplinit?

Un rictus deformă chipul fostului educator al lui Ramses.

– Să conduci niște cărămidari... Ce poate fi mai exaltant?

– Sunt oameni răbdători și respectabili, în comparație cu scribii trândavi și prea bine hrăniți.

– Ciudate vorbe, Moise; te revolți împotriva ordinii sociale?

– Împotriva disprețului tău față de alte ființe.

– Ai de gând să-mi ții o predică?

– Am fixat un orar de lucru pentru cărămidari, ca și pentru alții; trebuie respectat.

– Eu am ales altfel.

– Alegerea ta nu corespunde cu a mea; tu trebuie să te supui, Sary.

- Refuz!
- Cum dorești. O să-i aduc la cunoștință șefului constructor refuzul tău și acesta îl va alerta pe vizir, care îl va consulta pe Ramses.
- Amenințări...
- Asta e procedura legală în caz de nesubordonare pe un șantier regal.
- Îți place să mă umilești!
- Nu am alt scop decât acela de a participa la construcția acestui templu pe care nimeni nu trebuie s-o împiedice.
- Îți bați joc de mine.
- Astăzi, Sary, suntem colegi: să ne coordonăm eforturile e cea mai bună soluție.
- Ramses o să te abandoneze așa cum m-a dat de-o parte și pe mine!
- Cere cărămidarilor tăi să ridice schela, acordă-le siesta reglementară și nu uita să le procuri toată apa pe care o doresc.

Vinul era excepțional, friptura de vită gustoasă, piureul de legume picant. „Se poate spune orice despre Șenar, se gândea Meba, dar știe să primească”.

– Îți place mâncarea? întrebă fratele mai mare al lui Ramses.

– Dragă prietene, e o minune! Bucătarii voștri sunt cei mai buni din Egipt.

Elegantul sexagenar, deprins cu șiretlicurile diplomației după ani îndelungați petrecuți în fruntea ministerului Afacerilor externe, era mai curând sincer. Șenar nu făcea economie în ceea ce privește calitatea produselor pe care le oferea oaspeților.

– Nu vi se pare incoerentă politica regelui? întrebă Meba.

– Nu e un om ușor de înțeles.

Critica subînțeleasă îl satisfăcu pe diplomat, al cărui chip larg și sincer prezenta semne neobișnuite de nervozitate. De obicei foarte rezervat, Meba se întreba dacă Șenar, pentru a trăi în pace și pentru a nu-și pierde nici un privilegiu, nu se aliase cumva cu partizanii lui Ramses. Cuvintele pe care urma să le pronunțe demonstrau contrariul.

– Nu apreciez deloc seria de numiri intempestive care obligă niște excelenți slujitori ai statului să-și părăsească funcțiile pentru a fi surghiuniți în posturi de subalterni.

– Sunt de aceeași părere cu tine, Meba.

– Să numești un grădinar ministru al agriculturii, ce bătaie de joc! Mă întreb când o să atace Ramses și ministerul meu.

– E chiar subiectul pe care doream să-l discut cu tine.

Meba se îndreptă și își aranjă peruca pe care o purta tot timpul anului, chiar și pe caniculă.

– Aveți informații confidentiale în ceea ce mă privește?

– Îți voi relata scena în cele mai mici amănunte pentru a-ți permite să apreciezi situația cu luciditate. Ieri, am fost convocat de Ramses. Un ordin brutal, fără replică. Lăsându-mi treburile deoparte, m-am dus la palat unde am așteptat mai mult de o oră.

– Nu v-ați... îngrijorat?

– Mărturisesc că da. Sardul acela, Serramanna, m-a percheziționat fără menajamente, în ciuda protestelor mele.

– Dumneavoastră, fratele regelui! Am decăzut atât de mult?

– Mă tem că da, Meba.

– Ați protestat pe lângă rege?

– Nu m-a lăsat să vorbesc. Securitatea lui nu trece oare înaintea respectului pentru cei apropiați?

– Seti ar fi condamnat o asemenea atitudine.

– Din păcate, tatăl meu nu mai e în această lume, iar Ramses e succesorul lui.

– Oamenii se duc, instituțiile rămân. Un demnitar de valoare voastră va accede într-o zi la funcția supremă.

– Zeii vor hotărî, Meba.

– Nu vrei să evocați... cazul meu personal?

– Imediat. În timp ce tremuram de rușine și de indignare după acea percheziție mârșavă, Ramses m-a anunțat că mă numește ministru al Afacerilor externe.

Meba păli.

– Dumneavoastră, în locul meu? E de neînțeles!

– Vei înțelege mai bine când vei afla că, în ochii lui, eu nu sunt decât un om de paie încadrat de niște zbiri care nu-mi vor acorda nici o inițiativă. Tu nu ești lipsit de coloană vertebrală, iar eu, dragul meu Meba, nu sunt decât un înlocuitor. Guvernele străine vor fi onorate să vadă interesul pe care Ramses îl acordă acestui minister numindu-l pe fratele lui, fără să știe că eu am mâinile și picioarele legate.

Meba era abătut.

– Deci, eu nu mai sunt nimic...

– Ca și mine, în ciuda aparențelor.

– Regele e un monstru.

– Mulți oameni de calitate vor descoperi asta, încet-încet. Și din motivul ăsta, nu trebuie să cedăm și să fim descurajați.

– Ce propuneți?

– Vrei să te retragi sau să lupti alături de mine?

– Pot să-i fac rău lui Ramses.

– Dă impresia că te retragi și așteaptă instrucțiunile mele.

Meba zâmbi.

– Poate că Ramses v-a subestimat. În fruntea ministerului, deși strâns cu ușa, se vor arăta și ocaziile așteptate.

– Ești foarte perspicace, dragă prietene. Dacă mi-ai vorbi despre funcționarea acestui mare compartiment de stat pe care l-ai condus cu atâta talent?

Meba nu se lăsă rugat. Șenar omise să-i dea de știre că avea un aliat prețios ce-l făcea stăpân pe situație. Trădarea lui Acha trebuia să rămână un secret bine păstrat.

Ținând-o pe Lita de mână, magul Ofir înainta încet pe strada principală a orașului soarelui, capitala abandonată de Akhenaton, faraonul eretic, și de soția lui, Nefertiti. Nici o clădire nu fusese distrusă, însă nisipul pătrundea prin uși și ferestre, în timp ce vântul deșertului sufla în rafale.

Situat la mai mult de patru sute de kilometri la nord de Theba, orașul era pustiu de cincizeci de ani. După moartea lui Akhenaton, curtea părăsise acest loc grandios al Egiptului de mijloc pentru a regăsi orașul lui Amon. Cultele tradiționale fuseseră restaurate, iar zeii străvechi impuși din nou, în detrimentul lui Aton, discul solar, încarnare a zeului unic.

Akhenaton nu mersese suficient de departe; însuși acest disc trăda adevărul. Zeul era dincolo de orice reprezentare și de orice simbol. El locuia în cer, iar specia umană pe pământ. Dând viață zeilor, Egiptul se opunea adoptării universale a unui Dumnezeu unic. Egiptul trebuia distrus.

Ofir era descendentul unui consilier libian al lui Akhenaton care petrecuse multe ore în compania monarhului. Akhenaton îi dictase poeme mistice, iar străinul se angajase să le difuzeze pe tot cuprinsul Orientului Apropiat și chiar printre triburile din Sinai și, mai ales, la evrei.

Generalul Horemheb, adevăratul fondator al dinastiei căreia îi aparțineau Seti și Ramses, îl suprimase pe înaintașul lui Ofir, considerat ca un redutabil agitator și ca un mag negru, vinovat de a-l fi influențat pe Akhenaton, făcându-l să-și uite îndatoririle funcției.

Într-adevăr, acestea fuseseră intențiile libianului: să șteargă umilințele suportate de poporul său, să slăbească Egiptul, să profite de sănătatea precară a lui Akhenaton pentru a-l convinge să abandoneze întreaga politică de apărare.

Manevra fusese aproape reușită.

Astăzi, Ofir preluase ștafeta. Nu era el moștenitorul științei predecesorului său și a talentelor lui de vrăjitor? Detesta Egiptul la fel de mult ca și acesta și avea să extragă din ură capacitatea de a-l nimici. Să învingă Egiptul însemna să-l doboare pe faraon. Să-l doboare pe Ramses.

Privirea Litei rămânea goală. Totuși, Ofir îi descria, una câte una, clădirile oficiale, vilele nobililor, îi arăta cartierele

meșteșugarilor și comercianților, parcul zoologic în care Akhenaton adunase specii rare. Ore întregi, Ofir și Lita rătăciră prin palatul pustiu în care regele și Nefertiti se jucaseră cu fiicele lor, printre care și bunica tinerei femei.

În cursul acestei noi vizite în orașul soarelui, care se degrada cu fiecare an, Ofir o privi pe Lita ceva mai atent, ca și cum interesul lui pentru lumea exterioară se trezise în sfârșit. Ea întârzie în dormitorul lui Akhenaton și al lui Nefertiti, se aplecă asupra unui leagăn dezarticulat și începu să plângă.

Când lacrimile ei se uscară, Ofir o prinse de mână și o duse în atelierul unui sculptor. Așezate în lăzi, puteau fi văzute mai multe capete de femei din ipsos, care serviseră drept model înainte drept realizarea portretului final din piatră nobilă.

Magul le scoase unul câte unul.

Deodată, Lita mângâie unul din capetele de ipsos, un chip de o frumusețe sublimă.

– Nefertiti, șopti ea.

Apoi, mâna se deplasă spre un alt cap, mai mic, cu trăsături de o remarcabilă finețe.

– Merit-Aton, iubita lui Aton, bunica mea. Iar aici, sora ei, acolo, cealaltă soră... familia mea, familia mea uitată! E din nou aproape de mine, atât de aproape!

Lita strânse la piept capetele de ipsos, lăsându-i să scape unul care se sparse căzând pe podea.

Ofir se temu de o criză de nervi, dar tânăra femeie nu scoase nici măcar un strigăt de surpriză și rămase imobilă multă vreme. Apoi izbi celelalte capete de un zid și călcă în picioare cioburile.

– Trecutul e mort, declară ea, cu privirea fixă.

– Nu, obiectă magul, trecutul nu moare niciodată. Bunica și mama ta au fost persecutate pentru că ele credeau în Aton. Eu te-am adunat de pe drumuri, Lita, eu te-am smuls exilului și te-am scăpat de la o moarte sigură.

– E adevărat, îmi amintesc... Bunica și mama sunt înmormântate acolo, pe coline, și eu ar fi trebuit să mă duc lângă ele de multă vreme. Dar tu te-ai comportat ca un tată.

– A venit timpul răzbunării, Lita. Dacă tu n-ai cunoscut decât nefericirea și suferința în loc să ai o copilărie fericită e din cauza lui Seti și a lui Ramses. Cel dintâi e mort, cel de-al doilea oprimă un întreg popor. Noi trebuie să-l pedepsim, tu trebuie să-l pedepsești.

– Vreau să mă plimb prin orașul meu.

Lita atinge pietrele templelor, de parcă lua în posesie orașul defunct. La asfințitul soarelui, se urcă pe terasa palatului lui Nefertiti și își contemplă regatul fantomatic.

– Sufletul meu e gol, Ofir, iar gândurile tale îl umplu.

– Vreau să te văd domnind, Lita, și să impui credința în Dumnezeu unic.

– Nu, Ofir, acesta nu e decât un discurs. O singură forță te conduce: ura, căci răul e în tine.

– Refuzi să mă ajuți?

– Sufletul meu e gol, tu l-ai umplut cu dorința ta de a face rău. M-ai modelat cu răbdare, ca pe un instrument al răzbunării tale și a mea: astăzi, sunt gata de luptă, ca o sabie ascuțită.

Ofir îngenunche și-i mulțumi lui Dumnezeu. Rugăciunile lui vor fi ascultate.

Taverna era animată de zbenguiala senzuală a unei trupe de dansatoare profesioniste în care se amestecau egiptene din Deltă și nubiene cu pielea de culoarea abanosului. Suplețea lor îl fascina pe Moise, așezat la o masă, într-un colț al localului, în fața unei cupe cu vin de palmier. După o zi grea, în cursul căreia evitase două accidente, evreul simțea nevoia să fie singur în mijlocul unui grup gălăgios, să-și urmărească semenii petrecând, fără ca el însuși să fie implicat în această comedie.

În apropierea lui, se remarcă un cuplu straniu.

Femeia era tânără, blondă, durdulie, atrăgătoare. Bărbatul, mult mai în vârstă decât ea, avea o expresie neliniștitoare: slab, cu pomeții ieșiți în afară, nasul proeminent, buzele foarte subțiri, bărbia pronunțată, amintea de o pasăre de pradă. Din cauza zgomotului, Moise nu le putea auzi conversația; nu ajungeau la el decât frânturi incoerente dintr-un discurs pronunțat cu o voce monotonă, de bărbat.

Nubienele invită clienții la dans; unul dintre ei, un bărbat de vreo cincizeci de ani, puse mâna pe umărul drept al femeii blonde și o invită la dans. Surprinsă, ea îl respinse. Iritat, bețivul insistă. Prietenul femeii întinse mâna dreaptă în direcția nepoftitului care se dădu înapoi un metru, ca și cum ar fi fost lovit violent cu pumnul. Îngrozit, acesta bolborosi câteva cuvinte de scuză și nu mai insistă.

Gestul omului cu expresia neliniștitoare fusese rapid și discret, însă Moise nu se înșela. Ciudatul personaj părea să dispună de puteri extraordinare.

Când bărbatul și femeia ieșiră din tavernă, Moise îi urmă. Se îndreptară spre sudul așezării thebane, înainte de a dispărea într-un cartier popular, alcătuit din case cu un etaj separate de străduțe înguste. Pentru câteva clipe, Moise crezu că i-a pierdut, însă auzi imediat pasul hotărât al bărbatului.

La miezul nopții, locurile erau pustii; un câine lătră, atins în treacăt de niște lilieci. Pe măsură ce înainta, curiozitatea lui Moise era tot mai mare. Zări din nou cuplul care se strecura printre cocioabele ce aveau să fie dărmate pentru a lăsa locul unor locuințe noi. Aici nu locuia nimeni.

Femeia împinse o ușă al cărei scârțait tulbură liniștea nopții. Bărbatul dispăruse.

Moise ezită.

Trebuia oare să între și să-i întrebe cine sunt, de ce se comportă așa? Înțelese caracterul grotesc al demersului său. Nu numai că nu făcea parte din poliție, dar n-avea dreptul să se amestece în viața privată a oamenilor. Ce duh rău îl împinsese să întreprindă urmărirea asta stupidă? Furios pe el însuși, se întoarse din drum.

Bărbatul cu profil de pasăre de pradă se afla în fața lui.

– Ne urmăreai, Moise?

– De unde știi cum mă cheamă?

– A fost suficient să întreb la tavernă; prietenul lui Ramses e un personaj celebru.

– Dar tu cine ești?

– De ce ne urmăreai?

– Un impuls irațional...

– Neconvingătoare explicație.

– Totuși, asta e adevărul.

– Nu te cred.

– Lasă-mă să trec.

Bărbatul întinse mâna.

În fața lui Moise, nisipul se mișcă. Apăru o viperă cu corn, agitând o limbă furioasă.

– Nu e decât magie!

– Nu te apropia, e foarte reală. N-am făcut decât s-o trezesc.

Evreul se întoarce.

O altă reptilă îl amenința.

– Dacă vrei să trăiești, intră în casă.

Ușa scârțâitoare se deschise.

În spațiul îngust al străduței, Moise nu avea nici o șansă să scape de reptile. Iar Setau nu era prin preajmă. Intră într-o cameră cu plafonul jos și cu podeaua din pământ bătătorit. Bărbatul îl urmă și închise ușa.

– Nu încerca să fugi, viperele te vor mușca. Când o să vreau, o să le adorm.

– Ce dorești?

– Să vorbești.

– Te-aș putea culca la pământ cu un singur pumn.

Omul zâmbi.

– Adu-ți aminte de scena de la han și nu risca.

Femeia blondă zăcea într-un colț al camerei; o bucată de stofă îi ascundea chipul.

– E bolnavă?

– Nu suportă întunericul; începând de la răsăritul soarelui se simte mai bine.

– Îmi spui în sfârșit cine ești și ce vrei de la mine?

– Numele meu e Ofir, m-am născut în Libia și practic magia.

– În ce templu oficiezi?

– În nici unul.

– Atunci, te afli în ilegalitate.

– Această tânără și cu mine ne ascundem și ne deplasăm fără încetare.

– Ce delict ați comis?

– Acela de a nu împărtăși credința lui Seti și a lui Ramses. Moise era stupefiat.

– Nu înțeleg...

– Această tânără fragilă și rănită se numește Lita. E fiica mai mică a lui Merit-Aton, una din cele șase fiice ale marelui Akhenaton, mort acum cincizeci și cinci de ani în al său oraș al soarelui și eliminat din analele regale pentru că a încercat să impună Egiptului concepția unui zeu unic, Aton.

– Nici unul dintre partizanii lui n-a fost persecutat!

– Uitarea nu e oare cea mai grea pedeapsă? Regina Akhesa, soția lui Tutankhamon și moștenitoarea tronului Egiptului, a fost pe nedrept condamnată la moarte*, iar dinastia nelegiuită fondată de Horemheb a acaparat cele Două Tărâmurii. Dacă ar exista dreptate, Lita ar trebui să urce pe tron.

– Complotați împotriva lui Ramses?

Ofir zâmbi din nou.

– Eu nu sunt decât un mag bătrân, Lita e slabă și disperată; puternicul faraon al Egiptului nu are de ce să se teamă de noi. Puterea adevărată e cea care-l va nimici și își va impune legea.

– Atunci, cine?

– Adevăratul Dumnezeu, Moise, Dumnezeul unic, a cărui mînie se va abate curînd asupra tuturor popoarelor care nu se vor prosterna în fața lui!

Inflexiunile foarte grave din vocea lui Ofir făcură să tremure zidurile cocioabei. Moise simți o teamă ciudată, deopotrivă oribilă și atrăgătoare.

* Destinul ei e evocat în romanul meu *La reine Soleil* (Regina Soare) (Julliard et Pocket)

– Tu ești un evreu, Moise.

– M-am născut în Egipt.

– Ca și mine, nu ești decât un exilat. Suntem în căutarea unui pământ pur, pe care nu l-au dezonorat zeci de divinități! Tu ești evreu, Moise, poporul tău suferă, vrea să reînvie religia strămoșilor lui, să ia contact cu planul măreț al lui Akhenaton.

– Evreii sunt fericiți în Egipt; sunt bine plătiți și bine hrăniți.

– Materia nu le mai ajunge.

– Dacă ești atât de convins, de ce nu devii profetul lor!

– Eu nu sunt decât un libian și nu am nici autoritatea, nici strălucirea ta.

– Nu ești decât un smintit, Ofir! Transformarea evreilor într-o facțiune ostilă lui Ramses nu va conduce decât la nimicirea lor. Nici unul nu dorește să se revolte și să părăsească această țară, iar eu, eu sunt prietenul unui faraon destinat unei guvernări mărețe.

– Un foc mocnește în tine, Moise, așa cum ardea și în inima lui Akhenaton. Cei care împărtășesc idealul lui n-au dispărut și încep să se regroupeze.

– Deci nu sunteți niște cazuri izolate, Lita și cu tine.

– Trebuie să ne arătăm foarte prudenți, însă câștigăm zilnic prietenii prețioase. Religia lui Akhenaton e religia viitorului.

– Probabil nu asta e și părerea lui Ramses.

– De vreme ce ești prietenul lui, cade în sarcina ta să-l convingi.

– Dar sunt eu însumi convins?

– Evreii vor impune supremația unui Dumnezeu unic în lumea întregă, iar tu vei deveni conducătorul lor.

– Profeția ta e ridicolă!

– Se va realiza.

– N-am nici cea mai mică intenție să mă opun regelui.
– Dacă nu se depărtează de calea noastră va fi cruțat.
– Încetează să mai bați câmpii, Ofir, și întoarce-te în țara ta.

– Noul pământ încă nu există, tu îl vei întemeia.

– Am alte proiecte.

– Crezi într-un singur Dumnezeu, nu-i așa?

Moise era tulburat.

– N-am de gând să-ți răspund.

– Nu fugi de destin.

– Dispari, Ofir.

Moise se îndreaptă spre ușă; magul nu interveni.

– Șerpii s-au întors în vizuinile lor, spuse el. Poți ieși fără teamă.

– Adio, Ofir.

– Pe curând, Moise.

Puțin înainte de ivirea zorilor, preotul Bakhen ieși din locuința lui de serviciu, își spală corpul lipsit de păr, îmbracă un veșmânt de pânză albă și, ducând cu el un vas, se îndreaptă spre lacul sacru, deasupra căruia zburau zeci de rândunele ce anunțau răsăritul. Marele lac, la care se ajungea coborând niște scări de piatră dispuse în patru unghiuri, conținea apa lui *Nun*, inepuizabilul ocean de energie din care se nășteau toate formele de viață. Bakhen luă puțin din prețiosul lichid ce urma să fie folosit în numeroasele ritualuri de purificare celebrate în templul ascuns.

– Îți amintești de mine, Bakhen?

Preotul întoarse capul în direcția omului care i se adresase și care era îmbrăcat ca un simplu „preot neprihănit”.

– Ramses...

– Când mi-ai fost instructor, în armată, ne-am luptat, și am învins pe rând.

Bakhen se înclină.

– Trecutul meu a dispărut, Maiestate, astăzi aparțin Karnakului.

Fostul supraveghetor al grajdurilor, călăreț redutabil cu fața pătrată și dezagreabilă, cu vocea răgușită și aspect aspru, părea pătruns de noua lui funcție.

– Nu aparține oare Karnakul regelui?

- Cine spune altfel?
- Îmi pare rău că-ți tulbur liniștea, Bakhen, dar vreau să știu dacă ești un prieten sau un dușman.
- De ce aș fi dușmanul Faraonului?
- Marele preot al lui Amon mă combate, nu știi asta?
- Certurile ierarhiei...
- Nu te ascunde în spatele vorbelor goale, Bakhen. Nu e loc pentru doi stăpâni în țara asta.
- Fostul instructor părea descumpănit.
- Sunt pe cale să trec de primele grade și...
- Dacă ești prietenul meu, Bakhen, trebuie să fii și aliatul meu în lupta pe care o duc.
- În ce fel?
- Acest templu trebuie să fie un loc al spiritului dreptății, ca și celelalte sanctuare din Egipt. Dacă nu e așa, care ar fi reacția ta?

– Pe cât e de adevărat că am dresat cai, tot așa de adevărat ar fi că i-aș cotonogi pe cei vinovați!

– Țsta e ajutorul pe care ți-l cer Bakhen. Dă-mi încredințarea că aici nimeni nu trădează legea lui Maat.

Ramses se depărtă, mergând de-a lungul lacului sacru cu același pas regulat ca al celorlalți preoți care veneau să-și umple vasele cu apa purificatoare.

Bakhen nu putu lua imediat o decizie. Karnakul devenise locuința lui, lumea în care îi plăcea să trăiască. Însă nu era voința Faraonului o valoare sacră prin excelență?

Negustorul Raia achiziționase în centrul Thebei trei magazine frumoase. Bucătarii familiilor nobile veneau să cumpere de aici conserve de carne de calitate superioară, în timp ce stăpânii lor cercetau vasele asiatice, elegante și de bună factură.

Afacerile se reluaseră de la terminarea doliului. Curtenitor, bucurându-se de o reputație excelentă, Raia putea

conta pe o clientelă fidelă, din ce în ce mai numeroasă. Astfel încât nu mai înceta să-și felicite și să îmbunătățească viața angajaților care, la rândul lor, aveau numai cuvinte de laudă la adresa sirianului.

După plecarea bărbierului, care-i potrivise barba fină, Raia se concentrează asupra socotelilor, cerând să nu fie deranjat.

Negustorul își șterse fruntea. Suporta greu căldura verii și, mai rău, eșecul suferit după ce plătitise un grec blond să se strecoare în biroul lui Ramses și să cerceteze dosarele cărora tânărul monarh avea de gând să le dea curs cu prioritate. În realitate, un eșec previzibil; Raia voia să și testeze măsurile de securitate luate de Ramses și de Serramanna. Din nefericire, păreau eficace. Avea să fie dificil să obțină informații prețioase, deși corupția rămânea o armă decisivă.

Sirianul lipi urechea de ușa biroului. Nici un zgomot în anticameră, nimeni nu-l spiona. Cu multă precauție, se urcă pe un scăunel și puse urechea în dreptul unei găuri minuscule din peretele despărțitor.

Liniștit, intră în rezerva unde erau ținute mici vase de alabastru provenind din Siria de Sud, aliata Egiptului. Raia le vindea una câte una frumoaselor doamne avide de asemenea obiecte.

Îl căută pe cel marcat cu un punct roșu foarte discret, imediat sub gât. În interior găsi o tăbliță de lemn alungită, cu toate caracteristicile vasului: înălțime, lărgime la vârf, la mijloc și la bază, dimensiuni, valoare.

O mulțime de cifre codate pe care Raia le traduse într-un limbaj clar.

Mesajul angajaților lui hitiți era explicit: luptați împotriva lui Ramses, sprijiniți-l pe Șenar.

– Minunată piesă, aprecie Șenar trecând o mână drăgăstoasă peste partea bombată a unui vas pe care i-l arătase

Raia, în văzul unei clientele bogate care nu îndrăznea să liciteze peste oferta fratelui mai mare al lui Ramses.

– Este capodopera unui bătrân artizan ce ține la secretele lui.

– Îți propun cinci vaci cu lapte de cea mai bună rasă, un pat din lemn de abanos, opt scaune, douăzeci de perechi de sandale și o oglindă din bronz.

Raia se înclină.

– Sunteți generos, înălțimea voastră. Îmi faceți onoarea de a vă pune sigiliul în registrul meu?

Negustorul îl invită pe Șenar în partea din spate a magazinului. Acolo puteau vorbi cu voce înceată, fără să fie auziți.

– Am o veste extraordinară: prietenii noștri străini apreciază mult demersul vostru și sunt hotărâți să vă încurajeze.

– Care sunt condițiile lor?

– Fără condiții, fără restricții.

– Îmi povestești vreun vis?

– Vom negocia mai târziu. Pentru moment, e vorba de un acord de principiu; considerați-l ca pe o mare victorie. Felicitări, înălțimea voastră: am sentimentul că vorbesc cu viitorul stăpân al țării, însă drumul rămas de parcurs e încă lung.

Șenar se simți cuprins de un fel de beție. Această alianță secretă cu hitiții era la fel de eficace și de periculoasă ca o otravă mortală; mai rămânea să știe s-o utilizeze pentru a-l distruge pe Ramses fără să-și aducă sieși vreun prejudiciu și fără să periclitizeze

Egiptul. Era experiența unui echilibrist deasupra abisului, dar de care se simțea capabil.

– Care e noul vostru mesaj? întrebă Raia.

– Transmite mulțumirile mele și adu la cunoștință că lucrez neconținut... ca ministru al Afacerilor externe.

Pe chipul sirianului apăru uimirea.

– Ați obținut postul!

– Sub supraveghere severă.

– Prietenii mei și cu mine contăm pe faptul că vă veți folosi cum trebuie de el.

– Amicii tăi să nu ezite să facă raiduri în protectoratele egiptene cele mai vulnerabile, să-i cumpere pe prinții și triburile care speră să controleze Egiptul și să răspândească o cantitate cât mai mare de zvonuri.

– De ce factură?

– Cuceriri teritoriale iminente, anexarea întregii Sirii, invazia porturilor libaneze, pierderea moralului soldaților egipteni din străinătate... Trebuie să-l înnebunim pe Ramses și să-l facem să-și piardă sângele rece.

– Permiteți-mi să aprob cu umilință strategia voastră.

– Am încă multe alte idei, Raia; alegându-mă pe mine, prietenii tăi nu s-au înșelat.

– Am slăbiciunea să presupun că modestele mele recomandări n-au fost inutile.

– La plata mea oficială se adaugă un sac de aur din Nubia.

Șenar ieși din spatele magazinului; rangul nu-l autoriza să discute prea mult timp cu un negustor, chiar dacă era cunoscută pasiunea lui pentru vasele exotice.

Oare trebuia să-l informeze pe diplomatul Acha de această alianță secretă cu dușmanul hitit? Nu, ar fi fost o greșală. Șenar considera că era preferabil să-și compartimenteze rețeaua de partizani; în felul acesta, o manipula cu mai multă eficacitate și putea camufla eventualele deficiențe.

La umbra unui sicomor, regina Tuya scria cronică domniei lui Seti. Rememora faptele deosebite dintr-o epocă binecuvântată în timpul căreia Egiptul cunoscuse fericirea

și pacea. Toate gândurile soțului ei, toate gesturile lui se gravaseră în amintirea ei; dăduse atenție speranțelor ca și neliniștilor lui și păstrase amintirea clipelor de intimitate în cursul cărora sufletelor lor se uniseră.

În silueta ei plătândă Seti supraviețuia.

De când îl văzu venind pe Ramses, Tuya percepu forța intactă a regelui defunct. În persoana tânărului faraon nu se simțea nici una din fisurile care afectau majoritatea oamenilor; fusese zămislit dintr-un singur bloc, precum un obelisc, și părea capabil să reziste la orice furtună. Forța tinereții adăuga acestei aparențe invulnerabilitate.

Ramses sărută mâinile mamei sale și se așează în dreapta ei.

– Scrii toată ziua.

– Și chiar și noaptea; m-ai ierta dacă aș uita fie și un singur amănunt? Pari

îngrijorat.

Tuya îl citea întotdeauna repede.

– Marele preot al lui Amon sfidează autoritatea regelui.

– Seti îl prevenise. Mai devreme sau mai târziu, acest conflict era inevitabil.

– Cum a reacționat?

– Nu știi? Nu există decât o singură conduită posibilă.

– Nici Nefertari nu se exprimă altfel.

– E regina Egiptului, Ramses, și, ca orice regină, păzește Legea.

– Nu propovăduiești tu moderația?

– Atunci când trebuie păstrată integritatea țării, moderația nu mai are nici un rost.

– Demiterea unui mare preot al lui Amon va provoca o agitație teribilă.

– Cine domnește, fiule: tu sau el?

Convoiul catârilor pătrunse în incinta Karnakului, condus de un animal bătrân care cunoștea fiecare fir de praf al drumului ce ducea de la fabrica de țesături la templu și își învățase subordonații să meargă cu un pas egal și demn.

Livrarea fiind mare, Bakhen fusese reținut împreună cu un alt preot pentru a aviza descărcarea în depozite. Fiecare bucată de pânză, destinată fabricării veșmintelor ritualice, primea un număr notat într-un registru, cu indicarea provenienței și a calității.

– E o marfă frumoasă, aprecie colegul lui Bakhen, un bărbat mic, cu un aer viclean. Ești nou aici?

– De câteva luni.

– Îți place traiul în Karnak?

– E cel la care m-așteptam.

– Care e meseria ta în afară de serviciul în templu?

– Trecutul meu e uitat și am cerut să slujesc în mod permanent.

– Eu lucrez perioade de câte două luni la depozite și apoi mă întorc în oraș, la controlul bacurilor. Nu e obositor... Aici, dimpotrivă, nu se mai termină!

– Atunci de ce ți-ai impus sarcina asta?

– Mă privește. Eu mă ocup de țesăturile de calitate întâia, iar tu de celelalte.

După ce un catâr era descărcat, magazionerii așezau cu grijă bucata de pânză de in pe o sanie acoperită cu o țesătură groasă. Bakhen o examina și o înregistra pe o tăbliță de lemn, fără a omite data livrării. I se părea că tovarășul lui muncea puțin și își petrecea cea mai mare parte din timp uitându-se în jur, de parcă s-ar fi temut să nu fie spionat.

– Mi-e sete, spuse el; vrei să bei?

– Cu plăcere.

Preotul cu aer viclean dispăru. Cum își pusese tăblița pe spatele bătrânului catâr, Bakhen aruncă un ochi.

Nu erau decât câteva semne hieroglifice fanteziste, fără nici o legătură cu livrarea de pânză de in de prima calitate.

Când preotul reveni cu un ulcior de apă proaspătă, Bakhen se apucase din nou de lucru.

– Ia, e bună... E inuman să fim puși să lucrăm pe căldura asta.

– Catării nu se plâng.

– Ești glumeț!

– Terminî curând, nu?

– Nu cred! Pe urmă trebuie supravegheată aranjarea în depozite.

– Ce facem cu tăblițele?

– Mi-o dai mie pe a ta și eu le duc pe amândouă la biroul de înregistrare.

– E departe de depozite?

– Nu chiar, dar se merge un pic.

– Hai să împărțim sarcinile; duc eu tăblițele.

– Nu, nu! Nu te cunosc cei de la înregistrări.

– E o ocazie să mă prezint.

– Au obiceiurile lor și nu le place să le schimbe.

– Nu e dăunătoare rutina?

– Îți mulțumesc pentru propunere, dar mă descurc.

Colegul lui Bakhen părea tulburat și se trase deoparte în așa fel încât acesta să nu vadă ce scrie.

– Un cârcel, prietene?

– Nu, mi-e bine.

– Scapă-mă de îndoială: știi să scrii?

Atins, preotul se întoarse spre Bakhen.

– De ce mă întrebi?

– Ți-am văzut tăblița, pe catâr.

– Ești cam curios...

– Cel puțin o să știi. Dacă vrei, gravez eu inscripțiile corect; dacă nu, tăblița ta o să fie refuzată și o să ai neplăceri.

– Nu te face că nu înțelegi, Bakhen.

– Ce-ar trebui să înțeleg?

– A, ajunge! Vrei să te alegi și tu cu ceva... E normal, dar nu pierzi deloc timpul.

– Explică-te.

– Templul ăsta e bogat, foarte bogat; iar noi ne putem descurca. Câteva bucăți frumoase de pânză de in mai puțin n-or să ruineze Karnakul, iar noi o să le vindem unor clienți buni și o să facem o afacere excelentă. Ai văzut?

– Biroul de înregistrări intră și el în combinația asta?

– Doar un scrib și doi magazioneri. Cum bucățile de pânză nu sunt înregistrate, ele nu există și noi putem să le negociem prețul în liniște.

– Nu te temi că o să fi prins?

– Fii liniștit.

– Dar ierarhia...

– Ierarhia are alte griji. Cine zice că nu închide ochii? Deci, ce procent vrei?

– Păi... cel mai bun posibil.

– Ești încăpățânat! O să facem echipă bună. În câțiva ani o să avem o avere frumoasă și n-o să mai fim nevoiți să venim aici să muncim. Terminăm livrarea asta?

Bakhen aprobă din cap.

Nefertari își puse capul pe umărul lui Ramses. Soarele se ridica, inundând camera cu lumina clară și puternică a dimineții. Și unul și altul venerau acest miracol zilnic, această victorie neîntreruptă a luminii asupra întunericului. Prin celebrarea ritualurilor, cuplul regal era asociat cu voiajul bărcii solare în spațiile subterane și cu lupta echi-pajului divin împotriva dragonului gigantic ce încerca să distrugă creația.

– Am nevoie de magia ta, Nefertari. Ziua asta se anunță dificilă.

– Mama ta e de aceeași părere cu mine?

– Am sentimentul că sunteți complice.

– Viziunea noastră e identică, mărturisi ea zâmbind.

– Argumentele voastre m-au convins; azi îl demit din funcție pe marele preot al lui Amon.

– De ce ai așteptat până acum?

– Îmi trebuia o dovadă a proastei funcționări a administrației lui.

– Și ai obținut-o?

– Bakhen, instructorul meu militar devenit preot, a descoperit un trafic cu pânză de in în care sunt implicați mai mulți funcționari din Karnak. Ori marele preot e și el corupt, ori nu-și mai supraveghează personalul. Și într-un caz, și în celălalt, nu mai merită să se afle în fruntea ierarhiei.

– Acest Bakhen e un om serios?

– E tânăr, însă Karnakul reprezintă toată viața lui. Descoperirea furtului l-a aruncat într-o adevărată disperare. Credea că nu are dreptul să tacă, dar a trebuit să-i scot vorbele cu cleștele pentru a afla adevărul. Bakhen nu e nici delator, nici ambițios.

– Când îl vezi pe marele preot?

– Chiar în dimineața asta. Înfruntarea va fi grea, va nega orice responsabilitate și se va plânde de nedreptate.

– De ce te temi?

– Să nu paralizeze activitatea economică a templului și să nu dezorganizeze, cel puțin un timp, circuitele alimentelor. Acesta e prețul pentru a evita o tentativă de divizare a țării.

Gravitatea lui Ramses o impresionează pe Nefertari. El nu era un tiran dornic să se debaraseze de un rival stânenitor, ci un faraon conștient de necesitatea uniunii celor Două Tărâmurii și de hotărârea de a o păstra, oricare ar fi fost riscurile ce decurgeau de aici.

– Am o mărturisire să-ți fac, spuse ea, visătoare.

– Ți-ai făcut propria anchetă în Karnak?

– Nimic de genul ăsta.

– Atunci, mama, ea vorbește prin tine!

– Nici vorbă.

– Mărturisirea asta e legată de întrevvedereea mea cu marele preot?

– Nu, dar poate că nu e străină de conducerea statului.

– Mă mai faci să aștept?

– Câteva luni încă... Sunt însărcinată.

Ramses o luă ușor în brațe pe Nefertari și forța lui deveni protectoare.

– Vreau ca cei mai buni medici din regat să se ocupe de tine în fiecare clipă.

– Nu fi neliniștit.

– Cum să nu fiu? Copilul nostru sper să fie frumos și viguros, însă viața și sănătatea ta mă interesează mai mult decât orice altceva.

– N-o să-mi lipsească nici un fel de îngrijire.

– Aș putea să-ți cer ca, de-acum înainte, să-ți încetinești ritmul de lucru?

– Ai tolera tu o regină leneșă?

Ramses era nerăbdător. Întârzierea marelui preot al lui Amon devenea insultătoare. Ce scuză va inventa pentru a-și justifica absența? Dacă prinsese de veste despre dezvăluirile lui Bakhen, fără îndoială că încerca să înăbușe ancheta administrativă, distrugând probele și alungându-i pe vinovați și pe martori. Manevrele lui de întârziere i se vor întoarce împotriva.

În timp ce soarele se apropia de zenit, cel de-al patrulea profet al lui Amon ceru o audiență. Regele îl primi imediat.

- Unde este primul profet și marele preot al lui Amon?
- A murit, Maiestate.

La ordinul Faraonului, se reuni un conclav. Acesta era format din al doilea, al treilea și al patrulea profet al lui Amon din Karnak, precum și din marii preoți și marile preotese ale principalelor sanctuare din Egipt. Lipseau la apel cei din Dendera și Athribis, primul prea bătrân pentru a călători, iar al doilea reținut de boală în locuința lui din Deltă. În locul lor, veniseră doi delegați împuterniciți să-i reprezinte.

Acești bărbați și aceste femei mature, având ca sarcină săvârșirea ritualurilor, în numele regelui, în sanctuarele cărora le aparțineau, fuseseră reuniți într-una din sălile templului lui Thutmosis al III-lea, care purta numele de „Cel al cărui monument strălucește precum lumina”. Aici erau inițiați preoții lui Amon și le erau dezvăluite îndatoririle.

– Trebuie să vă consult, declară Ramses, pentru alegerea noului șef al ierarhiei religioase din Karnak.

Mulți aprobară printr-o înclinare a capului; noul faraon nu era poate chiar atât de impulsiv cum se spunea.

– Dar această funcție nu revine de drept celui de-al doilea profet? întrebă marele preot din Memphis.

– Nu consider tradiția drept un criteriu suficient.

– Aș putea s-o pun pe Maiestatea Voastră în gardă împotriva incompetenței? interveni cel de-al treilea profet al lui Amon. Fără îndoială în domeniile profane e posibil să

încredințezi responsabilități unor oameni noi, dar acest lucru ar fi o greșeală în cadrul gestionării Karnakului. Experiența și onorabilitatea trebuie să primeze.

– Să vorbim de această onorabilitate? Știți că există un fructuos trafic de pânză de in de primă calitate, a cărui sursă se găsește chiar în interiorul Karnakului?

Cuvintele regelui dădură naștere unei tulburări profunde.

– Responsabilii au fost arestați și condamnați să muncească în atelierele de țesături. Nu vor mai fi admiși niciodată într-un templu, nici măcar cu titlu temporar.

– E vorba și de responsabilitatea defunctului?

– Se pare că nu, dar veți înțelege de ce cred că e preferabil ca succesorul lui să nu fie ales din actuala ierarhie a templului.

O lungă tăcere urmă declarațiilor neașteptate ale lui Ramses.

– Există vreun nume prezent în mintea Maiestății Voastre? Întrebă marele preot din Heliopolis.

– Aștept din partea acestui conclav o propunere serioasă.

– Cât timp ne acordați?

– Potrivit cutumei, trebuie deocamdată să fac vizite într-un anumit număr de orașe și temple în compania reginei și a mai multor membri ai curții. La întoarcere, îmi veți da rezultatul deliberărilor voastre.

Înainte de plecarea în tradiționalul tur al Egiptului, care trebuia făcut în primul an de guvernare, Ramses se duse în templul din Gurnah, în vestul Thebei, unde era venerat ka-ul lui Seti, forța lui nemuritoare. Zilnic, preoți specialiști puneau pe altare carne, pâine, legume și fructe și recitau litanii care mențineau prezent pe pământ sufletul regelui defunct.

Regele contemplă unul dintre basoreliefurile înfățișându-l pe tatăl său, veșnic tânăr în fața divinităților. Îl imploră să

iasă din piatră, să țâșnească din acel zid și să-i dea îmbrățișarea care să-i transmită forța unui monarh devenit astru.

Pe măsură ce treceau zilele, Ramses trăia tot mai intens absența lui Seti, ca pe o încercare și ca pe o chemare. Încercare, căci nu-i mai putea cere sfatul unui ghid sigur și generos; chemare, căci vocea faraonului defunct se găsea în fiecare dintre gândurile lui, cerându-i să meargă mai departe, oricare ar fi fost obstacolele.

Aceași întrebare revenea mereu în conversațiile locuitorilor Thebei, nobili bogați, meșteșugari sau mame de familie care sporovăiau în pragul caselor: pe care membri ai curții Ramses și Nefertari îi vor lua cu ei pentru a parcurge cele Două Tărâmurii și pentru a pecetlui alianța Faraonului cu ansamblul divinităților?

Fiecare deținea o informație confidențială de la o persoană autorizată sau de la un angajat al palatului. Se credea, dintr-o sursă sigură, că flota regală va lua mai întâi direcția spre sud, până la Assuan, apoi spre nord, pentru a coborî de-a lungul Nilului până în Deltă. Echipajele fuseseră prevenite: trebuia să se meargă repede, eforturile aveau să fie intense, iar escalele de scurtă durată. Dar toți se bucurau de realizarea acestei călătorii ritualice în cursul căreia cuplul regal lua în posesie pământul Egiptului pentru a-l păstra în armonie cu Maat, Legea eternă.

După plecare, Ameni supuse atenției lui Ramses o cantitate enormă de dosare pe care regele trebuia să le cunoască în detaliu înainte de a se întâlni cu șefii provinciilor, superiorii templelor și primarii principalelor așezări. Secretarul particular al regelui îi dădu o biografie a fiecărui personaj principal, precizând etapele carierei, situația familială, ambițiile recunoscute, prietenii cu celelalte notabilități. Atunci când informațiile erau prea puțin sigure sau

proveneau din zvonuri neverificate, Ameni îi semnala acest lucru.

– Câte zile și nopți ai petrecut ca să strângi comoara asta? Întrebă Ramses.

– N-are importanță. Singura mea grijă e precizia informației; fără ea, cum să guvernezi?

– O lectură rapidă mi-a dovedit că partizanii lui Șenar sunt numeroși, bogați și influenți.

– E asta o surpriză?

– Până acum, da.

– Sunt atâtea minți de cucerit.

– Ești foarte optimist.

– Tu ești regele și trebuie să guvernezi. Restul nu e decât vorbărie.

– Nu te odihnești niciodată?

– Moartea va fi suficient de lungă pentru a putea dormi; în calitate de purtător de sandale îți voi netezi drumul. Ești mulțumit de jilțul de campanie?

Scaunul pliant al Faraonului era de fapt un jilț de piele cu un schelet robust, terminat cu niște capete de rățoi încrustate în fildeș. În timpul ceremoniilor oficiale și al audiențelor, regele beneficia de acest confort.

– Am trecut prin sită membrii haremului de escortă, afirmă Ameni; în timpul călătoriei nu-ți va lipsi nimic. Mesele vor fi de aceeași calitate ca și la palat.

– Întotdeauna ești așa de sobru?

– Pe de-o parte, mâncarea bună e o garanție de viață lungă; pe de altă parte, băutura puțină conservă energia și concentrarea. Printr-un curier rapid, am ordonat primarilor și marilor preoți din orașele în care ne vom opri să pregătească niște localuri pentru membrii expediției noastre. Bineînțeles, regina și cu tine veți dispune de un palat.

– Te-ai preocupat și de Nefertari?

– Întrebarea e inutilă; sarcina soției tale e o problemă de stat. Cabina ei e aerisită și se va putea odihni în liniște. Cinci medici se vor ocupa de ea și vei avea un raport zilnic asupra sănătății ei. Ah! E ceva care mă neliniștește.

– În legătură cu ea?

– Nu, în legătură cu debarcaderele. Dispun de note alarmante care pretind că unele din ele sunt în stare proastă, însă eu sunt sceptic; după părerea mea, câțiva șefi de provincie încearcă să obțină subsidii suplimentare pentru a-și întreține echipamentele. E o bună strategie, având în vedere vizita ta, dar n-ar trebui să te lași influențat. Toate notabilitățile vor încerca să obțină un profit maxim, iar tu va trebui să te arăți echitabil, punând în față interesul național.

– Care sunt raporturile tale cu vizirii din nord și sud?

– Din punctul lor de vedere, deplorabile; din al meu, excelente. Sunt niște buni funcționari, însă puțin cam timorați, trăind cu teama de a nu fi concediați. Păstrează-i, nu te vor trăda.

– Mă gândeam...

– Să mă numești vizir? Nici vorbă! Poziția mea actuală e mult mai avantajoasă pentru tine. Pot acționa din umbră, fără să fiu sufocat de povara unui uriaș serviciu administrativ.

– Care sunt reacțiile invitaților mei?

– Încântați să călătorească și mai puțin să fie suspectați și percheziționați de Serramanna care-i consideră pe toți niște criminali în devenire. Ascult plângerile și le uit imediat; sardul ăsta își face datoria cu vigilență.

– Uiți de câine și de leu.

– Liniștește-te, sunt bine hrăniți și alcătuiesc cea mai bună gardă personală pe care o ai.

– Cum se comportă Rome?

– Ai jura că e intendentul tău dintotdeauna! Datorită lui, gestionarea casei tale e asigurată perfect. Instinctul nu te-a înșelat.

– La fel și Nedjem?

– Noul tău ministru al agriculturii își ia rolul foarte în serios. Timp de două ore pe zi mă asaltează cu întrebări administrative, apoi se închide cu consilierii tehnici ai fostului ministru, care îl învață meserie... N-o să vadă nici un peisaj în călătoria asta!

– Iar fratele meu mult iubit?

– Corabia lui Șenar e un palat pe apă. Noul ministru al Afacerilor externe primește tot timpul musafiri și promite că Egiptul lui Ramses va avea un viitor strălucit.

– Mă crede un naiv incurabil?

– Realitatea e mult mai complexă, estimez Amenii; obținerea postului pare să-l fi mulțumit cu adevărat.

– Și mergi până acolo încât să crezi că Șenar a devenit un aliat?

– În fundul sufletului său, cu siguranță, nu; dar omul e șiret și își vede limitele. Tu ai avut inteligența să-i satisfaci setea de putere și să-i permiți să continue să ocupe un loc fruntaș. Nu va dormita oare într-un jilț de notabilitate bogată și adulată?

– Să te audă zeii!

– Ar trebui să dormi; mâine o să fie o zi grea: nu mai puțin de zece întrevederi și trei recepții. Ți place patul?

„O să știu imediat”, gândi regele: căpătâiul, salteaua făcută din sculuri de cânepă încrucișate, fixate pe un cadru montat cu cepuri și uluci, patru picioare în formă de labe de leu, un opritor împodobit cu albăstrele, mandragore și lotuși ca să-i fie somnul înmiresmat.

– Nu lipsesc decât niște perne moi, își dădu cu părerea secretarul particular al regelui.

– Una singură îmi ajunge.

– Bineînțeles că nu! Uită-te la mizeria asta...

Amenii înșfăcă perna pusă la capul patului.

Se trase înapoi, fără grai.

Un scorpion negru, deranjat, stătea în poziție de atac.

Ramses trebui el însuși să-l liniștească pe Serramanna. Șeful gărzii sale private nu înțelegea cum fusese introdus un scorpion în camera suveranului. Un interogatoriu amănunțit al servitorilor nu duse la nici un rezultat.

– Nu sunt vinovați, constată sardul; trebuie interogată intendentul.

Ramses nu se opuse.

Rome nu-l aprecia deloc pe Serramanna, dar nu protestă când monarhul îi ceru să răspundă la întrebările sardului.

– Câte persoane sunt autorizate să intre în această cameră?

– Cinci. În sfârșit... Cinci în mod permanent.

– Ce înseamnă asta?

– Uneori, în timpul anumitor escale, angajez unul sau doi temporar.

– Și la ultima escală?

– Într-adevăr, am angajat unul, ca să ducă cearșafurile la spălătorie.

– Care e numele lui?

– E scris în registrul de salarii.

– Inutil, spuse regele; omul ăsta și-a dat un nume fals și nu ne putem întoarce pentru a încerca să-l găsim.

– N-am avut știință de practicile astea! tună Serramanna. Îmi reduc la zero măsurile mele de securitate.

– Ce s-a întâmplat? Întrebă Rome nedumerit.

– Nu e nevoie să știi! Pe viitor, vreau să percheziționez orice persoană care urcă pe corabia Maiestății Sale, fie că e vorba de un general, un preot sau un măturător!

Rome se întoarce spre Ramses, care aprobă din cap.

– Și... mesele?

– Unul dintre bucătari va gusta din farfurii în prezența mea.

– Cum doriți.

Rome ieși din cabina regelui. Furios, Serramanna lovi cu pumnul într-o grindă ce emise un geamăt prelung.

– Scorpionul ăsta nu v-ar fi ucis, Maiestate, își dădu cu părerea Serramanna, dar ați fi avut febră foarte mare.

– Și n-aș mai fi putut continua călătoria... Un eșec datorat împotrivirii zeilor. ăsta era obiectivul urmărit.

– Acest gen de incidente nu se va mai produce, promise sardul.

– Mă tem că da, din moment ce n-am identificat adevăratul vinovat.

Serramanna rămase mut.

– Suspectezi pe cineva? Întrebă regele.

– Oamenii sunt uneori nerecunoscători.

– Vorbește limpede.

– Acest Rome... Dacă a mințit și a acționat chiar el?

– Treaba ta nu constă în a stabili asta?

– Contați pe mine.

Cu fiecare etapă străbătută, călătoria cuplului regal se transforma într-un triumf. Autoritatea lui Ramses și farmecul lui Nefertari seduceau căpeteniile provinciilor, pe marii preoți, primarii și notabilitățile surprinse de prestanța noului stăpân al Egiptului. Ramses nu uita să-și pună în valoare fratele mai mare, pe care mulți demnitari îl cunoșteau și a

cărui numire în fruntea ministerului Afacerilor externe calma neliniștile. Pe de-o parte, familia regală rămânea unită, iar cei doi frați înaintau mână în mână; de cealaltă parte, patriotismul lui Șenar și voința lui de grandoare erau garanția permanenței unei politici de apărare, indispensabilă pentru apărarea civilizației de atacurile barbarilor.

La fiecare escală, cuplul regal o omagia pe regina mamă Tuya, a cărei simplă prezență impunea emoție și respect. Zveltă, tăcută, rămânând retrasă, Tuya întrupa tradiția și continuitatea fără de care domnia fiului ei ar fi părut nelegitimă.

În apropiere de Abydos, prestigiosul sanctuar al lui Osiris, Ramses îl convocă pe prietenul lui, Acha, la prora vasului. Oricare ar fi fost ziua sau ora, tânărul diplomat era întotdeauna la fel de elegant și de rasat.

– Îți place călătoria, Acha?
 – Maiestatea Voastră cucerește inimile și e bine că-i așa.
 – Oare nu există și multă ipocrizie în atitudinea unora și altora?

– Fără îndoială, dar esențialul nu e că îți recunosc autoritatea?

– Ce părere ai de numirea lui Șenar?
 – A părut surprinzătoare.
 – Altfel spus, te-a șocat.
 – Nimic nu-mi dă dreptul să critic deciziile Faraonului.
 – Crezi că fratele meu e incompetent?
 – În împrejurările actuale, diplomația e o artă dificilă.
 – Cine ar îndrăzni să sfideze puterea Egiptului?
 – Triumful tău personal în toată țara nu trebuie să mascheze realitatea exterioară. Dușmanul hitit nu rămâne inactiv; știind că nu ești un suveran de paie, va încerca să-și întărească pozițiile înainte de a întreprinde, poate, o acțiune mai războinică.

– Ai cunoștință de fapte precise?

– Nu e vorba decât de presupuneri.

– Vezi tu, Acha, Șenar e fratele meu mai mare și un personaj reprezentativ, foarte în largul lui în timpul recepțiilor și banchetelor. El îi va ferma pe ambasadorii străini cu discursurile lui goale de conținut și își va face propriul joc. Dar și alte distracții l-ar putea tenta, cum ar fi reaua intenție și complotul. Voința lui afișată de a coopera cu mine și de a fi un bun slujitor al statului mi se pare suspectă. De aceea, rolul tău e esențial.

– Ce aștepti de la mine?

– Vreau să te numesc șeful serviciilor secrete ale Egiptului de Sus și de Jos. Ca și în cazul predecesorilor tăi, funcția va consta în aparență din conducerea serviciului de curierat diplomatic, deci din examinarea documentelor redactate de Șenar.

– Adică îmi ordoni să-l spionez.

– Într-adevăr, e una din misiunile tale.

– Dar oare Șenar nu mă va suspecta?

– L-am făcut să înțeleagă că nu va dispune de nici un fel de libertate de acțiune. Știindu-se supravegheat, va fi mai puțin tentat să comită abateri regretabile.

– Și dacă scapă de vigilența mea?

– Ai prea mult talent, prietene.

Când Ramses zări pământul sacru din Abydos, inima lui se strânse. Totul îi amintea de prezența lui Seti. El, omul zeului Seth – întruparea puterii cosmosului și asasinul fratelui său Osiris, construisese un sanctuar măreț pentru a celebra misterele zeului mort și înviat. Ramses și Nefertari fuseseră inițiați aici, în ființa lor fuseseră gravate revelația și certitudinea supraviețuirii pe care aveau datoria s-o împartă cu poporul lor.

Pe malurile canalului ce ducea la debarcader nu era nimeni. Cu siguranță că pe acest teritoriu sacru veselie nu se manifesta decât în timpul sărbătorii legate de învierea lui

Osiris; dar indiferența și atmosfera apăsătoare care domneau aici la apropierea flotei regale îi uimică pe călători.

Cu sabia în mână, Serramanna debarcă primul, urmat imediat de garda din preajma Faraonului.

– Nu-mi place deloc, mormăi sardul.

Ramses puse piciorul pe debarcader; în depărtare, în spatele unui pâlc de salcâmi, se zărea templul lui Osiris.

– Nu riscați nimic, recomandă Serramanna. Lăsați-mă pe mine să cercetez împrejurimile.

Răzvrățiți în Abydos! Regelui nu-i venea să creadă că era posibil un asemenea sacrilegiu.

– Carele, ordonă el. Eu plec în frunte.

– Maiestate...

Sardul înțelese că era inutil să insiste. Cum să asiguri securitatea unui monarh atât de puțin rezonabil?

Carul regal parcurse în viteză traseul dintre debarcader și incinta templului. Spre marea lui surpriză, prima poartă de acces era deschisă. Punând piciorul pe pământ, Ramses pătrunse în curtea interioară.

Fațada templului era acoperită de schele; pe sol, o statuie culcată reprezentându-l pe Seti în chip de Osiris. Ici și colo, unelte împrăștiate. Nici măcar un singur artizan la lucru.

Surprins, faraonul intră în sanctuar. Altarele erau goale, nici un preot nu recita liturgia.

Era evident, templul fusese abandonat.

Ramses ieși și-i vorbi lui Serramanna, rămas nemișcat în prag.

– Adu-mi imediat aici pe responsabilii șantierului.

Liniștit, sardul plecă în fugă.

Mânia lui Ramses urca până la cerul senin din Abydos.

În marea curte a templului fuseseră adunați preoții, funcționarii, artizanii și ritualiștii însărcinați cu întreținerea și

funcționarea sanctuarului. Cu toții se înclină, își îndoiră genunchii și atinseră pământul cu nasul, înspăimântați de vocea puternică a monarhului care le reproșa lenea și delăsarea.

Ramses nu admise nici o scuză. Cum se putuse comporta personalul din Abydos într-o manieră atât de scandaloasă sub pretextul că moartea lui Seti îi împiedicase să ia orice inițiativă? Astfel că dezordinea și inerția puseseră stăpânire pe mințile lor cu prima ocazie și nimeni nu se mai gândise la datoria lui.

Toți se temeau de sancțiuni aspre, însă tânărul faraon se mulțumi să ceară dublarea ofrandelor pentru *ka*-ul lui Seti. Dădu ordin să se creeze o livadă, să se planteze copaci, să se aurească ușile, să se continue construcția templului și să se termine statuile, ritualurile să aibă loc în fiecare zi și anunță că va fi construită o luntre pentru celebrarea misterelor lui Osiris. Țăranii care lucrau pământurile sanctuarului vor fi scutiți de sarcini, iar templul însuși înzestrat cu numeroase bogății, cu condiția să nu mai fie niciodată neglijat în felul acela.

Marea curte se goli în tăcere. Toți se bucurară de bună-tatea regelui și se jurară să nu-i mai provoace niciodată mânia.

Ușurat, Ramses intră în capela centrală, „cerul” Abydosului, acolo unde lumina secretă ardea în întuneric, și se uni cu sufletul tatălui său, îmbrățișat de stele, în timp ce luntrea soarelui își urma drumul etern.

Şenar jubila.

Era limpede, scorpionul introdus în camera lui Ramses dăduse greş; iar fratele mai mare al regelui nu credea deloc în planul propus de Sary, fostul educator al suveranului, care era orbit de ură. Să slăbească rezistenţa lui Ramses şi să-l priveze de forţa lui fizică nu era o sarcină uşoară. În acelaşi timp, experienţa dovedea că exista totuşi o breşă în măsurile de securitate cele mai stricte.

Şenar jubila pentru că Acha, la finele unui dineu foarte reuşit, venise să-i aducă o veste fabuloasă. La pupa corăbiei ce plutea pe Nil cei doi nu puteau fi auziţi de ultimii convivi care abuzaseră de vin. Medicul de la bord îngrijea un înalt funcţionar care vomita, captând atenţia petrecăreţilor.

– Şeful serviciilor secrete... Oare nu visez?

– Numirea mea e deja făcută.

– Şi eşti însărcinat, în egală măsură, să mă spionezi, presupun?

– Exact.

– În aparenţă, n-aş avea libertate de mişcare şi m-aş mulţumi să fiu un personaj monden, fără consistenţă.

– Chiar asta e dorinţa suveranului.

– Să i-o satisfacem, dragul meu Acha! Îmi voi juca rolul la perfecție. Dacă înțeleg bine, vei deveni principala sursă de informații în ceea ce privește politica hitită.

– Probabil așa va fi.

– Alianța noastră îți convine?

– Mai mult ca oricând. Ramses e un tiran, sunt convins; îi disprețuiește pe toți și nu crede decât în el însuși. Vanitatea lui va duce țara la dezastru.

– Analizele noastre converg în continuare, dar ești hotărât să-ți asumi toate riscurile?

– Poziția mea nu s-a schimbat.

– De ce îl detești pe Ramses atât?

– Pentru că e Ramses.

Situat în mijlocul unui câmp înverzit, Dendera, templu frumoasei și surâzătoare zeite Hathor, era un imn adus armoniei dintre cer și pământ. Sicomorii mari, plantați aproape de incintă, umbreau edificiul și anexele acestuia, care cuprindeau în primul rând o școală de muzică. În calitate de suverană a preoteselor lui Hathor, inițiate în misterele dansului stelelor, Nefertari se bucura de această etapă, în cursul căreia spera să mediteze câteva ore în sanctuar. Flota regală, după episodul din Abydos, fusese obligată să plece din nou spre sud, însă regina ținea la această escală.

I se păru că Ramses era îngrijorat.

– La ce te gândești?

– La numirea marelui preot al lui Amon. Ameni mi-a dat dosarele principalilor candidați, dar nici unul nu mă satisface.

– Ai vorbit cu Tuya?

– E de aceeași părere cu mine. Sunt oameni pe care Seti i-a ținut la distanță și care încearcă să profite acum de situație.

Nefertari contemplă chipurile lui Hathor desenate în piatră cu o grație de neegalat. Deodată, privirea reginei fu străbătută de o lumină stranie.

– Nefertari...

Ea nu răspunse, absorbită de o viziune. Ramses îi luă mâna, temându-se să nu-l părăsească pentru totdeauna, ridicată la ceruri de zeița cu chipul blând. Însă regina, ușurată, se ghemui la pieptul Faraonului.

– Eram plecată departe, atât de departe... Un ocean de lumină, iar eu ascultam mesajul unei voci cântătoare.

– Ce spunea?

– Să nu alegi pe nici unul dintre oamenii propuși. Noi trebuie să plecăm în căutarea viitorului preot al lui Amon.

– Nu am deloc timp.

– Ascultă lumea de dincolo, nu ea ghidează acțiunile faraonului, încă de la nașterea Egiptului?

Superioara muzicienelor primi cuplul regal, iar cântărețele îi oferiră un concert în grădina templului. Nefertari gustă aceste momente minunate, în timp ce Ramses fierbea de nerăbdare; trebuia oare să aștepte o altă revelație pentru a descoperi un nou preot al lui Amon lipsit de ambiții personale?

Ramses s-ar fi întors bucuros pe corabie să discute cu Ameni, dar nu se putu sustrage de la vizita templului, atelierelor și depozitelor. Peste tot domneau ordinea și frumusețea.

Pe malul lacului sacru Ramses își uită grijile; liniștea din jur, blândețea straturilor de iriși și albastrele, procesiunea lentă a preoteselor sosind să ia puțină apă pentru ritualul de seară ar fi ușurat chiar și sufletul cel mai tulburat.

Un bătrân aduna buruienile și le vâra într-un sac. Mișcările lui erau încete dar precise; punând un genunchi pe pământ, se întoarse cu spatele la cuplul regal. Această atitudine ireverențioasă merita pedepsită, însă bătrânul părea atât de absorbit de treabă încât regele nu-l deranjă.

- Florile dumitale sunt admirabile, spuse Nefertari.
- Le vorbesc cu dragoste, zise omul cu o voce morocănoasă. Altfel cresc strâmb.
- Am constatat și eu fenomenul ăsta.
- O femeie atât de frumoasă se ocupă de grădinărit?
- Doar atunci când îmi permite timpul.
- Sunteți atât de ocupată?
- Funcția mea îmi lasă puțină vreme de odihnă.
- Sunteți una dintre superioarele preoteselor?
- Și asta face parte din atribuțiile mele.
- Mai aveți și altele? A, scuzați-mă... N-am nici un drept să vă deranjez cu întrebările. Comunicarea prin intermediul iubirii față de flori e un mod minunat de întâlnire fără să fie nevoie să știi mai multe.

Bătrânul se strâmbă de durere.

- Genunchiul ăsta blestemat... în clipa asta mă chinuie și mi-e greu să mă ridic.

Ramses îi oferi brațul său grădinarului.

- Mulțumesc, prințe... Căci trebuie să fiți cel puțin prinț.
- Marele preot din Dendera vă impune să întrețineți grădina în felul ăsta?
- El, așa e.

- Se spune că e sever, bolnav și incapabil să călătorească.
- Exact. Iubiți și dumneavoastră florile, la fel ca tânăra doamnă?

- Plantarea copacilor e distracția mea favorită. Aș vrea să mă întâlnesc cu marele preot.

– În ce scop?

- Pentru că nu a venit la conclavul în cursul căruia colegii lui trebuiau să propună numele viitorului mare preot al lui Amon.

- Și dacă l-ați lăsa pe acest bătrân slujitor al zeilor să se ocupe de florile lui?

Ramses nu se mai îndoia: marele preot încerca să se ascundă sub purtarea unui grădinar.

– În ciuda genunchiului dureros, mie nu mi se pare incapabil să se urce într-o corabie și să se ducă la Theba.

– Umărul drept nu e într-o stare foarte bună, greutatea anilor apasă...

– Marele preot din Dendera e nemulțumit de soarta lui?

– Dimpotrivă, Maiestate; dorește doar să fie lăsat să-și sfârșească zilele în pace în interiorul acestui templu.

– Și dacă Faraonul în persoană îi cere să se ducă la con-clav pentru a împărtăși colegilor din experiența lui?

– Dacă Faraonul, deși atât de tânăr, are deja ceva experiență, îl va cruța pe un bătrân de asemenea oboseală. Ar vrea Ramses să-mi dea bastonul care e pus sub zidul acela?

Regele se execută.

– Vedeți bine și Maiestatea Voastră: bătrânul Nebu merge cu mare greutate. Cine ar cuteza să-l oblige să iasă din grădina lui?

– În calitate de mare preot din Dendera, accepți măcar să-i dai un sfat regelui Egiptului?

– La vârsta mea e preferabil să taci.

– Nu asta e și părerea înțeleptului Ptah-hotep, ale cărui maxime ne instruiesc de pe vremea piramidelor. Cuvântul dumitale devine foarte prețios și mi-ar plăcea să-l ascult. Cine ar fi, după dumneata, cel mai calificat să ocupe postul de mare preot al lui Amon?

– Eu mi-am petrecut toată viața la Dendera și nu m-am dus niciodată la Theba.

Problemele ierarhiei nu sunt punctul meu forte. Cer iertare Maiestății Voastre, dar m-am obișnuit să mă culc devreme.

Nefertari și Ramses petrecură o parte din noapte pe terasa templului, în compania astronomilor. Pe cerul nopții se

revelau mii de suflete, ca și stelele veșnice, reunite în jurul celei Polare, prin care trece axa ce unește lumea vizibilă de cea invizibilă.

Apoi, cuplul regal se retrase într-un palat ale cărui ferestre dădeau spre câmpie; deși de dimensiuni mici și mobilat într-o manieră rustică, el reprezintă paradisul unei scurte nopți risipite de cântecul păsărilor. Nefertari adormise în brațele lui Ramses împărțind același vis de fericire.

După ce conduseră ritualurile din zori, luară un mic dejun copios și se îmbăiară în bazinul învecinat cu palatul, Ramses și Nefertari se pregătiră de plecare. Deodată, Ramses se desprinsese de procesiune și se duse în grădina din apropierea lacului sacru.

Nebu era îngenuncheat și examina cultura de filimică și de nemțișori de câmp.

– O apreciezi pe regină, Nebu?

– Ce răspuns așteptați, Maiestate? Ea e însăși frumusețea și inteligența.

– Prin urmare, gândurile ei nu ți se vor părea vane.

– Și care sunt ele?

– Îmi pare rău că trebuie să-ți tulbur liniștea, dar trebuie să te iau cu mine la Theba. Asta dorește regina.

– În ce scop, Maiestate?

– Să te numesc mare preot în Karnak.

Atunci când flota regală ilumina apele Nilului, acostând la debarcaderul templului din Karnak, întreaga Thebă era deja în fierbere. Ce însemna întoarcerea neprevăzută a lui Ramses? Zvonurile cele mai contradictorii se răspândiră cu viteza fulgerului. Pentru unii, regele voia să suprime clerul lui Amon și să reducă orașul la rangul de târg provincial; pentru alții, el se îmbolnăvisese în timpul călătoriei și venise să zacă la palat, în cea mai deplină liniște. Oare ascensiunea tânărului faraon nu fusese prea rapidă? Cerul îi pedepsea excesele.

Raia, spionul sirian aflat în solda hitiților, se plictisea. Pentru prima oară, nu dispunea de nici o informație serioasă. Totuși, grație rețelei de negustori, atât ambulanți, cât și sedentari, instalați de-a lungul fluviului în principalele așezări, putea să urmărească, fără să părăsească Theba, deplasările regelui și să cunoască rapid deciziile lui.

Nu cunoștea motivul întoarcerii precipitate a lui Ramses în capitala sudului. Așa cum era de așteptat, regele se opriese la Abydos, dar, în loc să-și continue drumul spre nord, făcuse cale-ntoarsă și se opriese câteva ore în Dendera.

Ramses părea imprevizibil. Acționa repede, fără să facă nici o confidență consilierilor ale căror vorbărie și indiscreție ar fi ajuns la urechile sirianului. Raia turba de furie; tânărul monarh se dovedea un adversar de anvergură, imposibil de

controlat. Șenar trebuia să facă dovadă de mult talent pentru a utiliza cât mai bine armele de care dispunea. În cazul unui conflict pe față, exista riscul ca Ramses să se arate mult mai periculos decât își imaginase; așa că pasivitatea nu era o soluție. Raia trebuia să acționeze repede și în forță pentru a-i elimina din rețea pe cei incapabili sau apatici.

Purtând pe cap coroana albastră, îmbrăcat cu o robă din pânză de in plisată, cu sceptrul în mână dreaptă, Ramses era maiestatea însăși. Când intră în sala templului în care se adunaseră membrii conclavului, discuțiile încetară.

– Aveți să-mi propuneți vreun nume?

– Maiestate, declară marele preot din Heliopolis, încă mai deliberăm.

– Deliberările voastre s-au terminat. Iată-l pe marele preot al lui Amon.

Sprîjinit în baston, Nebu își făcu intrarea în sala conclavului.

– Nebu! exclamă marea preoteasă din Sais. Te credeam bolnav și incapabil să te deplasezi!

– Așa e, dar Ramses a făcut un miracol.

– La vârsta ta, protestă al doilea profet al lui Amon, nu aveai de gând să te retragi în liniște? Gestionarea Karnakului și Luxorului reprezintă o sarcină zdrobitoare!

– Ai dreptate, dar cine s-ar putea opune voinței regelui?

– Decretul meu e deja gravat în piatră, mărturisi Ramses; mai multe stele vor proclama numirea lui Nebu. Cine dintre voi îl consideră nedemn să ocupe această înaltă funcție?

Nimeni nu protestă.

Ramses îi dădu lui Nebu un inel de aur și un baston din electrum, un aliaj de aur și argint, simbolurile puterii sale.

– De-acum înainte ești marele preot al lui Amon, ale cărui bogății și grânare se află sub pecetea ta. În calitate de superior al templului și domeniilor acestuia, fii scrupulos,

cinstit și vigilant. Nu lucra pentru tine însuși, ci pentru a spori *ka*-ul divinității. Amon sondează sufletele și pătrunde inimile, el cunoaște ce se ascunde în fiecare ființă. Dacă e mulțumit de tine, te va menține în fruntea ierarhiei și îți va da viață lungă și o bătrânețe fericită. Te angajezi prin jurământ să respecti legea lui Maat și să-ți îndeplinești datoria?

– Pe viața Faraonului, mă angajez, declară Nebu și se înclină în fața lui Ramses.

Al doilea și al treilea profet al lui Amon erau furioși și abătuți. Nu numai că Ramses instalase în fruntea clerului lor un bătrân care-i va da ascultare orbește, dar, mai mult, numise un necunoscut, Bakhen, în funcția celui de-al patrulea profet! Acest devotat al regelui îl va supraveghea pe bătrân și va fi adevăratul stăpân al Karnakului, a cărui independență părea pierdută pentru mulți ani de-acum înainte.

Cei doi demnitari nu mai aveau nici o speranță să guverneze într-o zi cel mai bogat domeniu al Egiptului. Prinși între Nebu și Bakhen, vor fi, mai curând sau mai târziu, constrânși să demisioneze, sacrificându-și singuri carierele. Descumpăniți, își căutau un aliat. Le veni în minte numele lui Șenar, dar fratele regelui, devenind unul dintre miniștrii lui, nu se aliase oare cu el?

De vreme ce nu avea nimic de pierdut, cel de-al doilea profet se întâlnește cu Șenar în numele tuturor preoților ostili hotărârii lui Ramses. Fu primit pe malul unui eleșteu cu pești, la umbra unui acoperiș larg, ce se întindea între doi stâlpi. Un servitor le aduse suc de roșcove și se făcu nevăzut. Șenar rula papirusul pe care-l studiase până atunci.

– Chipul dumitale îmi e cunoscut...

– Numele meu e Doki și sunt al doilea profet al lui Amon.

Personajul nu-i displăcu lui Șenar. Mic de statură, cu capul ras, fruntea îngustă, ochii de culoarea alunei, avea un nas și o bărbie alungite și agresive ce evocau botul unui crocodil.

– Cum ți-aș putea fi de folos?

– Mă veți judeca probabil ca fiind inabil, dar nu sunt obișnuit cu protocolul și cu formulele de politețe.

– Să trecem peste asta.

– Un bătrân, Nebu, a fost numit mare preot, primul profet al lui Amon.

– În calitate de al doilea profet, ai fi fost îndreptățit să obții acest post, nu-i așa?

– Răposatul mare preot nu mi-a ascuns asta, însă regele m-a ignorat.

– E periculos să-i critici hotărârile.

– Nebu e incapabil să conducă Karnakul.

– Bakhen, prietenul fratelui meu, va fi stăpânul lui ocult.

– Iertați-mi întrebarea, dar aprobați asemenea dispoziții?

– E vorba de voința Faraonului care devine realitate.

Doki era dezamăgit; Șenar se aliniase sub steagul lui Ramses. Preotul se ridică.

– Nu vă mai rețin.

– Un moment... Dumneata refuzi să accepți faptul împlinit.

– Regele dorește să micșoreze puterea clerului lui Amon.

– Ai mijloacele de a te opune?

– Nu sunt singur.

– Pe cine reprezinți?

– O bună parte a ierarhiei și majoritatea preoților.

– Ai un plan de acțiune?

– Șenar, înălțimea voastră! Noi nu avem intenția să devenim niște răzvrățiți!

– Ești lipsit de vlagă, Doki, și nici măcar nu știi ce vrei.

– Am nevoie de ajutor.

- Fă mai întâi dovada.
- Dar cum...
- E treaba ta să afli cum.
- Nu sunt decât un preot, un...

- Ori ești un ambițios, ori un incapabil. Dacă examinarea propriei amărăciuni e singura dumitale activitate, nu mă interesezi.

- Și dacă reușesc să-i discreditez pe oamenii Faraonului?

- Reușește mai întâi și vom vedea. Și, bineînțeles, întrevederea asta n-a avut loc niciodată.

Pentru Doki renăștea speranța. Părăsea vila lui Șenar construind un eșafodaj de planuri irealizabile; însă căutarea avea să atragă după sine inspirația.

Șenar era sceptic. Individului nu-i lipseau calitățile, dar i se părea șovăitor și prea influențabil. Speriat de propria îndrăzneală, va renunța fără îndoială să-l înfrunte pe Ramses. Cu toate astea, un eventual aliat nu era de neglijat; așa că adoptase strategia potrivită pentru a cunoaște adevărata fire a celui de-al doilea profet al lui Amon.

Ramses, Moise și Bakhen vizitau șantierul unde lucrau meșteșugarii la construirea uriașei săli cu coloane visată de Seti și pe care fiul său avea s-o realizeze. Livrarea blocurilor de piatră nu suferea amânare, coordonarea grupurilor de lucrători, împărțiți pe meserii, se făcea fără ciocniri de interese, coloanele de piatră, simbolizând papyrusul ivit din oceanul primordial, se ridicau una după alta.

- Ești satisfăcut de echipele tale? îl întrebă Ramses pe Moise.

- Sary nu e ușor de manipulat, dar cred că l-am dat pe brazdă.

- Ce vină îi găsești?

- Îi tratează pe muncitori cu un dispreț inacceptabil și încearcă să le reducă rațiile ca să se îmbogățească.

– Să-l trimitem în fața unui tribunal.
 – Nu e necesar, își dădu cu părerea evreul, amuzat; prefer să-l am la mână. Dacă își dă în petic, mă ocup eu însumi de el.

– Dacă îl zgâlțâi prea tare, o să depună plângere.

– Fiți liniștit, Maiestate: Sary e un laș.

– Dar n-a fost educatorul vostru? Întrebă Bakhen.

– Ba da, răspunse Ramses, și un preceptor competent. Însă un soi de nebulie a pus stăpânire pe el; ținând cont de ticăloșiile lui, oricare altul în locul meu l-ar fi trimis în închisorile din oaze. Sper ca munca să-i permită să-și recapete rațiunea.

– Primele rezultate nu sunt deloc încurajatoare, se plânse Moise.

– Perseverența ta va reuși... dar nu aici. Peste câteva zile plecăm spre nord, iar tu vii cu noi.

Evreul păru contrariat.

– Dar sala cu coloane nu e terminată!

– Îi încredințez sarcina asta lui Bakhen, cel de-al patrulea profet al lui Amon, căruia îi vei da sfaturile și instrucțiunile necesare. El va termina lucrarea la termen și se va ocupa și de lărgirea templului din Luxor. Ce minune în ziua în care curtea cu coloși, pilonul și obeliscurile vor vedea lumina zilei! Lucrările trebuie să avanseze repede, Bakhen; poate că destinul mi-a rezervat o viață scurtă și vreau să apuc să inaugurez aceste splendori.

– Încrederea voastră mă onorează, Maiestate.

– Eu nu numesc oameni de paie, Bakhen. Bătrânul Nebu își va îndeplini funcția, așa cum vei face și tu; lui îi revine gestionarea Karnakului, iar ție cea a șantierelor. Și unul, și celălalt aveți datoria să mă alertați în caz de dificultate. Pune-te pe treabă și nu te mai gânde la altceva.

Faraonul și Moise ieșiră din șantier, apucând-o pe o alee mărginită de tamaris, ce ducea la sanctuarul zeiței Maat,

Legea, adevărul și justiția.

– Îmi place să mă reculeg în locul ăsta, mărturisi regele; aici, mintea mi se liniștește, iar viziunea devine mai clară. Ce noroc au preoții, de vreme ce uită până și de ei înșiși! În fiecare piatră a templului e perceptibil sufletul zeilor, în fiecare capelă e revelat mesajul lor.

– De ce mă obligi să plec din Karnak?

– Ne așteaptă o aventură formidabilă, Moise. Îți mai amintești când discutam de adevărata putere cu Acha, Ameni și Setau? Eram convins că numai Faraonul dispune de ea. Mă atrăgea, așa cum flacăra atrage insectele, și așa fi fost ars dacă tatăl meu nu m-ar fi pregătit s-o trăiesc. Chiar și atunci când mă odihnesc, o forță vorbește în mine, îmi cere să construiesc.

– Ce proiect ai mai născocit?

– E realmente gigantic și nu îndrăznesc încă să-ți vorbesc despre el; o să mă mai gândesc în timpul călătoriei. Dacă e posibil să-l duc până la capăt, vei fi direct implicat.

– Mărturisesc că mă surprinzi.

– De ce?

– Eram convins că regele își uită prietenii și că nu se mai îngrijește decât de curteni, de interesele statului și de imperati-
vativele puterii.

– M-ai judecat prost, Moise.

– O să te schimbi, Ramses?

– Un om se schimbă în funcție de țelul pe care dorește să-l atingă; al meu e măreția țării și așa va rămâne.

Sary, fostul educator al lui Ramses, nu se putea liniști deloc. Să fie redus la condiția de conducător al unei mizerabile echipe de cărămidari, el, care educase elita regatului! Și pe deasupra, acest Moise care-l amenința întruna, profitând de forța lui fizică! Zi după zi, suporta din ce în ce mai greu umilințele și batjocurile. Încercase să-i asmută pe muncitori împotriva evreului, însă popularitatea acestuia era așa de mare încât criticile lui nu avură nici un ecou.

Moise nu era decât un executant. Trebuia să lovească mai sus, să se răzbune pe cel care îl aruncase în nenorocire și deznădejde.

– Îți înțeleg ura, admise Dolenta, soția lui și sora lui Ramses, culcată pe perne. Dar soluția pe care o propui mi se pare înfricoșătoare, atât de înfricoșătoare...

– Ce riscăm?

– Mi-e frică, dragul meu. Tipul ăsta de acțiune se poate întoarce împotriva autorilor ei.

– Chiar și așa! Ești uitată, disprețuită, iar eu sunt obiectul unor maltratări groaznice! Cum să mai continuăm în felul ăsta?

– Înțeleg, Sary, înțeleg... Dar să ajungem până acolo...

– Mergi cu mine sau mă duc singur?

– Sunt soția ta.

El o ajută să se ridice.

– Te-ai gândit bine?

– Mă gândesc numai la asta de mai bine de o lună.

– Și dacă... suntem denunțați?

– Nu există nici un risc.

– Cum poți să fii atât de sigur?

– Mi-am luat toate precauțiile.

– Și sunt suficiente?

– Ai cuvântul meu.

– Nu e posibil să evităm...

– Nu, Dolenta. Hotărăște-te.

– Să mergem.

Cuplul, îmbrăcat modest, porni pe jos și o apucă pe o străduță ce ducea într-un cartier popular al Thebei, în care trăiau mulți străini. Speriată, sora lui Ramses mergea sprijinindu-se de soțul ei, ezitând asupra drumului ce trebuia urmat.

– Ne-am rătăcit, Sary?

– Sigur că nu.

– Mai e mult de mers?

– Încă două corpuri de case.

Lumea îi privea insistent, îi considera poate niște intruși, însă Sary mergea mai departe, cu obstinație, deși soția lui tremura din ce în ce mai tare.

– Poftim, am ajuns.

Sary bătu într-o poartă joasă, vopsită în roșu, sub care se vedea strivit cadavrul unui scorpion. O bătrână le deschise, iar cuplul coborî o scară de lemn ce ducea într-un fel de grotă umedă unde ardeau douăsprezece lămpi cu ulei.

– Vine, anunță bătrâna. Așezați-vă pe scăunele.

Dolenta preferă să rămână în picioare, într-atât o înspăimânta locul acela. Magia neagră era interzisă în Egipt, dar anumiți practicieni nu ezitau să-și ofere serviciile la prețuri exorbitante.

Libanezul, gras și slugarnic, se îndreptă cu pași mici spre clienții săi.

– Totul e pregătit, anunță el, aveți ce trebuie?

– Sary vărsă în mâna dreaptă a magicianului conținutul unui săculeț de piele: douăsprezece turcoaze de o puritate perfectă.

– Obiectul pe care l-ați cumpărat se găsește în fundul grotei; alături, veți găsi o șiră de pește și cu ea veți scrie numele personajului pe care doriți să-l vrăjiți. Pe urmă, spargeți obiectul și persoana se va îmbolnăvi.

În timpul discursului magicianului, Dolenta își acoperise fața cu un șal. În clipa în care rămase singură cu soțul ei, îl prinse pe acesta de mâini.

– Să mergem, e prea groaznic!

– Puțin curaj, aproape am terminat.

– Ramses e fratele meu!

– Te înșeli, a devenit cel mai rău dușman al nostru. Trebuie să acționăm, fără teamă și fără remușcări. Nu riscăm nimic, nici măcar n-o să știe de unde vine atacul.

– Poate s-ar putea...

– Nu mai e vreme să dăm înapoi, Dolenta.

În fundul grotei, pe un fel de altar acoperit de semne bizare reprezentând animale monstruoase și spirite malefice, se găseau o placă de calcar foarte subțire și o șiră de pește, lungă, groasă și ascuțită. Placa era plină de pete maro. Fără îndoială că magicianul o înmuiase în sânge de șarpe pentru a-i mări puterea nocivă.

Sary luă șira de pește și începu să graveze cu hieroglife numele lui Ramses. Însăpăimântată, soția lui închise ochii.

– E rândul tău, ordonă el.

– Nu, nu pot!

– Dacă vraja nu e făcută de un cuplu, nu are nici un efect.

– Nu vreau să-l ucid pe Ramses!

– N-o să moară, magicianul mi-a promis asta. Boala îl va împiedica să domnească, Şenar va deveni regent, iar noi ne întoarcem în Memphis.

– Nu pot...

Sary puse şira de peşte în mâna dreaptă a soţiei lui şi o făcu să strângă degetele.

– Scrie numele lui Ramses.

Cum mâna ei tremura, o ajută în continuare. Trasate neîndemânatic, hieroglifile compuseră numele regelui.

Nu mai rămânea decât să spargă placa fină de calcar.

Sary o apucă, iar Dolenta îşi acoperi din nou faţa. Refuza să fie martor la această oroare.

În ciuda efortului depus, Sary nu reuşea să ducă treaba la bun sfârşit. Placa rezista, părea la fel de solidă ca o bucată de granit. Iritat, Sary luă una din pietrele presărate pe podeaua peşterii şi încercă să spargă calcarul vrăjit, dar nu reuşi nici măcar să-l ciobească.

– Nu înţeleg... Placa asta e subţire, atât de subţire!

– Ramses e protejat! strigă Dolenta. Nimeni nu-l poate atinge, nici măcar un magician! Să plecăm, repede, să plecăm!

Cuplul rătăcea pe străduţele cartierului popular; pradă unei panici care-i răscolea stomacul, Sary nu mai găsea drumul. Porţile se închideau la apropierea lor, privirile îi spionau din spatele obloanelor întredeschise. Deşi era cald, Dolenta continua să-şi ascundă chipul sub şal.

Un om slab, cu un profil de pasăre de pradă, îi abordă. Ochii lui verzi luceau neliniştitor.

– V-aţi rătăcit?

– Nu, răspunse Sary, dă-te la o parte.

– Nu sunt duşmanul vostru, aş putea să vă ajut.

- Ne descurcăm.
- În cartierul ăsta poți să ai parte de întâlniri nepotrivite.
- O să știm să ne apărăm.
- N-aveți nici o șansă în fața unei bande înarmate. Prin locurile astea, un om care posedă pietre prețioase reprezintă o pradă tentantă.

- Noi nu avem așa ceva.
- Nu l-ați plătit pe magul libanez cu turcoaze?

Dolenta se lipi de soțul ei.

- Minciuni, doar minciuni.
- Sunteți imprudenți, și unul, și celălalt; nu ați uitat cumva... asta?

Bărbatul le arată placa subțire de calcar ce purta înscris numele lui Ramses.

Dolenta leșină și se prăbuși în brațele soțului ei.

- Orice act de magie neagră împotriva Faraonului se pedepsește cu moartea, nu știați asta? N-am intenția să vă denunț, fiți siguri.

- Ce... ce dorești?
- Să vă ajut, v-am mai spus. Intrați în casă, la stânga; soția dumneavoastră trebuie să bea ceva.

Locuința, cu podeaua din pământ bătătorit, era modestă, însă curată. O tânără blondă, corpulentă, îl ajută pe Sary s-o întindă pe Dolenta pe o banchetă de lemn acoperită cu o rogojină și îi dădu puțină apă.

- Numele meu e Ofir, spuse bărbatul cel slab, și iat-o pe Lita, descendenta lui Akhenaton și moștenitoarea legitimă a tronului Egiptului.

Sary rămăsese fără grai. Dolenta își recăpăta încet cunoștința.

- Glumiți...?
- ăsta e adevărul.

Sary se întoarse spre femeia blondă.

– Omul ăsta minte?

Lita clătină din cap, negând, se depărtă și se așează într-un colț al încăperii, indiferentă la ceea ce se petrecea.

– Nu vă mirați, îi recomandă Ofir lui Sary. A suferit atâta încât revenirea la viață va fi lungă și dificilă.

– Dar... ce i s-a întâmplat?

– A fost amenințată cu moartea, bătută, închisă, a fost obligată să-și renege credința în Aton, zeul unic, i s-a poruncit să-și uite numele și părinții, s-a încercat să i se distrugă sufletul. Dacă n-aș fi intervenit, n-ar mai fi fost decât o biată nebună.

– De ce o ajuți?

– Pentru că familia mea a fost persecutată, ca și a ei. Nu mai avem decât o singură rațiune de a trăi: răzbunarea. O răzbunare care-i va da puterea Litei și-i va alunga pe zeii falși din Egipt.

– Dar Ramses nu e răspunzător pentru nenorocirea voastră!

– Ba sigur că da. El aparține unei dinastii blestemată care înșală poporul și îl tiranizează.

– Cum reușiți să supraviețuiți?

– Partizanii lui Aton ne ascund și ne hrănesc, în speranța că ne va asculta rugăciunile.

– Sunt încă mulți?

– Mai mulți decât vă imaginați, însă reduși la tăcere. Chiar dacă rămânem numai eu și cu Lita, și tot vom continua să luptăm.

– Epoca asta e apusă, protestă sora lui Ramses. Ura de care vorbești nu vă privește decât pe voi.

– Eroare, obiectă Ofir; în prezent, sunteți aliații mei.

– Să plecăm din casa asta, Sary; oamenii ăștia sunt niște smintiți.

– Știu cine sunteți, mărturisi Ofir.

– Nu e adevărat!

– Sunteți Dolenta, sora lui Ramses; acest om este soțul vostru, Sary, fostul educator al Faraonului. Amândoi sunteți victimele cruzimii lui și doriți să vă răzbunați.

– E treaba noastră.

– Am placa de calcar vrăjită pe care ați folosit-o. Dacă o depun la biroul vizirului și depun mărturie împotriva voastră...

– Țsta e șantaj!

– Să devenim aliați și amenințarea va dispărea.

– Care o să fie folosul nostru?

– Utilizarea magiei împotriva lui Ramses e o idee bună, dar nu sunteți niște specialiști. Vraja pe care ați ales-o ar putea îmbolnăvi un simplu muritor, dar nu și un rege. Faraonul, din momentul încoronării, beneficiază de protecție divină. Aceasta formează un halou în jurul persoanei sale. Va trebui să-l distrugem. Eu și cu Lita suntem capabili de asta.

– Ce anume cereți în schimb?

– Un culcuș, hrană și un loc discret pentru a stabili contacte.

Dolenta se apropie de Sary.

– Nu-l asculta. E periculos și o să ne facă rău.

Sary se adresă magului.

– Ne-am înțeles. Suntem aliați.

Ramses aprinse lămpile cu ulei ce luminau naosul din Karnak, partea cea mai ascunsă a templului, în care doar el și înlocuitorul lui în caz de absență, marele preot, aveau dreptul să intre. Întunericul se risipi; apăru Sfânta sfințelor, o capelă din granit roz conținând imaginea terestră a lui Amon, „ascunsul”, a cărei formă adevărată nu avea s-o cunoască niciodată o ființă umană. Pastilele de tămâie se consumau încet, înmiresmând acest loc sacru în care energia divină se manifesta în invizibil, ca și în vizibil.

Regele rupse sigiliul de argilă aplicat pe naos, trase zăvorul și deschise ușile relicvariului.

– Trezește-te în pace, forță a originii care crezi în fiecare clipă. Recunoaște-mă, sunt fiul tău, inima mea te iubește, eu vin să mă împărtășesc din sfaturile tale pentru a împlini ceea ce îți va fi util. Trezește-te în pace și strălucește asupra acestui pământ care nu viețuiește decât prin iubirea ta. Prin energia care emană din tine, învie tot ce există.

Regele lumină statuia divină, scoase fâșiile din pânză de în colorate care o acopereau, o purifică cu apă din lacul sacru, o unse cu alifii și o înveli cu fâșii noi din material pur. Apoi, născându-le prin vocea lui, îi prezentă ofrandele pe care preoții, în aceeași clipă le depuseră pe numeroasele altare ale templului. Același ritual era îndeplinit în fiecare dimineață în toate sanctuarele din Egipt.

Veni rândul ofrandei supreme, aceea a lui Maat, nemuritoarea Lege a vieții.

– Tu trăiești prin ea, îi spuse regele divinității, ea te înviorează prin parfumul ei, te hrănește cu roua ei; ochii tăi sunt Legea, ființa ta întreagă este Legea.

Faraonul îmbrățișă fraterm Forța, închise ușile naosului, trase zăvorul și puse un sigiliu de argilă. Măine, marele preot Nebu va repeta aceleași gesturi în numele lui.

Când Ramses ieși din naos, întregul templu se trezise. Preoții luau de pe altare partea din hrana purificată ce revenea oamenilor, pâinea și prăjiturile ieșeau din brutăriile din Karnak, măcelarii pregăteau carnea pentru masa de prânz, meșteșugarii începeau lucrul, grădinarii împodobeau capetele cu flori. Ziua se anunța liniștită și fericită.

Precedat de carul lui Serramanna, cel al lui Ramses se îndrepta spre Valea Regilor. În ciuda orei matinale, căldura era deja toridă. Deși se temea de dogoarea din vale, Nefertari era senină. O pânză udă pe ceafă și un parasol îi permitau să suporte încercarea.

Înainte de a pleca din nou spre nord, Ramses voia să revadă mormântul tatălui său și să se reculeagă în fața sarcofagului al cărui nume egiptean, „stăpânul vieții”, indica funcția. În misterul încăperii de aur, sufletul lui Seti nu înceta să se regenereze.

Cele două care se opriră în fața intrării strâmte în Vale. Ramses o ajută pe Nefertari să coboare, în timp ce Serramanna, cu toată prezența poliției, inspectă împrejurimile. Nici măcar aici nu era liniștit. Sardul îi privi insistent pe poliștii care păzeau accesul și nu constată nimic anormal în comportamentul lor.

Spre surprinderea lui Nefertari, Ramses nu porni pe poteca ce ducea la locul de veci al lui Seti și al strămoșului său,

primul Ramses, amândoi odihnind unul lângă altul, ci merse spre dreapta, în direcția unui șantier. Muncitorii spărgeau stâncă, iar așchiile desprinse erau adunate în niște coșuri mici.

Pe unul din blocurile lustruite și aliniat, un maestru al confreriei din Deir el-Medineh derulase un papirus. Se înclină în fața cuplului regal.

– Iată amplasamentul mormântului meu, îi mărturisi Ramses lui Nefertari.

– Te-ai gândit deja la momentul acela...

– Din primul an de domnie, un faraon trebuie să conceapă planul lăcașului său pentru eternitate și să înceapă lucrările.

Umbra de tristețe din privirea lui Nefertari se risipi.

– Moartea e tovarășul nostru de fiecă clipă, ai dreptate; dacă știm să-l pregătim, va fi zâmbitor.

– Ți se pare potrivit locul ăsta?

Regina se întoarse încet de jur împrejur, de parcă ar fi luat în stăpânire spațiul și ar fi scrutat roca și profunzimile pământului. Apoi rămase nemișcată, cu ochii închiși.

– Aici se va odihni trupul tău, prezise ea.

Ramses o strânse în brațe.

– Chiar dacă Legea îți impune să te afli în Valea Reginelor, nu ne vom despărți niciodată. Iar eu voi face din lăcașul tău pentru eternitate cel mai frumos creat vreodată pe pământul nostru iubit de zei. Generațiile următoare îi vor păstra memoria și îi vor cânta frumusețea în veșnicie.

Puterea Văii și gravitatea momentului uniră cuplul regal printr-o nouă legătură căreia tăietorii în piatră, pietrarii și maestrul îi simțiră intensitatea luminoasă. În spatele unei femei și a unui bărbat îndrăgostiți se manifesta prezența unui faraon și a unei mari soții regale a căror viață și moarte erau marcate de pecetea eternității.

Lucrul se întrerupse, uneltele tăcură. Fiecare meșteșugar avea conștiința de a fi participat la misterul celor două ființe

a căror sarcină era să domnească, astfel încât cerul să se afle deasupra, iar pământul să fie în sărbătoare. Fără ei, Nilul va înceta să curgă, peștii nu vor mai sări în undele lui, păsările nu vor mai zbura în azur, omenirea va fi lipsită de suflul de viață.

Ramses și Nefertari se îndepărtară unul de celălalt, fără ca privirile lor să se separe. Urmau să pătrundă pe poarta adevăratei căsătorii.

Lucrătorii reîncepură să sape în piatră, iar regele se apropie de maistru.

– Arată-mi planul pe care l-ai conceput.

Regele examinează desenul.

– Să lungești primul culoar, să faci o primă sală susținută de patru stâlpi, să pătrunzi mai mult în rocă și să deschizi astfel sala lui Maat.

Luând pensula oferită de maistru, regele rectifică linia trasată cu cerneală roșie și preciză dimensiunile pe care le dorea.

– Plecând din sala lui Maat, te întorci în unghi drept; un pasaj îngust și scurt va conduce în încăperea de aur cu opt stâlpi, în centrul căreia va fi depus sarcofagul. Mai multe capele, destinate să primească accesoriile funerare, vor comunica cu ea. Ce părere ai?

– Nu există nici un obstacol tehnic, Maiestate.

– Dacă apar dificultăți în timpul lucrului, vreau să fiu imediat anunțat.

– Datoria mea e să le rezolv.

Cuplul regal și escorta ieșiră din Valea Regilor și porniră din nou în direcția Nilului. Cum regele nu-i indicase lui Serramanna destinația, acesta cerceta în permanență culmile colinelor. Asigurarea securității lui Ramses era o continuă încercare, într-atât de indiferent față de pericol era tânărul monarh. Tot jucându-se cu norocul, avea să piardă până la urmă.

Ajuns la înălțimea culturilor, carul regal o apucă spre dreapta, trecu prin fața necropolei nobililor și a templului funerar al lui Thutmosis al III-lea, un ilustru faraon care reușise să impună pacea în Asia și să facă să strălucească civilizația egipteană în tot Orientul Apropiat și chiar și mai departe.

Ramses se opri într-un loc nepopulat, la limita deșertului și a câmpiei, nu departe de satul constructorilor. Serramanna își desfășură imediat oamenii, temându-se de un agresor ascuns în lanul de grâu.

– Ce părere ai de locul ăsta, Nefertari?

Elegantă, aeriană, regina își scosese sandalele pentru a percepe mai bine energia pământului. Picioarele ei goale atingeau ușor nisipul fierbinte, merse de la dreapta la stânga, reveni pe același traseu, se așeză pe o piatră plată, la umbra unui palmier.

– Puterea se găsește aici, aceeași putere care locuiește în inima ta.

Ramses îngenunche și masă ușor picioarele delicate ale reginei.

– Ieri, mărturisi ea, am încercat un sentiment straniu, aproape înspăimântător.

– Poți să-l descrii?

– Te găseai în interiorul unei pietre alungite și erai protejat de ea; cineva încerca s-o spargă pentru a scăpa de această protecție și pentru a te distruge.

– A reușit?

– Spiritul meu a luptat cu această forță tenebroasă și a respins-o. Piatra a rămas intactă.

– Un vis urât?

– Nu, eram trează și această imagine mi-a trecut prin minte ca o realitate depărtată, însă prezentă, atât de prezentă...

– Și tulburarea s-a risipit?

– Nu, nu de tot. A mai rămas o neliniște, ca și cum un dușman s-ar fi ascuns în umbră, cu neputință de atins, dorind să-ți facă rău.

– Am mulți dușmani, Nefertari, dar e de mirare? Pentru ca să mă învingă, nu vor ezita să folosească armele cele mai josnice. Ori stau pe loc și le aștept loviturile, ori merg mai departe fără să-mi fac griji. Am decis să merg mai departe.

– Deci, datoria mea e să te protejez.

– Serramanna se ocupă de asta.

– El respinge atacurile vizibile, dar cum ar putea să te apere de cele invizibile? Țsta e rolul meu, Ramses; prin iubirea mea am să-ți înconjur sufletul cu un zid pe care demonii nu-l pot străpunge. Dar mai trebuie ceva...

– La ce te gândești?

– La o ființă care nu există încă și care îți va apăra numele și viața.

– Se va naște aici, pe acest pământ pe care l-ai călcat cu picioarele goale. Și eu m-am gândit la acest aliat uriaș, cu trupul din piatră, cu sufletul construit din materia eternității. Aici va fi edificat templul meu pentru veșnicie, Ramesseum. Vreau să-l concepem împreună, ca pe copilul nostru.

Serramanna își netezi mustața, îmbracă o tunică violetă cu guler larg, se parfumă și își verifică tăietura părului în oglindă. Având în vedere ceea ce voia să-i spună lui Ramses, trebuia să apară ca un personaj respectabil și rezonabil, ale cărui păreri aveau greutate. Sardul ezitase multă vreme înainte de a întreprinde acest demers; însă deducțiile lui nu-l înșelau și se simțea incapabil să mai ducă singur povara asta.

Îl abordă pe rege la sfârșitul toaletei de dimineață. Proaspăt și bine dispus, monarhul avea să fie receptiv.

– Minunat, spuse Ramses; renunți să-mi comanzi garda personală pentru a te ocupa de ultima modă din Memphis?

– Mă gândisem...

– Te-ai gândit că rafinamentul se potrivește mai bine cu niște declarații delicate.

– Cine v-a avertizat...

– Nimeni, liniștește-te; secretul tău e neatins.

– Maiestate, am dreptate!

– Frumoasă intrare în subiect! Și în ce domeniu?

– Scorpionul care trebuia să vă înțepe și să vă strice călătoria... Cineva l-a pus în cameră.

– Fără discuție, Serramanna. Altceva?

– Enervat de această înfrângere, am pornit o anchetă.

– Și concluzia ei te tulbură.

– Într-adevăr, Maiestate, într-adevăr...

– Ți-e frică, Serramanna?

Jignirea îl făcu pe sard să pălească. Dacă Ramses n-ar fi fost faraonul Egiptului, Serramanna i-ar fi închis gura cu un pumn.

– Trebuie să asigur securitatea voastră, Maiestate, și nu e întotdeauna ușor.

– Îmi reproșezi că sunt imprevizibil?

– Dacă ați fi mai puțin...

– Te-ai plictisi.

– Sunt un vechi pirat, dar îmi place treaba bine făcută.

– Și cine te împiedică s-o faci?

– Protecție pasivă, nici o problemă, dar am dreptul să merg mai departe?

– Fii mai clar.

– Îl suspectez pe unul dintre apropiații voștri. Pentru a plasa scorpionul, era necesar să cunoști amplasamentul cabinei.

– O grămadă de lume era la curent cu asta!

– Posibil, dar instinctul meu îmi spune că am ocazia să-l identific pe vinovat.

– Prin ce metode?

– Ale mele.

– Justiția e fundamentul societății egiptene, Serramanna; Faraonul e primul slujitor al Legii și el nu se situează deasupra ei.

– Altfel spus, n-o să primesc un ordin oficial.

– Nu ți-ar împiedica demersul?

– Am înțeles, Maiestate!

– Nu sunt sigur de asta, Serramanna. Mergi pe drumul tău, dar respectă oamenii; n-o să admit nici un abuz. Cu ordin oficial sau fără, eu mă consider responsabil de actele tale.

– N-am să hărțuiesc pe nimeni.

- Pe cuvântul tău.
- Cuvântul unui pirat are valoare?
- Un om curajos nu și-l trădează.
- Când vorbesc de „hățuire”, eu...
- Cuvântul tău, Serramanna.
- Bine, îl aveți, Maiestate!

Curățenia palatului era una dintre obsesiile lui Rome, promovat intendent de Ramses, deci responsabil de confortul Faraonului. Astfel că măturătorii, cei care spălau podelele și alți mânduitori de tot felul de cârpe nu șomau deloc, aflați sub ordinele unui scrib chițibușar ce ținea să-și consolideze poziția făcându-i lui Rome pe plac. El verifica munca echipelor și nu ezita să-i cheme pe cei aflați în culpă, amenințându-i cu micșorarea salariului la cea dintâi recidivă.

La căderea nopții, scribul ieși dintr-un palat lustruit oglin-dă. Obosit și însetat, se îndreptă cu pași grăbiți spre o tavernă unde se servea o bere delicioasă. Tocmai când trecea pe o străduță aglomerată de catări încărcăți cu saci de grâu, o mână puternică îl înșfăcă de gulerul tunicii și îl obligă să intre într-o dugheană obscură a cărei ușă se închise în spatele lui. Încremenit de frică, funcționarul nu scosese nici un sunet.

Două mâini enorme îl strângeau de gât.

- O să vorbești, secătură!
- Lasă-mă... lasă-mă să respir...
- Serramanna slăbi puțin strânsoarea.
- Ești complicele patronului tău, nu?
- Patron... ce patron?
- Rome, intendentul.
- Dar... munca mea e impecabilă!
- Rome îl detestă pe Ramses, nu-i așa?

- Habar n-am... Nu, nu, nu cred! Iar eu sunt un slujitor fidel al regelui!

- Rome e un mare amator de scorpioni, sunt sigur.
- El, de scorpioni? Îl terorizează!
- Minți.
- Nu, jur că nu!
- L-ai văzut cum umbla cu ei.
- Vă înșelați.

Sardul începu să se îndoiască. De obicei, tipul ăsta de tratament dădea rezultate. Scribul părea să spună adevărul.

- Căutați... un amator de scorpioni?

- Cunoști vreunul?

– Un prieten al regelui, un anume Setau... El își petrece viața printre șerpi și scorpioni. Se spune că le cunoaște limbajul și că ei i se supun.

- Unde se află el?

– A plecat la Memphis, unde are un laborator. S-a căsătorit cu o vrăjitoare nubiană, Lotus, la fel de temut ca și el.

Serramanna îl lăsa pe scrib, care începu să-și frece gâtul, fericit că putea respira.

- Pot... pot să plec?

Sardul îl prinse pe funcționar de mână.

- O clipă... Ți-am făcut vreun rău?

- Nu, nu!

– Du-te și nu spune nimănui de conversația asta. Altfel, brațele mele se transformă în șerpi și te sufocă.

După ce scribul se făcu nevăzut, Serramanna părăsi în liniște dugheana și, gânditor, o apucă în direcție opusă.

Instinctul îi spunea că intendentul Rome, prea repede promovat, era cel mai bine plasat pentru a-i face rău regelui. Serramanna disprețuia acest gen de oameni, abili în a-și ascunde ambiția sub masca jovialității. Dar, fără îndoială, trebuia să-și recunoască greșeala, însă una profitabilă, de vreme ce scribul îi oferise probabil o pistă bună: cea care ducea la Setau, unul dintre prietenii regelui.

Sardul se strâmbă.

Ramses avea simțul prieteniei. Pentru el era o valoare sacră. Să-l atace pe Setau era riscant, cu atât mai mult cu cât personajul dispunea de arme redutabile. Totuși, după ce obținuse informația asta, Serramanna nu putea rămâne inactiv. La întoarcerea în Memphis, va acorda o atenție cu totul specială cuplului insolit care coabita cu atâta ușurință cu reptilele.

– N-am primit nici o plângere în ce te privește, constată Ramses.

– Mi-am ținut promisiunea, Maiestate, afirmă Serramanna.

– Ești sigur?

– Foarte sigur.

– Care sunt rezultatele investigațiilor?

– Pentru moment, nici unul.

– Eșec total?

– A fost o pistă falsă.

– Deci, nu renunți.

– Funcția mea constă în a vă proteja... Totul cu respectarea legii.

– Îmi ascunzi vreun amănunt important, Serramanna?

– Mă credeți în stare, Maiestate?

– Un pirat nu e capabil de orice?

– Sunt un fost pirat. Existența asta îmi place prea mult pentru a-mi asuma riscuri inutile.

Privirea lui Ramses deveni pătrunzătoare.

– Suspectul tău favorit nu era cel bun, dar ai de gând să perseverezi.

Serramanna schiță un semn vag din cap.

– Îmi pare rău că îți întrerup cercetările.

Sardul nu-și ascunse decepția.

– Am fost discret, vă asigur...

– Nu e vorba de tine. Măine plecăm spre Memphis.

Rome nu mai știa unde-i e capul de atâtea griji legate de organizarea călătoriei de la Theba la Memphis. Nici o cutie cu farduri nu trebuia să lipsească femeilor elegante și nici un scaun confortabil notabilităților, mesele la bord trebuiau să fie de aceeași calitate ca și cele de pe uscat, iar câinele și leul lui Ramses să dispună de hrană din belșug și variată. Și bucătarul ăsta care se îmbolnăvisese, spălătorul care întârzia, țesătoarea care greșise livrarea rufăriei!

Ramses dăduse ordinele și ordinele lui trebuiau executate. Rome, care conta pe o existență liniștită, pregătind rețete suculente, era cuprins de admirație pentru acest rege tânăr, exigent și grăbit. Sigur că își zăpăcea anturajul, părea intolerant, era cuprins de un foc ce amenința să-i ardă pe cei care se apropiau de el. Dar era la fel de fascinant precum șoimul atras de cerul cel mare, însărcinat să-l protejeze. Rome tânjea să-și dovedească însușirile, chiar dacă trebuia să-și sacrifice liniștea pentru asta.

Intendentul, ducând el însuși un coș cu smochine proaspete, se prezentă pe pasarela corăbiei regale. Serramanna îi bară drumul.

- Percheziție obligatorie.
- Sunt intendentul Maiestății Sale!
- Percheziție obligatorie, repetă sardul.

– Încerci să provoci un incident?

– Nu ești cu conștiința împăcată?

Rome păru zguduit.

– Ce vrei să spui?

– Ori nu știi, și atunci totul e bine pentru tine, ori știi, și atunci n-o să-mi scapi.

– Ai înnebunit, sardule! Din moment ce ești atât de suspicios, du-i tu regelui coșul ăsta. Eu mai am o mie de lucruri de făcut.

Serramanna ridică șervetul alb care acoperea coșul. Smochinele erau superbe, dar oare nu ascundeau vreo capcană mortală? Le luă una câte una și le puse pe chei. La fiecare mișcare se aștepta să vadă coada agresivă a unui scorpion.

Când coșul se goli, nu-i mai rămase altceva de făcut decât să-l umple la loc, evitând să striească fructele coapte.

Frumoasa Iset era fermecătoare.

Ea se înclină în fața lui Ramses așa cum ar fi făcut o tânără nobilă de la curte care-l întâlnea pe rege pentru prima oară și era gata să leșine.

El o ridică cu un gest viguros dar tandru.

– Ai devenit sensibilă?

– Poate, Maiestate.

Chipul ei părea grav, aproape neliniștit, însă ochii îi zâmbeau.

– Ce te neliniștește?

– Îmi dai voie să-ți mărturisesc?

Se așezară în niște jilțuri joase, aproape unul de altul.

– Am câteva minute pentru o audiență privată.

– E așa de solicitantă meseria de rege?

– Eu nu-mi mai apartin, Iset; sunt mai multe sarcini decât ore și e bine că-i așa.

- Curtea se întoarce la Memphis.
- Exact.
- Nu mi-ai dat nici o însărcinare... Trebuie să plec cu tine sau să rămân la Theba?
- Ghicești motivul tăcerii mele?
- Îți mărturisesc că mă apasă.
- Îți las ție alegerea, Iset.
- De ce?
- O iubesc pe Nefertari.
- Dar mă iubești și pe mine, nu-i așa?
- Ar trebui să mă urăști.
- Guvernezi un imperiu, dar cunoști tu inima unei femei? Nefertari e o ființă extraordinară, nu eu. Dar nici ea, nici tu, nici zeii nu mă pot împiedica să te iubesc, oricare ar fi locul pe care mi-l acorzi. De ce să nu aibă dreptul la fericire și cea de-a doua soție, dacă știe să se bucure de fiecare secundă pe care i-o oferi? Să te văd, să-ți vorbesc, să împart cu tine câteva momente din existența ta sunt niște bucurii prețioase pe care nu le-aș schimba cu nimic altceva.
- Ce ai hotărât?
- Plec spre Memphis o dată cu curtea.

Patruzeci de corăbii părăsiră Theba în aclamațiile unei mulțimi numeroase care îi adoptase pe Ramses și pe Nefertari. Succesiunea marelui preot al lui Amon se derulase fără incidente, primarul capitalei din sud își păstrase postul, la fel și vizirul, la curte se organizaseră banchete fastuoase, poporul se bucura de perioada inundațiilor ce garanta prosperitatea țării.

Rome își acordă câteva minute de relaxare. La bordul corăbiei regale nu exista nici o notă falsă, cu excepția acestui sard uriaș care nu înceta să-l spioneze. Nu ceruse el percheziționarea tuturor cabinelor și a fiecărui membru al echipa-

jului? Într-o zi, străinul ăsta o să primească o lovitură urâtă și nimeni n-o să se plângă. Lipsa lui de respect pentru personalități eminente îi atrăsese dușmăanii profunde și numai sprijinul regelui îi mai păstra poziția. Dar va fi ea oare de durată?

Intendentul, cuprins de o îndoială, verifică pentru a zecea oară calitatea litierei regale, soliditatea fotoliilor, se asigură de modul de prezentare al felurilor de mâncare servite în timpul mesei de prânz și alergă pe punte cu un ulcior de apă proaspătă pentru leu și câine, instalați sub o boltă, la adăpost de soare.

De la una din ferestrele cabinei spațioase a lui Nefertari, Ramses îl urmărea amuzat.

– În sfârșit, un intendent preocupat mai mult de sarcini decât de privilegiile lui! Frumoasă surpriză, nu găsești?

O umbră de oboseală apăru pe chipul luminos al lui Nefertari. Ramses se așează pe pat și o strânse în brațe.

– Serramanna nu pare să fie de părerea ta. Între el și Rome există o antipatie evidentă.

Regele era uimit.

– Care e cauza?

– Serramanna e suspicios, mereu în alertă.

– Să-l suspecteze pe Rome n-are nici un sens!

– Sper.

– Și tu te îndoiești de loialitatea lui?

– Îl cunoaștem încă prea puțin.

– I-am oferit postul la care visa!

– O să uite.

– Azi ești pesimistă.

– Sper ca Rome să nu-mi dea dreptate.

– Ai observat ceva precis?

– Nimic altceva decât nervozitatea lui Serramanna.

– Privirea ta e prețioasă, atât de prețioasă...

Ea își puse capul pe umărul lui.

– Nimic nu e indiferent în ceea ce te privește, Ramses; fie vei fi ajutat, fie vei fi detestat. Puterea ta îi face pe oameni să-și reproșeze că există.

Regele se întinse pe spate, iar Nefertari se încolăci pe trupul lui.

– Oare tatăl meu nu avea o putere mai mare decât mine?

– Sunteți asemănători, dar și diferiți. Seti își impunea autoritatea fără să aibă nevoie să rostească un singur cuvânt, forța lui era secretă; tu ești focul și torentul, tu deschizi un drum fără să-ți faci griji în legătură cu eforturile depuse.

– Am un proiect, Nefertari, un proiect imens.

– Unul singur?

– E într-adevăr uriaș. Îl port în mine de la încoronare, mi-a apărut ca o nevoie de la care nu mă pot sustrage. Dacă îl duc la bun sfârșit, fața Egiptului vai fi complet schimbată.

Nefertari mângâie fruntea regelui.

– Proiectul ăsta a prins viață sau nu e încă decât un vis?

– Am capacitatea de a transforma visul în realitate, însă aștept un semn.

– De ce eziți?

– Pentru că cerul trebuie să mă aprobe. Nimeni nu poate să rupă pactul încheiat cu zeii.

– Dorești să păstrezi secretul?

– A-l transcrie în cuvinte ar însemna să-l materializez deja; dar tu ești marea soție regală și nimic din ceea ce există în sufletul meu nu trebuie să-ți fie străin.

Regele îi încredință secretul, iar Nefertari ascultă.

Imens... Da, proiectul Faraonului era copleșitor.

– Ai dreptate să aștepti un semn din lumea de dincolo, spuse ea, și o să-l aștept și eu alături de tine în fiecare clipă.

– Iar dacă nu vine...

– Va veni. Treaba noastră e să știm să-l descifrăm.

Ramses se ridică și o privi pe Nefertari al cărei nume, „frumoasa între frumoase”, era pe toate buzele. Nu semăna

ea cu femeia ideală din poemele de dragoste, cea cu mâini de faianță și turcoază, cu trupul suplu și catifelat, având profunzimea apelor celeste?

Regele puse ușor urechea pe pântecul soției sale.

– Simți cum crește copilul nostru?

– Se va naște, îți promit.

Breteaua robei lui Nefertari îi alunecase de pe umăr, dezvelindu-i sânul. Ramses apucă cu dinții materialul fin și dezgoli minunatul bust al soției sale. În ochii lor se citeau curgerea Nilului ceresc, profunzimea dorinței și magia celor două trupuri unite printr-o dragoste fără limite.

Pentru prima dată de la încoronare, Ramses intră în biroul tatălui său din Memphis: fără nici un decor, pereții albi, trei ferestre *a claustura*, o masă mare, un jilț cu spătarul drept pentru rege și scaune de culoarea paiului pentru vizitatori, un dulap din papirus.

Se simțea gătit de emoție.

Spiritul lui Seti dădea încă viață acestui colț auster în care lucrase atâtea zile și atâtea nopți pentru a guverna Egiptul și a-l face fericit. Aici, nici urmă de moarte, doar permanența unei voințe de nezdruccinat.

Tradiția voia ca fiul să-și construiască propria casă și să-și creeze propriul cadru de viață. Ramses ar fi trebuit să dea ordin ca acest birou să fie distrus și să și-l construiască pe al lui, după propria imagine. Asta fusese intenția tânărului faraon înainte de a redescoperi vasta încăpere.

De la una din ferestre, Ramses contemplă curtea interioară care adăpostea carul regal; apoi atinse biroul, deschise dulapul ce conținea papirusuri nescrise și se așază în jilțul cu spătarul drept.

Sufletul lui Seti nu-l respinse.

Fiul îi succedase tatălui, iar tatăl își acceptase fiul drept stăpân al celor Două Tărâmurii. Ramses îi va păstra biroul intact, va lucra aici cât timp se va afla la Memphis și-i va conserva simplitatea ca pe un ajutor prețios pentru a-și forma judecata.

Pe masa cea mare se găseau două crenguțe de salcâm, foarte subțiri, legate la una din extremități cu un fir de in. Bagheta de care Seti se servise pentru a găsi apă în deșert. Cât de mult contase momentul acela în educația prințului Ramses, încă inconștient de destinul lui! Înțelesese că Faraonul lupta cu elementele naturii, cu misterul creației, ajungea în inima materiei și făcea să strălucească viața secretă conținută de aceasta.

Guvernarea Egiptului nu însemna doar să conduci un stat, ci și să dialoghezi cu invizibilul.

Cu degetele uneori înțepenite din cauza vârstei, Homer zdrobea frunzele de salvie și le îndesa în căușul pipei, o cochilie mare de melc care începu să ardă mulțumitor. Între două fumuri, mai lua câte o înghițitură din vinul parfumat cu anason și coriandru. Așezat într-un fotoliu echipat cu o pernă moale, poetul grec gusta dulceața înserării sub un lămâi, în timp ce camerista îi anunță vizita regelui.

Văzându-l pe Ramses mai de-a-proape, Homer rămase uimit de prestața lui.

Poetul se ridică cu greutate.

– Rămâi așezat, te rog.

– Maiestate, cât de mult v-ați schimbat!

– Maiestate... Ai devenit reverențios, dragul meu Homer.

– Ați fost încoronat. Iar unui monarh care posedă alura voastră i se cuvine respect. Văzându-vă, mi-e clar că nu mai sunteți adolescentul exaltat căruia îi țineam predici... Cuvintele mele pot ajunge la urechile Faraonului?

– Sunt fericit să te văd sănătos. Ești mulțumit de condițiile de viață?

– Am împlânzit-o pe cameristă, grădinarul e tăcut, bucătarul are talent, iar scribul căruia îi dictez versurile pare să le aprecieze. Ce să cer mai mult?

Hector, motanul alb cu negru, sări pe genunchii poetului și începu să toarcă.

Ca de obicei, Homer își unsese corpul cu ulei de măsline. După părerea lui, nu exista nimic mai igienic și care să degaje un parfum mai minunat.

– Ai avansat?

– Nu sunt chiar nemulțumit de cuvintele pe care Zeus le adresează zeilor: *Agățați de cer un fir de aur. Dacă trag de el cu putere, am să provoc pământul și marea; îl voi lega de Olimp, iar lumea asta va rămâne suspendată în aer.*

– Altfel spus, domnia mea nu e încă sigură, iar regatul oscilează în bătaia vântului.

– Cum aş putea fi la curent în izolarea asta?

– Avântul poetului și flecăreala servitorilor nu-ți pot inspira esența evenimentelor?

Homer se scărpină în barba lui albă.

– E foarte posibil... Să fi imobilizat nu prezintă decât inconveniente. Întoarcerea voastră la Memphis era de dorit.

– Trebuia să rezolv o problemă delicată.

– Numirea noului preot al lui Amon care să nu vă trădeze după ce ați preluat funcția, știu... O operație iute dusă la bun sfârșit și mai degrabă judicioasă. Alegerea unui bătrân fără ambiții demonstrează o rară abilitate politică din partea unui tânăr suveran.

– Îl apreciez pe omul ăsta.

– De ce nu? Esențial e că vă ascultă.

– Dacă nordul și sudul s-ar dezbină, Egiptul ar fi ruinat.

– Curioasă țară, dar atât de atrăgătoare. Puțin câte puțin, am făcut greșeala să vă adopt obiceiurile, până acolo încât i-am fost infidel vinului meu preferat.

– Ai grijă de sănătate?

– Egiptul ăsta e populat de medici! Pe la căpătâiul meu au trecut un dentist, un oftalmolog și un generalist! Mi-au prescris atâtea poțiuni încât am renunțat să le mai iau. Doar colirul îmi

mai ameliorează puțin vederea... Dacă-l aveam în Grecia, poate că ochii mei ar fi rămas valizi. Dar n-am să mă mai întorc acolo... Prea multe facțiuni, prea multe conflicte, prea multe căpetenii de clan și diverși regișori prinși în capcana rivalităților. Faceți un efort și construiți o mare națiune, Maiestate.

– Tatăl meu a început această operă.

– Am scris frazele astea: *La ce bun plânsetele ce fac sufletul să tresalte, de vreme ce asta e soarta pe care zeii au impus-o muritorilor, condamnați să viețuiască în durere?* Nu scăpați de destinul comun, și totuși funcția vă situează dincolo de această omenire supusă suferinței. Nu datorită Faraonului și perenității instituției sale, de atâta amar de secole, poporul vostru crede în fericire, o gustă cu voluptate și chiar reușește s-o clădească?

Ramses zâmbi.

– Începi să înțelegi misterele Egiptului.

– Nu vă regretați tatăl și nu încercați să-l imitați; deveniți, ca și el, un rege de neînlocuit.

Ramses și Nefertari celebraseră ritualurile din toate templele din Memphis și își prezentaseră omagiile acțiunii marelui preot al orașului însărcinat cu coordonarea lucrărilor colegiilor de artizani, printre care se numărau și sculptori de geniu.

Veni și clipa atât de temută: trebură să pozeze. Regele și regina, așezați pe tron, cu coroanele pe cap și sceptrele în mâini, stătură nemișcați un număr interminabil de ore pentru a le permite sculptorilor, „celor ce dau viață”, să graveze în piatră imaginea veșnic tânără a cuplului regal. Nefertari suportă încercarea cu demnitate, în timp ce Ramses dădu numeroase semne de nerăbdare. În ziua următoare îl chemă pe Ameni, incapabil să mai rămână inactiv.

– Inundațiile?

– Potrivite, răspunse secretarul particular al regelui. Agricultorii sperau mai mult, însă serviciul bazinelor de acumulare e optimist. N-o să ne lipsească apa.

- Cum se comportă ministrul agriculturii?
 - Mi-a încredințat mie munca administrativă și nu pune piciorul în birou. Trece de la un câmp la altul, de la o cultură la alta și rezolvă nenumărate probleme în fiecare zi. Nu e un comportament ministerial obișnuit, dar...
 - Să continue! Sunt proteste din partea țăranilor?
 - Recoltele au fost bune, hambarele sunt pline.
 - Cirezile de vite?
 - După ultimul recensământ, natalitatea e în creștere, iar mortalitatea în scădere. Serviciile veterinare nu mi-au comunicat nici un raport alarmant.
 - Și iubitul meu frate Șenar?
 - Un model de responsabilitate. L-a adunat pe colaboratorii săi din ministerul Afacerilor externe, a împărțit laude și a cerut fiecărui funcționar să servească Egiptul cu conștiințiozitate și eficacitate. Își ia postul foarte în serios, începe lucrul dimineața devreme, își consultă consilierii și îl tratează cu deferență pe prietenul nostru Acha. Șenar devine un om al dosarelor și un ministru responsabil.
 - Vorbești serios, Amenî?
 - Cu administrația nu se glumește.
 - Ai discutat cu el?
 - Bineînțeles.
 - Cum te-a primit?
 - Curtenitor. N-a făcut nici o obiecție atunci când i-am cerut să-mi furnizeze un raport săptămânal asupra activității lui.
 - Surprinzător... În mod normal, ar fi trebuit să te respingă.
 - După părerea mea, s-a prins în joc. După felul în care îl controlezi, de ce te temi?
 - Să nu-i tolerezi nici un fel de neregularitate.
 - Recomandare inutilă, Maiestate.
- Ramses se ridică, puse sceptrul și coroana pe tron și îl condecie pe sculptorul a cărui schiță prindea formă. Ușurată, Nefertari îl imită pe rege.

– E un supliciu să pozezi, mărturisi monarhul. Dacă cineva mi-ar fi descris capcana asta, aş fi evitat-o! Din fericire, portretul nostru va fi immortalizat o dată pentru totdeauna.

– Fiecare funcţie cu cerinţele ei: Maiestatea Ta nu li se poate sustrage.

– Ai grijă, Ameni, poate o să ți se ridice o statuie dacă devii un înțelept.

– Cu existența pe care Maiestatea Ta mă face s-o duc, nici o şansă!

Ramses se apropie de prietenul lui.

– Ce crezi despre Rome, intendentul meu?

– Un om eficace și agitat.

– Agitat?

– Îl obsedează cel mai mic detaliu și caută fără încetare perfecțiunea.

– Prin urmare, îți seamănă.

Vexat, Ameni își încrucișă brațele.

– E un reproș?

– Vreau să știu dacă te intrigă comportamentul lui Rome.

– Dimpotrivă, mă liniștește! Dacă întreaga ierarhie ar acționa ca el, n-aș mai avea nici o grijă. Ce ai să-i reproșezi?

– Pentru moment, nimic.

– N-ai de ce să te temi de Rome. Dacă Maiestatea Ta nu mă mai reține, fug la birou.

Nefertari îl prinse de braț pe Ramses cu tandrețe.

– Ameni e de neclintit.

– El singur e un guvern.

– Semnul acela, l-ai simțit?

– Nu, Nefertari.

– Eu îl presimt.

– Ce formă va lua?

– Nu știu, dar vine spre noi, ca un cal în galop.

În primele zile ale lui septembrie, apele erau staționare. Egiptul semăna cu un lac imens din care se iveau, ici și colo, satele de pe coline. Pentru cei care nu se angajaseră pe șantierul Faraonului, era vremea vacanței și a plimbărilor cu barca. Aflate la adăpost, pe măguri, vitele se hrăneau cu furajele aduse de țărani; pe terenurile unde se arase înainte de inundații, acum se pescuia!

La marginea de sud a Deltei, puțin mai sus de Memphis, Nilul se întindea pe o lărgime de douăzeci de kilometri; la nord, inundația se desfășura pe mai mult de două sute de kilometri, iar fluviul se unea cu marea, împingându-i apele în larg.

Papirusii și lotușii proliferau, ca și cum țara revenea la timpurile primordiale, înainte de prezența omului. Apele vesele purificau pământul, distrugeau dăunătorii și depuneau nămolul fertil ce aducea fecunditate și prosperitate.

Ca în fiecare dimineață, începând cu mijlocul lui mai, un specialist cobora treptele de la scara nilometrului din Memphis, ai cărui pereți interiori erau gradați în coți*, permițând verificarea înălțimii inundației și calcularea ritmului de creștere a apelor. În această perioadă a anului, nivelul

* Un cot = 0,52 metri.

lor începea să scadă în mod aproape imperceptibil, înainte ca scăderea să devină netă către sfârșitul lui septembrie.

Nilometrul arăta ca un fel de puț de formă pătrată construit din pietre de dimensiuni mari. Specialistul, temându-se să nu alunece, coborî cu prudență. În mîna stîngă ținea o tăbliță de lemn și un os de pește care-i servea la scris; cu dreapta se sprijinea de zid.

Piciorul atinse apa.

Surprins, se opri și cercetă semnele de pe zid. Sigur că ochii îl înșelau, așa că verifică și iar verifică, apoi urcă scara în grabă.

Supraveghetorul canalelor din regiunea Memphisului se uita cu uimire la tehnicianul impresionat de cele văzute la nilometru.

– Raportul tău e aberant.

– Așa am crezut și eu ieri; am verificat din nou astăzi, nu e nici o îndoială!

– Știi în ce dată suntem?

– La începutul lui septembrie, știu!

– Ești un funcționar cu discernământ, bine cotate și înscrise pe o listă de avansări; sunt de acord să uit incidentul ăsta, dar n-o mai ține una și bună și rectifică greșeala.

– Nu e o greșală.

– Mă obligi să iau o măsură disciplinară?

– Verifică și dumneata, te rog.

Siguranța funcționarului de la nilometru îl tulbură pe supraveghetorul canalelor.

– Știi bine că e imposibil!

– Nu înțeleg, dar ăsta e adevărul... Adevărul pe care l-am notat pe tăbliță două zile la rând!

Cei doi se duseră la nilometru.

Supraveghetorul constată el însuși extraordinarul fenomen: în loc să scadă, apele creșteau!

Șaisprezece coți, înălțimea ideală a inundației. Șaisprezece coți, sau „bucuria perfectă”.

Vestea se răspândi în țară ca un șacal în plină viteză, și un strigăt izbucni de peste tot: Ramses, în primul său an de domnie, înfăptuise un miracol! Bazinele de acumulare erau umplute la maxim, irigarea culturilor era asigurată până la sfârșitul perioadei secetoase, iar cele Două Tărâmurî cunoșteau vremuri faste grație magiei regale.

În sufletele oamenilor, Ramses era succesorul lui Seti. Egiptul era guvernat de un faraon binefăcător, dotat cu puteri supranaturale, capabil să controleze inundațiile, să alunge spectrul foamei și să-și hrănească poporul.

Șenar turba. Cum să înăbuși prostia unei populații care transforma un fenomen natural în manifestarea unei vrăji? Această blestemată revenire a inundației, pe care nici un controlor de nilometru n-o observase vreodată, era, cu siguranță, insolită și putea fi calificată drept halucinantă, dar nu i se datora lui Ramses! Cu toate astea, în orașe și sate se organiza serbări în onoarea faraonului, al cărui nume fu celebrat cu ardoare. Nu va fi el într-o zi egalul zeilor?

Fratele mai mare al regelui anulă toate întâlnirile și acordă o zi de concediu personalului din minister, după exemplul colegilor lui din guvern. Să facă notă discordantă ar fi fost o greșeală gravă.

De ce Ramses avea parte de atâta noroc? În câteva ore, popularitatea lui o depășise pe cea a lui Seti. Mulți dintre adversarii lui erau zguduiți și se întrebau dacă îl mai puteau combate. În loc să meargă mai departe, Șenar trebuia să-și dubleze prudența și să-și urzească planurile mult mai încet.

Încăpățânarea lui îl va face să învingă șansa fratelui său. Infidel de la natură, acesta va sfârși prin a-și abandona protejații. Atunci când ei îl vor fi părăsit pe Ramses, Șenar va acționa. Mai era necesar să-și pregătească arme eficace pentru a lovi dur, la momentul potrivit.

Din stradă se auzeau strigăte. Șenar crezu că e vorba de vreo ceartă, dar fenomenul se amplifică până la dimensiunile unui adevărat vacarm: tot Memphisul vuia! Ministrul Afacerilor externe ajunsese pe terasa clădirii din câțiva pași.

Spectacolul la care asistă, ca mii de alți egipteni, îl transformă în stană de piatră.

O imensă pasăre albastră, semănând cu un bătlan, se învârtea deasupra orașului.

„Fenixul, se gândi Șenar. Imposibil, s-a întors fenixul...” Fratele mai mare al lui Ramses nu putea alunga acest gând prostesc și continua să fixeze cu privirea pasărea albastră. Legenda pretindea că ea revenea din lumea de dincolo pentru a anunța o domnie strălucită și a deschide o eră nouă.

Un basm pentru copii, prostii inventate de preoți, bali-verne care să-i amuze pe oamenii simpli! Dar fenixul se rotea într-un zbor de o magnifică amplitudine, ca și cum ar fi descoperit Memphisul înainte de a-și alege direcția.

Dacă ar fi fost un arcaș, Șenar ar fi doborât zburătoarea pentru a dovedi că nu era decât o pasăre migratoare înnebunită și dezorientată. Să dea ordin unui soldat? Nici unul nu i-ar fi dat ascultare, iar ministrul ar fi fost acuzat de nebunie! Un întreg popor se unise în viziunea fenixului. Deodată, strigătele se atenuară.

Șenar își recăpătă speranța. Bineînțeles, toată lumea știa! Dacă pasărea asta albastră era fenixul, nu se va mulțumi doar să survoleze Memphisul, căci, potrivit legendei, avea o destinație precisă. Dată fiind ezitarea bătlanului, iluziile mulțimii se vor risipi repede, nu va mai crede într-un al doilea miracol al lui Ramses și, poate, îl va reconsidera și pe primul.

Șansa, norocul ăsta faimos, care era pe cale să se schimbe!

Se mai auziră câteva țipete de copii și se lăsă tăcerea.

Uriașa pasăre albastră continua să traseze cercuri mari. Datorită purității aerului, se auzea zgomotul grațios al

zborului; bătaile de aripi semănau cu foșnetul mătăsii. Bucuriei îi urma ră amărăciunea și plânsetele; nu fusese vorba de fericirea de a vedea fenixul, care nu apărea decât o dată la o mie cinci sute de ani, ci de un bătlan amărât care se pierduse de stol și nu mai știa încotro să se îndrepte.

Ușurat, Șenar se întoarse în birou. Câtă dreptate avusese să nu dea crezare acestor vechi legende destinate să-i protească pe cei slabi de minte! Nici o pasăre și nici un om nu trăiau timp de milenii, așa cum nici un fenix nu ritma timpul, consacrand predestinarea unui faraon. Cel puțin, trebuia să învețe o lecție din evenimentul ăsta: manipularea mulțimii era o necesitate pentru cel care dorea să guverneze. Visul și iluzia erau la fel de importante precum hrana. Dacă popularitatea unui șef de stat nu venea de la sine, atunci ea trebuia fabricată folosind zvonurile și aluziile.

Strigătele reîncepură.

Fără îndoială, dezamăgirea unei mulțimi furioase, frustrată de lipsa miracolului sperat. Șenar auzi numele lui Ramses, a cărui înfrângere amenința să fie din ce în ce mai usturătoare.

Reveni pe terasă și, stupefiat, văzu o mulțime fericită care saluta zborul fenixului în direcția pietrei primordiale, obeliscul unic.

Înnebunit de furie, Șenar înțelese că zeii proclamau astfel o eră nouă. Era lui Ramses.

– Două semne, conchise Nefertari. O inundație neașteptată și întoarcerea fenixului! Ce domnie a debutat într-o manieră mai strălucitoare?

Ramses citea rapoartele care-i parveniseră. Această incredibilă creștere a apelor, până la nivelul ideal, era o binefacere pentru Egipt; în ceea ce privește imensa pasăre albastră, pe care toată populația Memphisului o admirase,

aceasta se așezase pe vârful obeliscului din marele templu din Heliopolis, rază de lumină pietrificată.

Revenit din lumea de dincolo, fenixul nu se mișca deloc și contempla țara iubită de zei.

– Pari stupefiat, observă regina.

– Cine n-ar fi uimit de forța acestor semne?

– Te fac să dai înapoi?

– Dimpotrivă, Nefertari. Ele confirmă faptul că trebuie să merg mai departe fără să fiu îngrijorat de critici, de obstacole și de dificultăți.

– Așa că a venit vremea să-ți realizezi marele proiect.

El o luă în brațe.

– Apele și fenixul mi-au dat răspunsul.

Un Ameni cu răsuflarea tăiată dădu buzna în sala de audiențe a cuplului regal.

– Superiorul... Casei Vieții... Vrea să-ți vorbească.

– Să intre.

– Serramanna vrea să-l percheziționeze... O să provoace un scandal!

Ramses se îndreptă repede spre anticamera unde dădu peste superior, un sexagenar robust, cu capul ras, îmbrăcat cu o robă albă, și peste sardul uriaș, înarmat, purtând cască și platoșă.

Superiorul se înclină în fața Faraonului căruia Serramanna îi simți nemulțumirea.

– Fără excepții, mormăi sardul. Altfel, securitatea voastră nu poate fi asigurată.

– Ce dorești? îl întreabă Ramses pe superior.

– Casa Vieții speră să vă vadă cât mai repede, Maiestate.

Când Seti îl trimisese pe Ramses la Heliopolis, hotărâse să-l supună unei încercări de care depindea viitorul lui. Astăzi, în calitate de Faraon, el intra pe poarta marelui templu al lui Ra, la fel de mare ca și cel al lui Amon din Karnak.

În acest spațiu sacru fuseseră construite mai multe edificii: templul pietrei primordiale, sanctuarul lui Atum, Creatorul, la umbra unui sicomor, apoi capela salcâi, pe al cărei trunchi erau înscrise dinastiile, memorialul lui Djeser, creatorul piramidei în trepte din Saqqara.

Heliopolis era o încântare. Alei mărginite de altare de piatră pentru statuile divine traversau pâlcuri de salcâmi, salcii și tamaris, livezile cu pomi fructiferi și măslini prosperau, apicultorii obțineau cantități mari de miere, staulele adăposteau vaci cu ugere generoase, atelierele formau artizani de elită, iar o sută de sate lucrau pentru orașul sfânt care, în schimb, le asigura bunăstarea.

Aici luase naștere înțelepciunea egipteană, transcrisă în ritualuri și povești mitologice ce treceau din gura măștrilor în urechile discipolilor; colegiile de savanți, ritualiști și magicieni îi învățau arta lor în tăcere și în secret.

Superiorul Casei Vieții din Heliopolis, cea mai veche din țară și un model pentru emulii prezenți în fiecare mare

templu, nu avea obiceiul să apară în lumea profană. Dedicat meditației și studiului, își părăsea rareori domeniul.

– Tatăl vostru a poposit de multe ori printre noi, îi dezvăluie el lui Ramses; dorința lui cea mai scumpă era să se retragă din lume, însă știa că visul ăsta nu se va realiza niciodată. Maiestatea Voastră sunteți tânăr și nenumărate proiecte dau buzna în mintea și în sufletul vostru. Dar veți fi demn de numele pe care îl purtați?

Ramses își reține mânia cu greu.

– Vă îndoiiți de asta?

– Cerul va răspunde în locul meu. Urmați-mă.

– E un ordin?

– Maiestatea Voastră sunteți stăpânul țării, iar eu slujitorul vostru.

Superiorul Casei Vieții nu plecase ochii. Acest adversar era mai de temut decât cei pe care îi înfruntase deja.

– Veniți?

– Arătați-mi drumul.

Superiorul înainta cu un pas egal și se îndreptă spre sanctuarul pietrei primordiale de unde se înălța un obelisc acoperit cu texte hieroglifice.

În vârful lui, fenixul, nemișcat.

– Sunteți de acord să ridicați capul, Maiestate, și să priviți această pasăre?

Soarele amiezii era atât de strălucitor, încât fenixul se topea în lumină.

– Vreți să mă faceți să orbesc?

– Maiestatea Voastră decide asta.

– Un rege nu trebuie să dea curs unei asemenea provocări.

– Cine l-ar contrazice, dacă nu el însuși?

– Explicați-mi motivul acestei atitudini.

– Maiestate, purtați un nume, iar acest nume este suportul domniei voastre. Până în prezent, n-a fost decât un ideal; va

rămâne doar atât sau veți îndrăzni să-l împliniți, oricare ar fi riscurile?

Ramses privi soarele în față.

Discul de aur nu-i arse ochii, văzu fenixul crescând, bătând din aripi și urcând în înaltul cerului. Minute lungi, privirea monarhului nu se desprinsese de strălucirea care ilumina azurul și dădea naștere zilei.

– Sunteți într-adevăr Ramses, Fiul luminii și copilul soarelui. Fie ca domnia voastră să proclame triumful lor asupra întunericului.

Ramses înțelese că nu va avea să se teamă niciodată de acest soare pe care el îl încarna pe pământ. Făcând corp comun, se hrănea din energia lui.

Fără să pronunțe un cuvânt, superiorul se îndreptă spre un edificiu alungit, cu pereții înalți și groși. Ramses îl urmă și intră în Casa Vieții din Heliopolis. În centru, un tumul adăpostea piatra divină, acoperită cu o piele de berbec; alchimiștii o foloseau pentru a-și face transmutațiile, iar mici fragmente din ea erau depuse în sarcofagele inițiaților pentru a face posibilă trecerea de la moarte la înviere.

Superiorul îl introduse pe rege într-o bibliotecă vastă, unde erau conservate lucrări de astrologie și astronomie, profețiile anelelor regale.

– După analele noastre, declară superiorul, fenixul n-a mai apărut în Heliopolis de o mie patru sute șaiszeci de ani. Venirea lui în anul unu al domniei voastre marchează momentul crucial al întâlnirii a două calendare: cel al anului fix, care pierde o zi la fiecare patru ani, și cel al anului real, care pierde un sfert de zi pe an. În clipa în care v-ați urcat pe tron, aceste două cicluri cosmice au coincis. O stelă va fi gravată pentru a anunța evenimentul, dacă hotărâți astfel.

– Ce învățătură trebuie să trag din aceste revelații?

– Că nu există hazard, Maiestate, și că destinul vostru aparține zeilor.

O inundație miraculoasă, întoarcerea fenixului, o nouă eră... Era prea mult pentru Șenar. Deprimat, cu capul golit de gânduri, încerca între timp să facă față ceremoniilor organizate în onoarea lui Ramses, a cărui domnie, plasată sub asemenea auspicii, se anunța remarcabilă. Nimeni nu se îndoia că zeii îl aleseseră pe acest tânăr pentru a guverna cele Două Tărâmurii, a le menține unite și a le mări prestigiul.

Numai Serramanna își afișa proasta dispoziție. A garanta securitatea regelui era o permanentă încercare; adevărate haite de demnitari doreau să-l salute pe Faraon, care, mai mult, circulase în carul său pe străzile principale din Memphis în ovațiile mulțimii. Indiferent la îndemnurile la prudență ale sardului, era îmbătat de popularitatea lui.

Deloc mulțumit să se expună astfel în capitală, regele se aventură la țară, unde cele mai multe terenuri erau acoperite de ape. Țăranii reparau uneltele și plugurile, consolidau hambarele, în timp ce copiii învățau să înoate cu ajutorul plutelor. Cocori cu ciocul roșu zburau pe deasupra, grupuri de hipopotami irascibili leneveau în apele fluviului. Neacordându-și decât două sau trei ore de somn pe noapte, Ramses reuși să viziteze numeroase sate. Primi promisiuni de fidelitate din partea căpeteniilor de provincii și a primarilor și câștigă încrederea celor umili.

La întoarcerea în Memphis, scăderea apelor începuse, iar cultivatorii pregăteau însămânțările.

– Nu arăți deloc epuizat, remarcă Nefertari.

– Cum să fii răpus de oboseală atunci când comunică cu poporul tău? Dar tu pari să te resimți.

– E doar o ușoară indispoziție...

– Ce spun medicii?

– Că ar trebui să stau în pat ca să sper într-o naștere normală.

– Și de ce ești în picioare?

– În absența ta trebuia...

– Nu mai plec din Memphis până naști.

– Și marele tău proiect?

Ramses părea contrariat.

– Îmi dai voie la... o călătorie scurtă?

Regina zâmbi.

– L-aș putea eu refuza pe Faraon?

– Cât de frumos e pământul ăsta, Nefertari! Parcurgându-l, am devenit conștient că e un miracol ceresc, fiul apei și al soarelui. În el se împlinește forța lui Horus și frumusețea lui Hathor. Trebuie să-i oferim fiecare clipă a vieții noastre; tu și cu mine suntem născuți nu pentru a-l guverna, ci pentru a-l sluji.

– Și eu am crezut asta.

– Ce vrei să spui?

– Să slujești este actul cel mai nobil pe care o ființă umană îl poate îndeplini. Doar prin el, și numai prin el, poate fi atinsă plenitudinea. *Hem*, „slujitorul”... Acest cuvânt sublim nu-l desemnează el, în același timp, pe omul cel mai modest, pe muncitorul de pe șantier sau pe lucrătorul agricol, dar și pe omul cel mai puternic, Faraonul, slujitorul zeilor și al poporului său? De la încoronare, am întrevăzut o altă realitate. Nici tu, nici eu nu ne putem mulțumi doar să slujim. Trebuie și să conducem, să ghidăm, să manevrăm cârma ce va permite statului să meargă în direcția cea bună. Nimeni n-o poate face în locul nostru.

Regele se posomorî.

– Când a murit tatăl meu, am încercat același sentiment. Cât de bine era să simți prezența unei ființe superioare, capabile să ghideze, să sfătuiască și să comande! Datorită

lui, nici o greutate nu era de netrecut, nici o nefericire iremediabilă.

– Asta e ceea ce poporul tău așteaptă de la tine.

– Am privit soarele în față, iar el nu mi-a ars ochii.

– Soarele e în tine, Ramses; el dă viață, face să crească plantele, animalele și oamenii, dar el mai poate și să usuce și să ucidă dacă devine prea puternic.

– Deșertul e ars de soare, dar nu-i lipsește viața!

– Deșertul e acolo, sub pământ, unde oamenii nu-și construiesc casele. Acolo sunt construite doar lăcașurile de veci care traversează generațiile și înving timpul. Nu asta e tentația Faraonului: să-și adâncească gândirea în deșert, uitând de oameni?

– Tatăl meu era un om al deșertului.

– Orice faraon este, însă privirea lui trebuie să facă să înflorească, în egală măsură, Valea.

Ramses și Nefertari gustară împreună pacea înserării, în timp ce razele asfințitului aureau obeliscul unic din Heliopolis.

Atunci când ferestrele camerei lui Ramses se întunecară, Serramanna părăsi palatul, nu fără să fi verificat dacă gărzile alese de el însuși se aflau la post. Sărind în spinarea unui superb cal negru, traversă Memphisul în galop și o apucă în direcția deșertului.

Egiptenilor nu le plăcea deloc să se deplaseze noaptea. În absența soarelui, demonii ieșeau din taințele lor și-i atacau pe călătorii imprudenți. Sardul cel uriaș nu dădea atenție acestor superstiții căci știa să se apere împotriva unor hoarde de bestii monstruoase. Când își puneă ceva în cap, nimeni nu-l putea opri.

Serramanna sperase că Setau va veni la curte și va participa la sărbătorirea lui Ramses. Dar specialistul în șerpi, fidel reputației sale de excentric, nu-și părăsise laboratorul. Mereu în căutarea celui care introdusese scorpionul în cabina lui Ramses, sardul puneă întrebări unora și altora, încercând să obțină informații mai mult sau mai puțin confidentiale.

Nimeni nu-l iubea pe Setau. Toți se temeau de creaturile malefice și oribile pe care le frecventa, însă trebuiau să recunoască amploarea crescândă a negoțului său. Vânzând venin preparatorilor de remedii pentru vindecarea unor boli grave, începuse să facă avere.

Deși continua să-l bănuiască pe Rome, Serramanna era obligat să admită că Setau era un excelent suspect. După nelegiuirea ratată, nu mai îndrăznea să apară în fața lui Ramses și să înfrunte privirea prietenului său; faptul că se ascundea pe domeniul lui nu însemna o mărturisire completă?

Serramanna simțea nevoia să-l vadă. Fostul pirat se obișnuise să-și judece dușmanii după chip și trebuia să se bazeze pe perspicacitatea lui; observându-l pe Setau, își va stabili părerea. Și, de vreme ce se ascundea, sardul avea să-l scoată din vizuină.

La marginea culturilor, Serramanna puse piciorul pe pământ și legă frâul calului de trunchiul unui smochin. Șopti câteva cuvinte la urechea animalului pentru a-l liniști, apoi înaintă fără zgomot spre ferma-laborator a lui Setau. Deși luna era de-abia în creștere, noaptea era clară. Râsul unei hiene nu-l deranjă pe sardul care avea senzația că pornise în urmărirea unei nave, încercând s-o ia prin surprindere.

Laboratorul era luminat. Și dacă un interogatoriu mai insistent îi permitea să obțină adevărul? E adevărat, Serramanna promisese să nu-și hărțuiască suspectii, dar oare nu necesitatea făcea legea? Prudent, se aplecă, înconjură o movilă de pământ și ajunse în spatele clădirii.

Cu spatele lipit de zid, sardul asculta.

Din interiorul laboratorului se auzeau gemete. Ce nefericit era torturat de îmblânzitorul de șerpi? Serramanna se deplasă târându-se până la o deschizătură și aruncă o privire înăuntru. Vase, borcane, filtre, cuști cu scorpioni și șerpi, cuțite de diverse mărimi, coșuri... Un talmeș-balmeș dispus pe rafturi și mese.

Pe podea, un bărbat și o femeie, goi și înlănțuiți. O splendidă nubiană, cu un trup zvelt și fierbinte, scotea gemete de plăcere. Partenerul ei, cu părul negru și capul de formă pătrată, era viril și îndesat la trup.

Sardul se întoarse. Deși aprecia femeile fără limite, faptul de a-i vedea pe alții făcând dragoste nu-l interesa deloc; totuși, frumusețea acestei nubiene îl emoționase. Să întrerupă aceste zbenguieli pasionale ar fi fost o crimă, așa că se resemnă să aștepte. Un Setau epuizat era mai ușor de interogat.

Amuzat, se gândi la frumoasa memfită cu care avea să cineze peste două zile; potrivit celei mai bune prietene a acesteia, aprecia bărbații puternici și musculoși.

Un zgomot ciudat se auzi în stânga lui.

Sardul întoarse capul și văzu o cobră imensă care se înălțase, gata de atac. Era mai bine să evite lupta. Se retrase, se ciocni de zid și se opri pe loc. Un al doilea șarpe, asemănător cu primul, îi bara calea.

– Înapoi, bestii ticăloase!

Pumnalul uriașului nu sperie șerpii, mereu la fel de amenințatori. Dacă reușea să omoare unul dintre ei, celălalt l-ar fi mușcat.

– Ce se-ntâmplă aici?

Gol, cu o torță aprinsă în mână, Setau îl descoperi pe sard.

– Voi ai să-mi furi din produse... Fidelii mei câini de pază mă feresc de asemenea lucruri dezagreabile. Sunt vigilenți și afectuoși. Partea proastă pentru tine e că mușcătura lor e mortală.

– N-ai să comiți o crimă, Setau!

– Ia te uită, îmi cunoști numele... Cu toate astea ești un hoț prins în flagrant delict, cu un pumnal în mână. Legitimă apărare, va trage judecătorul concluzia.

– Sunt Serramanna, șeful gărzii personale a lui Ramses.

– Statura ta nu mi se părea necunoscută. Și ce-i cu tentativa asta de furt?

– Voiam doar să te văd, atât.

– La ora asta târzie din noapte? Nu numai că mă împiedici să fac dragoste cu Lotus, dar mai și minți de îngheață apele.

– Spun adevărul.

– Și de ce această dorință subită?

– Din rațiuni de securitate.

– Ce înseamnă asta?

– Sarcina mea e să-l protejez pe rege.

– Și eu îl ameninț pe rege?

– N-am spus asta.

– Dar o gândești, din moment ce ai venit să mă spionezi.

– N-am dreptul să mă înșel.

Cele două cobre se apropiaseră de sard. Ochii lui Setau erau plini de furie.

– Să nu comiți vreo nebunie.

– Un vechi pirat se teme de moarte?

– De asta, da.

– Șterge-o, Serramanna, și să nu mă mai deranjezi niciodată. Altfel, n-o să-i mai rețin pe paznici.

La un semn al lui Serramanna, cobrele se îndepărtară. Sardul, lac de sudoare, trecu printre ele și merse drept înainte, până la marginea culturilor.

Opinia lui era formată: acest Setau avea suflet de criminal.

– Ce fac? întrebă micul Kha, uitându-se la niște țărani care mânau o turmă de oi spre un teren îmbibat de apă.

– Le fac să îngroape semințele pe care le-au semănat, răspunse Nedjem, ministrul agriculturii. Inundațiile au depus o cantitate enormă de mâl pe maluri și pe culturi; datorită acestuia, grâul va fi viguros și din abundență.

– Oile sunt folositoare?

– Ca și vacile, ca toate animalele creației.

Scăderea apelor începuse, semănătorii se apucaseră de treabă, fericiți să strivească nămolul pe care marele fluviu

li-l oferise din abundență. Lucrau dimineata devreme și nu aveau la dispoziție decât puține zile pentru a profita de acest pământ moale, ușor de răscolit. După trecerea săpăligii, ce despica bulgării îmbibați de apă, ieșea repede la iveală pământul ce urma să fie însămânțat, iar animalele ajutau oamenii să îngroape semințele.

– E frumos aici, la țară, spuse Kha, dar îmi plac mai mult papirusul și hieroglifele.

– Ți-ar plăcea să vezi o fermă?

– Dacă vrei.

Ministrul luă copilul de mână. Acesta mergea la fel cum citea și scria: cu o imensă seriozitate, cu totul neobișnuită pentru vârsta lui. Nedjem cel blând fusese mișcat de izolarea copilului care nu cerea nici să se joace, nici un prieten, și o rugase pe mama lui, frumoasa Iset, să-l lase să-i fie preceptor. I se părea indispensabil să-l scoată pe fiul lui Ramses din închisoarea lui aurită și să-l facă să descopere natura și minunile ei.

Kha observa, nu ca un copil surprins de un spectacol insolit și nou, ci ca un scrib experimentat, gata să ia notițe pentru a face un raport către administrație.

Ferma se compunea din silozuri cu grâne, staule, o curte cu păsări, o brutărie și o grădină de zarzavaturi. În pragul domeniului, Nedjem și Kha fură invitați să-și spele mâinile și picioarele. Apoi îi primi proprietarul, încântat de vizita unor personaje atât de înalte. Le arătă cele mai frumoase vaci de lapte, hrănite și îngrijite cu mare grijă.

– Secretul meu, mărturisi el, e să le trimit să pască în cel mai bun loc; acolo nu le e prea cald, mănâncă din belșug și sunt din ce în ce mai prospere!

– Vaca este un animal al zeiței Hathor, declară micul Kha; de aceea e frumoasă și blândă.

Fermierul rămase uimit.

- Cine te-a învățat asta, prințe?
- Am citit într-o poveste.
- Știi deja să citești?
- Vrei să-mi faci o plăcere?
- Sigur că da!
- Dă-mi o bucată de calcar și un fir de trestie.
- Da, da... imediat...

Fermierul îl consultă din priviri pe Nedjem, care aprobă cu o clipire din ochi. Înnarmat cu ustensilele cerute, băiețelul se aventurează în curtea fermei, apoi la staule, urmărit de țăranii stupefiați.

O oră mai târziu, copilul îi prezintă gazdei sale bucata de calcar acoperită de cifre.

– Am numărat bine, afirmă Kha; ai o sută douăsprezece vaci.

Apoi își frecă ochii și se sprijini de piciorul lui Nedjem.

– Acum, mărturisi el, mi-e somn.

Ministrul agriculturii îl luă în brațe.

Kha dormea deja.

„Un nou miracol al lui Ramses”, se gândi Nedjem.

La fel de athletic ca și Ramses, cu umerii largi, fruntea înaltă, încoronată de un păr bogat, fața arsă de soare, Moise intră încet în biroul regelui Egiptului.

Ramses se ridică și cei doi prieteni se îmbrățișară.

– Aici lucra Seti, nu-i așa?

– N-am modificat nimic, Moise. Această încăpere e impregnată de gândirea lui; aș vrea să mă poată inspira la guvernare.

O lumină blândă pătrundea prin cele trei ferestre a *claustra*, a căror dispunere asigura o bună circulație a aerului. Căldura verii devenea astfel agreabilă.

Ramses părăsi jilțul regal cu spătar drept și se așează pe un scaun de culoarea paiului, în fața prietenului său.

– Cum îți mai merge, Moise?

– Sănătatea e excelentă, dar forța mea nefolosită.

– Nu mai avem deloc timp să ne vedem, și eu sunt de vină.

– Tu știi că trândăveala, chiar de lux fiind, mă oripilează.

Îmi plăcea munca mea din Karnak.

– Curtii din Memphis îi lipsește forța de seducție?

– Curtenii mă plictisesc. Nu mai prididesc să te proslăvească și, cât de curând, te vor ridica la rang de divinitate. E stupid și demn de dispreț.

– Îmi critici acțiunile?

– Inundațiile miraculoase, fenixul, noua eră... Sunt fapte de netăgăduit care îți explică popularitatea. Ai tu puteri supranaturale, ești un predestinat? Poporul tău e convins de asta.

– Dar tu, Moise?

– Poate că ăsta e adevărul. Dar tu nu ești adevăratul Dumnezeu.

– Am pretins eu asta?

– Fii atent, Ramses; lingușirile anturajului tău te-ar putea duce la o vanitate nemăsurată.

– Nu cunoști bine rolul și funcția Faraonului. Mai mult, mă crezi un mediocru.

– Nu încerc decât să te ajut.

– Am să-ți dau ocazia.

Privirea lui Moise strălucea de curiozitate.

– Mă trimiți la Karnak?

– Am o sarcină mult mai importantă să-ți încredințez, dacă ești de acord.

– Mai importantă decât Karnakul?

Regele se ridică și se rezemă de fereastră.

– Am conceput un proiect uriaș pe care i l-am mărturisit lui Nefertari. Ea și cu mine am hotărât că trebuie să așteptăm un semn înainte de a-l concretiza. Inundațiile și fenixul... Cerul mi-a oferit două semne, Casa Vieții mi-a confirmat că se deschide într-adevăr o nouă eră după legile astronomiei. Cu siguranță că voi termina opera începută de tatăl meu, atât la Karnak, cât și în Abydos; dar aceste vremuri noi trebuie marcate prin creații noi. E asta vanitate, Moise?

– Fiecare faraon trebuie să acționeze așa potrivit tradiției. Ramses părea îngrijorat.

– Lumea e pe cale să se schimbe, hitiții constituie o amenințare permanentă. Egiptul e o țară bogată și râvnită. Iată adevărurile care m-au dus la conceperea proiectului.

- Să crești puterea armatei?
- Nu, Moise, să mut centrul vital al Egiptului.
- Vrei să spui...

– Să construiesc o capitală nouă.

Evreul era consternat.

- Nu e o... nebunie?

– Soarta țării noastre se joacă la granița de nord-est. Prin urmare, Delta va trebui să fie sediul guvernului pentru a fi imediat informat de cel mai mic eveniment ce ar avea loc în Liban, în Siria și în protectoratele noastre amenințate de hitiți. Theba va rămâne cetatea lui Amon, o cetate minunată în care se înalță Karnakul și admirabilul Luxor, pe care le voi înfrumuseța. Pe malul vestic, muntele de tăcere veghează veșnic asupra Văii Regilor și a Reginelor, a lăcașurilor de veci ale ființelor spiritului de dreptate.

- Dar... Memphisul?

– Memphisul este echilibrul celor Două Tărâmur, la punctul de întâlnire a Deltei cu valea Nilului; va rămâne capitala noastră economică și centrul organizatoric intern. Dar trebuie mers mai spre nord și mai la est, Moise, nu trebuie să rămânem în izolare, să nu uităm că am fost deja invadați, iar Egiptul se prezintă ca o pradă tentantă.

- Dar linia fortărețelor nu e de-ajuns?

– În caz de pericol, trebuie să reacționez foarte repede. Cu cât am să fiu mai aproape de graniță, cu atât informațiile îmi vor parveni mai rapid.

– Crearea unei capitale e o întreprindere riscantă. Akhenaton n-a suferit un eșec încercând același lucru?

– Akhenaton a comis erori de neiertat. Locul pe care l-a ales, în Egiptul de mijloc, a fost condamnat încă de la punerea pietrei de temelie. El nu căuta fericirea poporului, ci realizarea visului său mistic.

- Nu s-a opus și el, ca și tine, preoților lui Amon?

– Dacă marele preot al lui Amon este fidel Legii și regelui, de ce l-aș combate?

– Akhenaton credea într-un Dumnezeu unic și a construit un oraș pentru a-l glorifica.

– Aproape că a ruinat țara prosperă pe care i-o lăsase tatăl lui, marele Amenhotep; Akhenaton era slab și indecis, pierdut în rugăciunile lui. Sub domnia lui, forțele ostile Egiptului au cucerit numeroase teritorii pe care le controlam noi. Vrei să-i iei apărarea?

Moise ezită.

– Azi, capitala lui e abandonată.

– A mea va fi construită pentru mai multe generații.

– Aproape că-mi faci frică, Ramses.

– Fii curajos, prietene!

– Câți ani sunt necesari pentru ca un oraș să se ivească din neant?

Ramses zâmbi.

– N-o să se ivească din neant.

– Explică-mi.

– De-a lungul anilor formării mele, Seti m-a făcut să descopăr locuri esențiale. Cu fiecare călătorie, îmi transmitea o învățătură pe care încercam s-o pricep; în prezent, aceste pelerinaje capătă un sens. Unul din aceste locuri a fost Avaris.

– Avaris, cetatea blestemată, capitala invadatorilor hyksos?

– Seti purta numele lui Seth, asasinul lui Osiris, căci puterea lui era de așa natură încât a liniștit forța de distrugere, extrăgând din ea lumina ascunsă pe care a folosit-o pentru a construi.

– Și tu vrei să transformi Avarisul în orașul lui Ramses?

– *Pi-Ramses*, „cetatea lui Ramses”, capitala Egiptului, va fi numele lui.

– E o nebunie!

– Pi-Ramses va fi magnific și primitiv, iar poezii îi vor cânta frumusețea.

– Și în câți ani se va întâmpla asta?

– N-am uitat întrebarea ta; din cauza ei te-am chemat.

– Mă tem că nu înțeleg...

– Îmi trebuie un om de încredere pentru supravegherea lucrărilor și pentru a împiedica orice întârziere. Sunt presat, Moise. Avaris trebuie să se transforme cât mai repede posibil în Pi-Ramses.

– Te-ai gândit la un termen?

– Mai puțin de un an.

– Imposibil!

– Nu și cu ajutorul tău.

– Mă crezi capabil să deplasez pietrele cu viteza unui șoim și să le asamblez doar prin puterea voinței?

– Pietre, nu, cărămizi, da.

– Atunci, te-ai gândit...

– La evreii care lucrează în număr mare în sectorul ăsta. În acest moment, sunt dispersați în mai multe așezări; reu-
nindu-i, vei forma o echipă formidabilă de lucrători calificați,
capabili să ducă la bun sfârșit o întreprindere gigantică!

– Dar templele nu trebuie construite din piatră?

– Le voi mări pe cele deja existente, iar construcția se va întinde pe mai mulți ani.

Cu ajutorul cărămizilor, vom ridica palate, clădiri administrative, vilele nobililor, case mari și mici. În mai puțin de un an, Pi-Ramses va fi locuibil și va funcționa ca o capitală.

Moise părea neîncrezător.

– Îmi mențin părerea că e imposibil. Însuși planul...

– Planul e în capul meu! Îl voi desena eu însumi pe papirus, iar tu vei supraveghea personal execuția.

– Evreii sunt mai curând niște rebeli; fiecare clan cu șeful lui.

– Eu nu-ți cer să devii regele unei națiuni, ci șeful lucrărilor.

– N-o să fie ușor să mă impun.

– Eu sunt încrezător.

– Atunci când proiectul o să fie cunoscut, alți evrei vor încerca să-mi ia locul.

– Crezi că va fi posibil să-l obțină?

Moise zâmbi și el.

– La termenul pe care îl impui, n-avem nici o șansă de reușită.

– Vom construi Pi-Ramses și el va străluci sub soarele Deltei și va ilumina Egiptul cu frumusețea lui. La treabă, Moise.

Abner cărămidarul nu mai suporta nedreptatea la care-l supunea Sary. Pentru că era soțul soriei lui Ramses, egipteanul își trata lucrătorii cu dispreț și duritate. Plătea prea puțin orele suplimentare, trișa în ceea ce privește rațiile de hrană și le refuza concediile sub pretextul că lucrările erau prost făcute.

Atunci când Moise locuise la Theba, Sary bătuse în retragere; de la plecarea lui, își dublase agresivitatea. În ajun, lovise cu bastonul un băiat de cincisprezece ani, acuzându-l că nu transporta suficient de repede cărămizile la corabie.

Asta fusese picătura care umpluse paharul.

Când Sary ajunse la intrarea în fabrică, evreii erau așezați în cerc. Doar Abner stătea în picioare, în fața coșurilor goale.

– Sus și la treabă! ordonă Sary, a cărui slăbiciune se accentuase.

– Vrem să ni se ceară scuze, declară Abner cu calm.

– Ce cuvânt ai folosit?

– Băiatul pe care l-ai lovit a căzut la pat. Ne datorezi scuze, atât lui, cât și nouă.

– Ți-ai pierdut mințile, Abner?

– Până nu obținem satisfacție, nu reluăm lucrul.

Sary râse cu sălbăticie.

– Ești ridicol, bietul meu Abner!
– Din moment ce-ți bați joc de noi, o să facem o plângere.
– Ești ridicol și prost. La ordinul meu, poliția a făcut o anchetă și a constatat că acest tânăr lucrător a fost victima unui accident de care singur e vinovat.

– Dar... e o minciună!
– Declarația lui a fost înregistrată de un scrib, în prezența mea. Dacă revine asupra ei, el va fi acuzat de minciună.

– Cum îndrăznești să denaturezi adevărul în felul ăsta?
– Dacă nu reluăm imediat lucrul, sancțiunile vor fi grele. Trebuie să livrăm cărămizile pentru noua locuință a primarului Thebei, și asta nu suportă amânare.

– Legile...
– Nu vorbi de legi, evreule. Ești incapabil să le-nțelegi. Dacă îndrăznești să depui plângere, familia și apropiații tăi vor avea de suferit.

Lui Abner i se făcu frică de egiptean. Și el, și ceilalți muncitori reluară lucrul.

Dolenta, soția lui Sary, era din ce în ce mai fascinată de personalitatea lui Ofir, magul libian. În ciuda chipului neliniștitor și a profilului de pasăre de pradă, el pronunța cuvinte profunde și vorbea de discul solar, Aton, cu o căldură ce subjugă. Gazdă discretă, acceptase să-i primească pe numeroșii prieteni ai sorei lui Ramses, să evoce persecuția la care fusese supus Akhenaton și necesitatea promovării cultului unui zeu unic.

Ofir fermeca. Nimeni nu rămânea indiferent la aceste întrevederi; unii erau tulburați, alții convinși că magul avea o concepție justă. Puțin câte puțin, se țesea o pânză în care prindea o pradă demnă de interes. O dată cu trecerea săptămânilor, rețeaua partizanilor lui Aton și ai reginei Lita luase amploare, chiar dacă părea departe de a putea juca

un rol în ceea ce privește cucerirea tronului. O mișcare de idei prindea contur.

Lita asista la conversații, însă rămânea tăcută. Demnitatea tinerei femei, ținuta, reținerea ei, toate acestea convinseseră mai multe notabilități. Ea aparținea unei descendențe regale ce merita să fie luată în considerație. Nu trebuia oare, mai curând sau mai târziu, să-și găsească un rang la curte?

Ofir nu critica, nu cerea nimic. Cu o voce gravă și persuasivă, el amintea convingerile profunde ale lui Akhenaton, frumusețea poemelor pe care el însuși le compusese în onoarea lui Aton, iubirea lui pentru adevăr. Dragostea și pacea: nu acesta era mesajul regelui persecutat și al descendentei sale, Lita? Iar acest mesaj anunța un viitor demn de Egipt și de civilizația lui.

În timp ce i-l prezenta magului pe fostul ministru al Afacerilor externe, Meba, Dolenta se simțea mândră de ea. Mândră de a fi ieșit din apatia obișnuită, mândră de a servi o cauză nobilă. Ramses o abandonase, magul îi dădea un sens existenței.

Cu chipul larg și liniștitor, alura nobilă și impozantă, fostul diplomat nu-și ascundea neîncrederea.

– Cedez insistenței voastre, draga mea, însă doar pentru a vă fi agreabil.

– Îți mulțumesc, Meba; n-o să regreti.

Dolenta îl conduse pe Meba lângă mag, așezat sub un arbust. Acesta lega două fire de in, confecționând o sfiorică pentru o amuletă.

Se ridică și se înclină.

– E o mare onoare pentru mine să primesc vizita unui ministru.

– Nu mai sunt ministru, răspunse Meba, acru.

– Nedreptatea poate lovi pe oricine, oricând.

– Asta nu e o consolare.

Sora lui Ramses interveni.

– I-am explicat totul prietenului meu Meba; poate va accepta să ne ajute.

– Să nu ne facem iluzii, draga mea! Ramses m-a închis într-o temniță aurită.

– Doriți să vă răzbunați, afirmă magul cu o voce gravă.

– Să nu exagerăm, protestă Meba. Îmi mai rămân câțiva prieteni influenți care...

– Se vor ocupa de propriile lor cariere, nu de a dumneavoastră. Eu am un alt țel: să dovedesc legitimitatea Litei.

– E o utopie. Ramses are o personalitate de o forță excepțională și nu va abandona puterea în favoarea nimănui. Mai mult decât atât, miracolele ce au marcat primul lui an de domnie l-au făcut foarte popular. Credeți-mă, e de neatins.

– Pentru a învinge un adversar de o asemenea talie nu trebuie să te lupți cu el pe propriul lui teren.

– Care e planul tău?

– Vă interesează?

Jenat, Meba își pipăia amuleta pe care o purta la gât.

– Ei, bine...

– Cu gestul pe care îl faceți, tocmai dați unul din răspunsuri: magia. Am capacitatea de a rupe protecția de care e înconjurat Ramses. Va lua timp și va fi greu, dar voi reuși.

Înfrișat, diplomatul făcu un pas înapoi.

– Nu vă pot oferi asistență.

– Nici nu v-o cer, Meba. Dar mai există un teren pe care-l putem ataca pe Ramses: acela al ideilor.

– Nu vă pot urmări.

– Partizanii lui Aton au nevoie de un șef respectat și respectabil. Atunci când Aton îi va fi eliminat pe ceilalți zei, acel om va juca un rol de prim rang și-l va răsturna pe Ramses, slăbit și incapabil să reacționeze.

– E... e prea riscant!

– Akhenaton a fost cel persecutat, nu Aton. Nici o lege nu interzice cultul lui, adoratorii săi sunt numeroși și hotărâți să-l impună. Akhenaton a eșuat, noi vom reuși.

Meba era tulburat; mâinile îi tremurau.

– Trebuie să mă gândesc.

– Nu e palpitant? Întrebă sora regelui. E o lume nouă care se deschide în fața noastră, o lume unde ne vom avea adevăratul nostru loc!

– Da, fără-ndoială... Am să mă gândesc.

Ofir era foarte satisfăcut de această întrevvedere. Diplomatul prudent și temător nu avea anvergura unui șef de clan. Însă îl detesta pe Ramses și visa să-și recucerească postul. Incapabil să acționeze, va exploata totuși această ocazie consultându-l pe ghidul și prietenul lui Șenar, omul pe care Ofir voia să-l manipuleze. Dolenta îi vorbise îndelung de noul ministru al Afacerilor externe, gelos pe fratele lui. Dacă nu se schimbase, Șenar înainta mascat, animat de aceeași dorință de a-l distruge pe Ramses. Prin intermediul lui Meba, magul avea să intre în contact cu acest puternic personaj și să și-l facă principalul aliat.

După o interminabilă și epuizantă zi de lucru, degetul mare de la piciorul drept al lui Sary era roșu și umflat, deformat de artrită. Își conducea cu mare greutate carul, iar statul în picioare era insuportabil. Singura satisfacție era că luase măsuri disciplinare împotriva evreilor care înțeleseseră în sfârșit că era inutil să se revolte împotriva lui. Grație relațiilor pe care le avea în poliția thebană și cu ajutorul primarului orașului, îi putea trata pe cărămidari după bunul plac și să-și verse nervii asupra acestor lepădături.

Prezența magului și a tăcutei sale protejate începuse să-l enerveze. Sigur că cele două personaje rămâneau dis-

crete, dar o influențau puțin prea mult pe Dolenta, a cărei devoțiune față de Aton devenise exasperantă. Pierzându-se în misticism și sorbind cuvintele lui Ofir își va neglija până la urmă datoria conjugală.

Masiva și lasciva femeie brunetă îl aștepta pe pragul vilei lor.

– Du-te și caută niște alifii, ordonă el; durerea e insuportabilă.

– Nu ești prea sensibil, dragul meu?

– Eu, sensibil? Habar n-ai de povara zilelor pe care le petrec! Compania evreilor mă deprimă.

Dolenta îl apucă de braț și îl duse în camera lor. Sary se lungi pe perne, soția lui îi spălă picioarele, le parfumă și îi unse cu o alifie degetul umflat.

– Magul tău e tot aici?

– Meba i-a făcut o vizită.

– Fostul ministru al Afacerilor externe?

– S-au înțeles bine.

– Meba, partizanul lui Aton. E un poltron!

– Are încă multe relații și e respectat. Dacă acceptă să-i ajute pe Ofir și Lita, progresăm.

– Nu le dai prea multă importanță celor doi iluminați?

– Sary! Cum îndrăznești să vorbești așa?

– Bine, bine... N-am spus nimic.

– Ei sunt singura noastră șansă de a ne recâștiga rangul. Și apoi, această credință în Aton e atât de frumoasă, atât de pură... Nu se înduioșază inima ta atunci când Ofir vorbește de credința lui?

– Soțul tău nu contează mai mult decât acest mag libian?

– Dar... Nu e posibilă nici o comparație!

– El te observă toată ziua; eu îi supraveghez pe acești evrei leneși. O blondă și o brunetă sub același acoperiș... Are mare noroc, Ofir ăsta al tău!

Dolenta încetă să-i mai maseze degetul.

– Delirezi, Sary! Ofir e un înțelept și un om al rugăciunii.
De atâta timp nu se mai gândește la...

– Dar tu, tu te mai gândești?

– Mă dezguști!

– Scoate-ți roba și continuă să mă masezi. Puțin îmi pasă mie de rugăciuni.

– Ah, am uitat!

– Ce anume?

– Un mesager regal a adus o scrisoare pentru tine.

– Adu-mi-o.

Dolenta se făcu nevăzută. Degetul lui Sary era mai puțin dureros. Ce dorea administrația? Fără îndoială, să-l numească într-un alt post, mai onorabil, în care, de data asta, să evite contactul cu evreii.

Masiva femeie brunetă reapăru cu misiva. Sary desfăcu papirusul, îl derulă și îl citi.

Fața lui se crispă, buzele i se goliră de sânge.

– O veste proastă?

– Sunt convocat la Memphis împreună cu echipa de cărămidari.

– E... e minunat!

– Scrisoarea e semnată de Moise, supraveghetorul șantierelor regale.

Nici un cărămidar evreu nu lipsea la apel. De când scrisorile lui Moise ajunseseră în diferitele așezări unde lucrau, entuziasmul fusese general. De la șederea lui la Karnak, reputația lui Moise făcuse înconjurul Egiptului. Toți știau că-și apăra frații de rasă și că nu tolera nici o opresiune. Faptul că era prietenul lui Ramses îi dădea un avantaj remarcabil; și iată că fusese numit supraveghetorul șantierelor regale! Pentru mulți se năștea o uriașă speranță. Oare tânărul evreu nu va mări salariile și nu va îmbunătăți condițiile de muncă?

Nici el însuși nu se așteptase la un asemenea succes. Anumiți șefi de clan erau contrariați, însă ordinele Faraonului nu se puteau discuta; așa că se plasară sub autoritatea lui Moise care parcurgea acum câmpul plin de corturi din nordul Memphisului, asigurându-se de existența confortului și a igienei.

Sary îi bară drumul.

- Care e rațiunea convocării tale?
- O să afli curând.
- Eu nu sunt evreu!
- Mai mulți șefi de echipă egipteni sunt prezenți aici.
- Ai uitat că soția mea e sora regelui?
- Eu sunt supraveghetorul șantierelor lui. Altfel spus, îmi datorezi ascultare.

Sary își mușcă buzele.

– Echipa mea de evrei e foarte indisciplinată. Am căpătat obiceiul să folosesc bastonul și n-am intenția să mi-l schimb.

– Bine mânuiește, bastonul deschide urechile astupate; în caz de nedreptate, cel care folosește bastonul trebuie lovit. O să mă ocup eu însumi de asta.

– Aroganța ta nu mă sperie.

– Fii mai puțin sigur pe tine, Sary; am puterea să te demit. Oare n-ai fi un excelent cărămidar?

– N-ai să îndrăznești niciodată...

– Ramses mi-a dat puteri depline. Ține minte asta.

Moise pleacă de lângă Sary, care scuipă în urma lui.

Întoarcerea asta la Memphis, de care Dolenta se bucura atât, amenința să se transforme într-un infern. Deși fusese informat oficial de prezența sorei lui mai mari ce-și urmase soțul, Ramses nu reacționase în nici un fel. Cuplul se instalase într-o vilă de mărime medie, unde îi mai adăposteau și pe magul Ofir și pe Lita, prezenți în calitate de servitori. Trioul, în ciuda relativei dezaprobări a lui Sary, era decis să reînceapă la Memphis ceea ce întreprinsese la Theba. Având în vedere numărul mare de străini care locuiau în capitala economică a țării, propagarea religiei lui Aton avea să fie mai ușor de făcut decât în sudul tradiționalist și ostil evoluției religioase. Dolenta vedea în asta un semn favorabil pentru succesul întreprinderii lor.

Sary rămânea sceptic și se preocupa mai mult de propria soartă. Care va fi conținutul discursului pe care Moise îl va pronunța în fața miilor de evrei înfierbântați?

La intrarea în Ministerul Afacerilor externe veghea o statuie a lui Thot, sub forma unui babuin enorm din granit roz. Stăpânul hieroglifelor, încarnat în acest animal de temut, capabil să pună pe fugă orice fiară, separase limbile de la

crearea rasei omenești. După exemplul lui, diplomații trebuiau să știe mai multe idiomuri, căci exportul semnelor sacre, pe care egiptenii le gravau în piatră, era interzis. În timpul șederii lor în străinătate, ambasadorii și mesagerii vorbeau limba țării în care se aflau.

Ca și ceilalți înalți funcționari din minister, Acha se duse în capela situată în stânga intrării în clădire și depuse câteva narcise pe altarul lui Thot. Înainte de a se apleca asupra dosarelor complexe de care depindea securitatea țării, era bine să implori favorurile scribului divin.

După săvârșirea ritualului, elegantul și strălucitul diplomat traversă mai multe săli în care forfoteau funcționarii și ceru să fie primit de Șenar. Acesta ocupa, la etaj, un birou spațios.

– Acha, în sfârșit! Unde ai fost?

– Am petrecut o noapte puțin cam frivolă și am dormit ceva mai mult decât de obicei. Mica mea întârziere ți-a cauzat vreun prejudiciu?

Fața lui Șenar era roșie și umflată; fără nici un dubiu, fratele mai mare al lui Ramses era prada unei emoții violente.

– S-a întâmplat vreun incident grav? întrebă Acha.

– Ai auzit vorbindu-se de reunirea cărmadarilor evrei la nord de Memphis?

– Nu i-am dat nici un fel de atenție.

– Nici eu, și am greșit amândoi!

– Și în ce fel ne privește pe noi adunarea asta?

Cu chipul său prelung și imobil, cu vocea mieroasă, Acha nu dovedea decât un profund dispreț față de lucrătorii pe care nu avusese ocazia să-i întâlnească.

– Cunoști identitatea celui care i-a convocat acolo și care poartă de aici înainte titlul de supraveghetor al șantierelor regale? Moise!

– Și ce e de mirare? A supravegheat deja un șantier în Karnak și beneficiază de o promovare.

– Dacă ar fi numai atât... Ieri, Moise li s-a adresat evreilor și le-a dezvăluit proiectul lui Ramses: construirea unei noi capitale în Deltă!

O lungă tăcere urmă acestei dezvăluiri. Acha, de obicei sigur pe el, era șocat.

– Ești sigur...

– Da, Acha, foarte sigur! Moise execută ordinele fratelui meu.

– O nouă capitală... E imposibil.

– Nu și pentru Ramses!

– E doar un simplu proiect?

– Faraonul a trasat el însuși planul și a ales amplasamentul. Un amplasament incredibil: Avaris, rușinoasa cetate a ocupanților hyksos, care ne-au cauzat atâta rău până am scăpat de ei!

Deodată, chipul rotund ca o lună plină al lui Șenar se luminează.

– Și dacă... dacă Ramses a înnebunit? Întreprinderea lui fiind sortită eșecului, trebuie făcut apel la oameni rezonabili.

– Nu fi prea optimist. Ramses riscă enorm, desigur, însă instinctul lui e un ghid bun. Nu exista o hotărâre mai bună de luat; implantarea capitalei atât de departe în nord-estul țării și atât de aproape de graniță va da un avertisment clar hitiților. În loc să se replieze în interior, Egiptul se arată conștient de pericol și nu va ceda nici o palmă de pământ. Regele ar fi informat foarte repede de agitația dușmanilor și ar reacționa fără întârziere.

Dezamăgit, Șenar se așează.

– E o catastrofă. Strategia noastră se prăbușește.

– Nu fi atât de pesimist. Pe de-o parte, dorința lui Ramses poate nu va deveni realitate, iar pe de altă parte, de ce să renunțăm la planul nostru?

– Nu e evident că fratele meu ia în propriile mâini politica externă?

– Asta nu e o surpriză, dar rămâne dependent de informațiile pe care le va primi și pornind de la ele va aprecia situația. Să-l lăsăm să ne micșoreze rolul și să i ne supunem cu respect.

Șenar își recăpătă încrederea.

– Ai dreptate, Acha; o capitală nouă nu va fi un obstacol de netrecut.

Tuya, regina mamă, regăsise cu emoție grădina palatului din Memphis. Cât de rare fuseseră plimbările în compania lui Seti și cât de scurți anii petrecuți alături de el! Își amintea fiecare cuvânt al lui, fiecare privire, visase adesea la o bătrânețe lungă și liniștită în cursul căreia să-și depene împreună amintirile. Dar Seti plecase pe cărările minunate din lumea de dincolo, iar ea mergea singură prin această grădină splendidă, populată cu rodii, tamaris și zizyphus. De o parte și de alta a aleii, albăstrele, anemone, cafeluțe și gălbenele. Puțin obosită, Tuya se așează aproape de bazinul cu lotuși, într-un pavilion acoperit de glicină.

Când Ramses se apropie de ea, tristețea Tuyei dispăru.

În mai puțin de un an de domnie, fiul ei prinsese atâta curaj încât părea că îndoiala dispăruse pentru totdeauna din mintea lui. Guverna cu aceeași vigoare ca și tatăl lui, ca și cum ar fi fost stăpânit de o forță inepuizabilă.

Ramses își îmbrățișă mama cu duioșie și respect și se așează în dreapta ei.

– Simt nevoia să-ți vorbesc.

– Pentru asta sunt aici, fiule.

– Ești de acord cu alegerea oamenilor care compun guvernul?

– Îți amintești de sfatul lui Seti?

– El m-a ghidat: „Scrutează sufletele oamenilor, caută demnitari cu caractere ferme și drepte, capabili să emită o

judecată imparțială fără să-și trădeze jurământul de ascultare". Oare am reușit? Numai anii care urmează îmi vor da răspunsul.

– Te temi deja de o revoltă?

– Eu merg repede, deci e inevitabilă. Susceptibilități vor fi stârnite, anumite interese, rănite. Atunci când mi-a venit ideea unei noi capitale, a fost ca un fulger, o săgeată de lumină mi-a traversat mintea și mi s-a impus ca un adevăr de neclintit.

– Asta se numește *sia*, intuiția directă, fără raționament și analiză. Seti a luat multe hotărâri grație ei, el considera că se transmite de la un suflet de Faraon la altul.

– Ești de acord cu construirea lui Pi-Ramses, orașul meu?

– Din moment ce *sia* a vorbit în inima ta, ce nevoie mai ai de părerea mea?

– Pentru că tata e prezent în grădina asta și pentru că tu și cu mine îi auzim vocea.

– Semnele au apărut, Ramses; o dată cu domnia ta, se deschide o eră nouă. Pi-Ramses va fi capitala ta.

Măinile lui Ramses și ale mamei sale se unire.

– Vei vedea cetatea asta, mamă, și ea te va bucura.

– Protecția ta mă îngrijorează.

– Serramanna e vigilent.

– Eu vorbesc de protecția ta magică. Te gândești să-ți construiești un templu pentru veșnicie?

– Locul e ales, însă prioritatea mea e Pi-Ramses.

– Nu uita de acest templu. Dacă forțele întunericului se dezlănțuie împotriva ta, el va fi principalul tău aliat.

Locul era magnific.

Un pământ fertil, câmpuri vaste, ierburi abundente, poteci mărginite de flori, pomi cu fructe având gustul mierii, o livadă de măslini cu arbori viguroși, heleștee pline de pești, saline, întinderi populate cu papiruși înalți și deși: astfel arăta Avarisul, cetatea detestată, redusă la câteva case și la un templu al zeului Seth.

Aici îl făcuse Seti pe Ramses să se confrunte cu *puterea*. Aici își va construi Ramses capitala.

Frumusețea și luxurianța locurilor îl surprinseseră pe Moise; evreii și contramaiștrii egipteni făceau parte din expediția condusă de Ramses în persoană, întovărășit de leu și de câine. Cu urechea la pândă, Serramanna și o duzină de cercetași îl precedaseră pe monarh, asigurându-se că nu-l amenința nici un pericol.

Târgușorul din Avaris era ațipit sub soarele arzător. El nu adăpostea decât niște funcționari fără viitor, țărani cu mișcări lente și culegători de papirus. Locul părea sortit uitării și ritmului etern al anotimpurilor.

Expediția plecată din Memphis făcuse un popas în orașul sfânt Heliopolis, unde Ramses își oferise ofranda protectorului său, Ra. Apoi trecuse prin Bubastis, cetatea zeiței blândeții și dragostei, Bastet, reprezentată printr-o pisică, și urmase

brațul peluzic* al Nilului ce fusese botezat „apele lui Ra”. Aproape de lacul Menzaleh, Avaris se găsea la extremitatea vestică a „drumului lui Horus”, o cale ce ducea în Siro-Palestina prin litoralul Sinaiului.

– Un amplasament strategic de primă importanță, constată Moise uitându-se la planul încredințat de Ramses.

– Înțelegi acum rațiunea alegerii mele? Prelungite de un canal, „apele lui Ra „ne vor permite să comunicăm cu marile lacuri ce mărginesc istmul El-Qantara. Cu ajutorul corăbiilor, în caz de urgență, ajungem repede la fortăreața Sileh și la fortificațiile de la graniță. O să întăresc protecția din estul Deltei, controlând căile de invazie și fiind repede informat de cea mai mică tulburare intervenită în protectoratele noastre. Aici, vara e plăcută; garnizoanele nu vor suferi de căldură și vor fi gata, în orice moment, să intervină.

– Vezi departe și la scară mare, spuse Moise.

– Cum reacționează oamenii tăi?

– Par bucuroși să lucreze sub ordinele mele. Însă principala motivație e substanțiala mărire a salariilor pe care le-ai acordat-o.

– Nu există victorie fără generozitate. Vreau un oraș minunat.

Moise se aplecă din nou asupra planului. Urmau să fie construite patru temple majore: în vest, cel al lui Amon, „ascunsul”; în centru, cel al lui Seth, stăpânul locului; în nord, cel al lui Uadjet, „cel ce înverzește”, garantul prosperității. Aproape de templul lui Seth, un mare port fluvial, legat de „apele lui Ra „și de „apele lui Avaris”, două canale largi ce încadrau orașul și îi asigurau o perfectă alimentare

* Brațul „peluzic”, unul dintre cele trei brațe ale Deltei, numit astfel deoarece ajunge până la Peluza (în apropiere de Tell Faramah), cetate situată în extremitatea orientală a Deltei.

cu apă potabilă. Lângă port urmau să fie amplasate depozite, hambare, fabrici și ateliere. Mai la nord, în centrul orașului, palatul regal, clădirile administrative, vilele nobililor și cartierele de locuit, unde se vor întâlni cei puternici și cei umili. De la palat, pleca artera principală, până la templul lui Ptah, Creatorul, în timp ce două mari alei vor duce, în stânga, la cel al lui Amon, iar în dreapta, la cel al lui Ra. Sanctuarul lui Seth era mai izolat, de cealaltă parte a canalului ce lega „apele lui Ra „de „apele lui Avaris”.

În ceea ce privește armata, ea beneficia de patru cazărmi, una între brațul peluzic și clădirile oficiale, celelalte trei de-a lungul „apelor lui Avaris”, prima în spatele templului lui Ptah, a doua la întretărirea unor cartiere populare, iar a treia aproape de templul lui Ra și de cel al lui Astarte.

– Specialiștii vor deschide mâine atelierele pentru fabricarea țiglelor lăcuite, dezvălui Ramses; culori strălucitoare se vor vedea peste tot, de la casa cea mai modestă până la sala de recepție a palatului. Mai trebuie acum să existe și edificiile; ăsta e rolul tău, Moise.

Cu arătătorul mâinii drepte, Moise identifica, una după alta, clădirile ale căror dimensiuni fuseseră precizate de monarh.

– Lucrarea e gigantică, însă admirabilă. Totuși...

– Totuși?

– Nu vreau s-o supăr pe Maiestatea Ta, însă lipsește un templu. L-aș vedea potrivit în spațiul liber dintre sanctuarele lui Amon și Ptah.

– Și cărei divinități să-i fie dedicat?

– Celei care creează funcția de Faraon. Nu în acest templu îți vei celebra sărbătoarea regenerării?

– Pentru ca acest ritual să aibă loc, un faraon trebuie să fi domnit treizeci de ani. Începerea construirii lui chiar de acum, ar însemna o sfidare adusă destinului.

– Dar ai lăsat locul acela liber.

– Să nu mă fi gândit la asta ar fi fost o sfidare adusă norocului meu. În al treizecilea an al domniei mele, în timpul acestei sărbători, tu vei fi în primul rând de demnitari, alături de prietenii noștri din copilărie.

– Treizeci de ani... Oare ce soartă ne-a rezervat Dumnezeu?

– Deocamdată, ni se cere să creăm împreună capitala Egiptului.

– I-am repartizat pe evrei în două grupe. Prima va dirija blocurile de piatră până la șantierele templelor unde vor lucra sub comanda maiștrilor egipteni. A doua va fabrica miile de cărămizi destinate palatului tău și clădirilor civile. Coordonarea grupelor de producție va fi dificilă; mă tem că popularitatea mea va fi spulberată. Știi cum îmi spun evreii? *Masha*, „cel salvat din ape”!

– Și tu ai înfăptuit un miracol?

– Există o veche legendă babiloniană care le place mult; au făcut un joc de cuvinte cu numele meu adevărat, Moise, „cel ce s-a născut”, deoarece ei cred că eu, un evreu, am fost binecuvântat de zei. Nu am primit eu educația celor nobili și nu sunt eu prietenul Faraonului? Dumnezeu m-a salvat din „apele „mizeriei și nenorocului. Un om care beneficiază de atâta șansă merită să fie urmat; din cauza asta, cărămidarii îmi acordă încredere.

– Să nu le lipsească nimic. Îți dau puterea de a folosi hambarele regale în caz de nevoie.

– Am să construiesc capitala, Ramses.

Purtând peruci scurte și negre, legate cu o bandă albă, lăsându-le urechile descoperite, adepți ai mustății și bărbii scurte, cu fruntea îngustă și buza inferioară groasă, cărămidarii evrei formau o corporație mândră de știința ei. Sirienii

și egiptenii încercau să se ia la întrecere cu ei, însă cei mai buni specialiști rămâneau evreii. Munca era grea, supravegheată îndeaproape de contramaștrii egipteni, corect plătită și întreruptă de numeroase zile de concediu. Mai mult decât atât, în Egipt hrana era bună și din belșug și se puteau găsi locuințe fără prea mare greutate, cei mai curajoși reușind chiar să-și construiască case cu materiale recuperate.

Moise nu ascunsese faptul că pe șantierele din Pi-Ramses ritmul de lucru avea să fie mai intens decât de obicei; dar importanța primelor compensa această neplăcere. Participarea la construirea noii capitale îmbogățea și mai mult un evreu, cu condiția să nu-și precupețească eforturile. Trei lucrători, într-un ritm normal, puteau fabrica opt sau nouă sute de cărămizi de mărime mică pe zi; pentru Pi-Ramses trebuiau modelate bucăți de mărimi considerabile* ce serveau de suport pentru alte cărămizi, de dimensiuni mai modeste și produse în serie. Aceste suporturi cădeau în responsabilitatea maștrilor și a tăietorilor în piatră, nu în aceea a cărămidarilor.

Din primele zile, evreii înțeleseră că vigilența lui Moise nu avea să slăbească. Cei care speraseră să se bucure de sieste lungi sub vreun copac o lăsară mai moale cu pretențiile și se supuseră evidenței: ritmul avea să fie susținut până la inaugurarea oficială a capitalei. Ca și colegii lui, Abner era hotărât să asude pentru a amesteca mărul din Nil cu paie tocate, obținând melanjul potrivit. Mai multe suprafețe ** fuseseră puse la dispoziția muncitorilor care umectau mărul cu apa dintr-un șanț legat de un canal, apoi, cu un zel susținut de cântece, prelucrau materialul cu săpăliga și cazmaua pentru a face viitoarele cărămizi mai rezistente.

* 38 x 18 x 12 centimetri.

** De aproximativ 6.000 m² fiecare.

Abner era energic și abil; atunci când argila i se părea de bună calitate, umplea un coș pe care un cărăuș îl ducea pe umăr până la atelierul unde îl vărsa într-o formă rectangulară din lemn. Scoaterea din tipar era o operațiune delicată la care Moise asista uneori. Cărămizile erau dispuse pe un sol foarte uscat și se zvântau patru zile înainte de a fi stivuite și transportate spre diverse șantiere.

Material considerat modest, cărămida din mâl de Nil se dovedea de o rezistență remarcabilă; dacă straturile erau corect așezate, puteau înfrunta chiar secolele.

Printre evrei se născuse o adevărată emulație; sigur, era vorba în primul rând de creșterea salariilor și de prime, dar și de mândria de a participa la o întreprindere colosală și de a câștiga pariul ce le fusese impus. Atunci când ardoarea mai scădea în intensitate, Moise redădea impulsul și mii de cărămizi perfecte ieșeau din tipare.

Pi-Ramses se năștea, Pi-Ramses se ivea din visul lui Ramses și intra în realitate. Maiștrii și tăietorii în piatră, respectând planul regelui, realizau suporturi solide; neobosiți, lucrătorii aduceau cărămizile fabricate de evrei.

În lumina soarelui, o viață căpăta materialitate.

Abner, la sfârșitul fiecărei zile, îl admira pe Moise. Șeful evreilor alerga de la un grup la altul, controla calitatea hranei, îi trimitea să se odihnească pe cei bolnavi și pe muncitorii prea obosiți. Contrar a ceea ce prevăzuse el, popularitatea nu înceta să-i crească.

Grație primelor pe care le adunase deja, Abner oferise o frumoasă locuință familiei lui chiar aici, în noua capitală.

– Ești mulțumit de tine, Abner?

Chipul slab al lui Sary purta amprenta unei bucurii răutăcioase.

– Ce vrei?

– Sunt șeful tău de echipă. Ai uitat?

– Îmi fac treaba.

– Prost.

– Cum adică, prost?

– Ai stricat mai multe cărămizi.

– Nu-i adevărat!

– Doi contramaiștri au constatat greșelile pe care le-ai făcut și au redactat un raport. Dacă i-l dau lui Moise, vei fi dat afară și, fără îndoială, condamnat.

– Ce rost au invențiile și minciunile astea?

– Îți mai rămâne o soluție: să-mi cumperi tăcerea cu câștigurile tale. În felul ăsta, greșeala ta va fi uitată.

– Ești un șacal, Sary!

– N-ai de ales, Abner.

– De ce mă urăști?

– Ești un evreu printre atâția alții; plătești pentru ceilalți, asta-i tot.

– N-ai dreptul!

– Vreau răspunsul tău, imediat.

Abner lăsă ochii în jos. Sary era cel mai puternic.

La Memphis, Ofir se simțea mai în largul lui decât la Theba. Marele oraș adăpostea numeroși străini, cei mai mulți perfect integrați în sânul populației egiptene. Printre ei se găseau și adepți ai doctrinei lui Akhenaton, a căror credință slăbită magul o reînsuflețea, promițându-le că ea le va aduce, într-un viitor apropiat, fericire și prosperitate.

Cei care avuseseră norocul s-o vadă pe Lita, mereu tăcută, erau foarte impresionați. Nimeni nu se îndoia că prin venele ei curgea sânge regesc și că era într-adevăr moștenitoarea regelui blestemat. Discursul răbdător și convingător al magului făcea minuni, iar vila sorei lui Ramses servea drept cadru pentru întrevederi fructuoase care, zi după zi, permiteau să se mărească numărul partizanilor zeului unic.

Ofir nu era primul străin care propaga idei originale, dar singurul care încerca să reînvie erezia respinsă de succesorii lui Akhenaton. Capitala și mormântul lui fuseseră abandonate, nici un curtean nu era înhumat în necropola din apropierea cetății lui Aton. Și toți știau că Ramses, după ce supusese propriei voințe ierarhia din Karnak, nu avea să tolereze nici un fel de tulburare religioasă. Astfel încât Ofir avea grijă să-și distileze în doze mici criticile împotriva regelui și a politicii sale, fără să provoace dezaprobări.

Magul progresa.

Dolenta îi aduse suc proaspăt de roșcove.

– Pari obosit, Ofir.

– Sarcina noastră cere o permanentă ardere. Cum se comportă soțul tău?

– E foarte nemulțumit. Potrivit ultimei scrisori, își petrece timpul dojenindu-i pe evreii leneși și mincinoși.

– Cu toate astea, se aude că ridicarea capitalei avansează într-un ritm rapid.

– Părerea generală e că o să arate splendid!

– Dar dedicată lui Seth, domnul răului și al forțelor tenebroase! Ramses încearcă să sufoce lumina și să ascundă soarele. Trebuie să-l împiedicăm să reușească.

– Sunt convinsă, Ofir.

– Sprijinul tău îmi e necesar, știi asta. Îmi dai cale liberă să folosesc resursele științei mele pentru a-l împiedica pe Ramses să distrugă Egiptul?

Bruneta corpulentă și lascivă își mușcă buzele.

– Ramses e fratele meu!

Ofir prinse cu blândețe mâna Dolentei.

– Ne-a făcut deja atâta rău! Sigur că îți voi respecta hotărârea, dar de ce să mai eziți? Ramses avansează! Și cu cât ajunge mai departe, cu atât protecția lui magică se întărește. Dacă ne amânăm intervenția, oare voi mai fi în stare s-o nimicesc?

– E grav, atât de grav...

– Fii conștientă de responsabilitățile pe care le ai, Dolenta. Încă mai pot acționa, însă, curând, o să fie prea târziu.

Sora regelui ezita să pronunțe o condamnare definitivă. Ofir îi lăsă mâinile.

– Poate că există și un alt mijloc.

– La ce te gândești?

– Zvonurile pretind că regina Nefertari e însărcinată.

– Nu mai e doar un zvon! E suficient s-o vezi.

- Simți vreo afecțiune pentru ea?
- Nici cea mai mică.
- În noaptea asta, unul dintre compatrioții mei îmi aduce cele necesare.
- Eu mă închid în camera mea! strigă Dolenta, înainte de a se face nevăzută.

Omul ajunsese la miezul nopții. Vila era tăcută, Dolenta și Lita dormeau. Ofir deschise ușa încăperii, luă sacul pe care i-l întindea negustorul și îl plăti cu două bucăți de pânză de in pe care Dolenta i le dăduse magului.

Tranzacția nu dură decât câteva clipe.

Ofir se închise într-o cămăruță căreia îi astupase ferestrele. Doar o lampă cu ulei răspândea o lumină slabă.

Pe o masă joasă, magul așeză conținutul pachetului: statueta unei maimuțe, o mână de fildeș, o figurină grosieră reprezentând o femeie goală, o baghetă minusculă și figurina unei alte femei ce ținea niște șerpi în mâini. Maimuța îi oferea tehnica zeului Thot; mâna, capacitatea de a acționa; femeia goală, aceea de a lovi organele genitale ale reginei; bagheta făcea atacul durabil; femeia cu șerpi distila veninul magiei negre în corpul lui Nefertari.

Sarcina lui Ofir nu se anunța ușoară. Regina poseda o personalitate puternică și, în timpul încoronării, beneficiase de o protecție invizibilă, analogă celei a lui Ramses. Dar sarcina îi slăbea apărarea. O altă viață se hrănea din cea a lui Nefertari și o lipsea încetul cu încetul de forțe.

Erau necesare trei zile și trei nopți pentru ca vraja să aibă șanse de reușită. Ofir era puțin decepționat de a nu-l fi putut ataca direct pe Ramses, iar dezertarea sorei lui îl împiedicase. Atunci când va reuși să cucerească mintea Dolentei, va urmări un scop mult mai ambițios. Pentru moment, își slăbea doar adversarul.

Lăsând în grija lui Ameni și a miniștrilor săi gestionarea afacerilor curente, Ramses se ducea frecvent pe șantierul din Pi-Ramses. Datorită insistenței lui Moise și unei organizări riguroase a lucrului, opera progresa cu pași uriași.

Veselia domnea printre muncitori; nu numai hrana se dovedea excelentă și din belșug, ci și primele anunțate erau încasate cu regularitate, ținând cont de eforturile fiecăruia. Cei mai curajoși adunaseră o sumă frumoasă și puteau să se instaleze în noua capitală, fie într-o altă așezare unde puteau cumpăra puțin teren. Mai mult decât atât, un serviciu de sănătate bine echipat se ocupa de bolnavi și împărțea îngrijiri gratuite; contrar altor șantiere, cel din Pi-Ramses nu era afectat de prezența unora care simulau și care încercau să obțină un concediu pretextând că suferă de boli imaginare.

Regele își făcea griji în legătură cu securitatea; mai mulți contramaștri vegheau în permanență. Nu existaseră decât câțiva răniți ușor în timpul așezării blocurilor de granit pe locul destinat templului lui Amon. Datorită rotirii echipelor supravegheate minuțios, oamenii nu ajungeau la capătul puterilor; la fiecare șase zile, două zile de odihnă le permiteau să se destindă și să se refacă.

Numai Moise nu-și acorda nici un răgaz. Verifica, evita orice conflict, lua decizii urgente, reorganiza echipele epuizate, cerea materialele lipsă, redacta rapoarte, dormea o oră după prânz și trei noaptea. Descoperind un șef de o vitalitate excepțională, cărămidarii evrei îl ascultau cu sfîntenie; niciodată nu mai fuseseră puși sub conducerea unui om care le apăra atât de bine interesele.

Abner i-ar fi vorbit de tratamentul jignitor la care-l supunea Sary, însă se temea de represalii, având în vedere bunele relații ale egipteanului cu poliția. Dacă Abner era desemnat drept turbulent, avea să fie expulzat din țară și nu avea să-și mai revadă niciodată soția și copiii. De când începuse să

plătească, Sary nu-l mai hărțuia și se arăta chiar amabil. Cum greul părea să fi trecut, evreul se închise în tăcere și continua să frământa cărămizile cu aceeași ardoare ca și colegii lui.

În acea dimineață, Ramses vizita șantierul. Când li se anunță sosirea monarhului, evreii se spălară, își tăiară mustățile și bărbile, își legară perucile de sărbătoare cu o bandă albă nouă și stivuiră cărămizile într-o ordine impecabilă.

Din primul car ce se opri în fața fabricii coborî un uriaș înarmat și împlătoșat, cu o înfățișare înfricoșătoare. Oare vreunul dintre lucrători era pasibil de vreo sancțiune disciplinară? Desfășurarea a douăzeci de arcași făcu atmosfera și mai apăsătoare.

Tăcut, Serramanna trecu printre rândurile de evrei împietriți și neliniștiți.

Atunci când se declară mulțumit de inspecție, sardul făcu semn unui soldat să deschidă drumul carului regal.

Căramidarii se înclină în fața Faraonului, care îi felicită pe fiecare, spunându-le pe nume. Anunțul distribuirii de peruci noi și al livrării de vase cu vin alb din Deltă provocă o explozie de bucurie; însă ceea ce îi mișcă cel mai tare pe lucrători fu atenția pe care regele o arăta cărămizilor proaspăt frământate. Luă mai multe bucăți și le cântări în mână.

– Perfect, declară el. Rații duble timp de o săptămână și o zi suplimentară de odihnă. Unde e șeful vostru de echipă?

Sary ieși din rând.

Fostul educator al lui Ramses era singurul care nu se putea bucura de vizita monarhului. El, până nu de mult un profesor strălucit și un curtean ambițios, se temea să-l revadă pe regele împotriva căruia complotase.

– Ești satisfăcut de noua ta funcție, Sary?

– Îmi mulțumesc Maiestății Voastre că mi-a încredințat-o.

– Fără clemența mamei mele și a lui Nefertari, pedeapsa ta ar fi fost mai grea.

– Sunt conștient, Maiestate, și încerc, prin atitudinea mea, să-mi ispășesc greșelile.

– Sunt de neiertat, Sary.

– Remușcarea care-mi roade inima e mai rea decât un acid.

– Trebuie să fie destul de ușoară de vreme ce ți-a permis să supraviețuiești atâta timp crimei tale.

– Nu pot spera în iertarea Maiestății Voastre?

– Nu cunosc această noțiune, Sary; trăim în interiorul Legii sau în afara ei. Tu ai necinstit-o pe Maat și sufletul tău rămâne josnic pentru totdeauna. Ai grijă ca Moise să nu se plângă de tine, altfel nu vei mai avea ocazia să faci rău nimănui.

– Jur Maiestății Voastre că...

– Nici un cuvânt, Sary. Și fii fericit că ai șansa să lucrezi la edificarea lui Pi-Ramses.

Când regele se urcă din nou în car, aclamațiile izbucniră din toate piepturile. Călcându-și pe suflet, Sary se alătură și el celorlalți.

Așa cum era de prevăzut, templele se ridicau mai încet decât edificiile profane. Totuși, livrarea blocurilor de piatră se făcea fără întârzieri, iar specialiștii în remorcarea acestora, printre care numeroși evrei, le aduceau cu regularitate pe șantiere.

Grație intensei activități a cărămidarilor, palatul regal, ale cărui porțiuni din piatră erau încredințate specialiștilor, alcătuia deja o masă importantă în centrul capitalei. Acostau primele corăbii de transport, depozitele erau deschise, atelierele de tâmplărie sortau mobilele de lux, fabrica de țigle lăcuite își începuse producția. Pereții vilelor păreau să țâșnească din pământ, cartierele orașului căpătau formă, cazărmile aveau să adăpostească în curând primele trupe.

– Lacul palatului va fi splendid, anunță Moise; prevăd terminarea săpăturilor cam la mijlocul lunii viitoare. Capitala ta o să fie frumoasă, Ramses, căci e construită cu iubire.

– Tu ești principalul artizan al acestei reușite.

– Numai în aparență. Planul tu l-ai făcut, eu doar l-am executat.

Regele simți o nuanță de reproș în tonul prietenului său. Chiar atunci când voia să-i ceară o explicație, un mesager al palatului din Memphis veni spre el în galop. Serramanna îl obligă să se oprească la vreo doisprezece metri de monarh.

Gâfâind, mesagerul sări pe pământ.

– Trebuie să vă întoarceți urgent la Memphis, Maiestate... Regina... regina e bolnavă.

Ramses se ciocni de doctorul Pariamakhu, șeful medicilor palatului, un bărbat de vreo cincizeci de ani, doct și autoritar, cu mâini lungi și fine. Chirurg experimentat, trecea drept un practician remarcabil, dar sever cu pacienții.

– Vreau s-o văd pe regină.

– Regina doarme, Maiestate. Infirmierele i-au masat corpul cu ulei amestecat cu un somnifer.

– Ce se întâmplă?

– Mă tem de o naștere prematură.

– Nu e... periculos?

– Riscul e major, într-adevăr.

– Îți ordon s-o salvezi pe Nefertari.

– Pronosticul nașterii rămâne favorabil.

– De unde știi?

– Serviciul meu a procedat la un examen obișnuit, Maiestate. Au pus orz și grâu în doi săculeți de pânză udați mai multe zile la rând cu urina reginei. Orzul și grâul încolțind amândouă, ea va naște; și pentru că grâul a încolțit primul, va da naștere unei fetei.

– Eu am auzit vorbindu-se contrariul.

Doctorul Pariamakhu deveni glacial.

– Maiestatea Voastră o confundați cu o altă experiență în cursul căreia se utilizează grâu și orz culese din pământ. Mai rămâne să sperăm că sămânța, plecată din inima voastră pentru a ajunge în cea a reginei, s-a fixat bine în coloana vertebrală și în oasele copilului. O spermă de bună calitate produce o excelentă măduvă a spinării și o perfectă măduvă osoasă. Trebuie să vă mai amintesc că tatăl formează oasele și tendoanele, iar mama, carnea și sângele?

Pariamakhu nu era deloc nemulțumit de cursul de medicină pe care i-l ținea prestigiosului său elev.

– Vă îndoțiți de cunoștințele mele de fiziologie de fost elev al *Kap*-ului, doctore?

– Sigur că nu, Maiestate!

– N-ați prevăzut acest incident.

– Știința mea, Maiestate, are anumite limite și...

– Puterea mea nu are, doctore, și eu aștept o naștere fericită.

– Maiestate...

– Da, doctore?

– Propria voastră sănătate merită mare atenție. N-am avut încă onoarea să vă examinez, așa cum îmi cer îndatoririle funcției mele.

– Nu vă mai gândiți la asta, nu-mi pasă de boală.

– Anunțați-mă când se trezește regina.

Soarele asfințea atunci când Serramanna îl autoriză pe doctorul Pariamakhu să intre în biroul regelui.

Practicianul era stânjenit.

– Regina s-a trezit, Maiestate.

Ramses se ridică.

– Dar...

– Vorbește, doctore!

Pariamakhu, care se lăudase colegilor lui că putea să-și domolească ilustrul client, îl regreta acum pe Seti, considerat de el altădată încăpățânat și dezagreabil. Ramses era o furtună a cărei furie era mai bine s-o eviți.

– Regina tocmai e condusă în sala de naștere.

– Am cerut s-o văd!

– Înțeleptele au considerat că nu trebuie pierdută nici o secundă.

Ramses rupse pana cu care scria. Dacă Nefertari murea, mai avea el forța să domnească?

Şase înțelepte din Casa Vieții, purtând tunici lungi și coliere de turcoaze, o ajutau pe Nefertari să meargă spre sala de nașteri, un pavilion aerisit și împodobit cu flori. Ca și celelalte femei din Egipt, regina năștea goală, cu bustul drept, chircită pe niște pietre acoperite cu un pat de trestie. Acestea simbolizau destinul fiecărui nou născut, a cărui durată a vieții era fixată de Thot.

Prima înțeleaptă o va ține strâns de talie, a doua va interveni în fiecare etapă a nașterii, a treia va primi copilul în mâinile deschise, a patra îi va da primele îngrijiri, a cincea era doica, iar a șasea îi va prezenta reginei două chei ale vieții în momentul în care copilul va scoate primul țipăt. Conștiente de pericol, cele șase femei afixau totuși un calm desăvârșit.

După ce o masă îndelung pe Nefertari, șefa înțeleptelor îi aplică mai multe cataplasme în josul pântecului și îi legă abdomenul. Considerând necesară grăbirea unei nașteri care se anunța dureroasă, ea introdusese în vagin o pastă compusă din rășină de terebint, ceapă, lapte, mărar și sare. Pentru ușurarea suferinței, urma să folosească pământ ars frământat cu ulei călduț, ungându-i cu el organele genitale.

Cele șase înțelepte știau că lupta lui Nefertari va fi lungă și nașterea nesigură.

„Fie ca zeița Hathor să-i dăruiască un copil reginei, psalmodie una dintre ele, ca nici o boală să nu-l atingă; dispari, demon care vii din tenebre, care intri pe ascuns, cu fața întoarsă înapoi! Nu-l vei îmbrățișa pe acest copil, nu-l vei adormi, nu-i vei face nici un rău, nu-l vei lua cu tine! Fie ca spiritul să-l anime, ca nimic malefic să nu-l atingă, ca astrele să-i fie favorabile!”

La căderea nopții, contracțiile reveniră. Între dinții reginei fu introdusă o pastă pe bază de bob, pentru a-i permite să strângă din dinți fără să se rănească.

Signure pe tehnica lor, concentrate, recitându-și formulele împotriva durerii, cele șase înțelepte o ajutară pe regina Egiptului să dea naștere unei vieți.

Ramses nu mai rezista.

Când doctorul Pariamakhu reapăru pentru a doua oară, acesta crezu că regele avea să-i sară la gât.

- S-a terminat, în sfârșit?
- Da, Maiestate.
- Nefertari?
- Regina e în viață și sănătoasă și aveți o fiică.
- Sănătoasă și ea?
- E... mai delicat.

Ramses îl împinse pe medic și alergă spre pavilionul de nașteri. Una din înțelepte îl curăța.

- Unde sunt regina și fiica mea?
- Într-o cameră din palat, Maiestate.
- Vreau să știu adevărul!
- Copilul e foarte slăbit.
- Vreau să-l văd.

Destinsă, radioasă dar epuizată, Nefertari dormea. Șefa înțeleptelor îi dăduse o poțiune sedativă.

Bebelușul era de o frumusețe remarcabilă. Fragedă, cu ochii, în același timp, uimiți și curioși, fiica lui Nefertari și a lui Ramses se bucura deja de viață ca de un miracol.

Regele o luă în brațe.

- E minunată! De ce anume te temi?
- Cordonul amuletei pe care trebuia să i-o punem la gât s-a rupt. E un semn rău, Maiestate, un semn foarte rău.
- Prezicerea a fost formulată?
- O așteptăm pe sibilă.

Aceasta din urmă sosi câteva minute mai târziu și, împreună cu cele șase înțelepte, recreă confreria celor șapte

Hathor, însărcinate cu aflarea destinului noului născut. Alcătuind un cerc în jurul lui, își uniră gândurile pentru a înțelege viitorul.

Meditația lor dură mai mult decât de obicei.

Cu o expresie sumbră, sibila se desprinse de grup și înaintă spre rege.

– Momentul nu e propice, Maiestate. Nu putem să...

– Nu minți.

– Ne putem înșela.

– Fii sinceră, te rog.

– Destinul acestui copil se hotărăște în următoarele douăzeci și patru de ore. Dacă nu găsim un mijloc de a respinge demonii care-i rod sufletul, fiica voastră nu va supraviețui nopții următoare.

Doica, aflată într-o stare de sănătate excelentă, era însărcinată să alăpteze fiica cuplului regal. Doctorul Pariamakhu controlase el însuși laptele care trebuia să aibă mirosul plăcut al făinii de roșcove. Pentru a avea lapte suficient, doica băuse suc de smochine și mâncase șiră de pește coaptă, amestecată cu ulei.

Spre disperarea doicii și a medicului, bebelușul refuza mâncarea. Încercară o altă doică, tot fără succes. Ultima soluție, un lapte excepțional, conservat în vase în formă de hipopotam, nu dădu rezultatul așteptat. Copilul nu înghițea lichidul dens care se scurgea prin mameloanele animalului.

Medicul umezea buzele micii paciente și se pregătea s-o învelească într-o pânză umedă atunci când Ramses o luă în brațe.

– Trebuie s-o hidratăm, Maiestate!

– Știința ta e inutilă. Forța mea o va ține în viață.

Strângându-și fiica la piept, regele se duse la căpătâiul lui Nefertari. În ciuda epuizării, regina rămăsese radioasă.

– Sunt fericită... atât de fericită! Nu e bine îngrijită?

– Tu ce simți?

– N-am nici o neliniște. Te-ai gândit la numele fiicei noastre?

– Rolul ăsta îi revine mamei.

– Se va numi Meritamon, „lubita lui Amon”, și va vedea templul tău pentru veșnicie. În timp ce o nășteam, am avut un gând straniu... Trebuie construit fără întârziere, Ramses... Acest templu va fi cea mai bună pavăză contra răului și vom fi uniți împotriva adversităților.

– Dorința ta va deveni realitate.

– De ce strângi copilul așa de tare?

Privirea lui Nefertari era așa de limpede, atât de încrezătoare, încât Ramses se simți incapabil să-i ascundă adevărul.

– Meritamon e bolnavă.

Regina se ridică și prinse încheietura regelui.

– De ce anume suferă?

– Refuză să mănânce, dar o voi vindeca.

Ostenită, regina înceta să mai lupte.

– Am pierdut deja un copil, forțele întunericului vor să ne ia fiica... Noaptea mă cuprinde.

Nefertari își pierdu cunoștința.

– Care sunt concluziile tale, doctore? întrebă Ramses.

– Regina e foarte slăbită, răspunse Pariamakhu.

– O poți salva?

– Nu știu, Maiestate. Dacă supraviețuiește, nu va mai putea avea copii; o nouă sarcină i-ar fi fatală.

– Și fiica noastră?

– Nu înțeleg nimic; în momentul ăsta e atât de calmă! Ipoteza înțeleptelor e poate cea bună, dar mie mi se pare absurdă.

– Vorbește!

– Ele cred că e vorba de farmece.

– Farmece, aici, în palatul meu?

– Tocmai din acest motiv cred că ideea asta e neverosimilă. Totuși, poate ar trebui să-i convocăm pe magicienii de la curte...

– Și dacă vinovatul e unul dintre ei? Nu, nu-mi rămâne decât o singură soluție.

Meritamon adormise în brațele puternice ale lui Ramses.

Curtea fremăta de zvonuri. Nefertari adusese pe lume un al doilea copil născut mort, iar regina era pe punctul de a-și da sufletul. Ramses, pradă disperării, își pierduse mințile. Fără să îndrăznească să creadă aceste vești excelente, Șenar spera că nu erau cu totul lipsite de temeii.

Ducându-se la palat împreună cu Dolenta, Șenar își compuse o expresie gravă și dezolată. Dolenta părea distrusă.

– Ai de gând să devii o excelentă comediană, draga mea soră?

– Evenimentele astea mă tulbură.

– Totuși, nu-i iubești nici pe Ramses, nici pe Nefertari.

– Copilul ăsta... Nu el e responsabil.

– Mare scofală! Iată-te deodată și sensibilă. Dacă zvonurile sunt fondate, viitorul nostru se limpezește.

Dolenta nu îndrăznește să-i mărturisească lui Șenar că magia reușită de Ofir era adevărata cauză a tulburării ei. Pentru a reuși să spargă destinul cuplului regal, libianul poseda o rară stăpânire asupra forțelor obscure.

Ameni, mai palid decât de obicei, îi primi pe Dolenta și pe Șenar.

– Având în vedere împrejurările, declară acesta din urmă, ne-am gândit că regele ar dori să-i aibă lângă el pe fratele și sora lui.

– Sunt dezolat, dar preferă să fie singur.

– Cum se simte Nefertari?

– Regina se odihnește.

– Și copilul? Întrebă Dolenta.

– Doctorul Pariamakhu e la căpătâiul lui.

– Nu ai niște vești mai exacte?

– Trebuie să avem răbdare.

Atunci când Șenar și Dolenta părăseau palatul, Serramanna și soldații lui încadrau un om fără perucă, prost bărbierit, și îmbrăcat cu o tunică din piele de antilopă cu multe buzunare. Grăbiți, se îndreptau spre apartamentele cuplului regal.

– Setau! Ești ultima mea speranță.

Îmblânzitorul de șerpi se apropie de rege și contemplă bebelușul pe care acesta îl ținea în brațe.

– Mie nu-mi plac copiii, însă asta e o mică minune. Opera lui Nefertari, bineînțeles.

– Meritamon, fiica noastră. O să moară, Setau.

– Ce tot spui?

– Vräji.

– Aici, în palat?

– Nu știu.

– Cum se manifestă?

– Refuză să mănânce.

– Și Nefertari?

– Îi e foarte rău.

– Presupun că dragul nostru doctor Pariamakhu ridică din umeri.

– E descumpănit.

– E starea lui normală. Pune-ți încet fiica în leagăn.

Ramses se execută. Din momentul în care nu se mai găsi în brațele tatălui ei, Meritamon începu să respire cu greutate.

– Doar puterea ta o menține în viață... De asta mă teameam. Dar... La ce vă stă vouă mintea în palatul ăsta! Copilul acesta nu poartă nici măcar o amuletă protectoare!

Setau scoase dintr-un buzunar o amuletă în formă de scarabeu, o agăță de o sforicică având șapte noduri și o puse la gâtul lui Meritamon. Pe suprafața scarabeului, un text:

„Moartea hrăpăreață nu se va atinge de mine, lumina divină mă va salva.”

– Ia-ți din nou fiica în brațe, ordonă Setau, și deschide-mi ușile laboratorului.

– Crezi că o să reușești...

– O să trăncănim după aia. Clipele sunt numărate.

Laboratorul palatului avea mai multe secțiuni. Setau se închise în încăperea unde erau depozitați canini inferiori de hipopotam mascul ce depășeau uneori șaptezeci de centimetri lungime și zece lățime. Tăie unul în formă de semilună, cu extremitățile alungite, după ce îi lustruise suprafața fără să deterioreze fildeșul și gravă mai multe simboluri destinate să alunge forțele malefice ivite din întuneric pentru a le ucide pe mamă și fiică. Setau le alese pe cele care i se părură mai potrivite situației: un grifon înaripat cu trup de leu și cap de șoim, o femelă hipopotam cu un cuțit, o broască, un soare strălucitor, un pitic bărbos ținând în fiecare mână niște șerpi. Descriindu-le cu voce tare, le făcu eficace și le ordonă să reteze beregata demonilor de ambele sexe, să-i strivească, să-i sfâșie în bucăți și să-i pună pe fugă. Apoi prepară o poțiune pe bază de venin de viperă pentru a deschide stomacul; chiar și într-o doză infimezimală, putea fi poate prea puternică pentru organismul unui nou născut.

În timp ce Setau ieșea, doctorul Pariamakhu veni în grabă spre el ca ieșit din minți.

– Repede, copilul se stinge.

Cu fața spre soarele ce asfințea, Ramses își ținea în brațe fiica ce i se lăsase cu totul în grijă. În ciuda magnetismului său, respirația bebelușului devenea neregulată. Copilul lui Nefertari, singurul copil al uniunii dintre ei care ar putea trăi...

Dacă Meritamon murea, Nefertari nu i-ar fi supraviețuit. Mânia invadează inima regelui, o furie ce avea să sfideze tenebrele târâtoare și să-i salveze fiica de blestemele lor.

Setau intră în cameră. Ținea în mână fildeșul sculptat.

– Asta trebuie să oprească vraja, explică el; dacă vrem să reparăm stricăciunile din interiorul corpului și să-i permitem să se hrănească, trebuie s-o facem să bea remediul ăsta.

La enunțarea compoziției acestuia, doctorul Pariamakhu tresări.

– Maiestate, eu mă opun!

– Ești sigur de rezultat, Setau?

– Pericolul e real. Tu trebuie să hotărăști.

– Să trecem la treabă.

Setau puse fildeșul pe pieptul lui Meritamon. Întins în leagăn, cu ochii mari, întrebători, copilul respira cu greutate.

Ramses, Setau și doctorul Pariamakhu rămaseră tăcuți. Talismanul părea eficace, dar oare protecția lui avea să fie de durată?

Zece minute mai târziu, Meritamon începu să se agite și să plângă.

– Să i se aducă o statueta a zeiței Opet, ordonă Setau; mă întorc în laborator. Doctore, umezește buzele copilului și să nu faci nimic altceva!

Opet, femela hipopotam, era patroana înțeleptelor și a doicilor. Pe cer, ea lua forma unei constelații care împiedica Ursa Mare, de natură Setiană, deci posesoarea unei forțe formidabile, să tulbure pacea lui Osiris înviat. Plină cu lapte matern și încărcată cu energie pozitivă de către magicienii Casei Vieții, statueta lui Opet fu așezată la căpătâiul leagănului.

Prezența ei liniști copilul. Meritamon adormi.

Setau reapăru, ținând în fiecare mână un fildeș tăiat grosolan.

– E sumar, declară el, dar trebuie să fie suficient.

Îl puse pe primul pe pântecul bebelușului, iar pe al doilea pe picioare. Meritamon nu avu nici o reacție.

– În momentul ăsta, un câmp de forțe pozitive o protejează. Vraja e ruptă, iar blestemul inoperant.

– E salvată? Întrebă regele.

– Numai alăptarea o poate smulge din ghearele morții. Dacă stomacul rămâne închis, o să moară.

– Dă-i poțiunea.

– Dă-i-o tu.

Cu blândețe, Ramses deschise buzele fiicei sale, adormită profund, și-i turnă lichidul de culoarea chihlimbarului în gură. Doctorul Pariamakhu întoarse capul.

Câteva secunde mai târziu, Meritamon deschise ochii și țipă.

– Repede, spuse Setau, sânul statuei!

Ramses își ridică fiica, Setau scoase tija metalică ce astupa sânul din care curgea laptele, iar regele lipi buzele copilului de orificiu.

Meritamon bău cu voluptate lichidul hrănitor, de-abia mai oprindu-se să-și recapete răsuflarea, și scoase suspine de ușurare.

– Ce dorești, Setau?

– Nimic, Ramses.

– Te numesc șeful magicienilor din palat.

– Să se descurce și fără mine! Cum se simte Nefertari?

– E surprinzătoare. Măine are de gând să se plimbe prin grădină.

– Și micuța?

– Setea ei de viață e de nestins.

– Ce au prezis cele șapte zâne?

– Vălul negru ce acoperea destinul lui Meritamon s-a risipit; au văzut o robă de preoteasă, o femeie de o mare noblețe și pietrele unui templu.

– Cu alte cuvinte, o existență austeră.

- Meriți să fii bogat, Setau.
- Șerpilor, scorpionii și Lotus îmi ajung.
- Creditele tale pentru cercetare vor fi nelimitate. În ceea ce privește producția de venin, palatul o va cumpăra la cel mai bun preț pentru a o distribui spitalelor.
- Refuz orice privilegiu.
- Nu e vorba de nici unul. Din moment ce produsele tale sunt excelente, remunerația trebuie să fie pe măsură și munca ta încurajată.
- Dacă aș îndrăzni...
- Îndrăznește.
- Mai ai vin roșu de Fayum din anul al treilea al lui Seti?
- O să ți se livreze mai multe amfore începând de mâine.
- Asta o să mă coste niște fiole de venin!
- Dă-mi voie să ți le ofer.
- Nu-mi plac darurile, mai ales cele din partea regelui.
- Prietenul te roagă să accepți acest cadou. Cum ai căpătat știința care a salvat-o pe Meritamon?
- Șerpilor m-au învățat aproape totul, iar Lotus a făcut restul. Tehnica vrăjitoarelor nubiene e incomparabilă. Amuleta pe care fiica ta o poartă la gât o va feri de numeroase neplăceri, cu condiția să fie reîncărcată în fiecare an.
- O vilă vă așteaptă, pe tine și pe Lotus.
- În mijlocul orașului! Nu ești serios... Cum o să mai studiem șerpilor? Nouă ne trebuie deșertul, noaptea și pericolul. Apropo de pericol... Vraja asta e neobișnuită.
- Explică-mi.
- A trebuit să folosesc mijloace puternice, pentru că atacul era serios. E vorba de farmece străine în afacerea asta, ceva sirian, libian sau evreiesc; dacă nu utilizam trei fildeșuri magice, n-aș fi reușit să sparg câmpul de forțe negative. Și nu vorbesc aici de voința de a face să moară de foame un sugaci... Un spirit deosebit de pervers, după părerea mea.

– Un magician din palat?
– Mă îndoiesc. Dușmanul tău e familiarizat cu forțele răului.

– O s-o ia de la capăt...
– Poți să fii sigur de asta.
– Cum să-l identificăm și să-l împiedicăm să mai facă rău?

– N-am nici cea mai mică idee. Un demon de o asemenea anvergură știe să se disimuleze cu o artă desăvârșită. Poate chiar l-ai întâlnit; ți s-a părut amabil și inofensiv. Poate se ascunde într-o grotă inaccesibilă.

– Cum să le protejăm pe Nefertari și Meritamon?
– Folosind mijloacele care și-au dovedit eficacitatea: amuletele și ritualul invocării forțelor benefice.

– Și dacă nu e suficient?
– Va trebui să dezvoltăm o energie superioară celei a magului negru.

– Deci, să creăm un lăcaș care s-o producă.

Templul pentru veșnicie... Ramses n-ar fi putut avea un aliat mai eficace.

Pi-Ramses creștea.

Încă nu era un oraș, însă clădirile și locuințele prindeau formă, dominate de masa impozantă a palatului, ale cărui temelii din piatră le depășeau pe cele din Theba și Memphis. Entuziasmul nu se diminuase deloc. Moise părea neobosit, intenționa rămânând exemplară. Văzând rezultatele eforturilor lor, constructorii noii capitale, de la maiștri la simpli muncitori, doreau să contemple opera desăvârșită și toți aveau intenția să se stabilească în cetatea edificată de mâinile lor.

Două căpetenii de clan, geloase pe succesul lui Moise, încercaseră să-i conteste autoritatea. Fără să lase doar în

seama tânărului evreu grija de a se apăra, toți cărămidarii ceruseră ca el să rămână în fruntea lor. Din acel moment, Moise, nefiind pe deplin conștient, începu să arate din ce în ce mai mult ca un rege neîncoronat al unui popor fără patrie. Construcția capitalei îi consuma atâta energie încât neliniștile lui se se risipiseră; nu-și mai punea întrebări în legătură cu zeul unic și se preocupa doar de buna organizare a șantierelor.

Anunțarea sosirii lui Ramses îl bucură. Nu prevestiseră niște pășări de rău augur moartea lui Nefertari și a fiicei ei? Timp de câteva zile, atmosfera fusese încărcată de nervozitate. Respingând zvonurile, Moise pariasse că regele nu avea să întârzie să viziteze orașul în construcție.

Ramses îi dădea acum dreptate.

Serramanna nu-i putu împiedica pe lucrători să formeze o gardă de onoare la trecerea carului regal. Doreau să-l atingă pentru a se apropia un pic de magia Faraonului. Sardul era furios pe acest monarh tânăr, care nu ținea cont de măsurile de securitate și se expunea unor posibile lovituri de pumnal din partea vreunui agresor.

Ramses merse direct la vila ocupată temporar de Moise. Atunci când Faraonul puse piciorul pe pământ, evreul se înclină; o dată intrați în interior, la adăpost de privirile celorlalți, cei doi prieteni se îmbrățișară.

– Dacă o să continuăm în ritmul ăsta, pariul tău nebunesc va fi câștigat.

– Ai reușit să recuperezi întârzierile?

– Asta e sigur.

– Vreau să văd totul azi!

– N-o să ai decât surprize plăcute. Cum se mai simte Nefertari?

– Regina se simte bine, și fiica noastră la fel. Meritam o să fie la fel de frumoasă ca mama ei.

– N-au scăpat ca prin minune de la moarte?
– Setau le-a salvat.
– Cu veninurile lui?
– A devenit expert în magie și a risipit farmecele care le loviseră pe soția și pe fiica mea.

Moise era stupefiat.

– Cine a îndrăznit?
– Nu știm încă.
– Trebuie să fie un tip mârșav dacă și-a pus mintea cu o femeie și cu un copil, dar și nebun ca să le atace pe soția și fiica Faraonului!

– M-am întrebat dacă această agresiune oribilă nu e legată de construcția lui Pi-Ramses. Am nemulțumit multe notabilități creând această nouă capitală.

– Nu, e imposibil... Între nemulțumire și crimă e o distanță prea mare.

– Dacă vinovatul ar fi un evreu, cum ai reacționa?

– Un criminal rămâne un criminal, din orice popor s-ar trage. Dar cred că te afli pe o pistă greșită.

– Orice ai afla, să nu-mi ascunzi.

– Nu ai încredere în mine?

– Asta e impresia ta?

– Nici unui evreu nu i-ar trece prin minte o asemenea nelegiuire.

– Trebuie să lipsesc câteva săptămâni, Moise; îți încredințez capitala.

– Când te întorci, n-o s-o mai recunoști. Nu întârzia prea mult; n-o să ne placă să amânăm inaugurarea.

În primele zile ale unui iunie înăbușitor, Ramses sărbătorea începutul celui de-al doilea an de domnie. Se împlinea deja un an de la plecarea lui Seti spre regatul astrelor.

Corabia cuplului regal se oprise la înălțimea lui Gebel Silsileh, în locul în care cele două maluri se apropiau. Conform tradiției, duhul Nilului locuia acolo, iar Faraonul trebuia să-l trezească pentru a deveni părintele ce hrănește și face să crească apele.

După ofranda laptelui și a vinului și după declamarea rugăciunilor rituale, cuplul regal pătrunse în interiorul unei capele săpată în stâncă. Aici era o temperatură plăcută.

– Doctorul Pariamakhu a vorbit cu tine? o întreabă Ramses pe Nefertari.

– Mi-a prescris un tratament nou pentru ca să dispară și ultimele urme de oboseală.

– Nimic altceva?

– Mi-a ascuns adevărul în legătură cu Meritamon?

– Nu, fii sigură de asta.

– Ce ar fi trebuit să-mi spună?

– Curajul nu e una dintre virtuțile majore ale acestui doctor cumsecade.

– Care e lașitatea de care s-a făcut vinovat?

– Tu ai supraviețuit ca prin miracol la naștere.

Chipul lui Nefertari se întunecă.

– N-o să mai am alți copii, nu-i așa? Și n-o să-ți dăruiesc nici un fiu.

– Kha și Meritamon sunt moștenitorii legitimi ai Coroanei.

– Ramses trebuie să aibă și alți copii, alți fii. Dacă tu crezi că e absolut necesar să mă retrag în templu...

Regele își strânse soția la piept.

– Te iubesc, Nefertari. Tu ești iubirea și lumina, tu ești regina Egiptului. Sufletele noastre sunt unite pe vecie, nimeni nu ne va putea despărți.

– Iset îți va dărui fii.

– Nefertari...

– Trebuie, Ramses, trebuie. Tu nu ești un om ca toți ceilalți, tu ești Faraon.

La sosirea în Theba, cuplul regal se duse pe locul unde avea să fie edificat templul veșnic al lui Ramses. Totul li se păru grandios și încărcat cu o energie ce provenea, în același timp, din muntele Asfințitului și din câmpia fertilă.

– M-am înșelat atunci când am neglijat această fundație în beneficiul capitalei, mărturisi Ramses. Atenționarea mamei mele și atentatul comis împotriva ta și a fiicei noastre mi-au deschis ochii. Doar un templu pentru veșnicie ne va proteja de răul ascuns în tenebre.

Nobilă și strălucitoare, Nefertari măsură cu privirea vastă întindere de nisip și de pietre ce părea destinată sterilității. Ca și Ramses, ea se bucura de o complicitate cu soarele; razele lui îi alunecau pe piele fără s-o ardă și o iluminau. În acele momente de nemișcare, era zeița fundațiilor și fiecare pas al ei sacraliza terenul ales.

Marea soție regală se ivea din eternitate și o grava în acest pământ ars de soare, însemnat deja de pecetea lui Ramses.

Cei doi bărbați se ciocniră pe pasarela corăbiei regale și se opriră, nas în nas. Setau era mai mic decât Serramanna, dar la fel de lat în umeri. Privirile celor doi se înfruntară.

– Speram să nu te mai văd în preajma regelui, Setau.

– Nu sunt deloc mâhnit că te dezamăgesc.

– Se vorbește de un magician negru care a pus în pericol viața reginei și a fiicei ei.

– Nu l-ai identificat încă? Ramses nu are lângă el pe cine trebuie.

– Ți-a mai închis cineva gura până acum?

– Încearcă, dacă asta te distrează. Dar teme-te de șerpii mei.

– Asta e o amenințare?

– Puțin îmi pasă ce crezi tu. Oricare le-ar fi veșmântul, pirații tot pirați rămân.

– Dacă ți-ai mărturisi crima, m-ai face să câștig timp.

– Ești destul de prost informat pentru un șef al securității.

Nu știi că am salvat-o pe fiica cuplului regal?

– O mascaradă. Ești un vicios, Setau.

– Îți lipsește o doagă.

– Chiar în secunda în care vei încerca să-i faci vreun rău regelui, o să-ți zdrobesc țeasta cu pumnul.

– Încercarea asta o să-ți cam taie răsuflarea, Serramanna.

– Hai să încercăm, vrei?

– Agresarea fără rost a unui prieten al regelui o să te ducă drept la ocnă.

– Acolo o să ajungi tu curând.

– O să mi-o iei înainte, sardule. Până atunci, dă-te la o parte.

– Unde te duci?

– Să mă alătur lui Ramses și, la ordinul lui, să curăț locul viitorului templu de reptilele care și-au făcut sălaș acolo.

– O să te împiedic să faci vreun rău cuiva, vrăjitorule.

Setau se depărtă de Serramanna.

– În loc să vorbești prostii, ai face mai bine să-l aperi pe rege.

Ramses se reculese câteva ore în capela de cult a tatălui său, în interiorul templului din Gurnah, pe malul vestic din Theba. Regele pusese pe altar ciorchini de struguri, smochine, ienupăr și conuri de pin. Sufletul lui Seti trăia în pace în acest loc de odihnă, hrănit cu esența subtilă a ofrandelor.

Aici îl anunțase Seti pe Ramses că îi va urma la tron. Tânărul prinț nu simțise povara cuvintelor rostite de tatăl lui. El trăia un vis în umbra protectoare a unui uriaș a cărui gândire se deplasa precum luntrea divină prin spațiile celeste.

Atunci când coroana roșie și cea albă îi fuseseră puse pe cap, Ramses abandonase pentru totdeauna liniștea moștenitorului tronului pentru a înfrunta o lume de o asprime nebănuită. Pe pereții acestui templu, zeii surâzători sau gravi sacralizau viața; un faraon înviat îi omagia și se împărtășea din lumea invizibilă. În exterior, oamenii. Omenirea, cu lașitatea și curajul ei, cu dreptatea și ipocrizia ei, cu generozitatea și aviditatea ei. Iar el, Ramses, în mijlocul acestor forțe contrare, însărcinat cu menținerea legăturii dintre oameni și zei, oricare ar fi fost dorințele sau slăbiciunile lui.

Nu domnea decât de un an, însă de multă vreme el nu-și mai aparținea.

Soarele era la asfințit atunci când Ramses se urcă în carul lui Serramanna, care ținea hățurile.

- Unde mergem, Maiestate?
- În Valea Regilor.
- Am percheziționat corăbiile care compun flotila.
- Nimic suspect?
- Nimic.

Sardul era nervos.

- N-ai nimic altceva să-mi spui, Serramanna?
- Chiar nimic, Maiestate.
- Ești foarte sigur?
- Să acuz pe cineva fără dovezi ar fi o greșeală gravă.
- L-ai identificat pe magul negru?
- Părerea mea n-are nici o valoare. Contează doar faptele.
- În galop, Serramanna.

Caii porniră spre Vale. Intrarea era păzită în permanență de soldați. La sfârșitul acestei zile de vară, căldura se acumulase în piatra care acum o emana și aveai sentimentul că pătrunzi într-un cuptor în care te amenința asfixia.

Nădușit și cu mare efort, responsabilul detașamentului se înclină în fața faraonului și îi garantă că nici un hoț nu pătrunsese în mormântul lui Seti.

Dar nu spre lăcașul de veci al tatălui lui se îndrepta Ramses, ci spre al său. O dată ziua de muncă terminată, tăietorii în piatră își curățau uneltele și le aranjau în coșuri. Vizita neașteptată a suveranului întrerupse discuțiile; meșteșugarii se adunară în spatele maistrului care își termina raportul zilnic.

– Am săpat culoarul cel lung, până în sala lui Maat. Pot să vi-l arăt, Maiestate?

– Lasă-mă singur.

Ramses trecu pragul mormântului său și coborî o scară scurtă săpată în piatră, corespunzând intrării soarelui în tenebre. Pe pereții culoarului care urma erau gravate hieroglife dispuse pe coloane verticale, rugăciuni pe care un chip de faraon veșnic tânăr le adresa forței luminii, enumerându-i numele secrete. Apoi ieșeau la iveală orele nopții și încercările încăperii ascunse, pe care bătrânul soare trebuia să le depășească pentru a spera să renască a doua zi dimineața.

După ce traversă acest regat al umbrelor, Ramses avu sentimentul de venerație în fața divinităților prezente în lumea de dincolo așa cum fuseseră și pe pământ. Admirabil desenate și pictate în culori vii, ele îl recreau pe rege în permanență.

În dreapta, sala carului regal, cu patru coloane. Aici urmau să fie conservate oiștea, roțile și celelalte părți componente ale carului ritual al lui Ramses, pentru a fi reconstituit în lumea cealaltă și a-i permite monarhului să se deplaseze și acolo, culcându-i la pământ pe dușmanii luminii.

După aceea, culoarul devenea mai strâmt. Era decorat cu scene și texte ritualice semnificând deschiderea gurii și a ochilor, aplicată statuii regelui, transfigurat și înviat.

Apoi domina din nou roca, cu greu cioplită de dălțile tăietorilor în piatră. Le vor trebui mai multe luni pentru a deschide și decora sala lui Maat și lăcașul de aur unde urma să fie instalat sarcofagul.

Moartea lui Ramses se construia în fața lui, calmă și misterioasă. Nu lipsea nici un cuvânt din limbajul eternității, nici o scenă din arta invizibilului. Tânărul rege evolua dincolo de persoana sa terestră, participa la un univers ale cărui legi depășeau pentru totdeauna condiția umană.

Când Faraonul ieși din mormânt, o noapte liniștită domnea asupra Văii strămoșilor lui.

Al doilea profet al lui Amon, Doki, alergă până la palatul din Theba, unde regele îi convocase pe principalii demnitari ai ierarhiei din Karnak. Mic, ras în cap, cu fruntea îngustă, nasul și bărbia ascuțite și un maxilar ce semăna cu cel al unui crocodil, Doki se temea să nu întârzie din cauza prostiei secretarului său, care omisese să-l anunțe de urgență atunci când el încă mai verifica socotelile scribilor care se ocupau de cirezile de vite. Imbecilul avea să fie trimis la o fermă, departe de confortul birourilor din templu.

Serramanna îl percheziționă pe Doki și îl lăasă să intre în sala de audiențe a Faraonului. În fața lui, așezat într-un jilț cu rezemători, Nebu, mare preot și primul profet al lui Amon. Ridat, cu umerii căzuți, își pusese piciorul stâng, dureros, pe o pernă și inspira dintr-un flacon cu esență de flori.

- Binevoiți să mă iertați, Maiestate. Întârzierea mea...
- Să nu mai vorbim de asta. Unde e al treilea profet?
- Participă la ritualurile de purificare din Casa Vieții și dorește să rămână în singurătate.
- De acord. Bakhen, al patrulea profet?
- Pe șantierul din Luxor.
- De ce nu se află aici?
- Supraveghează dificila așezare a obeliscurilor. Dacă doriți să-l aduc de urgență...

– Inutil. Sănătatea marelui preot din Karnak e satisfăcătoare?

– Nu, răspunse Nebu cu o voce obosită. Mă mișc cu greutate și îmi petrec cea mai mare parte din timp în sala arhivelor. Predecesorul meu a neglijat ritualuri străvechi și vreau să le repun în valoare.

– Și tu, Doki, ești preocupat mai mult de treburile acestei lumi?

– Chiar trebuie, Maiestate! Bakhen și cu mine asigurăm gestionarea acestui domeniu sub controlul veneratului nostru mare preot.

– Tinerii mei subordonați au înțeles că un picior bolnav nu afectează un ochi atent, preciză Nebu. Misiunea pe care mi-a încredințat-o regele va fi dusă la bun sfârșit fără întârziere și nu voi tolera nici greșelile și nici lenea.

Fermitatea tonului îl surprinse pe Ramses. Deși părea epuizat, bătrânul Nebu controla situația.

– Prezența voastră e o fericire, Maiestate; ea înseamnă că nașterea noii capitale nu implică abandonarea Thebei.

– Nu asta a fost intenția mea, Nebu. Ce faraon demn de funcția lui ar putea neglija cetatea lui Amon, zeul victoriei?

– Și atunci de ce să ne depărtăm de ea?

Întrebarea părea plină de reproș.

– Nu ține de marele preot al lui Amon discutarea politicii Egiptului.

– Sunt de acord, Maiestate, dar nu cade în sarcina lui să se preocupe de viitorul templului?

– Nebu să fie liniștit. Oare marea sală cu coloane din Karnak nu e cea mai frumoasă și mai vastă dintre cele construite vreodată?

– Vi se cuvin mulțumiri, Maiestate; dar permiteți-i unui bătrân fără ambiții să vă întrebe despre adevăratul motiv al prezenței voastre aici.

Ramses zâmbi.

– Cine e mai nerăbdător, Nebu, tu sau eu?

– În Maiestatea Voastră arde focul tinereții, în mine devine dominantă vocea regatului umbrelor. Puținul timp pe care îl mai am de trăit îmi interzice discursurile inutile.

Schimbul de replici dintre Ramses și Nebu îl lăasă pe Doki fără grai. Dacă marele preot continua să-l înfrunte în felul ăsta pe monarh, mânia acestuia nu va întârzia să izbucnească.

– Familia regală e în pericol, le dezvălui faraonul. Aici, în Theba, am venit să caut protecția de care avem nevoie.

– Și cum aveți de gând să acționați?

– Fondând un templu pentru veșnicie.

Nebu își încleștă mâna pe baston.

– Vă aprob, dar mai întâi trebuie să sporiți *ka-ul*, forța al cărei depozitar sunteți.

– În ce fel?

– Desăvârșind templul din Luxor, sanctuarul lui *ka* prin excelență.

– Nu încerci să-ți favorizezi propria capelă, Nebu?

– În alte împrejurări aș fi încercat, fără îndoială, să vă influențez mai mult sau mai puțin, însă gravitatea cuvintelor voastre m-a făcut să-mi schimb părerea. În Luxor se acumulează puterea de care are nevoie Karnakul pentru a face să strălucească divinul și este cea de care aveți nevoie pentru a guverna.

– Am să țin cont de părerea ta, mare preot, dar îți ordon să pregătești ritualul fondării templului meu pentru veșnicie ce va fi înălțat pe malul Asfințitului.

Pentru a-și calma febra ce pusese stăpânire pe el, Doki bău mai multe cupe de bere tare. Mâinile îi tremurau, o sudoare rece i se scurgea pe spinare. După ce îndurase atâtea nedreptăți, norocul îi surâdea în sfârșit!

El, cel de-al doilea profet al lui Amon, condamnat să îmbătrânească în acest post de subaltern, era depozitarul unui secret de stat de cea mai mare importanță!

Confesându-se, Ramses comisese o greșeală pe care Doki o va exploata în speranța accederii la funcția de mare preot.

Un templu pentru veșnicie... O ocazie nesperată, soluția ce i se păruse inaccesibilă! Dar trebuia să se calmeze, să nu acționeze precipitat, să nu piardă nici o clipă, să rostească vorbele potrivite, să știe să tacă.

Poziția lui de al doilea profet îi permitea să deturneze mărfurile ce aveau să-i servească drept monedă de schimb, eliminând câteva rânduri din inventar. În calitate de supraveghetor al scribilor ce se ocupau cu controlul, nu risca nimic.

Oare nu-și făcea iluzii, avea el într-adevăr capacitatea de a duce la bun sfârșit un asemenea proiect? Nici marele preot și nici regele nu erau niște copii creduli. La cea mai mică greșeală, putea fi descoperit. Dar o asemenea șansă nu avea să mai apară. Un faraon nu construia decât un singur templu pentru veșnicie.

Situat la o jumătate de oră de mers de Karnak, Luxorul era legat de imensul templu al lui Amon printr-o alee mărginită de sfincși protectori. Folosindu-se de arhivele Casei Vieții, ce conțineau secretele cerului și ale pământului, și citind cărțile lui Thot, Bakhen alcătuiuse un plan de lărgire a Luxorului conform voinței exprimate de Ramses din primul său an de domnie. Grație sprijinului lui Nebu, lucrările înaintaseră repede. Adăugată sanctuarului lui Amenhotep al III-lea, o curte mare, de cincizeci și doi de metri lățime pe patruzeci și opt lungime, adăpostea statuile lui Ramses. În fața elegantului pilastru, lat de șaiszeci și cinci de metri, șase coloși, reprezentându-l pe faraon, păzeau accesul în acest templu al lui ka, în timp ce două obeliscuri, înalte de

douăzeci și cinci de metri, se înălțau spre cer pentru a risipi forțele răului.

Frumoasa piatră din gresie, de o frumusețe neegalabilă, zidurile acoperite cu electrum, pardoseala din argint făceau din Luxor capodopera domniei lui Ramses. Stâlpii cu flamuri, afirmând prezența divinului, atingeau stelele.

Dar spectacolul la care Bakhen asista de mai puțin de o oră, îl aducea la disperare. Provenind din carierele de la Assuan, un șlep de șaptezeci de metri lungime, transportând primul obelisc, se răsucise în mijlocul Nilului, prins într-un vârtej nesemnalat în nici o hartă de navigație. În partea din față a grelei ambarcațiuni din lemn de sicomor, marinarul care sonda fără încetare fluviul cu o prăjină lungă pentru a evita eșuarea pe un banc de nisip, văzuse pericolul prea târziu. Speriat, omul de la cârmă făcuse o manevră greșită; în momentul în care acesta căzuse în apă, una dintre cele două cârme se rupsesse. Cealaltă, blocată, era de nefolosit.

Mișcările dezordonate ale șlepuului dezechilibraseră încărcătura. Nemaifiind sprijinit, obeliscul, un monolit de două sute de tone, rupsesse mai multe frânghii care-i asigurau stabilitatea. Altele amenințau să cedeze. În curând, giganticul bloc de granit roz avea să se răstoarne în fluviu.

Bakhen strângea din pumni și plângea.

Acest naufragiu era un eșec îngrozitor din care nu-și va mai putea reveni. Pe drept cuvânt, va fi considerat responsabil de pierderea unui obelisc și de moartea mai multor oameni. Nu el, prea grăbit, ordonase plecarea șlepuului, fără să mai aștepte creșterea apelor? Nefiind conștient de pericolele la care expusese echipajul, Bakhen se crezuse superior legilor naturii.

Cel de-al patrulea profet al lui Amon și-ar fi dat viața de bună voie pentru a împiedica acest dezastru. Însă vasul se legăna tot mai tare și niște trosnete sinistre dovedeau că în

curând coca se va rupe. Obeliscul era o reușită perfectă; nu-i mai lipsea decât aurirea pentru a străluci sub razele soarelui. Un obelisc condamnat să dispară pe fundul Nilului.

Pe mal, un om gesticula. Un uriaș cu mustață, cu cască și înarmat, ale cărui proteste se pierdeau duse de vântul puternic.

Bakhen înțelese că se adresa unui înotător, implorându-l să se întoarcă. Dar acesta din urmă înainta repede în direcția vasului în derivă. Cu riscul de a se îneca sau de a pieri lovit mortal de o vâslă, el reuși să ajungă la prora șleplului și să se suie pe cocă ajutându-se de o frânghie.

Omul reuși să apuce cârma blocată pe care două mâini încercau în zadar s-o repună în funcțiune. Cu o forță incredibilă, înfipt în călcâie, cu mușchii brațelor și ai pieptului pe punctul de a plesni, reuși să miște greaua piesă de lemn.

Încetând să se mai rotească în jurul axei, vasul se opri câteva clipe, paralel cu malul. Profitând de vântul prielnic, cârmaciul reuși să-l scoată din vârtej, ajutat imediat de vâslășii care prinseseră din nou curaj.

Atunci când șleplul acostă, zeci de tăietori în piatră și de muncitori se ocupară de descărcarea obeliscului.

La apariția salvatorului în capul pasarelei, Bakhen îl recunoscuse. Ramses, regele Egiptului, își riscase viața pentru a salva vârful de piatră ce avea să străpungă cerul.

Şenar lua şase mese pe zi şi se îngrăşa văzând cu ochii. Începuse să se comporte în felul ăsta atunci când pierduse speranţa de a cuceri puterea şi de a-şi lua în sfârşit revanşa asupra lui Ramses. Bulimia îl liniştea, îi permitea să uite de naşterea noii capitale şi de insolenta popularitate a regelui. Nici măcar Acha nu-l mai putea consola. Sigur că acesta folosea argumente convingătoare: puterea obosea, entuziasmul primelor luni de guvernare se va risipi, dificultăţi de toate felurile se vor pune în calea lui Ramses... Dar nimic concret nu venea în sprijinul acestor cuvinte frumoase. Hitiţii păreau împietriţi, sensibilizaţi de ecoul miracolelor săvârşite de tânărul monarh.

Pe scurt, totul mergea din rău în mai rău.

Şenar tocmai se năpustise asupra unui copan de gâscă fript atunci când intendentul îi anunţă vizita lui Meba, fostul ministru al afacerilor externe căruia îi luase locul, făcându-l să creadă că Ramses era responsabil de această schimbare.

– Nu vreau să-l văd.

– Insistă.

– Trimite-l la plimbare.

– Meba pretinde că deţine o informaţie importantă care vă priveşte.

Fostul ministru nu era un lăudăros şi nici nu avea obiceiul să fabuleze. Cariera şi-o construise bazându-se pe prudenţă.

– Atunci lasă-l să intre.

Meba nu se schimbase: fața lată și liniștitoare, aerul solemn, o voce neutră și fără mare personalitate. Un înalt funcționar obișnuit cu tabieturile și confortul său, incapabil să înțeleagă adevăratele motive ale decăderii lui.

– Vă mulțumesc că m-ați primit, Șenar.

– Vizita unui prieten vechi e o plăcere. Ți-e foame sau sete?

– Mi-ar face bine puțină apă proaspătă.

– Ai renunțat la vin și la bere?

– De când mi-am pierdut postul, sufăr de niște dureri groaznice de cap.

– Îmi pare rău că asist involuntar la această stare de fapt nedreaptă. Timpul trece, Meba, și poate voi putea obține pentru tine un post onorific.

– Ramses nu e un rege care să revină asupra deciziilor lui. După atât de puține luni, succesul său e răsunător.

Șenar își înfipse dinții într-o aripă de gâscă.

– Mă resemnasem, mărturisi bătrânul diplomat, până în clipa în care sora voastră, Dolenta, mi-a prezentat un personaj straniu.

– Care e numele lui?

– Ofir, un libian.

– N-am auzit niciodată vorbindu-se de el.

– Se ascunde.

– Din ce cauză?

– Protejează o tânără, pe Lita.

– Ce fel de poveste sordidă îmi spui?

– Potrivit lui Ofir, Lita e o descendentă a lui Akhenaton.

– Dar toți descendenții lui sunt morți!

– Și dacă e adevărat?

– Ramses ar exila-o pe loc.

– Sora voastră e de partea ei și a susținătorilor lui Aton, zeul unic, care îi exclude pe ceilalți. Chiar în Theba s-a format un adevărat clan.

– Sper că tu nu faci parte dintre ei! Nebunia asta o să se termine rău. Uiți că Ramses aparține unei dinastii care condamnă experiența încercată de Akhenaton?

– Sunt perfect conștient și am fost speriat atunci când l-am întâlnit pe acest Ofir. Gândindu-ne mai bine, omul acesta ar putea fi un aliat prețios împotriva lui Ramses.

– Un libian obligat să se ascundă?

– Ofir posedă o calitate demnă de apreciat: e un mag.

– Dar există sute!

– Cel despre care vorbim a pus în pericol viețile lui Nefertari și a fiicei ei.

– Ce tot spui?

– Sora voastră, Dolenta, e convinsă că Ofir e un înțelept și că Lita va urca pe tronul Egiptului. Îmi face confidențe pentru că ea contează pe mine să-i adun pe partizanii lui Aton. Ofir e un mag de temut, decis să distrugă protecția magică a cuplului regal.

– Ești sigur de asta?

– Atunci când îl veți vedea, vă veți convinge. Dar asta nu e tot, Șenar; v-ați gândit la Moise?

– Moise... De ce Moise?

– Ideile lui Akhenaton nu sunt străine de cele ale anumitor evrei. Oare nu se zvonește că prietenul Faraonului e tulburat de venirea unui zeu unic, iar credința lui în civilizația noastră e zdruncinată?

Șenar îl privi cu atenție pe Meba.

– Și ce propui?

– Să-l încurajați pe Ofir să-și continue acțiunea de mag negru și să vă întâlnească cu Moise.

– Descendenta asta a lui Akhenaton mă cam agasează...

– Și pe mine, dar ce importanță are? Să-l convingem pe Ofir că noi credem în Aton și în domnia Litei. Atunci când magul îl va face pe Ramses să se clatine și îl va asmuți pe Moise împotriva regelui, ne vom debarasa de acest personaj dubios și de protejata lui.

– Un plan interesant, dragul meu Meba.

– Contez pe domnia voastră să-l îmbunătățiți.

– Și ce dorești în schimb?

– Să-mi recapăt vechiul post. Diplomația e toată viața mea; îmi place să-i primesc pe ambasadori, să prezidez mese mondene, să discut în cuvinte voalate cu demnitarii străini, să inițiez o relație, să întind capcane, să mă bucur de protocol... Nimeni nu poate înțelege asta dacă nu a făcut o carieră în acest domeniu. Când veți fi rege, numiți-mă pe mine ministru al Afacerilor externe.

– Propunerile tale sunt demne de interes.

Meba era încântat.

– Nu vreau să vă deranjez, dar aș bea puțin vin. Mi-a dispărut migrena.

Bakhen, al patrulea profet al lui Amon, se prosternă în fața lui Ramses.

– N-am nici o scuză, Maiestate. Eu sunt singurul responsabil de dezastrul acesta.

– Ce dezastru?

– Obeliscul putea fi pierdut, echipajul decimat...

– Coșmarul tău n-are nici un sens, Bakhen. Doar realitatea contează.

– Dar ea nu face să dispară imprudența mea.

– De ce ai comis-o?

– Doream să fac din Luxor giuvaerul domniei voastre.

– Crezi că o singură capodoperă îmi ajunge? Trezește-te, Bakhen.

Fostul instructor militar nu-și pierduse robustețea. Semăna mai mult cu un atlet decât cu un preot ascetic.

– Ai avut noroc, Bakhen, și eu îi apreciez pe oamenii care sunt favorizați de soartă. Oare magia unei ființe nu constă în a ocoli loviturile destinului?

– Fără intervenția voastră...

– Deci, ești capabil să provoci venirea Faraonului! Bună ispravă, într-adevăr, și merită să fie gravată în anale.

Bakhen se temea că o teribilă sancțiune avea să urmeze acestor cuvinte ironice. Însă privirea pătrunzătoare a lui Ramses se îndreptă spre șlep. Manevrele de descărcare se făceau fără dificultate.

– Obeliscul e splendid. Când o să fie gata cel de-al doilea?

– Sper că la sfârșitul lui septembrie.

– Gravorii hieroglifelor să se grăbească!

– În carierele din Assuan căldura e deja puternică.

– Ce ești tu, Bakhen, un constructor sau un individ plângăreț? Du-te acolo și veghează ca lucrul să fie dus la bun sfârșit. Dar coloșii?

– Tăietorii în piatră au ales o gresie magnifică în carierele din Gebel Silsileh.

– Și ei să se pună pe treabă fără întârziere. Trimite un emisar și după aceea du-te să verifici dacă sculptorii nu pierd timpul. De ce curtea cea mare e încă neterminată?

– A fost imposibil să se lucreze mai repede, Maiestate!

– Te înșeli, Bakhen. Pentru a construi un sanctuar al lui *ka*, un loc de odihnă oferit puterii care creează universul în permanență, nu trebuie să te porți ca un modest contra-maistru, ezitând să continui și reținut la folosirea materialelor. O lovitură de trăsnet trebuie să-ți proiecteze gândirea în piatră și să dea naștere templului. Te-ai dovedit încet și leneș: iată care e adevărata ta greșală.

Stupefiat, Bakhen era incapabil să protesteze.

– Atunci când Luxorul va fi terminat, el va produce *ka*; această energie îmi e necesară cât mai repede. Mobilizează-i pe cei mai buni artizani.

– Unii se ocupă de lăcașul vostru pentru eternitate din Valea Regilor.

– Adu-i aici, mormântul meu o să mai aștepte. Te vei mai ocupa și de o altă urgență: crearea templului meu pentru veșnicie, pe malul vestic. Prezența lui va feri regatul de rele.

– Doriți...

– Un edificiu colosal, un sanctuar atât de puternic încât magia lui să respingă orice adversități. Măine îl începem.

– Dacă există Luxor, Maiestate...

– Există și Pi-Ramses, un oraș întreg. Convoacă sculptorii din toate provinciile și păstrează-i doar pe cei cu mâini de geniu.

– Maiestate, zilele nu pot fi lungite!

– Dacă timpul e acela care îți lipsește, Bakhen , atunci creează-l.

Doki se întâlnește cu sculptorul într-o tavernă în care nici unul dintre ei nu mai fusese până atunci. Se așezară în colțul cel mai retras, în apropierea unor muncitori libieni care vorbeau prea tare.

– Am primit mesajul și am venit, spuse sculptorul. De ce atâta mister?

Purtând o perucă ce îi acoperea urechile și îi cobora în jos pe frunte, Doki era de nerecunoscut.

– Ai vorbit cu cineva despre scrisoarea mea?

– Nu.

– Nici măcar cu soția ta?

– Sunt celibatar.

– Cu iubita ta?

– Nu mă întâlnesc cu ea decât mâine seară.

– Dă-mi scrisoarea.

Sculptorul îi înapoie lui Doki papirusul făcut sul, iar acesta îl rupse în bucăți mici.

– Dacă nu ne înțelegem, explică el, n-o să rămână nici o urmă a întâlnirii noastre. Eu nu ți-am scris niciodată și noi doi nu ne-am întâlnit niciodată.

Sculptorul, un bărbat lat în spate și musculos, nu prea înțelegea asemenea subtilități.

– Am lucrat deja pentru Karnak și n-am de ce să mă plâng, dar n-am fost niciodată convocat într-o tavernă ca să mi se facă niște propuneri de neînțeles!

– Să fim clari: vrei să fii bogat?
– Cine n-ar vrea?
– Ți-ai putea obține bogăția destul de repede, însă trebuie să-ți asumi un risc.

– Care anume?
– Mai înainte de a ți-l dezvălui trebuie să ne punem de acord.

– De acord în legătură cu ce?
– Dacă refuzi, părăsești Theba.
– Și dacă nu?
– Poate că e mai bine să ne oprim aici.
Doki se ridică.
– Ne-am înțeles, rămâneți.
– Cuvântul tău, pe viața Faraonului și sub privirea zeiței tăcerii care pedepsește sperjurul.

– Îl aveți.
A-ți da cuvântul era un act magic ce angaja întreaga ființă. A-l trăda însemna să alungi ka-ul și să-ți privezi sufletul de însușirile lui.

– Nu-ți cer nimic altceva decât să gravezi niște hieroglife pe o stelă, îi dezvălui Doki.

– Dar... asta e meseria mea! De ce atâta mister?
– O să vezi la momentul potrivit.
– Și... bogăția?
– Treizeci de vaci de lapte, o sută de oi, zece boi mari, o corabie ușoară, douăzeci de perechi de sandale, mobilier și un cal.

Sculptorul era uimit.

– Toate astea... pentru o simplă stelă?

– Chiar așa.

– Ar trebui să fiu nebun să refuz. Să batem palma!

Cei doi își dădură mâna.

– Când începem lucrul?

– Măine în zori, pe malul vestic al Thebei.

Meba îl invitase pe Șenar în vila unuia dintre foștii lui subordonați, la douăzeci de kilometri spre nord de Memphis, undeva, la țară. Fostul ministru al Afacerilor externe și fratele mai mare al lui Ramses sosiră pe drumuri diferite și la un interval de două ore. Șenar se gândise bine să nu-l anunțe pe Acha de acest demers.

- Magul tău întârzie, îi reproșă Șenar lui Meba.
- Mi-a promis că vine.
- N-am obiceiul să aștept. Dacă nu ajunge în mai puțin de o oră, eu plec.

Ofir își făcu intrarea, însoțit de Lita.

Proasta dispoziție a lui Șenar dispăru pe loc. Fascinat, îl privea fix pe neliniștitorul personaj. Slab, cu pomeții ieșiți în afară, nasul proeminent, buzele foarte subțiri, libianul avea un cap de vultur gata să-și devore prada. Tânăra femeie, cu capul plecat, avea aerul unei învinse, deposedată de orice personalitate.

– E o mare onoare pentru noi, declară Ofir cu o voce profundă care-i dădu fiori lui Șenar. Nu speram la o asemenea favoare.

- Prietenul meu, Meba, mi-a vorbit de voi.
- Zeul Aton îl va răsplăti.
- Iată un nume pe care ar fi mai bine să nu-l pronunțăm.
- Mi-am dedicat viața recunoașterii drepturilor Litei la tron. Dacă fratele mai mare al lui Ramses mă primește, asta nu înseamnă că-mi aprobă demersul?

– Gândești corect, Ofir, dar oare nu neglijezi principalul obstacol – însuși Ramses?

– Dimpotrivă. Faraonul care guvernează Egiptul e o ființă de o anvergură și de o forță excepționale, prin urmare, un adversar puternic a cărui apărare va fi dificil de străpuns. Totuși, eu dispun de anumite arme pe care le consider eficace.

– Se aplică pedeapsa cu moartea pentru cei care practică magia neagră.

– Ramses și strămoșii lui au încercat să distrugă opera lui Akhenaton; între el și mine, lupta e fără milă.

– Orice îndemn spre moderație ar fi deci inutil.

– Într-adevăr.

– Îl cunosc bine pe fratele meu: e un om încăpățânat și violent care nu va suporta nici un atentat la autoritatea lui. Dacă întâlnește susținători ai zeului unic în drumul lui, îi stârpește.

– Din cauza asta, singura soluție e să lovim pe la spate.

– Un plan excelent, însă greu de pus în aplicare.

– Magia mea îl va arde ca un acid.

– Ce părere ai de un aliat în interiorul fortăreței?

Ochii magului se îngustară precum cei ai unei pisici; nu mai rămăseseră decât două fante, a căror privire era de nesuportat.

Șenar era mulțumit de el însuși, lovise unde trebuia.

– Numele lui?

– Moise. Un prieten din copilărie al lui Ramses, un evreu căruia i-a încredințat supravegherea șantierelor din Pi-Ramses. Convinge-l să te ajute și devenim aliați.

Generalul care comanda Fortul de Fildeș petrecea zile fericite. De la incursiunea lui Seti în persoană, provinciile nubiene plasate sub tutela Egiptului trăiau în pace și își trimiteau cu regularitate produsele spre acesta.

Frontiera sudică a celor două țări era bine păzită; de multe decenii, nici un trib nubian nu se mai gândise s-o atace și nici măcar s-o mai pună în discuție.

Nubia era pe veci teritoriu egiptean; fiii căpeteniilor de triburi erau educați în Egipt, după care reveneau în țara lor și propagau cultura faraonică sub controlul viceregelui Nubiei, un înalt funcționar numit de rege. Deși egiptenii aveau oroare să stea mult timp în străinătate, postul acesta era râvnit, pentru că titularul lui beneficia de niște privilegii apreciabile.

Însă generalul nu-l invidia deloc, căci nimic nu valora cât climatul și liniștea din Fortul de Fildeș, de unde era el

original. Garnizoana se antrena în zori, înainte de a se pune la dispoziția carierelor, pentru a asigura încărcarea blocurilor de granit pe șlepurile ce plecau spre nord. Cât de departe erau vremurile expedițiilor războinice și ce bine că era așa!

De la numirea lui, generalul se transformase în vameș. Oamenii lui verificau produsele provenind din Marele Sud și le aplicau taxe în funcție de baremul impus de Dubla Casă albă – ministerul Economiei și Finanțelor. O grămadă de hârtoage și de documente administrative copleșeau cartierul general, însă ofițerul superior prefera să se lupte cu ele decât cu temuții războinici nubieni.

În câteva minute avea să urce la bordul vasului pentru a examina fortificațiile începând de la Nil; ca în fiecare zi, va gusta mângâierea brizei, iar frumusețea malurilor și a falezelor îi va încânta privirile. Și cum să nu se gândească la savuroasa cină pe care o va lua în compania unei tinere văduve ce lăsa treptat în urmă suferința?

Un zgomot de pași neobișnuit îl făcu să tresară.

Ordonanța se prezintă în fața lui, cu răsuflarea tăiată.

– Un mesaj urgent, generale.

– De unde vine?

– De la o patrulă de supraveghere din deșertul Nubiei.

– Minele de aur?

– Da, generale.

– Ce-a zis mesagerul?

– Că treaba era foarte serioasă.

Altfel spus, generalul nu putea pune papirusul făcut sul într-un dulap și să uite de el câteva zile. Rupse sigiliul, derulă documentul și îl parcurse uimit.

– E... e un fals!

– Nu, generale. Mesagerul vă stă la dispoziție.

– Nu se putea produce un asemenea eveniment... Niște nubieni răsculați să atace convoiul militar ce ducea aurul în Egipt!

Urma să apară luna nouă.

Cu torsul gol, Ramses purta o perucă și un veșmânt de pânză arhaic, asemănător cu cel al faraonilor de pe vremea Vechiului Imperiu. Regina era îmbrăcată cu o robă lungă și albă ce se mula pe trup; în locul coroanei, steaua cu șapte raze a zeiței Seșah, pe care o întruchipa începând cu ritualurile fondării Ramesseumului, templul pentru veșnicie. Ramses își aminti de șederea lui printre tăietorii în piatră de la carierele din Gebel Silsileh, acolo unde mânuise ciocanul și dalta. Se gândea atunci să devină membru al acestei corporații, înainte ca tatăl lui să-l smulgă din visare.

Cuplul regal era asistat de treizeci de ritualiști sosiți de la templul din Karnak; în fruntea lor, marele preot Nebu, al doilea profet, Doki, și cel de-al patrulea, Bakhen. De a doua zi, urma să pună la treabă doi arhitecți și echipele lor.

Cinci hectare! Cinci hectare, asta era întinderea templului pentru veșnicie fixată de Ramses. În afară de sanctuarul propriu-zis, acesta mai cuprindea un palat și numeroase dependințe, printre care o bibliotecă, depozite și o grădină. Această cetate sacră, autonomă din punct de vedere economic, era dedicată cultului puterii supranaturale prezentă în ființa Faraonului.

Uimit de amploarea proiectului, Bakhen refuza să se gândească la dificultăți și se concentra asupra gesturilor făcute

de cuplul regal. După ce fixaseră colțurile simbolice ale viitorului edificiu, regele și regina, mânuind un ciocan lung, bătuseră țăruii și întinseseră frânghia, evocând memoria lui Imhotep, creatorul primei piramide și un model pentru arhitecți.

Apoi, Faraonul săpase un șanț pentru fundație cu ajutorul unei săpăligi și pusese în el lingouri mici de aur și de argint, unelte miniaturale și amulete, acoperite după aceea cu nisip și ascunse privirilor.

Cu o mână fermă, Ramses puse la locul ei prima piatră unghiulară ajutându-se de o pârghie și modelă el însuși o cărămidă; din actul lui creator se vor naște pardoselile, zidurile și tavanele templului. Veni momentul purificării: Ramses înconjură spațiul sacru, aruncând boabe de tămâie, al cărei nume hieroglific, *sonter*, însemna: „cea care divinizează”.

Bakhen ridică o poartă de lemn, macheta viitoarei porți monumentale a edificiului. Consfințind-o, regele deschise gura templului său pentru veșnicie și îi dădu viață. De acum înainte, Verbul locuia în el. Ramses lovi poarta de douăsprezece ori cu o măciucă albă, „iluminatoarea”, făcând apel la prezența divinităților. Ținând o lampă aprinsă, iluminează sanctuarul în care se adăpostea invizibilul.

În fine, pronunță formula antică, afirmând că nu construise acest monument pentru el însuși și că îl oferea veritabilei lui stăpâne, Legea, originea și sfârșitul tuturor templelor din Egipt.

Bakhen avea sentimentul că trăiește un adevărat miracol. Ceea ce se întâmpla aici, sub ochii câtorva privilegiați, depășea înțelegerea omenească. Pe acest pământ încă gol, ce aparținea deja zeilor, puterea lui *ka* începea să se desfășoare.

– Stela pentru fundație e gata, spuse Doki.

– Să fie fixată, ordonă regele.

Sculptorul plătit de Doki aduse o piatră de dimensiuni mici, acoperită de hieroglife. Textul sacraliza pe vecie

teritoriul Ramesseumului, care nu se mai putea întoarce în lumea profană; magia semnelor transforma pământul în cer.

Setau înaintă, purtător al unui papirus neînceput și al unui recipient plin cu cerneală proaspătă. Doki tresări; intervenția acestui personaj dintr-o bucată nu fusese prevăzută.

Setau scrise un text pe papirus, pe orizontală și de la dreapta la stânga, apoi îl citi cu glas tare.

– „Fie pecetluite toate gurile ce vor vorbi împotriva Faraonului, pronunțând cuvinte răutăcioase sau care vor avea această intenție, atât ziua, cât și noaptea. Fie ca acest templu pentru veșnicie să devină incinta magică ce protejează ființa regală și respinge răul.”

Doki asuda din greu. Nimeni nu-l prevenise în legătură cu această intervenție magică. Din fericire, ea nu putea schimba nimic în derularea planului său.

Setau prezentă papirusul lui Ramses. Regele aplică sigiliul și îl depuse la picioarele stelei, unde avea să fie îngropat. Coborându-și privirea asupra hieroglifelor, el le dădu viață.

Brusc, se întoarse.

– Cine a gravat aceste hieroglife?

În întrebarea monarhului se simțea mânia.

Sculptorul înaintă.

– Eu, Maiestate.

– Cine ți-a dat textul ce trebuia înscris pe piatră?

– Marele preot al lui Amon în persoană, Maiestate.

Sculptorul se prosternă, atât din respect, cât și pentru a evita privirea furioasă a lui Ramses. Inscripția tradițională de fondare a unui templu pentru veșnicie fusese modificată și denaturată, ceea ce spulbera funcția ei protectoare.

Astfel, bătrânul Nebu, aliat al forțelor întunericului și vândut dușmanilor Faraonului, îl trădase pe Ramses! Regele ar fi vrut să-i zdrobească țeasta cu ciocanul pentru fundație, însă o energie ciudată, urcând din solul sacralizat, îi răspândi

o căldură binefăcătoare în arborele vieții, coloana vertebrală. În inima lui se deschise o poartă care îi modifică viziunea. Nu, nu trebuia să folosească violența. Iar gestul discret pe care Nebu îl făcu îi întări această părere.

– Ridică-te, sculptorule.

Omul îl ascultă.

– Du-te la marele preot și adu-l aici.

Doki triumfa. Planul lui se derula perfect, protestele bătrânului vor fi incoerente și inutile. Pedeapsa regelui va fi teribilă, iar postul de mare preot, vacant. De data asta, regele va face apel la un om experimentat și familiar ierarhiei, adică la el, Doki.

Sculptorul își învățase bine lecția. El se opri în fața unui bătrân ce ținea în mâna dreaptă un toiag aurit și purta un inel de aur pe degetul mijlociu, cele două simboluri atribuite marelui preot al lui Amon.

– Acesta e omul care ți-a dat textul de gravat pe stelă? întrebă Ramses.

– Chiar el.

– Prin urmare, ești un mincinos.

– Nu, Maiestate! Vă jur că marele preot al lui Amon în persoană...

– Tu nu l-ai văzut niciodată, sculptorule.

Nebu își primi înapoi toiagul și inelul pe care le încredințase unui ritualist în vârstă în momentul în care sculptorul, întors cu spatele, își pronunța acuzația împotriva lui.

Înnebunit, artizanul se clătina pe picioare.

– Doki... Unde ești, Doki? Trebuie să mă ajuți, nu sunt eu responsabil! Tu mi-ai poruncit să spun că marele preot al lui Amon vrea să distrugă magia templului!

Doki o luă la goană.

Nebun de furie, sculptorul îl prinse și se năpusti asupra lui cu pumnii.

Doki sucombuse în urma loviturilor. Sculptorul, acuzat de crimă, de degradarea hieroglifelor, de corupție și de minciună, urma să apară în fața unui tribunal al vizirului și avea să fie condamnat la moarte, sub forma sinuciderii, sau la muncă forțată în una din ocnele oazelor.

A doua zi după petrecerea dramei, la asfințit, Ramses fixă el însuși stela de fondare a Ramesseumului, rectificată cum se cuvine.

Ramesseumul prinsese viață.

– Îl bănuiai pe Doki că ar vrea să-ți facă rău? îl întrebă Ramses pe Nebu.

– Natura umană e făcută în felul ăsta, răspunse marele preot. Rari sunt cei care se mulțumesc să-și urmeze calea, fără să fie invidioși pe ceilalți. Așa cum scriu pe bună dreptate înțelepții, invidia este o boală mortală pe care nici un medic n-o poate vindeca.

– Trebuie să-l înlocuim pe Doki.

– Vă gândiți la Bakhen, Maiestate?

– Desigur.

– N-am să mă opun hotărârii voastre, însă ea mi se pare prematură. L-ați însărcinat pe Bakhen cu supravegherea lucrărilor din Luxor și a celor ale templului pentru veșnicie, și ați avut dreptate. Omul acesta merită încrederea voastră. Dar nu-l striviți cu o povară prea grea și nu lăsați ca spiritul lui să se risipească în aceste misiuni diferite. La timpul potrivit, va ajunge în alte grade ale ierarhiei.

– Ce propui?

– În locul lui Doki numiți un bătrân ca mine, preocupat de meditație și de ritualuri. În felul acesta, templul lui Amon din Karnak nu vă va face probleme.

– Îl alegi tu însuși. Ai studiat planul Ramesseumului?

– Existența mea a fost un lung șir de zile fericite și liniștite, însă am un regret: că nu voi trăi destul pentru a vedea terminat templul pentru veșnicie.

– Cine știe, Nebu?

– Oasele mă dor, Maiestate, vederea îmi slăbește, urechile devin surde și dorm tot mai mult. Se apropie sfârșitul, simt asta.

– O sută zece ani nu e vârsta pe care o ating înțelepții?

– Nu sunt decât un bătrân copleșit. De ce i-aș reproșa morții că ia de la mine șansa de care am beneficiat, pentru a o oferi altcuiva?

– Agerimea privirii tale mi se pare încă excelentă. Dacă nu i-ai fi dat ritualistului toiagul și inelul, ce s-ar fi întâmplat?

– Ce s-a petrecut, s-a petrecut; legea lui Maat ne-a apărut.

Ramses contemplă vasta întindere pe care avea să se înalțe templul său pentru veșnicie.

– Văd un edificiu grandios, Nebu, un sanctuar de granit, de gresie și de bazalt. Stâlpii lui vor urca până la cer, porțile vor fi din bronz aurit, copacii vor umbri bazinele cu apă curată, hambarele vor fi pline cu grâu, trezoreria cu aur, argint, pietre prețioase și vase rare; statui vii se vor afla în curți și capele; o incintă va adăposti aceste minuni. În zori și la asfințit, vom urca împreună pe terasă și vom venera eternitatea înscrisă în piatră. Trei ființe vor trăi mereu în acest templu: tatăl meu, Seti, mama mea, Tuya, și soția mea, Nefertari.

– O uitați pe cea de-a patra, care e totodată și cea dintâi: voi înșivă, Ramses.

Marea soție regală se apropie de rege cu o mlădiță de arbore de acacia în mână.

Ramses îngenunche și o plantă în pământ; Nefertari o udă cu delicatețe.

– Veghează asupra acestui arbore, Nebu; va crește împreună cu templul meu. Fie ca zeii să-mi ajute să mă odihnesc într-o zi la umbra lui binefăcătoare, să uit lumea și oamenii și s-o văd pe zeița Asfințitului ce se va revela în frunzișul lui și în trunchiul lui, înainte de a mă lua de mână.

Moise se întinse pe un pat din lemn de sicomor.

Ziua fusese epuizantă. Cincizeci de incidente minore, doi răniți ușor pe șantierul palatului, o întârziere în livrarea rațiilor celei de-a treia cazărmi, o mie de cărămizi imperfecte de distrus... Nimic de mirare, însă o acumulare de griji care, puțin câte puțin, îi măcinau rezistența.

Întrebări difuze îi invadau din nou mintea. Construirea capitalei îl făcea fericit; dar nașterea mai multor temple ca omagiu adus divinităților, printre care Seth era malefic, nu reprezenta o ofensă adusă zeului unic? În calitate de supraveghetor al șantierelor din Pi-Ramses, Moise contribuia la șlefuirea gloriei unui faraon care perpetua cultele străvechi.

Într-un colț al încăperii, aproape de fereastră, cineva se mișcă.

– Cine e acolo?

– Un prieten.

Un bărbat slab, cu chip de pasăre de pradă, ieși din penumbră și înaintă în lumina tremurătoare răspândită de o lampă cu ulei.

– Ofir!

– Aș vrea să-ți vorbesc.

Moise se ridică în șezut.

– Sunt obosit și aș dori să dorm. Ne vedem mâine, pe șantier, dacă am timp.

– Sunt în pericol, prietene.

– Din ce motiv?

– Știi bine! Pentru că eu cred în zeul unic, salvatorul omenirii. Zeul pe care poporul tău îl venerază în ascuns și care va domni mâine în lume după ce va fi distrus idolii. Iar cuceririle lui trebuie să înceapă cu Egiptul.

– Uîți că Ramses e faraonul?

– Ramses e un tiran. Își bate joc de divinitate și nu se preocupă decât de propria lui putere.

– Ar fi de preferat s-o respecti. Ramses e prietenul meu și eu îi construiesc capitala.

– Apreciez noblețea sentimentelor și fidelitatea ta în ceea ce-l privește. Dar tu ești un om sfâșiat, Moise, și ești conștient de asta. În inima ta, refuzi această domnie și speri în cea a adevăratului zeu.

– Bați câmpii, Ofir.

Privirea libianului deveni insistentă.

– Fii sincer, Moise, încetează să te mai minți.

– Mă cunoști tu mai bine decât mă cunosc eu însumi?

– De ce nu? Noi doi refuzăm aceleași erori și împărtășim același ideal. Unindu-ne forțele, vom transforma această țară și viitorul locuitorilor ei. Vrei sau nu, ai devenit căpetenia evreilor. Sub conducerea ta, rivalitățile au dispărut. Fără știrea ta, s-a format un popor.

– Evreii se supun autorității Faraonului și nu mie.

– Dictatura asta, eu o neg! Și tu la fel.

– Te înșeli: fiecare cu funcția lui.

– A ta constă în a-ți ghida poporul spre adevăr, iar a mea în a instaura cultul zeului unic, așezând-o pe tronul Egiptului pe Lita, moștenitoarea legitimă a lui Akhenaton.

– Încetează să mai delirezi, Ofir; ridicarea în slăvi a revoltei împotriva Faraonului nu va duce decât la dezastru.

– Cunoști vreun alt mijloc de a înscăuna domnia zeului unic? Din moment ce deținem adevărul, trebuie să știm să luptăm pentru a-l impune.

– Lita și cu tine... Doi iluminați! E derizoriu.

– Chiar crezi că suntem singuri?

Evreul era intrigat.

– E evident...

– De la prima noastră întâlnire, afirmă Ofir, situația a evoluat. Susținătorii zeului unic sunt mai numeroși și mai hotărâți decât îți închipui. Puterea lui Ramses nu e decât o iluzie în a cărei capcană va cădea el însuși. O bună parte din elita acestei țări ne va urma atunci când tu, Moise, vei ridica vocea.

– Eu... De ce eu?

– Pentru că tu ai capacitatea de a ne ghida și de a fi în fruntea adeptilor dreptei credințe. Lita trebuie să rămână în umbră până la urcarea ei pe tron, iar eu nu sunt decât un om al rugăciunii, fără influență asupra unei mulțimi. Când vei vorbi, vocea ta va fi ascultată și înțeleasă.

– Cine ești tu cu adevărat, Ofir?

– Un simplu credincios care, precum Akhenaton, e convins că zeul unic va domni asupra tuturor națiunilor, după ce va fi îndoit spinarea vanitosului Egipt.

Moise ar fi trebuit să-l dea afară de mult pe acest dement, însă discursul lui îl fascina. Ofir formula idei ascunse în mintea evreului, idei atât de subversive încât el refuzase să le dea consistență.

– Proiectul tău e nebunesc, Ofir; n-ai nici o șansă de reușită.

– Timpul curge în favoarea noastră și ne va aduce treptat totul. la conducerea evreilor, dă-le o țară, fă în așa fel încât să se poată prosterna în fața zeului unic și să-i recunoască atotputernicia. Lita va guverna Egiptul, noi vom fi aliați, iar din această alianță va răsări adevărul pentru toate popoarele.

– Nu e decât un vis.

– Nici tu, nici eu nu suntem niște visători.

– Ramses e prietenul meu, îți repet, și n-am să tolerez nici un fel de revolte.

– Nu, Moise, nu e prietenul tău, ci adversarul tău cel mai feroce. E cel ce vrea să înăbușe adevărul.

– Leși afară, Ofir.

– Gândește-te la cuvintele mele și pregătește-te de acțiune. Ne vom revedea nu peste multă vreme.

– Nu conta pe asta.

– Pe curând, Moise.

Evreul petrecu o noapte albă.

Fiecare cuvânt al lui Ofir îi reveni în minte ca un val ce-i aducea cu el propriile obiecții și temeri. Deși nu consimțea încă să recunoască, Moise tocmai această întâlnire o așteptase.

Leul și câinele, culcați unul lângă altul, terminau de mestecat niște oase de pasăre. Stând îmbrățișați la umbra unui palmier, Ramses și Nefertari admirau câmpia thebană. Nu fără dificultate, Ramses îl convinsese pe Serramanna să-i acorde răgazul pentru această escapadă. Voinicul și Străjerul nu erau ei oare cea mai bună gardă de corp?

Din Memphis soseau cele mai bune vești. Mica Meritamon aprecia în mod deosebit laptele doicii și primise întâia vizită a lui Kha, de care ministrul Agriculturii, Nedjem, se ocupa cu vigilența unui preceptor. Frumoasa Iset se bucurase de nașterea fiicei cuplului regal și îi adresase lui Nefertari gânduri afectuoase.

Soarele de la sfârșitul după-amiezii, blând și mângâietor, aurea pielea mătăsoasă a lui Nefertari. Un zvon de flaut plutea în aerul ușor, păstorii cântau în timp ce-și aduceau înapoi cirezile, catări cu încărcături grele se îndreptau spre

ferme. La apus, soarele luase o tentă portocalie, în timp ce înroșea muntele theban.

După asprimea unei zile de vară urma mângâierea serii. Cât de frumos era Egiptul, împodobit cu nuanțe de auriu și de verde, cu argintiul Nilului și cu focul asfințitului! Cât de frumoasă era Nefertari, abia acoperită de o robă fină de in transparentă! Trupul ei zvelt și abandonat în brațele sale emana un parfum îmbățător; pe chipul grav și liniștit se citea noblețea unui suflet luminos.

– Sunt eu demn de tine? întrebă Ramses.

– Ce întrebare ciudată...

– Îmi pari uneori atât de departe de lumea asta și de josnicia ei, de curte și de meschinăriile ei, de obligațiile temporale ale misiunii noastre.

– Nu mi-am făcut datoria?

– Dimpotrivă, nu comiți nici cea mai mică eroare și ai fost dintotdeauna regina Egiptului. Te iubesc și te admir, Nefertari.

Buzele lor se atinseră, calde și vibrante.

– Hotărâsem să nu mă mărit, mărturisi ea, și să rămân închisă într-un templu. Nu simțeam nici indiferență, dar nici aversiune față de bărbați, însă mi se păreau, mai mult sau mai puțin, sclavii unor ambiții ce aveau să-i facă mici și neajutorați. Tu erai dincolo de ambiție, căci destinul îți alesese calea. Te admir și te iubesc, Ramses.

Și unul, și altul știau că modul lor de a gândi era același și că nici un fel de încercare nu îl putea disocia. Creând împreună templul pentru veșnicie, îndeplineau primul act magic al unui cuplu regal, sursa unei aventuri căreia doar moartea îi putea da un termen aparent.

– Nu-ți uita îndatoririle, îi aminti ea.

– Care anume?

– Să dai naștere unor fii.

– Am deja unul.

– E nevoie de mai mulți. Dacă viața ta va fi lungă, unii dintre ei pot muri înaintea ta.

– De ce să nu-mi fie succesoare fiica noastră?

– Potrivit astrologilor, ea va avea o fire mai curând mediativă, ca și micul Kha.

– Și nu e o dispoziție potrivită pentru a domni?

– Totul depinde de împrejurări și de lumea care ne înconjoară. În seara asta, țara noastră e seninătate înșăși, dar ce va fi mâine?

Galopul unui cal destrăcă pacea înserării.

Plin de praf, Serramanna sări pe pământ.

– Mă iertați că vă întrerup, Maiestate, însă urgența o cere.

Ramses parcurse papirusul pe care i-l dăduse sardul.

– Un raport al generalului din Fortul de Fildeș, îi spuse el lui Nefertari. Niște nubieni răsculați au atacat un convoi care transporta aur, având ca destinație principalele noastre temple.

– Sunt victime?

– Mai mult de douăzeci, și numeroși răniți.

– E vorba doar de niște jefuitori sau de începutul unei răzmerițe?

– Nu se știe.

Tulburat, Ramses făcu câțiva pași. Leul și câinele, simțind neliniștea stăpânului, veniră și îi linseră mâinile.

Monarhul pronunță cuvintele pe care marea soție regală se temea să le audă.

– Plec imediat, căci e sarcina Faraonului să restabilească ordinea. În absența mea, Nefertari, tu vei guverna Egiptul.

Flotila de război a Faraonului cuprindea douăzeci de corăbii în formă de semilună, astfel încât nici prora și nici pupa nu atingeau apa. O velă foarte mare era fixată prin mai multe frânghii de un unic catarg de o soliditate ce ținea piept oricărei încercări. În centru, o vastă cabină rezervată echipajului și soldaților; în partea din față, o cabină mică, în care locuia căpitanul.

Pe vasul amiral, Ramses verificase el însuși cele două cârme, una la babord, cealaltă la tribord. Fusesse construit un loc împrejmuit pentru leul și câinele regelui. Acesta din urmă, ghemuit între labele fiarei, profita din plin de rația zilnică.

Ca și în timpul călătoriei precedente, colinele pustii, ostroavele înverzite, cerul de un albastru absolut și fâșia subțire de verdeață ce rezista la asaltul deșertului, îl fascinau pe Ramses. Acest ținut de foc, în același timp violent și dincolo de orice conflict, semăna cu sufletul lui.

Rândunele, cocori cu coroană și flamingo roz zburau pe deasupra flotilei a cărei trecere era salutată de babuini cocoțați în vârful palmierilor. Uitând de scopul expediției, soldații își petreceau timpul jucând jocuri de noroc, bând vin de palmier și dormind la adăpost de soare.

Trecerea prin cea de-a doua cascadă și intrarea în țara lui Kush le amintiră că nu fuseseră invitați la o călătorie de

agrement. Corăbiile acostară la malul arid, iar oamenii coborâră în tăcere. Se ridicară corturile, fură dispuse în jurul taberei palisade de protecție și se auziră ordinele Faraonului.

Câteva ore mai târziu, viceregele Nubiei și escorta lui se prezentară în fața monarhului, așezat pe un scaun pliant din lemn de cedru aurit.

– Care sunt explicațiile tale, ceru Ramses.

– Ținem situația sub control, Maiestate.

– Am cerut explicații.

Viceregele Nubiei se îngrășase mult. Își tampona fruntea cu o batistă albă.

– Un incident deplorabil, cu siguranță, dar nu trebuie să-i exagerăm importanța.

– Un convoi de aur furat, soldați și mineri uciși justifică prezența Faraonului și a unui corp expediționar?

– Mesajul care v-a fost trimis era probabil prea alarmist, dar cum să nu mă bucur de venirea Maiestății Voastre?

– Tatăl meu a adus pacea în Nubia și ți-a încredințat ție menținerea ei. N-a fost ea întreruptă din cauza neglijenței tale și a încetinelii cu care s-a intervenit?

– Fatalitate, Maiestate, n-a fost decât fatalitate!

– Tu ești viceregele Nubiei, purtător de drapel la dreapta regelui, suprintendentul deșertului din Sud, șeful carelor, și îndrăznești să vorbești de fatalitate... De cine îți bați joc?

– Purtarea mea a fost ireproșabilă, vă asigur! Însă munca mea e copleșitoare: să controlez primarii satelor, să verific umplerea hambarelor, să indic...

– Și aurul?

– Supraveghez producția și livrarea lui cu cel mai mare zel, Maiestate!

– Uitând să protejezi un convoi?

– Cum aș fi putut să previn raidul unui mic grup de smintiți?

– Nu e chiar una din îndatoririle tale?

– Fatalitatea, Maiestate...

– Condu-mă în locul unde s-a petrecut drama.

– E pe drumul minelor de aur, într-un loc izolat și arid.

Din păcate, n-o să vă spună nimic.

– Cine sunt vinovații?

– Un trib nenorocit ai cărui membri s-au îmbătat pentru a săvârși o asemenea faptă.

– L-ai căutat?

– Nubia e mare, Maiestate, iar efectivele mele sunt reduse.

– Deci, nici o investigație serioasă n-a avut loc.

– Numai Maiestatea Voastră poate hotărî o intervenție militară.

– Nu mai am nevoie de tine.

– Trebuie s-o însoțesc pe Maiestatea Voastră în urmărirea acestor criminali?

– Spune-mi adevărul, vicerege: Nubia e pregătită pentru a-i susține?

– Păi... e puțin probabil, dar...

– Insurecția a început deja?

– Nu, Maiestate, însă rândurile acestor bandiți par să fi sporit.

Din acest motiv era de dorit prezența și intervenția voastră.

– Bea, îi spuse Setau lui Ramses.

– E absolut nevoie?

– Nu, dar prefer să fiu prudent. Nu Serramanna va fi acela care să te apere de șerpi.

Regele acceptă să bea leacul pe bază de plante urticacee și sânge de cobră diluat pe care Setau îl prepara pentru Ramses la intervale regulate. Imunizat astfel, suveranul se putea aventura fără să riște pe drumul aurului.

– Îți mulțumesc că mi-ai oferit această călătorie; Lotus e și ea încântată să-și revadă patria. Și câte reptile frumoase în perspectivă!

– N-o să fie o plimbare de plăcere, Setau. Fără îndoială că o să avem parte de conflicte.

– Și dacă i-ai lăsa pe indivizii ăștia sărmani să doarmă pe aurul lor?

– Au furat și au ucis. Nimeni nu trebuie să rămână nepe-depsit dacă a trădat legea lui Maat.

– Nimic nu te-ar putea supune?

– Nimic.

– Te-ai gândit la securitatea ta?

– Faptele sunt prea grave pentru a încredința rezolvarea lor unui subaltern.

– Recomandă oamenilor tăi cea mai mare prudență; în anotimpul ăsta, reptilele sunt veninoase în mod deosebit. Să se ungă cu *assa foetida*, rășina arborelui de Persia. Mirosul ei pune pe fugă un anumit număr de reptile. Dacă vreun soldat e mușcat, anunță-mă. O să dorm într-o căruță, lângă Lotus.

Plutonul expediționar înainta pe un drum plin de pietriș. În frunte, o iscoadă, Serramanna și regele, călărind niște cai robuști.; apoi, boii care trăgeau căruțele, catării încărcăți cu arme și burdufuri cu apă, și, în sfârșit, pedestrașii.

Iscoada nubiană era convinsă că agresorii nu se depărtaseră prea mult de locul în care atacaseră convoiul. Oricum, la distanță de câțiva kilometri, o oază le permitea să-și ascundă prada înainte de a o vinde.

După harta pe care o avea, regele putea înainta fără teamă în inima unei regiuni deșertice, deoarece fuseseră săpate puțuri de-a lungul drumului. De mai mulți ani, nici un miner nu mai suferise de sete, așa cum menționau rapoartele administrației din Nubia.

Descoperirea cadavrului unui catâr surprinse iscoada. De obicei, căutătorii de aur nu foloseau decât animale sănătoase, capabile să suporte eforturile prelungite.

În apropierea primului puț, le mai veni inima la loc. Să bea pe săturate, să-și umple plosca cu apă, să doarmă la umbra acoperișului întins între patru țărushi... Ofițeri sau simpli soldați, toți visau la aceleași lucruri. Cum noaptea se lăsa în mai puțin de trei ore, regele va face cu siguranță o oprire.

Iscoada ajunsese prima la fântână. În ciuda căldurii, ceea ce descoperi acolo îi îngheță sângele în vine. Alergă spre Ramses.

– Maiestate... E secată!

– Poate că nivelul apei a scăzut. Coboară până la fund.

Cu ajutorul unei frânghii ținute de Serramanna, iscoada îi dădu ascultare. Atunci când reveni la suprafață, chipul lui îmbătrânise cu câțiva ani.

– Secată, Maiestate.

Corpul expediționar nu avea suficientă apă pentru a face cale-ntoarsă; poate doar cei mai rezistenți ar fi supraviețuit. Trebuia, prin urmare, să meargă mai departe, cu speranța că vor ajunge la următoarea fântână. Dar, din moment ce rapoartele administrației nubiene erau inexacte, nu putea fi și aceasta secată?

– Am putea părăsi drumul principal, propuse iscoada, și s-o luăm la dreapta, în direcția oazei rebelilor. Până acolo mai există o fântână de care au nevoie în timpul raidurilor.

– Ne odihnim până la căderea serii, porunci Ramses. După aceea, pornim din nou la drum.

– Mersul în timpul nopții e periculos, Maiestate! Șerpilor, o posibilă ambuscadă...

– N-avem de ales.

Ce împrejurări ciudate! Ramses se gândea la prima sa expediție nubiană, alături de tatăl lui, în timpul căreia soldații suportaseră o încercare identică, în urma otrăvirii fântânilor de către un trib răzvrătit. În forul lui interior, regele admise că subestimase pericolul. O simplă operațiune de restabilire a ordinii se putea transforma într-un dezastru.

Ramses se adresa oamenilor și le spuse adevărul. Moralul era scăzut, însă cei mai experimentați nu-și pierduseră speranța și își îmbărbătară camarazii. Nu se aflau ei sub ordinele unui faraon făcător de minuni?

Pedestrașii, în ciuda riscurilor, fură de acord cu marșul nocturn. O ariergadă foarte vigilentă putea para un eventual atac surpriză. În frunte, iscoada înainta cu prudență; grație lunii pline, se vedea până departe.

Ramses se gândea la Nefertari. Dacă el nu se mai întoarcea, ea avea să poarte pe umeri povara Egiptului. Kha și Meritamon erau prea tineri pentru a putea domni și numeroase ambiții vor ieși din nou la iveală, cu atât mai violent cu cât fuseseră până atunci înăbușite.

Deodată, calul lui Serramanna se cabră. Surprins, sardul fu aruncat din șa și căzu pe pământul pietros. Pe jumătate leșinat, incapabil să reacționeze, se rostogoli de-a lungul unei pante nisipoase și se opri în fundul unei gropi invizibilă de pe drum.

Un zgomot curios, asemănător unei respirații precipitate, îl făcu atent.

La doi pași de el, o viperă emitea un șuierat aspru, provocat de o brutală expulzare a aerului din plămâni. Deranjată, devenise agresivă și acum ataca.

Căzând, Serramanna își pierduse sabia. Fără nici o armă, îi mai rămânea doar să bată în retragere, evitând să facă vreo mișcare bruscă. Dar vipera șuierătoare, deplasându-se lateral, îl împiedica.

Sardul nu reuși să se ridice în picioare din cauza gleznei de la piciorul drept ce devenise foarte dureroasă. Neputând să alerge, era o pradă sigură.

– Bestie blestemată! Mă lipsești de o moarte frumoasă în luptă!

Vipera şuierătoare se apropia. Serramanna îi azvârli nisip în cap, sporindu-i furia. În clipa în care se repezi, cu o mişcare rapidă, pentru a străbate distanţa scurtă ce o despărţea de inamic, un băţ despicat la un capăt o ţintui la pământ.

– Frumoasă lovitură! se felicită Setau. N-aveam decât o şansă din zece să reuşesc.

Prinse şarpele de grumaz; coada i se agita cu furie.

– Cât de minunată e această şuierătoare, cu cele trei culori ale ei, albastru pal, albastru închis şi verde. O domnişoară foarte elegantă, nu ţi se pare? Din fericire pentru tine, şuieratul ei ajunge departe şi e uşor de identificat.

– Presupun că trebuie să-ţi mulţumesc.

– Muşcătura ei nu provoacă decât un edem local care se întinde pe membrul rănit şi provoacă o hemoragie, deoarece veninul nu e în cantitate mare, însă e foarte toxic. Cu o inimă robustă, se poate supravieţui. Cinstit vorbind, nu e la fel de periculoasă pe cât pare.

Setau vindecă entorsa lui Serramanna cu ierburi și îi bandajă glezna cu pânză de in îmbibată cu un balsam împotriva umflăturii. În câteva ore, aceasta se retrase.

Suspicios, sardul se întreba dacă îmblânzitorul de șerpi nu pusese el însuși la cale atacul viperei pentru a apărea ca un salvator și a-l convinge că e un adevărat prieten al lui Ramses, neavând nici cea mai mică intenție să-i facă vreun rău. Totuși, comportamentul distant al lui Setau, care nu căuta nici un avantaj de pe urma intervenției, pleda în favoarea lui.

În zori, se odihniră până spre mijlocul după-amiezii. Apoi, porniră mai departe. Mai era încă destulă apă pentru oameni și animale, dar trebuia totuși să fie raționalizată. În ciuda oboselii și a neliniștii, Ramses iuți pasul și insistă asupra vigilenței ariergardei. Răzvrățiții n-ar fi atacat din față și ar fi încercat să-și învingă adversarul luându-l prin surprindere.

Printre rânduri, nu se mai glumea deloc, nu se mai amintea de întoarcerea în vale și nu se mai vorbea.

– Iat-o, anunță iscoada, întinzând brațul.

Niște ierburi zburlite, un cerc de pietre, un cadru de lemn pentru a suporta greutatea unui ulcior mare, legat de o frânghie uzată.

Fântâna.

Singura speranță de supraviețuire.

Iscoada și Serramanna se grăbiră spre apa salvatoare. Se așezară pe vine și rămaseră așa o bună bucată de vreme, apoi se ridicară încet.

Sardul clătină negativ din cap.

– Țara asta e lipsită de apă de la începutul vremurilor și noi o să murim de sete. Nimeni n-a reușit să sape o fântână durabilă. Trebuie să căutăm o sursă în lumea de dincolo!

Ramses adună oamenii și le împărtăși gravitatea situației. A doua zi, rezervele aveau să fie epuizate. Nu puteau nici să avanseze, nici să se întoarcă.

Mai mulți soldați își aruncară armele la picioare.

– Ridicați-le, porunci Ramses.

– La ce bun, întrebă un ofițer, din moment ce vom putrezi la soare.

– Am venit în acest colț al deșertului pentru a restabili ordinea, și o vom face.

– Cum se vor lupta cadavrele noastre cu nubienii?

– Tatăl meu s-a găsit odată într-o situație asemănătoare, îi reaminti Ramses, și el și-a salvat oamenii.

– Atunci, salvați-ne și pe noi!

– Adăpostiți-vă de soare și adăpați animalele.

Regele se întoarse cu spatele la armată și cu fața la deșert. Setau veni lângă el.

– Ce ai de gând să faci?

– Să merg. Să merg până acolo unde voi găsi apă.

– E o nebunie.

– Așa cum m-a învățat tatăl meu, așa am să fac.

– Rămâi cu noi.

– Un faraon nu-și așteaptă moartea ca un învins.

Se apropie și Serramanna.

– Maiestate...

– Evită panica și păstrează rândul gărzilor. Oamenii să nu uite că ar putea fi atacați.

– N-am dreptul să vă las să plecați singur în această imensitate. Securitatea voastră n-ar mai fi asigurată.

Ramses puse mâna pe umărul sardului.

– Te însărcinez cu cea a armatei mele.

– Întoarceți-vă repede. Soldații fără conducător riscă să-și piardă capul.

Sub privirile împietrite ale pedestrașilor, regele părăsi vechea fântână și se aventurează în deșertul roșu, în direcția unei movile de piatră pe care o urcă cu pas liniștit. Din vârful ei, descoperi o întindere cu aspect dezolant.

După exemplul tatălui său, trebuia să perceapă secretul subsolului, venele pământului, apa care provenea din oceanul de energie și se strecura printre pietre, umplând inima munților. Plexul regelui era dureros, viziunea lui se modifică, corpul îi deveni fierbinte, ca și cum o febră puternică ar fi pus stăpânire pe el.

Ramses luă de la centură bagheta căutătorului de apă din lemn de salcâm, acea baghetă de care se folosise tatăl lui pentru a-și prelungi viziunea. Magia care o impregna rămăsese intactă; dar unde să cauți într-o asemenea imensitate?

O voce vorbea în corpul regelui, o voce venită de dincolo, o voce cu amplexarea celei a lui Seti. Durerea din plex devenise atât de insuportabilă încât îl determină pe Ramses să iasă din nemișcare și să coboare de pe movilă. Nu mai simțea căldura nemiloasă ce ar fi zdrobit orice alt călător. Ritmul inimii sale se încetinise, precum cel al unei antilope.

Nisipul și pietrele își schimbau forma și culoarea. Privirea lui Ramses pătrunse puțin câte puțin în profunzimea deșertului, degetele prinseră cele două ramuri de salcâm foarte subțiri, legate la un capăt cu un fir de in.

Bagheta se ridică, ezită, apoi coborî din nou. Regele continuă să meargă, iar vocea se depărtă. Se întoarse pe drumul pe care venise, o apucă spre stânga, având alături

moartea. Iarăși, vocea se apropie, bagheta prinse viață. Ramses se opri în fața unui enorm bloc de granit roz, pierdut în această mare de rocă.

Forța pământului îi smulse bagheta din mâini.

Găsise apa.

Cu limba uscată, cu pielea arsă de soare și mușchii dureroși, soldații deplasară stânca și săpară în locul indicat de rege. Ajunseră la o enormă pânză de apă la o adâncime de cinci metri și scoaseră strigăte de bucurie ce ajunseră până la cer.

Ramses puse să se facă mai multe foraje; o serie de puțuri fură legate între ele printr-o galerie subterană. Aplicând această tehnică dragă minerilor, regele nu se mulțumea să-și salveze armata de la o moarte atroce, ci prevedea irigarea unei vaste întinderi.

– Îți imaginezi grădinile înverzite? întrebă Setau.

– Fecunditatea și prosperitatea nu sunt cele mai bune urme pe care le putem lăsa în urma noastră?

Serramanna se revoltă.

– Îi uitați pe nubienii răsculați?

– Nici o clipă.

– Dar să transformăm soldații în săpători!

– După obiceiurile noastre, munca asta face parte adesea din misiunea lor.

– În piraterie nu se amestecă în felul ăsta lucrurile. Dacă suntem atacați de sălbatici, mai știm să ne apărăm?

– Nu te-am însărcinat să ne asiguri securitatea?

În timp ce soldații consolidau fântânile și galeria, Setau și Lotus capturară câteva reptile impresionante, de talie mare și mijlocie, și adunară prețioase rezerve de venin.

Neliniștit, Serramanna înmulți rondurile prin împrejurimi și îi constrânse pe soldați să se antreneze, cu rândul, ca în

cazarmă. Mulți sfârșiră prin a uita de asasinarea celor din convoiul care transportase aurul și nu se mai gândeau decât la întoarcerea expediției în valea Nilului sub conducerea unui faraon ce săvârșea miracole.

„Niște amatori”, se gândi fostul pirat.

Acești egipteni nu erau soldați decât temporar, transformându-se repede în muncitori sau țărani. Ei nu aveau obișnuința luptelor sângeroase, pe viață și pe moarte. Nimic nu valora cât formația unui pirat, mereu cu ochii în patru, gata să taie gâtul oricărui dușman, cu orice fel de armă. Necăjit, Serramanna nici măcar nu mai încercă să-i învețe atacuri viclene și parade neașteptate. Acești pedestrași nu vor și niciodată să se bată.

Cu toate astea, sardul avea senzația că nubienii răsculați nu erau prea departe și că, de două zile sau chiar mai puțin, se apropiau de tabăra egipteană și spionau. Leul și câinele lui Ramses simțiseră și ei o prezență ostilă. Erau nervoși, dormeau puțin, se plimbau de colo-colo și amușinau în vânt.

Dacă nubienii erau niște adevărați pirați, atunci corpul expediționar egiptean avea să fie nimicit.

Noua capitală a Egiptului se ridica cu o viteză uimitoare, însă Moise nu o mai privea deloc. Pentru el, Pi-Ramses nu era decât o cetate străină, populată cu zei falși și cu oameni răătăciți într-o credință nebunească.

Fidel misiunii sale, continua să dea viață diferitelor șantiere și să mențină ritmul lucrărilor. Dar toți observaseră la el o asprime crescândă, în special când îi întâlnea pe contra-maiștrii egipteni, pe care îi critica, de cele mai multe ori fără motiv, pentru simțul înverșunat al disciplinei. Moise petrecea tot mai mult timp alături de evrei și, în fiecare seară, discuta cu grupuri mici despre viitorul poporului lor. Cei mai mulți erau satisfăcuți de condiția lor și nu simțeau

nevoia să și-o schimbe, creându-și o patrie independentă. Aventura părea prea riscantă.

Moise insista. Evoca credința lor într-un zeu unic, originalitatea culturii lor, necesitatea de a se elibera de sub jugul egiptean și de a se îndepărta de idoli. Unii șovăiau, alții rămaseră neînduplecați. Dar toți recunoscuseră că Moise avea statura unui conducător, că acțiunea lui fusese benefică pentru evrei și că nici unul dintre ei nu-i putea neglija discursul.

Prietenul din copilărie al lui Ramses dormea tot mai puțin. Visa cu ochii deschiși un pământ fertil asupra căruia să domnească zeul din inima lui, o țară pe care s-o guverneze evreii înșiși și ale cărei granițe să le păzească precum bunul lor cel mai de preț.

În sfârșit, cunoștea natura focului care-i pârzolea sufletul de atâția ani! El dădea nume acestei dorințe de nestins și lua conducerea unui popor pe care îl va ghida spre adevăr. Neliniștea îi tăia răsuflarea. Va accepta Ramses o asemenea răzvrătire și negarea propriei sale puteri? Moise trebuia să-l convingă, să-l determine să-i accepte idealul.

Amintirile îl copleșeau. Ramses nu fusese un simplu tovarăș de joacă, ci un prieten adevărat și, cu toate astea, atât de diferit. Moise nu-l va trăda, complotând împotriva lui; îl va înfrunta pe față și îl va face să cedeze. Chiar dacă victoria părea imposibilă, el o va obține.

Pentru că Dumnezeu era cu el.

Cu partea anterioară a capului rasă, cu inele în urechi, nasul turtit, obraji plini de cicatrice, purtând coliere de perle multicolore și veșminte din piele de panteră, nubienii răsculați încercuiseră tabăra egipteană la începutul după-amiezii, atunci când cei mai mulți soldați ai lui Ramses își făceau siesta. Mănuindu-și arcurile din lemn de salcâm, uciseră cu săgeți un mare număr de egipteni, mai înainte ca grupul expediționar să fie în măsură să reacționeze.

Dacă șeful lor ezita să dea ordinul de atac, era din cauza unui grup mic de oameni, înarmați cu arcuri puternice și adăpostiți în spatele unei palisade formate din scuturi și ramuri de palmier. În fruntea lor, Serramanna, care se așteptase la acest asalt. Elita pedestrașilor pe care-i adunase la un loc făcea breșe nete în rândurile nubienilor. Căpetenia răzvrătiților era conștient de asta, deși victoria părea câștigată.

Timpul se opri în loc. Nimeni nu se mișca.

Principalul consilier al căpeteniei nubiene îi recomandă să tragă în continuare cu săgeți și să doboare cât mai mulți dușmani, în timp ce câțiva războinici rapizi să se năpustească asupra palisadei. Însă căpetenia avea experiență de luptă, iar chipul lui Serramanna nu prevestea nimic bun. Oare acest uriaș mustăcios nu le întindea una sau mai multe capcane pe care nu le puteau prevedea? Omul ăsta nu semăna cu

egiptenii pe care îi ucisese. Iar instinctul lui de vânător îi spunea că trebuia să se teamă.

Atunci când Ramses ieși din cortul lui, toate privirile se întoarseră spre el. Purtând o coroană albastră ce lua forma capului și apoi se lărgea în partea din spate, îmbrăcat cu o cămașă de in încrețită, cu mâneci scurte și o fustă de pânză aurită, la centura căreia era agățată o coadă de taur sălbatic, faraonul ținea în mâna dreaptă sceptrul „magic”, în formă de toiag de păstor, ale cărui extremități erau lipite de pieptul lui.

În spatele regelui mergea Setau, ducând sandalele albe ale monarhului. În ciuda gravității situației, se gândea la Ameni, purtătorul de sandale al Faraonului, care fusese stupefiat văzându-și prietenul ras în cap, purtând perucă și fustă și semănând cu un demnitar de la curte, cu excepția unui detaliu: un sac curios atârnat la centură și legându-i-se la spate.

Sub privirile neliniștite ale soldaților egipteni, Faraonul și Setau meraseră până la marginea taberei și se opriră la treizeci de metri de nubieni.

– Sunt Ramses, faraonul Egiptului. Cine e șeful vostru?

– Eu, răspunse nubianul, înaintând cu un pas.

Cu două pene fixate la ceafă cu o legătură roșie, căpetenia răsculaților învârtea în aer o sulică împodobită cu pene de struț.

– Dacă nu ești un laș, vino aici.

Principalul consilier își manifestă dezacordul. Dar nici Ramses, nici purtătorul de sandale nu erau înarmați, în timp ce unul dispunea de o sulică, iar celălalt de un pumnal cu dublu tăiș. Căpetenia aruncă o privire spre Serramanna.

– Vino la stânga mea, îi porunci el consilierului.

Dacă uriașul mustăcios dădea ordin să se tragă, șeful era protejat de un scut uman.

– Ți-e frică?

Cei doi nubieni se detașară din grupul de războinici și meraseră în direcția regelui și a purtătorului de sandale. Încremeniră la trei metri de adversarii lor.

- Deci, tu ești faraonul care îmi oprimă poporul.
- Nubienii și egiptenii trăiau în pace. Tu ai distrămat această armonie ucigând oameni din convoiul ce transporta aur și furând metalul destinat templelor din Egipt.
- Aurul ăsta e al nostru, nu al vostru. Tu ești un hoț.
- Nubia e o provincie egipteană, deci supusă legii lui Maat. Crima și furtul trebuie pedepsite cu asprime.
- Puțin îmi pasă de legea ta, Faraonule! Aici, eu fac legea. Și alte triburi sunt pregătite să ni se alăture. Atunci când o să te ucid, am să fiu un erou! Toți războinicii se vor pune la ordinele mele și o să-i alungăm pe egipteni pentru totdeauna de pe pământul nostru!
- Îngenunchează, porunci regele.
- Căpetenia și consilierul se priviră buimăciți.
- Lasă arma jos, îngenunchează și supune-te Legii.
- Un rictus deformă chipul căpeteniei nubiene.
- Dacă mă înclin, mă ierți?
- Te-ai așezat singur în afara Legii. A te ierta ar însemna s-o neg.
- Clementa îți e deci necunoscută...
- Într-adevăr.
- De ce m-aș supune?
- Pentru că ești un rebel și singura ta libertate e să te înclini în fața Faraonului.
- Consilierul principal trecu în fața căpeteniei și își agită pumnalul.
- Fie ca Faraonul să moară, iar noi să fim eliberați!
- Setau, care nu-și luase ochii de la cei doi nubieni, deschise sacul și dădu drumul viperei de nisip pe care o ținuse până atunci prizonieră. Strecurându-se prin nisip cu rapiditatea morții hrăpărețe, îl mușcă pe nubian de picior, mai înainte ca acesta să-și ducă gestul până la capăt.
- Înnebunit, se lăsă pe vine și își deschise rana cu pumnalul pentru ca sângele să țâșnească.

– E deja mai rece ca apa și mai arzător ca flacăra, spuse Setau, privind căpetenia drept în ochi. Corpul lui e scaldat de sudoare, nu mai vede cerul, saliva i se scurge din gură. Ochii și sprâncenele i se crispează, fața i se umflă; setea e intensă și va muri. Nu se mai poate ridica, pielea lui capătă o tentă purpurie înainte de a se înnegri și îl scutură frisoanele.

Setau agită sacul plin cu vipere.

Războinicii nubieni dădură înapoi.

– În genunchi, porunci din nou Faraonul. Altfel, veți avea parte de o moarte atroce.

– Tu ai să pieri!

Căpetenia ridică sulița deasupra capului, însă un răget îl împietri. Întorcându-se într-o parte, de-abia avu timp să vadă năpustindu-se asupra lui leul lui Ramses, cu fălcile deschise. Fiara sfâșie pieptul nubianului cu ghearele și înșfăcă între maxilare capul nefericitului.

La un semn al lui Serramanna, arcașii egipteni își îndreptară arcurile asupra nubienilor dezorientați; pedestrașii se repeziră asupra inamicilor și îi dezarmară.

– Să li se lege mâinile la spate! ceru sardul.

Când victoria lui Ramses deveni cunoscută, sute de nubieni ieșiră din ascunzători și din sate pentru a-l omagia. Regele alese o căpetenie de clan în vârstă, cu părul alb, și îi atribui noua zonă fertilă creată în preajma fântânilor. Îi încredință de asemenea prizonierii care urmau să presteze munci agricole sub supravegherea poliției nubiene. Pedeapsa capitală îi aștepta pe fugari și recidiviști.

Apoi, corpul expediționar se îndreptă spre oază, acolo unde rebelii își stabiliseră cartierul general. Nu întâmpinară decât o slabă rezistență și regăsiră aurul pe care artizanii îl foloseau la împodobirea statuilor și porților din temple.

La căderea nopții, Setau culese două crengi de palmier uscate, le prinse între genunchi și frecă între ele, din ce în ce mai repede, o baghetă de lemn putred. Rumegușul se aprinse. Luându-și în primire postul de gardă, soldații vor întreține focul a cărui prezență alunga cobrele, hienele și alte sălbăticiuni nedorite.

- Ți-ai strâns recolta de reptile?
- Lotus e încântată. În seara asta ne odihnim.
- Nu e minunată țara asta?
- Mi se pare că o iubești la fel de mult ca noi.
- Mă pune la încercare și mă face să mă autodepășesc.

Puterea ei e și a mea.

- Fără viperă, rebelii te-ar fi ucis.
- Nu s-a întâmplat asta, Setau.
- Oricum, planul tău a fost riscant.
- A evitat însă niște lupte sângeroase.
- Ești întotdeauna conștient de imprudențele tale?
- La ce bun?

– Eu nu sunt decât Setau și mă pot amuza cu șerpilor mei veninoși, dar tu ești stăpânul celor Două Tărâmurii. Moartea ta ar arunca țara în haos.

- Nefertari ar guverna cu înțelepciune.

– Nu ai decât douăzeci și cinci de ani, Ramses, dar nu mai ai și dreptul de a fi tânăr. Lasă altora ardoarea războinicii.

- Poate Faraonul să fie un laș?

– Nu vrei să încetezi să mai exagerezi? Nu-ți cer decât un pic de prudență.

– Dar nu sunt apărat din toate părțile? Magia reginei, tu și reptilele tale, Serramanna și mercenarii lui, Străjerul și Voinicul... Nici o altă ființă nu are atâta șansă câtă am eu.

- N-o risipi.
- E inepuizabilă.

– Din moment ce te opui oricărei forme de rațiune, eu prefer să dorm.

Setau îi întoarse spatele regelui și se culcă lângă Lotus; suspinul de ușurare al acesteia îl făcu pe rege să se îndepărteze. Odihna împlânzitorului de șerpi risca să fie de scurtă durată.

Cum să-l convingă că era un om de stat și că avea stofă de mare ministru? Setau reprezenta primul mare eșec al lui Ramses. Încăpățânându-se să-și urmeze drumul, refuza să-și facă o carieră. Trebuia să-i dea libertatea alegerii sau să-l constrângă să devină unul dintre cele mai importante personaje ale regatului?

Ramses petrecu noaptea contemplând cerul înstelat, lăcaș luminos pentru sufletul tatălui său și al faraonilor care îl precedaseră. Se simțea mândru că găsisese, precum

Seti, apă în deșert și că îi supusese pe rebeli, însă această victorie nu-l satisfăcea. În ciuda intervenției lui Seti, un trib se răsculase. După o perioadă calmă, se produsese o situație identică. Nu putea pune capăt acestor convulsii decât tăind răul de la rădăcină, dar cum să-l descopere?

În zori, Ramses simți o prezență în spatele lui. Se întoarse încet și îl văzu.

Un elefant enorm, care intrase în oază tiptil, fără ca nici una din crengile de palmier presărate pe pământ să nu trosnească. Leul și câinele deschiseseră ochii, însă rămăseseră tăcuți, ca și când ar fi știut că stăpânul lor era în siguranță.

Era marele mascul cu urechi uriașe și colți lungi pe care Ramses îl salvase, extrăgându-i o săgeată din trompă, cu câțiva ani înainte.

Regele Egiptului mângâie trompa seniorului savanei, iar animalul uriaș scoase un sunet de bucurie ce trezi întreaga tabără.

Elefantul se depărtă cu pas lent, parcurse o sută de metri, apoi își întoarse capul în direcția regelui.

– Trebuie să-l urmărim, decise Ramses.

Ramses, Serramanna, Setau și doisprezece pedestrași căliți urmară elefantul care traversă un câmp îngust și deșertic, apoi o apucă pe o cărare mărginită de mărăcini ce urca spre un platou pe care crescuse un arbore de acacia având mai mult de o sută de ani.

Elefantul se opri și Ramses îl ajunse din urmă.

Privind în aceeași direcție cu uriașul animal, descoperi un peisaj sublim. Un pinten stâncos, punct de reper pentru navigatori, domina vasta arcuire a Nilului. El, stăpânul Egiptului, contempla misterul torentului creator, fluviul divin în toată maiestatea sa. Pe stânci se găseau inscripții hieroglifice amintind că locul acela era plasat sub protecția zeiței Hathor, suverana stelelor și a navigatorilor, care făceau bucuroși popas în acel loc.

Cu piciorul drept din față, elefantul rostogoli un bloc de gresie care căzu de-a lungul falezei până la o movilă de nisip dintre două promontorii. La nord, versantul muntos era vertical și cobora aproape până la apă; la sud, se depărta degajând o esplanadă largă ce se deschidea spre est.

Un băiat acostase și dormea în barca făcută dintr-un trunchi scobit de palmier.

– Duceți-vă la el și aduceți-l aici, porunci regele și doi soldați plecară.

Când îi văzu apropiindu-se, nubianul o luă la goană. Crezu că le putea scăpa, dar se împiedică de o stâncă ce

abia ieșea din nisip și căzu la marginea apei. Egiptenii îi răsuciră brațele la spate și îl conduseră la rege.

Fugarul își rotea ochii în toate părțile, înnebunit de spaimă și temându-se să nu i se taie nasul.

– Nu sunt hoț! Barca asta e a mea, vă jur, și...

– Răspunde-mi la întrebare, spuse Ramses, și apoi ești liber: cum se numește locul acesta?

– Abu Simbel.

– Poți pleca.

Băiatul alergă până la barcă și începu să vâslească cu mâinile cât putea de repede.

– Să nu rămânem aici, recomandă Serramanna; locul nu mi se pare sigur.

– N-am simțit nici cea mai mică urmă de șarpe, obiectă Setau. Ciudat... Oare îi sperie divina Hathor?

– Nu veniți după mine, ceru regele.

Serramanna făcu un pas înainte.

– Maiestate!

– E nevoie să repet?

– Dar securitatea voastră...

Ramses coborî spre fluviu. Setau îl reținu pe sard.

– E mai bine să-l ascuți.

Serramanna cedă, mormăind ceva. Regele, singur în acest loc pierdut, într-un ținut ostil! În caz de pericol, în ciuda ordinelor, sardul își promise să intervină.

Ajuns la marginea apei, Ramses se întoarse spre faleza de gresie.

Aici era inima Nubiei, dar ea încă îl ignora. Stătea în puterea lui să facă din Abu Simbel o minune care să sfideze timpul și să pecetluiască pacea între Egipt și Nubia.

Faraonul medită mai multe ore la Abu Simbel, impregnându-se de puritatea cerului, de scânteierea Nilului și de forța stâncilor. Aici va fi construit cel mai important sanctuar

al provinciei; el va concentra energiile divine și va emite un fascicol protector atât de intens, încât vacarmul armelor va dispărea.

Ramses observă soarele. Razele lui nu se mulțumeau să lovească faleza, ele penetrau în inima rocii, o iluminau dinăuntru. Atunci când vor lucra în locul acesta, arhitecții vor trebui să conserve miracolul.

Atunci când regele urcă din nou în vârful falezei, Serramanna, la capătul nervilor, fu pe punctul de a-și da demisia. Însă calmul elefantului îl făcu să se răzgândească; n-o să fie el mai puțin răbdător decât un animal, fie el oricât de mare.

– Ne întoarcem în Egipt, decretă regele.

După ce-și clăti gura cu o soluție de carbonat de sodiu natural, Șenar își încredință fața unui bărbier cu o mână foarte ușoară, care știa să-l radă fără să-i smulgă nici cel mai mic strigăt de durere. Fratele mai mare al lui Ramses aprecia foarte mult frecția cu ulei parfumat, mai ales pe cap, înainte de a-și pune peruca. Aceste mici plăceri îi făceau existența ușoară și îl asigurau de prestața lui; chiar dacă era mai puțin frumos și athletic decât Ramses, putea rivaliza cu el în ceea ce privește eleganța.

Potrivit clepsidrei sale cu apă, o piesă scumpă, constată că se apropia ora întâlnirii.

Jilțul său, purtat pe umeri de mai mulți oameni, era cel mai frumos din Memphis; nu-l depășea decât cel al Faraonului, pe care avea să-l ocupe într-o zi. Porunci să fie lăsat jos la marginea canalului care permitea șlepurilor grele să ajungă la principalul port al Memphisului și să descarce acolo.

Așezat sub o salcie, magul Ofir se răcorea. Șenar se rezemă de trunchiul arborelui și privi trecând un vas de pescuit.

– Ai făcut progrese, Ofir?

– Moise e un om excepțional, înzestrat cu o fire greu de îmblânzit.

– Altfel spus, ai dat greș.

– Nu cred.

– Impresiile tale nu-mi sunt de-ajuns, Ofir; îmi trebuie fapte.

– Drumul care te conduce la succes e adesea lung și sinuos.

– Scutește-mă de filozofia ta. Ai reușit, da sau nu?

– Moise nu mi-a respins propunerile. Nu e un rezultat apreciabil?

– Admit că e interesant. A fost de acord cu valabilitatea proiectelor tale?

– Gândirea lui Akhenaton îi e familiară. El știe că aceasta a contribuit la șlefuirea credinței evreilor și că posibila noastră colaborare ar putea fi fructuoasă.

– Care este popularitatea lui printre compatrioți?

– Din ce în ce mai mare. Moise are firea unei căpetenii adevărate și se va impune fără greutate diferitelor clanuri. Atunci când construcția lui Pi-Ramses va fi gata, își va lua adevăratul avânt.

– Asta cât timp înseamnă?

– Câteva luni. Moise a dat un asemenea impuls cărămidarilor, încât aceștia au menținut un ritm de lucru extraordinar.

– Blestemată capitală! Datorită ei, renumele lui Ramses o să depășească granița de nord.

– Unde se află Faraonul?

– În Nubia.

– Un loc periculos.

– Nu mai visa, Ofir; mesagerii regali au adus vești excelente. Ramses a făcut chiar un nou miracol, descoperind o pânză de apă în deșert, iar armata a creat acolo o zonă

agricolă. Faraonul va aduce cu el aurul furat și îl va oferi templelor. O expediție reușită, o victorie exemplară.

– Lui Moise nu-i e străin faptul că va trebui să-l înfrunte pe Ramses.

– Cel mai bun prieten al lui...

– Credința în zeul unic va fi mai puternică, iar conflictul inevitabil. Când se va declanșa, va trebui să-l susținem pe Moise.

– Asta o să fie rolul tău, Ofir. Înțelege că-mi e imposibil să acționez în linia întâi.

– Va trebui să mă ajuți.

– De ce anume ai nevoie?

– O locuință la Memphis, servitori și facilități de deplasare pentru susținătorii mei.

– De acord, cu condiția să-mi trimiți rapoarte regulate în legătură cu acțiunile tale.

– Asta e cea mai mică dintre îndatoririle mele.

– Când te întorci la Pi-Ramses?

– Măine. O să mă întâlnesc cu Moise și o să-i aduc la cunoștință că efectivele noastre cresc fără încetare.

– Nu te mai preocupa de condițiile tale de viață, ci doar de a-l convinge pe Moise să lupte pentru afirmarea credinței lui, împotriva tiraniei lui Ramses.

Cărămidarul Abner fredona o melodie. În mai puțin de o lună, prima cazarmă din Pi-Ramses urma să fie gata și primii pedestrași transferați din Memphis aveau să locuiască în ea. Localurile erau spațioase și bine aerisite, iar finisările remarcabile.

Datorită lui Moise, care-i recunoscuse meritele, Abner conducea o echipă mică de zece cărămidari experimentați și harnici. Șantajul exercitat de Sary nu mai era decât o amintire urâtă; Abner se va instala împreună cu familia în

noua capitală și va fi angajat să întrețină clădirile publice. Îl aștepta o existență fericită.

În seara aceea, evreul se ducea să guste un biban de Nil în compania tovarășilor lui și să joace jocul șarpelui, sperând că pionii lui aveau să înainteze regulat în căsuțe, fără să cadă în numeroasele capcane înscrise pe corpul reptilei. Câștigător era cel care ajungea primul la capătul traseului, iar Abner simțea că soarta îi surâdea.

Pi-Ramses începea să prindă viață; încet-încet, imensul șantier se transforma într-un oraș a cărui inimă nu va întârzia să bată. Și lumea se gândea deja la grandiosul moment al inaugurării, atunci când Faraonul va da viață capitalei sale. În jocul destinului, Abner avea privilegiul de a servi idealul unui mare rege și de a-l cunoaște pe Moise.

– Ce mai faci, Abner?

Sary purta o tunică libiană, cu dungi verticale late, galbene și negre, strânsă în talie cu o centură de piele verde. Fața lui era din ce în ce mai slăbită.

– Ce dorești de la mine?

– Să aflu vești despre sănătatea ta.

– Vezi-ți de drum.

– Ai devenit obraznic?

– Nu știi că am obținut o promovare? Nu mai sunt la ordinele tale.

– Micul Abner se umflă-n pene ca un cocoș! Haide, haide.... Nu te enerva.

– Sunt grăbit.

– Ce poate fi mai urgent decât să-i dai satisfacție vechiului tău prieten Sary?

Abner își ascunse rău frica. Sary se amuza.

– Micul Abner e un om rezonabil, nu-i așa? El își dorește o viață mică și bună în Pi-Ramses, dar el știe că lucrurile mici și bune au un preț. Și eu sunt acela care fixează acest preț.

– Șterge-o!

– Nu ești decât o insectă, evreule, iar insectele nu protestează atunci când sunt strivite. Îți cer jumătate din câștigurile și primele tale. Când orașul va fi terminat, tu o să te oferi voluntar să fii servitorul meu. O să fie încântător să am un servitor evreu. N-o să te plictisești în casa mea. Ai mult noroc, micuțule Abner; dacă nu te-aș fi remarcat, n-ai fi făcut parte decât din pleava societății.

– Refuz, eu...

– Nu spune prostii și supune-te.

Sary se depărtă. Abner se lăasă pe vine, distrus.

De data asta era prea mult. O să vorbească cu Moise.

Nefertari, cu frumusețea ei fără egal, asemănătoare astrului dimineții ce apărea la începutul unui an fericit, ale cărei degete mângâiau precum lotușii. Nefertari cea luminoasă, cu părul ei parfumat și despletit, capcană în care să te lași prins de bunăvoie.

A o iubi însemna să renaști.

Ramses îi masă ușor tălpile, apoi îi sărută gamba și pe urmă își lăsă mâinile să rătăcească de-a lungul corpului ei suplu, aurit de soare. Ea era grădina în care creșteau florile cele mai rare, bazinul cu apă proaspătă, tărâmul îndepărtat al arborilor de tămâie. De când se uniseră, dorința lor avea forța unui torent ce stârnea inundațiile și semăna cu mângâierea unui sunet de oboi în pacea asfințitului.

Sub frunzișul verde al unui sicomor, Nefertari și Ramses se dăruiseră unul altuia de la întoarcerea regelui, care-și alungase apropiatii și consilierii pentru a-și regăsi soția. Umbra răcoroasă a marelui copac, frunzele lui turcoaz și fructele crestate, la fel de roșii ca jaspul, reprezentau una dintre comorile palatului din Theba, unde cuplul regal reușise să se izoleze.

- Nesfârșită a fost călătoria asta...
- Ce face fiica noastră?
- Kha și Meritamon se comportă minunat. Fiul tău găsește să sora lui e foarte drăguță și puțin gălăgioasă, însă ar vrea

deja s-o învețe să citească. Educatorul lui a trebuit să-i liniștească avântul.

Ramses își strânse soția în brațe.

– A greșit... De ce să stingi focul care animă o ființă?

Nefertari nu mai avu timp să protesteze, fiindcă buzele regelui se lipiră de ale ei. Ca efect al vântului din nord, ramurile sicomorului se înclină, respectuoase și complice.

În a zecea zi a lunii a patra din anotimpul inundațiilor, în cel de-al treilea an al domniei lui Ramses, Bakhen, cu un baston lung în mână, mergea în urma cuplului regal, pentru a-i da posibilitatea să descopere templul din Luxor, ale cărui lucrări erau terminate. Plecată din Karnak, o imensă procesiune îi urma pe aleea sfincșilor ce lega cele două temple.

Noua fațadă a Luxorului impunea tăcere. Cele două obeliscuri, coloșii regali și masa puternică și elegantă a pilonului formau un ansamblu perfect, demn de cei mai mari constructori ai trecutului.

Obeliscurile dispersau energiile negative și atrăgeau forțele celeste spre templul în care își aleseseră sălașul, cu scopul de a hrăni *ka*-ul pe care-l produceau. La baza lor, cinocefalii, niște maimuțe mari în care se încarna inteligența zeului Thot, celebrau nașterea luminii pe care o ocroteau în fiecare dimineață, scoțând sunetele care anunțau zorile. Fiecare element, de la hieroglife la statuile colosale, concureau la renașterea zilnică a soarelui care trona între cele două turnuri ale pilonului, deasupra porții centrale.

Ramses și Nefertari trecură de ea și intrară într-o curte interioară mare, ale cărei ziduri erau mărginite de coloane masive, expresia puterii lui *ka*. Între ele, statuile colosale, purtând efigia regelui, îi exprimau forța inepuizabilă. Lipită blând de gamba uriașului, regina Nefertari, în același timp fragilă și de neclintit.

Nebu, marele preot din Karnak, înaintă spre cuplul regal, însoțindu-și mersul încet cu ciocănitul toiagului lui aurit.

Bătrânul se înclină.

– Maiestate, iată templul lui ka. Aici va fi creată în fiecare clipă energia domniei voastre.

Sărbătoarea inaugurării Luxorului adună toată populația Thebei și pe cea de prin împrejurimi, de la cel mai umil până la cel mai bogat om. Timp de zece zile, urma să se cânte și să se danseze pe străzi, în taverne, iar localurile în aer liber nu se vor goli nici un moment. Prin grația Faraonului, berea dulce avea să fie gratuită, bucurând pântecul tuturor.

Regele și regina prezidau un banchet menționat în anale; Ramses proclamă că templul lui ka era dus la bun sfârșit și că nici un element arhitectural nu-i va mai fi adăugat în viitor. Mai rămâneau de ales temele și figurile simbolice, în legătură cu domnia, care vor împodobi fațada pilonului și a zidurilor din marea curte interioară. Toată lumea considera înțeleaptă voința monarhului de a-și amâna hotărârea, urmând s-o stabilească în acord cu ritualiștii Casei Vieții.

Ramses aprecia atitudinea lui Bakhen, al patrulea profet al lui Amon; uitând să vorbească de propriile merite, el le lăuda pe cele ale arhitecților care construiseră Luxorul în conformitate cu legile armoniei. La sfârșitul sărbătorii, regele îi încredință marelui preot al lui Amon aurul Nubiei, a cărui extracție și transport urmau să fie puse pe viitor sub o supraveghere deosebită.

Înainte de a pleca spre nord, cuplul regal se duse pe locul Ramesseumului. Și acolo, Bakhen se ținuse de cuvânt. Lucrători cu nivela, muncitori la terasamente sau în cariere erau la lucru, iar templul pentru veșnicie începea să se ivească din deșert.

– Grăbește-te, Bakhen. Fundațiile să fie terminate cât mai repede.

– Echipa din Luxor o să fie aici mâine dimineață și o să dispun în felul ăsta de un efectiv numeros și de calitate.

Ramses constată că planul lui fusese urmat întocmai. Își imagina deja capelele, marea sală cu coloane, mesele pentru ofrande, laboratorul, biblioteca... Milioane de ani vor curge prin venele de piatră ale edificiului.

Regele parcurse suprafața sacră împreună cu Nefertari, descriindu-i visul, ca și cum ar fi atins încă de pe-acum pereții sculptați și coloanele de hieroglifice.

– Ramesseum va fi marea ta operă.

– Poate.

– De ce te îndoiești?

– Pentru că vreau să acopăr Egiptul de sanctuare, să dăruiesc divinităților nenumărate locuri de cult, astfel încât întreaga țară să fie irigată cu energia lor, iar acest pământ să semene cu cerul.

– Ce templu l-ar putea depăși pe cel pentru veșnicie?

– Am descoperit în Nubia un loc extraordinar, la care m-a condus un elefant.

– Are un nume?

– Abu Simbel. E plasat sub protecția zeiței Hathor și servește drept punct de oprire pentru marinari. Acolo, Nilul e la apogeul frumuseții lui, fluviul se unește cu piatra, falezele de gresie par să aștepte nașterea templului pe care îl poartă înlăuntrul lor.

– Să deschizi un șantier într-un loc atât de îndepărtat nu presupune niște dificultăți de netrecut?

– De netrecut, în aparență.

– Nici unul dintre predecesorii tăi n-a încercat o asemenea aventură.

– E adevărat, dar eu voi reuși. De când am contemplat Abu Simbel, nu mă mai gândesc decât la asta. Elefantul acela era un mesager al lumii invizibile; numele lui hiero-

glific, *Abu*, nu e același cu al locului și nu înseamnă „punct de plecare, început”? Noul început al Egiptului, al teritoriului său, trebuie localizat acolo, în inima Nubiei, la Abu Simbel. Nu există nici o altă modalitate de a aduce pacea în această provincie și de a o face fericită.

– Dar nu e o întreprindere nebunească?

– Bineînțeles că da! Dar nu e expresia lui *ka*? Focul care mă animă devine piatră eternă. Luxor, Pi-Ramses, Abu Simbel reprezintă dorința și gândul meu. Dacă m-aș mulțumi să gestionez afacerile curente, mi-aș trăda funcția.

– Capul meu se apleacă pe umărul tău și eu cunosc odihna unei femei iubite... Dar și tu te poți odihni, sprijinindu-te de mine ca o statuie uriașă pe soclul ei.

– Ești de acord cu proiectul legat de Abu Simbel?

– Trebuie să-l lași să se coacă, să crească în tine, până când viziunea devine fulgurantă și imperioasă. După aceea, acționezi.

În incinta templului pentru veșnicie, Ramses și Nefertari se simțiră animați de o forță stranie care-i făcea invulnerabili.

Atelierele, depozitele și cazărmile erau gata de a fi folosite. Străzile principale ale capitalei făceau legătura cu diferitele cartiere locuite și ajungeau până la templele importante, în curs de construcție, dar al căror naos putea adăposti deja ritualurile esențiale.

Cărămidarilor, a căror sarcină era îndeplinită, le urma rădărinii și vopsitorii, fără a mai vorbi de decoratorii specializați care aveau să-i dea lui Pi-Ramses o înfățișare seducătoare. Mai rămânea o neliniște: îi va plăcea lui Ramses?

Moise se urcă pe acoperișul palatului și contemplă orașul. Și el, ca și Faraonul, reușise un miracol. Munca oamenilor și organizarea ei riguroasă nu fuseseră suficiente; mai era nevoie de entuziasm, această însușire care nu era de natură

umană, ci provenea din iubirea lui Dumnezeu pentru creația Sa. Cât de mult ar fi vrut Moise să-l ofere acest oraș, în loc să-l abandoneze în favoarea lui Amon, Seth și a semenilor lor! Atâta talent risipit pentru satisfacerea unor idoli muți...

Viitorul oraș îl va construi spre gloria adevăratului Dumnezeu, în țara lui, pe pământ sfânt. Ramses, dacă era un prieten autentic, îi va înțelege idealul.

Moise lovi cu pumnul marginea balconului.

Regele Egiptului nu va tolera niciodată revolta unei minorități, niciodată nu-i va lăsa tronul unei descendente a lui Akhenaton! Un vis nebunesc îi tulburase mintea.

Jos, aproape de una dintre intrările secundare ale palatului, Ofir.

– Pot să-ți vorbesc? Întrebă magul.

– Vino.

Ofir învățase să se deplaseze cu discreție. Era luat drept un arhitect ale cărui sfaturi erau utile supraveghetorului șantierelor din Pi-Ramses.

– Abandonez, declară Moise. Inutil să mai discutăm.

Magul păstra o atitudine glacială.

– S-a produs vreun eveniment neprevăzut?

– Am reflectat, proiectele noastre sunt smintite.

– Tocmai veneam să te anunț că rândurile partizanilor lui Akhenaton s-au întărit considerabil. Personalități de mare anvergură sunt de părere că Lita trebuie să se urce pe tronul Egiptului cu binecuvântarea zeului unic. În cazul acesta, evreii vor fi liberi.

– Să-l răstorni pe Ramses... Glumești!

– Convingerile noastre sunt ferme.

– Crezi că discursurile voastre îl vor impresiona pe rege?

– Cine ți-a spus că o să ne mulțumim cu discursuri?

Moise îl cerceta pe Ofir ca și cum ar fi descoperit un necunoscut.

– Nu îndrăznesc să înțeleg...

– Dimpotrivă, Moise, și tu ai ajuns la aceeași concluzie, dar ea te înspăimântă. Dacă Akhenaton a fost învins și persecutat e pentru că nu a îndrăznit să folosească violența împotriva dușmanilor. Fără ea, nu se poate câștiga nici o luptă. Cine ar fi atât de naiv încât să creadă că Ramses ar abandona măcar o părticică din puterea lui? Îl vom învinge din interior, iar voi, evreii, vă veți răscula.

– Sute de morți, poate mii... Carnagiul ăsta îl dorești?

– Dacă îți pregătești poporul de luptă, va fi învingător. Nu e Dumnezeu cu voi?

– Nu mai vreau să aud nimic. Dispari, Ofir.

– Ne vom revedea aici sau la Memphis, cum vei dori.

– Nu conta pe asta.

– Nu există altă cale, știi bine. Nu te opune dorinței, Moise, nu încerca să-i înăbuși vocea. Vom lupta cot la cot și Dumnezeu va triumfa.

Raia, negustorul sirian, își mângâia mica barbă ascutită. Putea fi mulțumit de rezultatele negoțului său, ale cărui beneficii creșteau an de an. Calitatea conservelor lui de carne și a vaselor importate din Asia îi seduceau clienții cu tot mai multă ușurință, atât la Memphis, cât și la Theba. O dată cu crearea noii capitale, Pi-Ramses, se anunța o nouă piață de desfacere! Raia obținuse deja autorizația de a deschide un mare magazin în inima cartierului comercial și de a forma vânzători capabili să satisfacă doleanțele unor cumpărători exigenți.

În așteptarea acestor zile fericite, comandase o sută de vase prețioase, de forme neobișnuite, provenind din atelierele siriene. Fiecare piesă era unică și urma să fie vândută foarte scump. Din punctul de vedere al lui Raia, artizanii egipteni lucrau mai bine decât compatrioții lui, însă gustul pentru exotic, ca și snobismul, îi asigurau o avere crescândă.

Deși hitiții îi ordonaseră spionului lor să-l susțină pe Șenar contra lui Ramses, Raia renunțase, după o tentativă eșuată, să mai organizeze un atentat împotriva regelui. Acesta din urmă era prea bine apărat, iar un al doilea eșec risca să ofere anchetatorilor o pistă care să ducă la el.

De trei ani, Ramses domnea cu aceeași autoritate ca și Seti, căreia i se adăuga flacăra tinereții. Regele părea un

torent capabil să treacă de orice obstacol. Nimeni nu se putea opune deciziilor lui, chiar și programul construcțiilor sfida rațiunea. Subjugați, curtea și poporul păreau uimiți de dinamismul unui monarh care măturase toți opozații din calea lui.

Printre vasele importate, două erau din alabastru.

Raia închise ușa depozitului și ciuli urechile câteva clipe. Fiind sigur că e singur, introduse mâna în interiorul vasului, al cărui gât era marcat de un punct roșu discret, și scoase o etichetă din lemn de pin pe care niște cifre precizau dimensiunile obiectului și locul de proveniență.

Raia cunoștea codul și descifra fără greutate mesajul hitit transmis de importatorul său din Siria de Sud, un membru al rețelei.

Stupefiat, negustorul distruse eticheta și se năpusti afară din atelier.

– Superb, constată Șenar, admirând vasul albastru cu gâtul în formă de lebedă pe care i-l prezentase Raia. Care e prețul?

– Mă tem să nu fie cam ridicat, excelență. Dar e o piesă unică.

– Mai discutăm, vrei?

Ținând vasul strâns la piept, Raia îl urmă pe fratele mai mare al lui Ramses. Acesta îl conduse pe una din terasele acoperite ale vilei sale, unde puteau vorbi fără riscul de a fi ascultați.

– Dacă nu mă înșel, Raia, tu te folosești de o procedură de urgență.

– Exact.

– Care e motivul?

– Hitiții au decis să treacă la acțiune.

Șenar spera să audă această veste, dar se și temea de ea. Dacă ar fi fost Faraon în locul lui Ramses, ar fi pus în stare

de alertă trupele egiptene și ar fi întărit apărarea la granițe. Dar inamicul cel mai periculos al Egiptului îi oferea șansa să domnească. În felul acesta trebuia să exploateze în folosul lui secretul de stat al cărui deținător devenea acum.

– Poți fi mai precis, Raia?

– Păreți tulburat.

– Trebuie să știm, nu?

– E adevărat, excelență. Eu însumi mă aflu încă în stare de șoc. Această decizie riscă să dea peste cap tot ce am stabilit până acum.

– Și chiar mai mult, Raia, chiar mai mult... E în joc soarta lumii. Tu și cu mine vom fi actori principali în drama care e pe cale să se joace.

– Eu nu sunt decât un modest agent de informare.

– Tu vei reprezenta contactul meu cu aliații din exterior. O bună parte din strategie se sprijină pe calitatea informațiilor tale.

– Îmi acordați o importanță...

– Dorești să rămâi în Egipt după victorie?

– M-am obișnuit aici.

– Vei fi bogat, Raia, foarte bogat. N-o să fiu ingrat cu cei care mă vor ajuta să preiau puterea.

Negustorul se înclină.

– Sunt slujitorul vostru.

Șenar făcu câțiva pași, își rezemă coatele de balustrada terasei și se uită spre nord.

– Azi e o zi mare, Raia. Mai târziu, ne vom aminti că ea a marcat începutul declinului lui Ramses.

Iubita egipteană a lui Acha era o mică minune. Răutăcioasă, inventivă, niciodată satisfăcută, scosese din trupul lui nuanțe de plăcere inedite. Era succesoarea a două libiene și trei siriene, frumoase dar plictisitoare. În jocul dragostei,

tânărul diplomat cerea fantezie, singura capabilă să elibereze simțurile și să facă din trup o harpă ce scotea melodii nemaiauzite. Tocmai se pregătea să sugă degetele mici de la picioarele femeii, când intendentul, deși avertizat în mod serios să nu-l deranjeze cu nici un pretext, bătut la ușa camerei.

Oripilat, Acha deschise, fără să se mai gândească să se îmbrace.

– Iertați-mă... Un mesaj urgent de la minister.

Acha cercetă tăblița de lemn. Doar trei cuvinte: „Prezență imediată indispensabilă.”

La ora două dimineața, străzile Memphisului erau pustii. Calul lui Acha parcurse în viteză distanța care despărțea locuința stăpânului de ministerul Afacerilor externe. Diplomatul nu avu timp să-și aducă ofranda lui Thot și sui câte patru trepte deodată scările ce duceau la biroul lui. Acolo îl aștepta secretarul.

– Am crezut că e bine să vă deranjez.

– Din ce motiv?

– Din cauza unei depeșe alarmante de la unul dintre agenții noștri din Siria de Nord.

– Dacă e vorba iarăși de o pseudo dezvăluire lipsită de interes, o să dau niște sancțiuni.

Partea de jos a papirusului părea goală. Încălzind-o la flacăra unei lămpi cu ulei, apărură niște caractere hieratice. Această manieră rapidă de a scrie hieroglifile le deforma până la a le face de nerecunoscut. Grafia spionului egiptean instalat în Siria de Nord, controlată de hitiți, nu semăna cu nici o alta.

Acha citi și reciti.

– Urgența e justificată? Întrebă secretarul.

– Lasă-mă singur.

Acha desfășură o hartă și verifică informațiile transmise. Dacă nu se înșela, se profila la orizont tot ce putea fi mai rău.

– Nici n-a răsărit soarele, mormăi Șenar căscând.

– Citește asta, îi recomandă Acha, prezentându-i ministrului mesajul spionului.

Textul îl trezi pe fratele mai mare al lui Ramses.

– Hitiții au luat controlul asupra mai multor sate din Siria centrală și au ieșit din zona de influență acceptată de Egipt...

– Textul e formal.

– Nici morți, nici răniți, se spune. Ar putea fi vorba de o provocare.

– Într-adevăr, n-ar fi pentru prima oară; însă hitiții n-au ajuns niciodată atât de departe spre sud.

– Ce concluzie tragi?

– Pregătirea unui atac în toată regula împotriva Siriei de Sud.

– Certitudine sau ipoteză?

– Ipoteză.

– Ai putea s-o transformi în certitudine?

– Având în vedere situația, mesajele ar trebui să se succedă la intervale scurte.

– Orice s-ar întâmpla, să păstrăm tăcerea cât mai mult timp posibil.

– Ne asumăm un risc mare.

– Sunt conștient de asta, Acha; totuși, așa trebuie să arate strategia noastră. Aveam intenția să-l amăgim pe Ramses, să-l determinăm să comită greșeli care-l să-l coste o grea înfrângere, însă se pare că hitiții sunt nerăbdători să acționeze. Deci, trebuie să întârziem la maximum pregătirea armatei egiptene.

– Nu sunt sigur de asta, obiectă Acha.

– Și care sunt motivele tale?

– Pe de-o parte, n-o să câștigăm decât câteva zile, cu totul insuficiente pentru a împiedica o contraofensivă, iar pe de altă parte, secretarul meu spune că am primit un mesaj important. A amâna transmiterea lui regelui înseamnă să-i trezesc bănuielele.

– Prin urmare, nu ne servește la nimic faptul că suntem primii informați!

– Dimpotrivă, Șenar. Ramses m-a numit șeful serviciilor secrete, are încredere în mine. Altfel spus, o să creadă ce o să-i spun.

Șenar surâse.

– Un joc foarte periculos; nu se zice că Ramses citește gândurile?

– Gândirea unui diplomat e indescifrabilă. În ceea ce te privește, grăbește-te să-i mărturisești preocupările tale după ce-l pun în gardă. Astfel, vei părea sincer și credibil.

Șenar se așeză într-un fotoliu.

– Inteligența ta e redutabilă, Acha.

– Îl cunosc bine pe Ramses. Să-l crezi lipsit de subtilitate ar fi o greșeală de neiertat.

– Ne-am înțeles, ne conformăm planului tău.

– Mai rămâne o problemă esențială: să cunoaștem intențiile reale ale hitiților.

Șenar le cunoștea. Dar socoti că era preferabil să nu-și dezvăluie sursele lui Acha, căci, potrivit cu evoluția situației, putea fi constrâns să-l sacrifice în favoarea prietenilor lui hitiți.

Moise alerga de colo-colo, intra în clădirile publice, examina pereții și ferestrele, traversa un cartier în carul său, grăbea vopsitorii să-și termine lucrarea. Nu-i mai rămâneau decât câteva zile până la sosirea cuplului regal și până la inaugurarea oficială a lui Pi-Ramses.

Mii de defecte îi săreau în ochi, dar cum să le mai remedieze în atât de puțin timp? Cărmidarii acceptaseră să dea o mână de ajutor altor grupuri de meseriași, supraîncărcați cu lucrări. În focul ultimelor clipe, popularitatea lui Moise rămânea intactă. Modul lui de a fi era la fel de comunicativ și de antrenant, cu atât mai mult cu cât visul se transforma în realitate.

În ciuda epuizării, Moise petrecea serile până târziu împreună cu frații evrei, le asculta doleanțele și speranțele și nu ezita să se afirme drept ghidul unui popor în căutarea propriei identități. Ideile lui îi speriau pe cei mai mulți dintre interlocutori, dar personalitatea lui îi fascina. După ce grandioasa aventură a lui Pi-Ramses lua sfârșit, putea Moise să deschidă în fața evreilor o nouă cale?

Epuizat, acesta cădea într-un somn agitat, în care revenea mereu chipul lui Ofir. Adoratorul lui Akhenaton nu se înșelase. La încrucișarea drumurilor, discursurile nu mai erau de-ajuns; trebuia acționat, iar acțiunea se hrănea adesea din violență.

Moise îndeplinise misiunea încredințată de Ramses, eliberându-se în felul ăsta de toate obligațiile față de regele Egiptului. Dar nu avea dreptul să-și trădeze prietenul și își jurase să-l avertizeze asupra pericolului care-l păștea. Cu conștiința împăcată, avea să fie complet liber.

Potrivit mesagerului regal, faraonul și soția lui urmau să intre în capitală a doua zi spre prânz. Populația din orașele și satele din împrejurimi se adunase în vecinătatea noii capitale pentru a nu scăpa evenimentul. Copleșite, forțele de securitate nu reușeau să-i împiedice pe curioși să se instaleze.

Moise spera să-și petreacă ultimele ore ca supraveghetor al șantierelor în afara orașului, plimbându-se la țară. Dar, în clipa în care părăsea Pi-Ramses, un arhitect veni în fugă spre el.

- Colosul... colosul a înnebunit!
- Cel din templul lui Amon?
- Nu-l mai putem opri.
- V-am poruncit să nu-l mai atingeți!
- Ne gândeam...

Carul lui Moise traversă orașul ca o vijelie.

În fața templului lui Amon era dezastru. Un colos de două sute de tone, reprezentându-l pe rege așezat pe tron, aluneca încet spre fațada edificiului. Risca fie să-o lovească, provocând pagube enorme, fie să se prăbușească și să se spargă. Ce spectacol de oferit lui Ramses în ziua inaugurării!

Cincizeci de bărbați înnebuniți trăgeau în van de frânghiile care fixau gigantica sculptură de o sanie de lemn. Câteva corzi de piele pentru protecție, plasate în locurile în care frânghia atingea piatra, se rupseseră.

– Ce s-a întâmplat? întrebă Moise.

– Contramaistrul, cățărât pe colos pentru a ghida manevra, a căzut în față. Ca să nu fie zdrobit, muncitorii au acționat

frânele de lemn. Colosul a deviat de la cărarea de lut umed ce servea pentru alunecare spre locul de amplasare, dar continuă să înainteze. Roua, sania udă...

- Vă trebuiau cel puțin o sută cincizeci de oameni!
- Tehnicienii sunt ocupați în altă parte...
- Aduceți-mi vase cu lapte.
- Câte?
- Mii! Și chemați imediat întăriri.

Calmați de prezența lui Moise, meșteșugarii își recăpătă sângele rece. Când îl văzură pe tânărul evreu suindu-se de-a lungul flancului drept al colosului, stând în picioare pe tablierul de granit și vărsând lapte în fața saniei pentru a croi un drum nou, își recăpătă speranța. Se organizează un lanț, astfel încât lui Moise să nu-i lipsească lichidul gras pe care aluneca enorma greutate. Ascultând ordinele evreului, primele întăriri sosite în grabă fixară corzi lungi pe laturile și în spatele saniei. Cei o sută de lucrători însărcinați cu remorcarea le vor utiliza pentru a încetini cursa colosului.

Puțin câte puțin, acesta își schimbă traiectoria și luă direcția cea bună.

- Bârna pentru frânare! urlă Moise.

Treizeci de oameni, până atunci loviți de năuceală, plasară bârna crestată, destinată blocării saniei, în locul pe care urma să-l ocupe statuia lui Ramses, în fața templului lui Amon.

Docil, colosul urmă alunecarea pe lapte, își încetini viteza și, la momentul potrivit, se opri pe locul corect.

Ud de sudoare, Moise sări pe pământ. Dată fiind furia lui, toți se așteptau la sancțiuni grele.

– Să fie adus responsabilul de această manevră greșită, cel care a căzut de pe statuie.

- Iată-l.

Doi muncitori îl împinseră pe Abner, care îngenunche în fața lui Moise.

- Iartă-mă, gemu el, mi s-a făcut rău, am...
- Nu ești cărămidar?
- Ba da... Numele meu e Abner.
- Ce făceai pe șantierul ăsta?
- Mă... mă ascundeam.
- Ți-ai pierdut mințile?
- Trebuie să mă crezi!

Abner era evreu. Moise nu-l putea pedepsi înainte de a-i asculta explicațiile. Înțelese că omul, dezorientat, nu-i va vorbi decât între patru ochi.

- Urmează-mă, Abner.

Un arhitect egiptean se revoltă.

– Omul ăsta a comis o greșeală gravă. A-l absolvi de ea ar însemna o injurie adusă tovarășilor lui.

– Am de gând să-l interoghez. După aceea, voi lua o decizie.

Arhitectul se înclină în fața superiorului ierarhic. Dacă Abner ar fi fost egiptean, Moise nu s-ar fi arătat atât de milos. De câteva săptămâni, supraveghetorul șantierelor regale dădea dovadă de un spirit partizan ce avea să se întoarcă împotriva lui.

Moise îl urcă pe Abner în carul lui și îl legă cu o curea de piele.

- Suficiente căzături pe ziua de azi, nu crezi?
- Iartă-mă, te rog!
- Încetează cu smiorcăiala, o să-mi explici totul.

O curtică la adăpost de vânt se găsea în spatele locuinței de serviciu a lui Moise. Carul se opri în prag și cei doi coborâră. Moise își scoase veșmântul și peruca și indică un vas greu.

– Urcă-te pe zidul acela jos, îi porunci lui Abner, și varsă-mi apa încet pe umeri.

În timp ce Moise își fricționa pielea cu ierburi, compatriotul lui, ținând vasul deasupra capului, vărsă lichidul binefăcător.

- Ți-ai pierit graiul, Abner?
- Mi-e frică.
- De ce?
- Am fost amenințat.
- De cine?
- Eu... nu pot să spun.
- Dacă continui să taci, te dau pe mâna justiției pentru greșeală profesională gravă.
- Nu, mi-aș pierde postul!
- Și ar fi justificat.
- Îți jur că nu!
- Atunci, vorbește.
- Sunt furat, se exercită un șantaj asupra mea...
- Vinovatul?
- Un egiptean, răspunse Abner cu voce joasă.
- Numele lui?
- Nu pot. Are relații influente.
- Nu mai repet întrebarea.
- O să se răzbune!
- Ai încredere în mine?
- M-am gândit de multe ori să-ți vorbesc, dar mi-e atât de frică de omul ăsta!
- Termină cu tremuratul și spune-mi numele lui. N-o să te mai deranjeze.
- Înfrișat, Abner scăpă vasul care se sparse, lovindu-se de pământ.
- Sary... E Sary.

Flotila regală intră pe marele canal ce ducea la Pi-Ramses. Curtea, în efectiv complet, îi însoțea pe Ramses și pe Nefertari. Toți erau nerăbdători să descopere noua capitală unde trebuiau să locuiască de acum înainte pentru a-i face pe plac regelui. Se emisese ră multe critici ascunse, toate

având același subiect: cum putea un oraș construit atât de repede să rivalizeze cu Memphisul? Ramses se îndrepta, fără îndoială, spre un eșec răsunător care avea să-l constrângă, mai devreme sau mai târziu, să uite de Pi-Ramses.

Aflat la prora, faraonul privea cum Nilul își crea Delta, în timp ce vasul părăsea cursul principal pentru a se angaja pe canalul ce ducea în portul capitalei.

Șenar se rezemă în coate alături de fratele lui.

– Nu e deloc momentul, sunt conștient de asta, dar trebuie să abordez un subiect grav.

– E așa de urgent?

– Mă tem că da. Dacă ți-aș fi putut vorbi mai înainte, aș fi evitat să te deranjez în aceste momente fericite, însă erai inaccesibil.

– Te ascult, Șenar.

– Sunt legat de postul pe care mi l-ai încredințat și mi-ar fi plăcut să-ți aduc numai vești bune.

– Și nu e cazul acum?

– Dacă ar fi să dau crezare raporturilor ce mi-au fost adresate, ne putem teme de o degradare a situației.

– Treci la fapte.

– Hitiții par să fi ieșit din zona de influență tolerată de tatăl nostru și probabil că au invadat Siria centrală.

– E o certitudine?

– E prea devreme pentru a ne putea pronunța, dar am vrut să fiu primul care să te pună în gardă. Provocările hitite au fost frecvente într-un trecut apropiat, și putem spera că asta nu e decât o fanfaronadă în plus. Totuși, e bine să ne luăm câteva precauții.

– O să mă gândesc.

– Ești sceptic?

– Tu singur ai precizat, invazia asta nu e încă o certitudine. Atunci când o să primești informații, comunică-mi-le.

– Maiestatea Ta poate conta pe ministrul său.

Curentul era puternic, vântul bine orientat, vasul înainta repede. Intervenția lui Șenar îl lăsa pe Ramses gânditor. Oare fratele lui mai mare își lua rolul în serios? Șenar era capabil să inventeze această tentativă de invazie hitită pentru a se pune în valoare și a-și demonstra aptitudinile de ministru al Afacerilor externe.

Siria centrală... O zonă neutră pe care nu o controlau nici egiptenii, nici hitiții, fiind interzisă ocuparea ei militară și mulțumindu-se să întrețină informatori mai mult sau mai puțin credibili. De când Seti renunțase să cucerească Kadeshul, o gherilă aflată într-un stadiu incipient satisfăcea cele două tabere.

Poate crearea lui Pi-Ramses, care ocupa o poziție strategică, trezise ardoarea războinică a hitiților, neliniștiți de atenția bătătoare la ochi pe care tânărul faraon o arăta Asiei și imperiului lor. Un singur om îi va oferi adevărul lui Ramses: prietenul lui

Acha, șeful serviciilor secrete. Rapoartele oficiale trimise lui Șenar nu reprezentau decât suprafața, exteriorul situației; Acha, grație rețelei lui, cunoștea intențiile reale ale adversarului.

Un mus, cățarat în vârful catargului, nu-și putu reține bucuria.

– Acolo, portul, orașul... E Pi-Ramses!

Singur într-un car aurit, Fiul luminii intră pe artera principală din Pi-Ramses, în direcția templului lui Amon. În plină amiază, el apăru ca un soare ale cărui raze dădeau naștere orașului. Alături de cei doi cai cu panaș mergea leul, cu capul drept și coama în vânt.

Uimită de forța care se degaja din persoana monarhului și de magia care-i permitea să aibă drept gardă de corp o fiară colosală, mulțimea păstră tăcerea câteva minute lungi. Apoi izbucni un strigăt: „Trăiască Ramses!”, urmat de alte zece, o sută, o mie... Bucuria era de nedescris pe tot parcursul trecerii regelui, care nu-și schimbă înfățișarea liniștită și maiestuoasă.

Nobili, artizani și țărani purtau straie de sărbătoare; părul le strălucea, uns cu ulei, cele mai frumoase peruci împodobeau capetele femeilor, brațele copiilor și servitorilor erau încărcate de flori și de frunze pe care le aruncau în calea carului.

Se pregătea un banchet în aer liber; intendentul noului palat comandase o mie de pâini din făină fină, două mii de pâinițe mai mici, rotunde și bine coapte, zece mii de prăjituri, carne uscată din belșug, lapte, boluri cu roșcove, struguri, smochine și rodii. Din meniu mai făceau parte găște fripte, vânat, pește, castraveți și praz, fără a mai pune la socoteală sutele de vase cu vin scos din pivnițele regale, și altele cu bere preparată în ajun.

În această zi, a nașterii unei capitale, Faraonul își invita poporul la masă.

Nu exista o fată care să nu fi îmbrăcat o robă nouă și colorată, un cal care să nu fi fost împodobit cu fâșii de material și rozete arămii, un catâr al cărui gât să nu poarte ghirlande de flori. Câini, pisici și maimuțe domestice aveau dreptul la porție dublă, în timp ce bătrânii, oricare le-ar fi fost condiția sau originea, erau serviți primii, instalați mai înainte în jilțuri confortabile, la umbra sicomorilor și a altor arbori.

Se pregătiseră petiții, care pentru o locuință, care pentru o slujbă, care pentru un teren sau o vacă, iar Ameni le aduna și le examina cu bunăvoință, acum, în această perioadă fericită în care generozitatea era necesară.

Evreii nu erau ultimii care să-și manifeste bucuria. O odihnă de lungă durată, corect remunerată, urma unui efort intens, și se puteau lăuda că ridicaseră cu mâinile lor noua capitală a regatului egiptean. Multe generații de acum înainte vor vorbi de această realizare.

Asistența își ținu răsuflarea atunci când carul se opri în fața colosului cu efigia lui Ramses, același colos care în ajun fusese cât pe-acți să provoace un dezastru.

Fată în față cu imaginea sa, Ramses ridică privirea și o fixă în cea a gigantului de piatră, îndreptată spre cer. În frunte, simbolul șarpelui, o cobră al cărei venin arzător orbea dușmanii regelui; pe cap, „cele două puteri „reunite, coroana albă a Egiptului de Sus, și cea roșie, a Egiptului de Jos. Așezat pe tron, cu mâinile puse calm în poală, faraonul își contempla orașul.

Ramses coborî din car. Purtând și el dubla coroană, era îmbrăcat cu o robă amplă de in cu mâneci largi, sub care scânteia fustanela aurită strânsă cu o centură de argint. Pe pieptul monarhului, un colier de aur.

– Ție, celui în care sălășluiește ka-ul domniei mele și cel al orașului, îți deschid gura, ochii și urechile. De acum

înainte, ești o ființă vie, iar cine va îndrăzni să atenteze la trupul tău de carne va fi pedepsit cu moartea.

Soarele era la zenit, deasupra Faraonului. Se întoarse spre lume.

– Pi-Ramses s-a născut, Pi-Ramses e capitala noastră!

Mii de voci entuziaste reluară această declarație.

Toată ziua, Ramses și Nefertari parcurseră aleile largi, străzi și străduțe, și vizitară fiecare cartier din Pi-Ramses. Uimită, marea soție regală îi găsisese și un alt nume, „orașul de turcoaz”, care ajunsese curând pe toate buzele. Aceasta era ultima surpriză pe care Moise i-o rezervase regelui: fațadele caselor, vilelor și locuințelor modeste erau acoperite cu țigle vopsite în albastru, de o luminozitate excepțională. Instalând pe loc atelierul care le fabrica, Ramses nu-și imaginase că meșteșugarii fuseseră capabili să producă un număr atât de mare de țigle într-un timp așa de scurt. Datorită lui, capitala își găsisese unitatea.

Moise, elegant și rasat, îndeplinea rolul de maestru de ceremonii. Nu mai era nici o îndoială că Ramses avea să-și numească prietenul din copilărie vizir și că va face din el primul ministru al țării. Complicitatea celor doi era evidentă, iar reușita lui Moise strălucitoare. Regele nu emise nici un fel de critică, afirmând că speranțele lui fuseseră urmate întocmai, și chiar depășite.

Șenar turba de furie. Magul Ofir îl mințise sau se înșelase atunci când afirmase că îl manipula pe evreu. După un asemenea triumf, Moise urma să devină un om bogat și un curtean plin de zel. Să-l înfrunte pe Ramses pentru o stupidă ceartă religioasă ar fi fost sinucidere curată; în ceea ce privește poporul său, acesta își găsisese atât de bine locul în interiorul societății, încât nu avea nici un interes să iasă din el. Singurii aliați adevărați ai lui Șenar erau hitiții. Periculoși ca niște vipere, însă aliați.

Recepția dată în palatul regal, a cărui sală cu coloane era împodobită cu picturi reprezentând o natură ordonată și liniștită, îi încântă pe membrii curții, seduși de frumusețea și noblețea lui Nefertari. Prima doamnă a țării, protectoarea magică a locuinței regale, avu un cuvânt amabil și just pentru fiecare.

Privirile nu se mai desprindeau de pe admirabila pardo-seală cu dale, compusă din țigle lăcuite; acestea formau tablouri delicioase ce evocau bazine cu apă proaspătă, grădini de flori, rațe zburând într-o pădure de papirus, lotuși înfloriți sau pești înotând într-un heleșteu. Verde pal, albastru deschis, alb, galben sau purpuriu, toate se amestecau într-o simfonie de culori mângâietoare celebrând perfecțiunea creației.

Zeflemiștii și persiflatorii fură reduși la tăcere. Templele din Pi-Ramses erau departe de a fi terminate, însă palatul nu era cu nimic mai prejos, în ceea ce privește luxul sau rafinamentul, decât cele din Memphis sau Theba. Aici, nici un curtean nu se simțea dezrădăcinat. A avea o vilă în Pi-Ramses era deja o obsesie pentru nobili și înaltele personaje de stat.

Cu o incredibilă constanță, Ramses continua să facă miracole.

– Iată omul datorită căruia există acest oraș, declară Faraonul, punând mâna pe umărul lui Moise.

Conversațiile se întrerupseră.

– Protocolul ar fi cerut ca eu să mă așez pe tron, Moise să se prosterneze în fața mea, iar eu să-i ofer coliere de aur în schimbul bunelor și loialelor lui servicii. Dar el e prietenul meu din copilărie și am dus împreună această bătălie. Am conceput această capitală și el a realizat-o după planurile mele.

Ramses îl îmbrățișă solemn pe Moise. Nu exista o onoare mai mare acordată de un faraon.

– Moise mai rămâne câteva luni supraveghetorul șantierelor regale, timp în care își va pregăti succesorul. După aceea, va lucra alături de mine pentru gloria Egiptului.

Șenar avusese dreptate să se teamă de ce era mai rău. Eficacitatea conjugată a celor doi prieteni îi făcea mai de temut decât o armată întreagă.

Ameni și Setau îl felicitară pe Moise, a cărui nervozitate îi miră. O puseră pe seama emoției.

– Ramses se înșală, declară evreul. Îmi atribuie calități pe care nu le am.

– O să fii un excelent vizir, își dădu cu părerea Ameni.

– O să fii oricum la ordinele acestui mic scribe afurisit, afirmă Setau. În realitate, el guvernează.

– Bagă de seamă, Setau!

– Mâncarea e savuroasă. Dacă Lotus și cu mine dibuim câțiva șerpi frumoși, poate ne instalăm aici. De ce n-a venit și Acha?

– Nu știu, răspunse Ameni.

– O notă proastă pentru cariera lui. Iată că nu e deloc diplomat.

Cei trei prieteni îl văzură pe Ramses apropiindu-se de mama lui, Tuya, și sărutând-o pe frunte. În ciuda tristeții ce avea să-i marcheze pentru totdeauna chipul fin și grav, văduva lui Seti nu-și ascundea mândria. Atunci când anunțase că urma să locuiască de-acum înainte în palatul din Pi-Ramses, triumful fiului ei devenise total.

Deși era construită, marea colivie rămânea încă goală, fără păsările exotice destinate să bucure văzul și auzul curtenilor. Rezemat de un stâlp, Moise nu îndrăznea să-l privească pe prietenul lui, Ramses. Trebuia să uite omul și să se adreseze unui adversar, faraonul Egiptului.

– Toți dorm, în afară de tine și de mine.

– Pari epuizat, Moise. N-am putea lăsa întrevvedereea asta pe mâine?

– N-o să mai joc comedia asta multă vreme.

– Ce comedie?

– Sunt un evreu și cred în zeul unic. Tu ești egiptean și adori idolii.

– Iarăși discursul ăsta copilăresc!

– Te deranjează pentru că e adevărul.

– Ai fost instruit potrivit cu înțelepciunea egipteană, Moise, iar zeul tău unic, fără formă și de necunoscut, este puterea ascunsă în inima oricărui fragment de viață.

– Nu se încarnează într-o oaie!

– Amon e secretul vieții, care se revelează în vântul invizibil ce umflă vela bărcii, în coarnele berbecului a căror spirală trasează dezvoltarea armonioasă a unei creaturi, în piatra ce dă formă templelor noastre. El e toate astea și nu e nimic din ele. Tu cunoști înțelepciunea asta ca și mine.

– Nu e decât o iluzie! Dumnezeu e unic.

– Și asta îi interzice să se multiplice în creaturile lui, rămânând Unul?

– Nu are nevoie de templele și de statuile tale!

– Îți repet, ești obosit.

– Convingerea mea este femă. Nici chiar tu nu poți schimba nimic.

– Dacă Dumnezeul tău te face intolerant, teme-te de el. Te va conduce la fanatism.

– Mai curând tu trebuie să te temi, Ramses! O forță se dezvoltă în țara asta. O forță încă ezitantă, dar care luptă pentru adevăr.

– Explică-te.

– Îți amintești de Akhenaton și de credința lui în zeul unic? El a arătat calea, Ramses. Ascultă-i vocea, ascult-o pe-a mea. Altfel, imperiul se va prăbuși.

Pentru Moise, situația era clară. Nu-l trădase pe Ramses și chiar îl pusese în gardă în legătură cu pericolul care-l păștea. Având conștiința împăcată, se putea îndrepta spre destinul lui, dând frâu liber focului ce-i pârzolea sufletul.

Zeul unic, Iahve, locuia într-un munte. Pe acesta trebuia să-l descopere, oricare ar fi fost greutățile călătoriei. Câțiva evrei se hotărâseră să plece împreună cu el, riscând să piardă totul. Moise termina de împachetat, gândindu-se la o promisiune pe care n-o respectase. Înainte de a părăsi Egiptul pentru totdeauna, avea să se achite de această datorie morală.

Nu avu de parcurs decât un traseu scurt până la locuința lui Sary, în vestul orașului. Aceasta era mărginită de un pâlc de palmieri bătrâni și viguroși. Îl găsi pe proprietar tocmai pe cale să bea niște bere rece pe marginea unui heleșteu cu pești.

– Moise! Ce plăcere să-l primesc pe veritabilul maestru al lui Pi-Ramses! Cărui fapt îi datorez această plăcere?

– Plăcerea nu e și de partea mea și nu e vorba de nici o onoare.

Sary se ridică, iritat.

– Viitorul tău strălucit nu scuză impolitețea. Uiți cu cine vorbești?

– Cu o canalie.

Sary ridică mâna pentru a-l pălmui pe evreu, dar acesta îl prinse de încheietură. Îl obligă pe egiptean să se aplece, apoi să îngenuncheze.

- Îl persecuți pe un anume Abner.
- Numele mi-e necunoscut.
- Minți, Sary. L-ai furat și acum îl șantajezi.
- Nu e decât un cărămidar evreu.

Moise strânse mai tare. Sary gemu.

– Nici eu nu sunt decât un evreu. Dar aş putea să-ți rup brațul și să te schilodesc.

- N-o să îndrăznești!
- Să știi că răbdarea mea a ajuns la capăt. Nu-l mai deranja pe Abner, altfel te târăsc în fața tribunalului. Jură!

- Ju... Jur să nu-l mai deranjez.
- Pe numele Faraonului?
- Pe numele Faraonului.
- Dacă-ți încalci jurământul, o să fii blestemat.

Moise îi dădu drumul lui Sary.

- Ține seama de asta.

Dacă evreul n-ar fi fost pe picior de plecare, ar fi depus plângere împotriva lui Sary; spera însă că avertismentul fusese suficient.

Cu toate astea, un gând îl făcu să se tulbure. Văzuse în ochii egipteanului ură și nicidecum ascultare.

Moise se ascunse în spatele unui palmier. Nu trebui să aștepte mult.

Sary ieși cu o bâta în mână și porni spre sud, în direcția locuințelor cărămidarilor.

Evreul îl urmă de la distanță. Îl văzu intrând în casa lui Abner, a cărei ușă era deschisă. Aproape imediat se auziră gemete.

Moise alergă, intră în casă și, în penumbră, îl zări pe Sary care îl lovea cu bâta pe Abner; victima, lungită pe

podeaua din pământ bătătorit, încerca să-și apere fața cu mâinile.

Moise smulse bâta din mâinile lui Sary și îl lovi violent cu pumnul în cap. Cu ceafa însângărată, egipteanul se prăbuși.

– Ridică-te, Sary, și șterge-o.

Cum egipteanul nu se mișca, Abner se târî până la el.

– Moise... E... e mort.

– Imposibil, nu l-am lovit așa de tare!

– Nu mai respiră.

Moise îngenunche și mâinile lui atinseră cadavrul.

Tocmai omorâse un om.

Străduța era liniștită.

– Trebuie să fugi, spuse Abner. Dacă te oprește poliția...

– Tu o să mă aperi și o să le explici că ți-am salvat viața!

– Cine o să mă creadă? Ne vor acuza de complicitate.

Du-te, repede!

– Ai un sac mai mare?

– Da, unul pentru scule.

– Dă-mi-l.

Moise introduse cadavrul lui Sary în sac și îl ridică pe umeri. Avea să-l îngroape pe un teren nisipos, după care se va ascunde într-o vilă neocupată pentru a avea răgaz să-și recapete cumpătul.

Ogarul patrulei de poliție scoase un scheunat neobișnuit. De obicei era liniștit, însă acum trăgea de lesă, gata s-o rupă. Stăpânul i-o scoase, iar ogarul porni în viteză spre un teren nisipos, lângă liziera unei vile.

Câinele scormonea cu îndârjire. Când polițistul și colegii lui se apropiară, descoperiră mai întâi un braț, apoi fața unui mort pe care câinele îl dezgropase.

– Îl cunosc, spuse unul dintre polițiști. E Sary.

– Soțul sorei regelui?

– Da, chiar el... Uite, are sânge închegat pe ceafă!

Dezgropără cadavrul complet. Nu încăpea nici o îndoială: cineva îl ucisese pe Sary. Lovitura fusese mortală.

Toată noaptea, Moise se foise ca un urs sirian în cușcă. Greșise acționând în felul acela, încercând să ascundă cadavrul unei lichele, fugind de o justiție care l-ar fi găsit nevinovat. Dar era vorba de Abner, de frica lui, de ezitare... Iar ei erau evrei, și unul, și altul. Dușmanii lui Moise nu vor pierde ocazia să se folosească de drama asta pentru a-i determina căderea. Chiar și Ramses ar fi fost montat împotriva lui și s-ar fi arătat de o rigoare inflexibilă.

Cineva tocmai intra în vila în care doar partea centrală era construită. Deja, poliția... Se va bate. N-o să cadă în mâinile lor.

– Moise... Moise, sunt eu, Abner! Dacă ești aici, arată-te. Evreul apăru.

– O să depui mărturie în favoarea mea?

– Poliția a descoperit cadavrul lui Sary. Ești acuzat de omucidere.

– Cine a îndrăznit?

– Vecinii mei. Te-au văzut.

– Dar sunt evrei, ca și noi!

Abner lăasă capul în jos.

– Ca și mine, nici ei nu vor să aibă de-a face cu autoritățile. Fugi, Moise. Nu mai ai nici un viitor în Egipt.

Moise se revoltă. El, supraveghetorul lucrărilor regelui, viitorul prim ministru al celor Două Tărâmurii, redus la starea de criminal și de fugar! În câteva ore, căzuse de pe culme în abis... Oare nu Dumnezeu îl copleșea cu această nenorocire pentru a-i încerca credința? În locul unei existențe goale și confortabile într-o țară necredincioasă, îi oferea libertatea.

– Plec la noapte. Adio, Abner.

Moise trecu prin cartierul cărămidarilor. Spera să-și convingă susținătorii să plece cu el și să formeze un clan care, încet-încet, să atragă și alți evrei, chiar dacă prima lor patrie nu era decât o regiune izolată și deșertică. Exemplul... Trebuia să dea un exemplu, cu orice preț!

Câteva lămpi mai erau aprinse. Copiii dormeau, femeile își făceau confidențe. Așezați sub copertine, soții lor își beau ceaiul, înainte de a merge la culcare.

Pe străduța unde locuiau prietenii lui se băteau doi bărbați. Apropiindu-se, îi recunoscuseră. Doi dintre susținătorii lui cei mai înfocați! Se certau în legătură cu un scaun pe care unul îl furase de la altul.

Moise îi separă.

– Tu...

– Terminați cu cearta pentru un nimic și veniți după mine. Să ieșim din Egipt și să plecăm în căutarea adevăratei noastre patrii.

Evreul mai în vârstă îl măsură pe Moise cu dispreț.

– Cine te-a numit prinț și ghid al nostru? Dacă nu-ți dăm ascultare, o să ne omori, așa cum l-ai omorât și pe egiptean?

Cu inima rănită, Moise rămase mut. Un vis grandios se destrăma în lăuntrul lui. Nu mai era decât un criminal fugar, abandonat de toți.

Ramses ținuse să vadă cadavrul lui Sary, primul mort din Pi-Ramses de la fondarea oficială a capitalei.

– E o crimă, Maiestate, afirmă Serramanna. O lovitură de bătă violentă aplicată în ceafă.

– A fost anunțată sora mea?

– Ameni se ocupă de asta.

– Vinovatul a fost arestat?

– Maiestate...

– Ce înseamnă ezitarea asta? Oricine ar fi, trebuie judecat și condamnat.

– Vinovatul e Moise.

– E absurd.

– Mărturiile sunt incontestabile.

– Vreau să ascult martorii!

– Toți sunt evrei. Principalul acuzator e un cărămidar, Abner. El a asistat la crimă.

– Ce s-a întâmplat?

– O bătaie care s-a terminat rău. Moise și Sary se detestau de multă vreme. Potrivit anchetei mele, se certaseră deja la Theba.

– Și dacă toți martorii ăștia se înșală? Moise nu poate fi un asasin.

– Scribii poliției le-au luat depozitiile în scris și ei le-au confirmat.

– Moise se va apăra.

– Nu, Maiestate; a fugit.

Ramses dădu ordin să fie percheziționate toate casele din Pi-Ramses, însă investigațiile nu avură nici un rezultat. Polițiști călare se deplasară în Deltă, interogară un număr de săteni, dar nu dădură de urma lui Moise. Gărzile de la frontiera de nord-est primiră consemne stricte, dar oare nu era prea târziu?

Regele nu înceta să ceară rapoarte, dar nu obținu nici o informație precisă în legătură cu traseul lui Moise. Se ascundea oare în vreun sat de pescari, aproape de Marea Mediterană, se furișase într-un vas ce pleca spre sud sau printre călugării unui sanctuar de provincie?

– Trebuie să mănânci puțin, îi recomandă Nefertari. De la dispariția lui Moise, n-ai mai luat nici o masă ca lumea.

Suveranul strânse cu duioșie mâinile soției sale.

– Moise era epuizat, iar Sary l-a provocat. Dacă ar fi venit în fața mea, ar fi dat explicații. Fuga lui nu e decât greșeala unui om surmenat.

– Nu riscă să se închidă în el, pradă remușcărilor?

– De asta mă tem.

– Câinele tău e trist, crede că nu-ți pasă de el.

Ramses îl lăasă pe Străjer să-i sară pe genunchi. Nebun de bucurie, acesta linse obrajii stăpânului și își propti capul de umărul lui.

Acești trei ani de domnie fuseseră minunați... Luxorul se mărise, devenind somptuos, templul pentru veșnicie era în construcție, noua capitală fusese inaugurată, Nubia pacificată și, dintr-odată, această îngrozitoare spărtură în tot acest edificiu! Fără Moise, lumea pe care Ramses începuse s-o construiască se năruia.

– Mă neglijezi și pe mine, spuse Nefertari cu jumătate de glas. Nu te pot ajuta să depășești suferința asta?

– Ba da, numai tu poți.

Șenar și Ofir se întâlniră în portul din Pi-Ramses, din ce în ce mai animat. Se descărcau mărfuri alimentare, mobilier, ustensile gospodărești și multe alte bogății de care capitala avea nevoie. Corăbiile aduceau catări, cai și boi. Silozurile de grâu se umpleau și vinuri nobile erau depozitate în pivnițe. Discuții tot atât de înfierbântate ca la Memphis sau Theba începeau să anime cercurile de negustori en gros ce rivalizau între ei pentru a ocupa primele locuri în aprovizionarea capitalei.

– Moise nu mai e decât un asasin fugar, Ofir.

– Vestea asta nu pare să vă întristeze deloc.

– Te-ai înșelat asupra lui, n-ar fi schimbat niciodată taberele. Nebunia pe care a comis-o îl privează pe Ramses de un aliat prețios.

– Moise e un om sincer. Credința lui în zeul unic nu e trecătoare.

– Doar faptele contează: ori nu mai apare, ori e arestat și condamnat. De acum înainte, manipularea evreilor devine imposibilă.

– De mulți ani, susținătorii lui Aton au abiceitul să se lupte cu adversitățile. Vor continua să facă asta. Ne ajutați?

– Să n-o mai luăm de la-nceput. Care sunt propunerile tale concrete?

– În fiecare noapte, eu sap la baza fundațiilor deasupra cărora se odihnește cuplul regal.

– E la apogeul puterii! Ai uitat de existența templului pentru veșnicie?

– Nimic din ceea ce a întrepris Ramses nu e terminat. Cade în sarcina noastră să exploatăm cel mai mic moment de slăbiciune și să năvălim prin prima breșă deschisă.

Fermitatea liniștită a magului îl impresionează pe Șenar. Dacă hitiții își puneau planul în aplicare, nu aveau să slăbească *ka-ul* lui Ramses. Și dacă acesta era atacat și din interior, regele, oricât ar fi fost de robust, sfârșea prin a se prăbuși sub loviturile vizibile și invizibile deopotrivă.

– Intensifică-ți acțiunea, Ofir; n-o să ai de-a face cu un nerecunoscător.

Setau și Lotus hotărâseră să fondeze un nou laborator în Pi-Ramses. Ameni, instalat în noile birouri, lucra zi și noapte. Tuya rezolva nenumăratele probleme pe care i le puneau curtenii, Nefertari se achita de sarcinile ei religioase și de protocol, frumoasa Iset și Nedjem se ocupau de educația micului Kha, Meritamon se deschidea ca o floare, Rome, intendentul, alerga de la bucătărie la cramă și de la cramă la sala de mese a palatului, Serramanna perfecționa fără încetare sistemul de securitate... Viața în Pi-Ramses părea armonioasă și liniștită, însă Ramses nu se împăca deloc cu absența lui Moise.

În ciuda disputelor avute, forța evreului reprezentase o ofrandă adusă construcției regatului. În orașul din care fugise, Moise lăsase mult din sufletul lui. Ultima lor întrevvedere dovedise că prietenul lui era victima unor influențe nefaste, înlănțuit de ele fără să fie conștient de asta.

Moise era fermecat.

Ameni, cu brațele încărcate de papirusuri, se îndrepta grăbit spre regele care străbătea în lung și-n lat sala de audiențe.

– Acha tocmai a sosit și vrea să te vadă.

– Să vină.

Foarte în largul lui într-o elegantă robă verde pal, cu găitane roșii, tânărul diplomat avea darul de a lansa mode. Arbitru al eleganței masculine, părea totuși mai sclivisit decât de obicei.

– Absența ta de la inaugurarea lui Pi-Ramses m-a durut.
 – Ministrul meu m-a reprezentat, Maiestate.
 – Unde ai fost, Acha?
 – La Memphis. Am primit mesajele informatorilor mei.
 – Șenar mi-a vorbit de o tentativă de intimidare hitită în Siria centrală.

– Nu e vorba de o tentativă de intimidare, iar Siria centrală nu e singura vizată.

Vocea lui Acha nu mai era deloc mieroasă.

– Mă gândeam că fratele meu mult iubit se lua singur în serios și se lăsa pradă exagerărilor.

– Ar fi fost preferabil. Punând cap la cap informațiile demne de încredere, sunt convins că hitiții au început o manevră de anvergură contra Canaanului și a Siriei, a întregii Sirii. Porturile libaneze sunt și ele amenințate.

– Atacuri directe împotriva soldaților noștri au avut loc?

– Nu încă, însă au pus mâna pe sate și câmpuri considerate ca fiind neutre. Până în prezent, e vorba doar de niște măsuri administrative, în aparență non-violente. În realitate, hitiții au luat controlul asupra teritoriilor pe care noi le gestionăm și care ne dau tributuri.

Ramses se aplecă asupra hărții Orientului Apropiat, desfășurată pe o masă joasă.

– Hitiții invadează coborând acest culoar, situat la nord-est de țara noastră, și vizează direct Egiptul.

– O concluzie pripită, Maiestate.

– Atunci care să fie scopul acestei ofensive?

– Să ocupe teren, să ne izoleze, să scoată populația din minți, să slăbească prestigiul Egiptului, să ne demoralizeze trupele... Obiectivele nu lipsesc.

– Care e sentimentul tău?

– Maiestate, hitiții se pregătesc de război.

Cu o trăsură furioasă cu cerneală roșie, Ramses încercui pe hartă regatul anatolienilor.

– Poporul ăsta nu iubește decât furia, sângele și violența. Atât timp cât nu va fi distrus, va pune în pericol orice formă de civilizație.

– Diplomația...

– O unealtă ieșită din uz!

– Tatăl tău negociase...

– O zonă de frontieră în Kadesh, știu! Dar hitiții nu respectă nimic. Vreau un raport zilnic asupra acțiunilor lor.

Acha se înclină. Nu mai era prietenul cel care vorbea, ci Faraonul, care dădea ordine.

– Știi că Moise e acuzat de crimă și că a dispărut?

– Moise? Dar e o nebunie!

– Cred că e victima unui complot. Difuzează-i semnalele în protectoratele noastre, Acha, și găsește-l.

Nefertari cânta la lăută în grădină. La dreapta, leagănul în care dormea fiica ei, cu obraji plinuți și îmbujorați; la stânga, micul Kha, citind o poveste ce lăuda isprăvile unui magician triumfător asupra demonilor; în fața ei, Străjerul scormonea pământul, dezgropând vlăstarul de tamaris pe care Ramses îl plantase în ajun. Cu trufa îngropată în solul umed, săpa o groapă cu etichete din față, punând atâta suflet în treaba asta, încât regina nu îndrăznea să-l dojenească.

Brusc, se întrerupse și alergă la intrarea în grădină. Scheunatul de bucurie și salturile dezordonate ale câinelui salutară intrarea stăpânului.

Nefertari simți în mersul lui Ramses o profundă neliniște. Se ridică și veni în fața regelui.

– Moise a...

– Nu, sunt sigur că trăiește.

– E vorba de... mama ta?

– Tuya se simte bine.

– Care e cauza suferinței tale?

– Egiptul, Nefertari. Visul se destramă... Visul despre o țară fericită, hrănindu-se din pace, savurând fericirea în fiecare zi.

Regina închise ochii.

– Războiul...

– Mi se pare inevitabil.

– Deci, vei pleca.

– Cine altcineva decât mine să comande armata? Să-i las pe hitiți să mai înainteze ar însemna să condamnăm Egiptul la moarte.

Micul Kha aruncase un ochi asupra cuplului îmbrățișat înainte de a se cufunda din nou în lectură, Meritamon dormea un somn liniștit, iar Străjerul își adâncea groapa.

Nefertari se sprijini de Ramses în această grădină liniștită. În depărtare, un mare ibis alb se ridică de printre culturi.

– Războiul ne separă, Ramses; de unde să găsec curajul de a trece de această încercare?

– În iubirea care ne unește și care ne va uni mereu, orice s-ar întâmpla. În absența mea, tu, marea soție regală, vei guverna orașul meu de turcoaz.

Nefertari își opri privirea asupra orizontului.

– Gândirea ta e justă; nu trebuie să negociezi cu răul.

Marele ibis alb, într-un zbor maiestuos, trecu pe deasupra cuplului regal pe care soarele aflat la asfințit îl scâldea în lumină.

Christian Jacq

RAMSES

Un templu pentru veșnicie

Pentru Ramses, Fiul luminii, a sosit momentul încoronării. Are toate atuurile pentru a deveni un mare faraon. Iubirea lui Nefertari, marea soție regală, cea a mamei lui, grupul de prieteni de nădejde format încă din adolescență, printre care și evreul Moise, și aptitudinea lui Ramses de a cântări oamenii, toate îl vor ajuta să-și asume greutatea funcției. Mai trebuie însă ca tânărul faraon să-și păstreze tronul.

Căci, în umbră, comploturile se înmulțesc. Va reuși Ramses să ocolească capcanele întinse de fratele lui mai mare, să contracareze magia neagră a unui vrăjitor misterios și să prevină intrigile hitiților?

Șiretlicurile sunt tot mai multe, mijloacele de apărare se împuținează. Pentru a învinge adversarul, vizibil sau invizibil, cuplul regal alege singura cale posibilă: construirea Templului pentru veșnicie.

Foto: Françoise Jacq

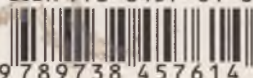
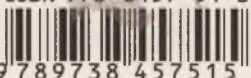
Christian Jacq este autor a numeroase cărți de succes printre care Champollion l'Égyptien, La Reine Soleil, L'Affaire Toutankhamon (Premiul Maisons de la Presse), Barrage sur le Nil, trilogia Le Juge d'Égypte.

RAMSES

- Vol. I *Fiul luminii*
- Vol. II *Un templu pentru veșnicie*
- Vol. III *Bătălia de la Kadesh*
- Vol. IV *Femeia din Abu Simbel*
- Vol. V *La umbra arborelui de acacia*

ISBN 973-8457-51-3

ISBN 973-8457-61-0

www.all.ro